TẠP CHÍ

PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY

Số Xuân Giáp Thìn 2024

ISSN 1859 - 4719

MỪNG ĐẢNG QUANG VINH
Mừng Xuân Giáp Thìn 2024

TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY - BỘ CÔNG AN
UNIVERSITY OF FIRE PREVENTION AND FIGHTING - MINISTRY OF PUBLIC SECURITY

TẠP CHÍ

PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY

Số Xuân Giáp Thìn 2024

ISSN 1859 - 4719

MỪNG ĐẢNG QUANG VINH
Mừng Xuân Giáp Thìn 2024

TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY - BỘ CÔNG AN
UNIVERSITY OF FIRE PREVENTION AND FIGHTING - MINISTRY OF PUBLIC SECURITY

THƯ CHÚC MỪNG NĂM MỚI 2024
CỦA BỘ TRƯỞNG BỘ CÔNG AN

Hà Nội, ngày 01 tháng 01 năm 2024

Các đồng chí thân mến!

Nhân dịp năm mới 2024 và đón Xuân Giáp Thìn, thay mặt Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an, Tôi thân ái gửi tới toàn thể tướng lĩnh, sỹ quan, hạ sỹ quan, học viên, công nhân Công an, lao động hợp đồng trong Công an nhân dân; các đồng chí cán bộ Công an hưu trí, thương binh, bệnh binh, thân nhân liệt sỹ Công an nhân dân, người có công với cách mạng; các đồng chí bảo vệ dân phố, bảo vệ cơ quan, doanh nghiệp cùng gia đình lời thăm hỏi ân cần và chúc mừng năm mới tốt đẹp nhất.

Năm 2023, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Trung ương Đảng, Quốc hội, Chính phủ; sự phối hợp, hiệp đồng chặt chẽ, hiệu quả của Quân đội nhân dân, các ban, bộ, ngành, đoàn thể Trung ương và cấp ủy, chính quyền địa phương; sự ủng hộ, giúp đỡ của Nhân dân và bạn bè quốc tế, lực lượng Công an nhân dân đã đoàn kết, chung sức, đồng lòng, nỗ lực, quyết tâm, khắc phục mọi khó khăn, thử thách phấn đấu hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Gương mẫu, đi đầu triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Trung ương và Nghị quyết số 12-NQ/TW, ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thực sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Chủ động nắm chắc tình hình, kịp thời đấu tranh ngăn chặn âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, phản động; kiềm chế gia tăng tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, góp phần bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ và lợi ích quốc gia – dân tộc, giữ vững ổn định chính trị, xã hội, duy trì môi trường hòa bình, ổn định, an ninh, an toàn phục vụ có hiệu quả nhiệm vụ phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội và đối ngoại của đất nước. Tích cực tham mưu, đi đầu thực hiện chuyển đổi số quốc gia, cải cách hành chính, tinh gọn tổ chức bên trong, xây dựng Công an xã đủ sức giải quyết tình hình an ninh, trật tự từ sớm, ngay từ đầu và tại cơ sở. Đối ngoại Công an nhân dân tiếp tục khẳng định vai trò là một trong những "trụ cột" trong công tác đối ngoại Việt Nam, thực hiện có hiệu quả phương châm "đi trước mở đường", góp phần nâng cao hình ảnh, vị thế, uy tín của Công an nhân dân Việt Nam trên trường quốc tế. Trong công tác và chiến đấu đã xuất hiện ngày càng nhiều gương cán bộ, chiến sỹ Công an nhân dân hết lòng, hết sức phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân, kiên quyết tấn công, trấn áp tội phạm, được Đảng, Nhà nước, Nhân dân và bạn bè quốc tế ghi nhận, đánh giá cao.

Bước sang năm mới 2024 – năm có ý nghĩa rất quan trọng đối với lực lượng Công an nhân dân, là năm thứ tư thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Công an Trung ương lần thứ VII, năm đẩy mạnh thi đua, lập thành tích hướng tới kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống Công an nhân dân (19/8/1945 - 19/8/2025)…. Năm mới với khí thế mới, quyết tâm mới, mỗi cán bộ, chiến sỹ cần phát huy truyền thống anh hùng, vẻ vang của Công an nhân dân, luôn khắc ghi và thực hiện thật tốt Sáu điều Bác Hồ dạy, nỗ lực phấn đấu vượt qua mọi khó khăn, thách thức, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, quyết tâm xây dựng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

Chúc các đồng chí và gia đình năm mới dồi dào sức khỏe, bình an, hạnh phúc và thành công.

Chào thân ái và quyết thắng!

BÙI KHẮC KHUYÊN

Đại Tướng TÔ LÂM, Ủy viên Bộ chính trị
Bí thư Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ trưởng Bộ Công an

ĐÀO QUANG BẮC

Chúc Dân ấm no, hạnh phúc, thiên hạ thái bình Tết muôn hoa

Mừng Đảng trong sạch, vững mạnh, quốc gia thịnh trị Xuân vạn lộc

Mừng Đảng quang vinh, biển sóng dậy niềm tin Xuân đất nước, rừng hoa bừng sắc thắm

ISSN 1859 - 4719

HỘI ĐỒNG CHỈ ĐẠO BIÊN TẬP
PGS, TS. LÊ QUANG BỐN - Chủ tịch
TS. PHẠM VĂN NĂM - Phó Chủ tịch
PGS, TS. PHẠM VĂN LONG - Ủy viên
PGS, TS. LÊ QUANG HẢI - Ủy viên
PGS, TS. NGUYỄN THANH HẢI - Ủy viên
TS. LÃ XUÂN LỰC - Ủy viên
TS. NGUYỄN ĐỨC ÁNH - Ủy viên

TỔNG BIÊN TẬP
TS. PHẠM VĂN NĂM

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
Kiêm THƯ KÝ TÒA SOẠN
TS. PHẠM THỊ THOAN

TÒA SOẠN
243 Khuất Duy Tiến - Thanh Xuân - Hà Nội
ĐT/Fax: (04) 3553 7759
Email: tapchipccc@gmail.com
Website: daihocpccc.bocongan.gov.vn

THIẾT KẾ MỸ THUẬT
THÀNH THỊ PHƯƠNG NHUNG

In tại Công ty in Sao Việt
Địa chỉ: Số 9/40 Ngụy Như Kon Tum
Nhân Chính, Thanh Xuân, Hà Nội.

Giấy phép xuất bản số 453/GP-BTTTT
Bộ Thông tin và Truyền thông cấp
ngày 12/12/2023.

Ảnh bìa:
Mừng Đảng quang vinh
mừng Xuân Giáp Thìn, 2024

TẠP CHÍ
PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY
SỐ XUÂN GIÁP THÌN 2024

TRONG SỐ NÀY

MỪNG ĐẢNG QUANG VINH, MỪNG XUÂN GIÁP THÌN
4. THÙY DƯƠNG: Xuân sang nhớ Bác.
5. NGUYỄN TẤN TUẤN: Những bài thơ chúc Tết năm Thìn của Chủ tịch Hồ Chí Minh

DIỄN ĐÀN ĐẦU NĂM
6. TÔ LÂM: Tiếp tục vượt qua thách thức, thực hiện tốt nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự năm 2024.
7. BẢO MINH: Phỏng vấn Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn – Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC: Bước tiến mới trong công tác nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ PCCC&CNCH.
9. HOÀNG ANH: Phỏng vấn Đại tá Hoàng Ngọc Huynh – Phó Cục trưởng Cục Cảnh sát PCCC&CNCH: Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH sẵn sàng trước những thời cơ và thách thức trên mặt trận chống giặc lửa.

XUÂN TRÊN MỌI MIỀN TỔ QUỐC
12. MINH PHƯƠNG: Dấu ấn từ một đơn vị anh hùng.
13. MINH TRUNG: Vinh quang trên trận tuyến phòng chống "giặc lửa" ở Thành phố mang tên Bác.
15. BÌNH NGUYÊN: "Lá chắn lửa" trên đất Cảng.
16. ANH THƯ: Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Quảng Ninh: Giữ bình yên nơi đất mỏ.
17. MINH HẠNH: 114 Hà Tĩnh thi đua làm theo lời Bác.
19. TRẦN HOÀI PHƯƠNG: 114 Đà Nẵng - Xây dựng thế trận toàn dân vững vàng phòng, chống giặc lửa.

GẶP GỠ NGÀY XUÂN
20. MINH TRUNG: Người hùng 114 và 23 năm giữa lằn ranh sinh tử.
22. BẢO ANH: Chuyện về người lính 114 truyền cảm hứng sống đẹp.
23. NGỌC HÀ: Lính chữa cháy sợ chi gian khó.
24. MINH ANH: Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu – Tác giả ca khúc "Ngược chiều bình an": Người lính PCCC xứng đáng được tôn vinh.

CÔNG TÁC PCCC TRONG DỊP TẾT
25. QUANG ANH: Bắc Giang nâng cao công tác PCCC&CNCH cao điểm dịp Tết Nguyên đán 2024.
26. PHƯƠNG ANH: Đốt vàng mã - Ấn họa khó lường dịp Tết đến Xuân về.
27. ĐÀO ANH: Bình yên trên những vuông lụa.

TRANG THƠ

VĂN HÓA – NGHỆ THUẬT
29. NGUYỄN XUÂN HẢI: Truyện ngắn Một đêm và một đời.
30. ĐINH THÀNH TRUNG: Truyện ngắn Sau tiếng chuông ngân.
31. PHAN ĐÌNH MINH: Truyện ngắn Phóng sinh.
32. NGUYỄN CÔNG ĐỨC: Truyện ngắn Hương mùa Xuân dịu ngọt.
33. VÕ THỊ XUÂN HÀ: Truyện ngắn Ngọn lửa.
34. QUANG LÂM: Người lính chữa cháy qua tác phẩm hội họa của Họa sỹ Lê Sa Long.
35. MAI HỒNG LÂM: Nhớ bếp lửa Giao thừa.

CÂU CHUYỆN NGÀY XUÂN
36. QUANG LÂM: Trường Đại học PCCC – Đem lửa sưởi ấm yêu thương.
38. VIỆT HƯƠNG: Chuyện những người thầy gác giáo án, giữ bình yên nơi biên giới.
40. HOÀNG VIỆT: Tiếp thêm sức mạnh giúp dân vượt qua bão lửa.
41. TRẦN VĂN KHẢ: Cảm xúc ngày trở về.
42. THỤY AN: Ngọn lửa bất diệt trong Phật giáo Việt Nam.
43. HỒNG LÂM: Truyền thuyết về miếu Bà Hỏa.
44. MINH PHƯƠNG: Bí ẩn ngọn đèn vĩnh cửu trong lăng mộ Tần Thủy Hoàng.

NĂM THÌN NÓI CHUYỆN RỒNG
45. HỒNG THANH: Chuyện về chiếc cầu Rồng phun lửa nổi tiếng Việt Nam.
46. MAI LÂM: Con rồng trên kiến trúc Gươl của người Cơ Tu.

PHONG TỤC ĐÓN TẾT 4 PHƯƠNG
47. DUY HƯNG: Vũ điệu ánh sáng đặc sắc trong lễ hội rồng lửa lớn nhất thế giới.
48. TRỊNH LAN: Bùng cháy lễ hội lửa Kurama.
49. BẢO MINH: Bình Phước – Những con đường rực lửa đêm Giao thừa.

XUÂN SANG NHỚ BÁC

THÙY DƯƠNG

Sinh thời, vào mỗi dịp Tết đến Xuân về, dù công việc vô cùng bận rộn song Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn tranh thủ sắp xếp thời gian để đến thăm hỏi, chúc Tết đồng bào, đồng chí. Từ tháng Chạp, Bác đã nhắc các cơ quan, ban, ngành, địa phương phải chuẩn bị chu đáo cho dân đón Tết. Bác nhắc văn phòng chuẩn bị thiệp "Chúc mừng năm mới" để kịp gửi đến đồng bào, chiến sỹ ở mọi miền Tổ quốc và kiều bào ở nước ngoài, Người đi thăm và tặng quà Tết cho bộ đội và nhân dân, động viên những người lao động, thăm hỏi người có hoàn cảnh khó khăn. Bác đến với mọi người trong ngày Tết bằng tất cả trái tim yêu thương, bằng sự quan tâm, chia sẻ, động viên chân thành nhất, không phân biệt giai cấp, không phân biệt sang hèn. Không chỉ trực tiếp thăm hỏi, động viên, tặng quà người nghèo, Người còn nhắc nhở chính quyền địa phương phải chú ý tạo công ăn việc làm cho bà con lao động, tránh trường hợp người dân "Tết mà không có Tết"

Tết Nguyên đán năm 1946, Tết độc lập đầu tiên của đất nước, Bác Hồ đến thăm gia đình một người đạp xích lô nghèo ở ngõ Sinh Từ (Hà Nội), Bác đến với các gia đình công nhân ở Nhà máy điện Yên Phụ (Hà Nội), ở mỏ than Quảng Ninh; chia sẻ niềm vui năm mới với các cán bộ công đoàn, các đồng chí bảo vệ, các chiến sỹ; hay thăm hỏi, động viên các gia đình trí thức, những gia đình có hoàn cảnh khó khăn…. Năm 1954, miền Bắc hoàn toàn giải phóng và bắt tay vào công cuộc xây dựng Chủ nghĩa xã hội, đồng thời chi viện cho tiền tuyến miền Nam. Trong giai đoạn này, công tác PCCC được Đảng, Nhà nước quan tâm và đưa vào phong trào bảo vệ trị an với khẩu hiệu 3 phòng: "Phòng gian - Phòng hỏa - Phòng tai nạn". Mùa Xuân đầu tiên mừng Đảng, Chính phủ sau 9 năm trường kỳ kháng chiến gian khổ ở chiến khu Việt Bắc trở về Thủ đô, ngày 01/01/1955, trong buổi lễ mit tinh trang trọng, Đội Cứu hỏa, Công an TP Hà Nội gồm 07 người do đồng chí Lục Văn Giỏi làm chỉ huy tham gia bảo vệ lễ đài trên Quảng trường Ba Đình lịch sử. Sau cuộc mít tinh trang trọng ấy, Bác đi từ lễ đài xuống, ân cần bắt tay từng người trong Đội và dành cho các chiến sỹ lời chúc Tết đặc biệt. "Nhân dịp năm mới, Bác chúc các chú thất nghiệp!" Tất cả đều ngỡ ngàng và thấm thía trước lời chúc đặc biệt của Bác trong mùa Xuân năm ấy. Lời chúc vui vẻ đầu Xuân năm ấy ngắn gọn mà hàm ý sâu sắc, chất chứa niềm tin và hy vọng, vừa là lời động viên khích lệ, vừa là mục tiêu giao nhiệm vụ mà Bác dành cho lực lượng Công an nhân dân trong công tác PCCC vì bình yên, hạnh phúc của nhân dân, đất nước. Lời chúc ấy đã trở thành phương châm hành động của lực lượng Cảnh sát PCCC, cho đến hôm nay vẫn còn nguyên giá trị.

Mùa Xuân Canh Tý (1960) giữa bộn bề công việc, bộn bề lo toan vận mệnh nước nhà, Bác vẫn dành sự quan tâm đặc biệt đối với lực lượng PCCC. Vinh dự nhất trong mùa Xuân ấy nói riêng và trong lịch sử của lực lượng PCCC nói chung là gia đình đồng chí Trương Từ Thức – Đội trưởng Đội PCCC - Công an TP Hà Nội được người đến "xông đất" đêm Giao thừa năm Canh Tý. Không "trống giong cờ mở", Bác lặng lẽ cùng một vài đồng chí đi bộ trong mưa phùn và gió lạnh đến "xông đất" nhà người lính chữa cháy từ một con dốc phía sau nhà. Trước phút Giao thừa, nghe tiếng gõ cửa, gia đình đồng chí Trương Từ Thức mới biết là Bác đến "xông đất" chúc Tết. Cả gia đình như "vỡ òa" vì xúc động. Tất cả mọi người trong gia đình quây quần ai cũng muốn gần bên Bác. Bác ân cần hỏi thăm từng người trong gia đình người lính chữa cháy ăn Tết có được đầy đủ không, căn dặn từng thành viên trong gia đình phải làm thế nào để hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ với dân, với nước. Nhìn 4 chữ "Lễ, Do, Nghĩa, Khởi" trên bức hoành phi của gia đình đồng chí, Bác giải nghĩa 4 chữ đó: Lễ nghĩa đều xuất phát từ đây. Bác nói chỉ những nhà Nho trọng Lễ - Nghĩa mới treo 4 chữ ấy. Bác mong chú giữ được quan điểm "không gia trưởng khi làm thủ trưởng đơn vị nhé! Trong khoảnh khắc mùa Xuân năm đó, Bác bắt nhịp bài ca "Kết đoàn", tất cả mọi người trong gia đình đồng chí Thức cùng hát. Trước khi chia tay gia đình người lính chữa cháy, Bác nhìn lên phía bàn thờ của gia đình và nói: Tết này gia đình mình có bánh chưng, như thế là có Tết rồi. Đất nước mình còn nhiều người cơ cực không có Tết. Bác mong mọi người đừng quên điều đó. Xúc động trước sự quan tâm sâu sắc của người, ngay số Báo Công an đầu Xuân năm đó đồng chí Trương Từ Thức đã viết bài "Bác đến" bày tỏ niềm xúc động, tự hào và lòng biết ơn sâu sắc tới Bác. Những khoảnh khắc bên Bác trong mùa Xuân năm ấy rất ngắn ngủi nhưng vô cùng quý giá và thiêng liêng đối với người lính PCCC. Niềm vui, niềm xúc động trước sự quan tâm đặc biệt của Người nhân dịp Tết đến, Xuân về là niềm vinh dự, động lực thúc đẩy lực lượng Cảnh sát PCCC không ngừng nỗ lực, phấn đấu, không quản ngại gian khổ, hy sinh hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. *(Nhớ mãi những mùa Xuân bên Bác, Tạp chí PC&CC số Xuân Quý Mão 2023.)*

Bác Hồ đến thăm gia đình đồng chí Trương Từ Thức – Đội trưởng Đội PCCC - Công an Thành Phố Hà Nội vào đêm Giao thừa Xuân Canh Tý năm 1960. Ảnh: Tư liệu

Ngày 16/02/1969 (mồng 1 Tết), Bác Hồ trồng cây ở xã Vật Lại, huyện Ba Vì, tỉnh Hà Tây (nay là Hà Nội) nhân Tết Kỷ Dậu. Ảnh: Internet

Tết năm 1962, vào đêm 30 mưa phùn, giá lạnh của Tết Nhâm Dần, Bác thăm gia đình chị Nguyễn Thị Tín, một người gánh nước thuê sống trong một hẻm phố nhỏ ở phố Hàng Chĩnh (Hà Nội). Chồng mất sớm, một mình chị Tín gánh nước thuê lấy tiền nuôi 4 con còn nhỏ và đêm Giao thừa, chị vẫn chưa được nghỉ. Với đôi thùng trên vai, chị vừa ra đến ngõ thì gặp Bác. Quá bất ngờ trước sự xuất hiện của Bác, chị buông rơi đôi thùng gánh nước, ôm chầm lấy Bác, nước mắt tràn ra không nói nên lời. Tay chị run run nắm lấy bàn tay Người mà nghẹn ngào: "Cháu không ngờ lại được Bác đến thăm". Bác an ủi chị: "Bác không đến thăm những gia đình như gia đình cháu thì còn thăm ai…" Mùa Xuân ấy đối với căn nhà trống trải của chị Tín là niềm hạnh phúc không gì có thể so sánh được, thật là "một mùa Xuân cả thế gian, phải đâu lãng phí cỗ bàn mới Xuân" như lời Bác dạy. Chính sự giản dị, gần gũi, thấu hiểu và đồng cảm với nhân dân của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đưa Người đi sâu vào trái tim đồng bào cả nước, được cả dân tộc yêu mến và tôn kính. Thủ tướng Phạm Văn Đồng có lần đã viết: "Hồ Chủ tịch là người Việt Nam, Việt Nam hơn người nào hết. Ngót ba mươi năm bôn ba bốn phương trời, Người vẫn giữ thuần phong, mỹ tục, ngôn ngữ, và bản sắc của một người Việt Nam. Ngay sau khi về nước, gặp dịp Tết, Người không quên mừng tuổi đồng bào hàng xóm và quà bánh cho trẻ em. Chỉ có mấy đồng xu, nhưng cũng bọc giấy hồng đơn cẩn thận, tươm tất…".

Trong bài "Mừng Tết Nguyên đán thế nào?", trên báo Nhân Dân số 2132, ngày 28/01/1960, Bác Hồ viết: "Suốt năm chúng ta thi đua lao động sản xuất. Nhân ngày Tết Nguyên đán, chúng ta vui chơi một hôm để chào Xuân. Việc đó cũng đúng thôi. Nhưng chúng ta nên mừng Xuân một cách vui vẻ và lành mạnh. Nếu có bao nhiêu tiền đều bỏ ra mua sắm hết để đánh chén lu bù, thế là mừng Xuân một cách lạc hậu, thế là lãng phí, thế là không Xuân. Nên nhớ rằng chúng ta phải cần kiệm xây dựng nước nhà, xây dựng chủ nghĩa xã hội, không nên vì một cớ gì mà quên nhiệm vụ ấy. Các đồng chí cán bộ ta cần phải hướng dẫn đồng bào làm cho ngày Tết vui vẻ và tưng bừng, tiết kiệm và thắng lợi". Bác cũng khuyên mọi người trong ba ngày Tết, mặc dù vui chơi là cần thiết, nhưng phải biết điều độ, không quá mức làm ảnh hưởng đến việc tăng gia sản xuất, học tập. Bên cạnh việc nhắc nhở thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, Bác cũng thường nhắc mọi người đón Tết, vui Xuân trong ngày đầu năm nhưng không được quên nhiệm vụ mà phải nghĩ đến công việc của cả năm.

Lúc còn sống, hầu như năm nào Bác cũng đều có bài viết để động viên phong trào "Tết trồng cây" của cả nước. Bài "Tết trồng cây" đăng trên báo Nhân Dân số 2082 ngày 28/11/1959 Bác viết với mong muốn: Trong 10 năm, đất nước ta phong cảnh sẽ ngày càng tươi đẹp hơn, khí hậu điều hòa hơn, cây gỗ đầy đủ hơn. Người viết "Tết trồng cây đã thắng lợi bước đầu" đăng trên báo Nhân Dân số 2133 ngày 19/01/1960; "Năm mới, hãy nhiệt liệt tổ chức Tết trồng cây" đăng trên báo Nhân Dân số 3928 ngày 01/01/1965…. Hàng năm, Bác Hồ viết báo nhắc nhở nhân dân thực hiện Tết trồng cây và Người trực tiếp tham gia trồng cây. Bác biểu dương các địa phương, đơn vị, cá nhân có thành tích trồng cây và nhắc nhở những nơi chưa quan tâm đúng mực việc này. Bác lưu ý phải liên hệ chặt chẽ "Tết trồng cây" với kế hoạch trồng cây, gây rừng trở thành một phong trào quần chúng sâu rộng, một nét đẹp trong văn hóa truyền thống Việt Nam trong dịp năm mới. Nhớ lời Bác dạy, nhân dân ta từ miền ngược tới miền xuôi đều tích cực trồng cây gây rừng. Đã hơn nửa thế kỷ trôi qua, lời kêu gọi của Bác phát động "Tết trồng cây" vẫn còn nguyên giá trị và đã đi vào nếp sống thường nhật của nhân dân. Cứ mỗi độ Xuân sang, đồng bào cả nước lại cùng nhau trồng cây theo lời Bác kính yêu đã dạy, để "làm cho đất nước càng ngày càng Xuân".

Không chỉ ở Việt Nam mà ngay cả trên thế giới, có lẽ Chủ tịch Hồ Chí Minh là vị nguyên thủ duy nhất chúc Tết đồng bào của mình bằng những vần thơ. Giao thừa năm nào Người cũng có thơ Xuân mừng đất nước với lời chúc Tết toàn dân. Những vần thơ giản dị của Bác Hồ có sức cổ vũ to lớn đối với toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. Tính từ năm 1946 cho đến khi Người qua đời, mỗi năm Chủ tịch Hồ Chí Minh đều làm thơ chúc Tết như món quà mừng tuổi đầy ý nghĩa gửi tới đồng bào và chiến sỹ cả nước. Những vần thơ chúc Tết của Bác không chỉ là "Mấy lời thân ái nôm na/ Vừa là kêu gọi, vừa là mừng Xuân", mà còn là những dự báo lịch sử, những chỉ đạo chiến lược cách mạng được truyền đạt bằng thơ gửi đến đồng bào chiến sỹ cả nước. 22 bài thơ chúc Tết của Người là 22 lời kêu gọi sức mạnh đoàn kết và lý tưởng cách mạng cao cả. Ẩn sâu trong những vần thơ hào sảng ấy là một tấm lòng vì nước vì dân. Lần cuối cùng đón Xuân cùng nhân dân cả nước ở cõi dương gian này, trái tim Người vẫn không ngừng trào sôi ngọn lửa đấu tranh:

Năm qua thắng lợi vẻ vang,
Năm nay tiền tuyến chắc càng thắng to.
Vì độc lập, vì tự do,
Đánh cho Mỹ cút, đánh cho nguỵ nhào.
Tiến lên! Chiến sĩ, đồng bào,
Bắc - Nam sum họp, xuân nào vui hơn!
(Thơ chúc Tết Xuân Kỷ Dậu – 1969)

Đón Xuân Giáp Thìn 2024, lại thêm một mùa Xuân nữa đồng bào cả nước không còn được nghe Bác Hồ kính yêu đọc thơ chúc Tết vào thời khắc Giao thừa. Song bóng hình Người cùng tình yêu thương bao la của Bác vẫn còn mãi với non sông đất nước, vẫn mãi trường tồn trong lòng dân tộc, trong trái tim những người con đất Việt thân yêu.■

NHỮNG BÀI THƠ CHÚC TẾT NĂM THÌN CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN TẤN TUẤN

Ngày xưa, chúng ta thường lặng đi trong thời khắc Giao thừa để lắng nghe thơ chúc Tết của Bác Hồ. Chuyện ấy đã trở thành tục lệ của đồng bào ta. Từ các cụ già râu tóc bạc phơ đến các thiếu niên, nhi đồng, tất cả đều cảm thấy lòng lắng dịu khi nghe đọc thơ chúc Tết của Bác…

Thơ chúc Tết của Bác Hồ gửi đồng bào, cán bộ, chiến sỹ cả nước và kiều bào ta ở nước ngoài thường khen ngợi thành tích của một năm công tác và đề ra nhiệm vụ, phương hướng cho năm mới, động viên mọi người phấn khởi hăng hái tiến lên hoàn thành nhiệm vụ mới.

Thời ấy, nước ta có bao nhiêu sự kiện lịch sử vô cùng trọng đại. Từ một nước thuộc địa, phong kiến lạc hậu, nước ta đã dành độc lập, xóa bỏ chế độ thực dân phong kiến, sau 9 năm trường kỳ kháng chiến và kết thúc bằng chiến thắng Điện Biên Phủ lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu, nước ta đã đánh đuổi thực dân Pháp, giành hòa bình trên một nửa đất nước. Miền Bắc xây dựng chủ nghĩa xã hội, miền Nam anh dũng chiến đấu chống giặc ngoại xâm.

Bác Hồ đã lãnh đạo toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta ở hai miền đấu tranh cho sự nghiệp thống nhất nước nhà. Tuy bận trăm công ngàn việc nhưng tâm hồn Bác vẫn tràn trề thi hứng. Thơ của Người ung dung tự tại, mang phong thái thanh nhã của một bậc vĩ nhân. Thơ của Người thay tiếng nói của dân tộc, tiếng vọng của non sông. Cứ mỗi độ Tết đến, Xuân về, Bác lại làm thơ chúc Tết. Toàn quân và toàn dân Việt Nam lại háo hức mong đợi phút giây Giao thừa nghe giọng trầm ấm của người đọc thơ trên sóng của Đài tiếng nói Việt Nam.

Những vần thơ dung dị nhưng ấm nồng tình cảm của Người đã trở thành ngọn lửa động viên phong trào cách mạng. Trong thời gian này có hai năm Nhâm Thìn (1952) và năm Giáp Thìn (1964), Bác Hồ đã viết 2 bài thơ chúc Tết gửi tới đồng bào và chiến sỹ của cả nước.

Ngày 14/10/1952, Chiến dịch Tây Bắc chính thức mở màn với đợt tiến công đầu tiên vào phân khu Nghĩa Lộ, tiêu diệt tuyến phòng thủ vành đai ngoài Tây Bắc của địch. Sau gần 2 tháng (14/10 đến 10/12/1952), quân và dân ta đã làm nên Chiến thắng Tây Bắc 1952. Chiến thắng này đã đi vào lịch sử cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp của dân tộc, là một trong những chiến công oanh liệt, có ý nghĩa chiến lược, làm chuyển biến cục diện chiến tranh theo hướng có lợi cho ta, góp phần tạo thế và lực mới tiến tới giành thắng lợi cuối cùng trong chiến cuộc Đông Xuân 1953 - 1954.

Vì vậy, vào dịp Xuân Nhâm Thìn 1952, Bác Hồ đã có bài thơ chúc Tết gửi tới đồng bào và chiến sỹ cả nước như sau:

"Xuân Nhâm Thìn 1952
Xuân này, Xuân năm Thìn
Kháng chiến vừa sáu năm
Trường kỳ và gian khổ
Chiến thắng trăm phần trăm
Mấy câu thành thật nôm na, vừa là kêu gọi
vừa là mừng Xuân."

Từ Giáp Thìn độ ấy đến nay đã tròn 60 mùa Xuân (1964 - 2024), chúng ta bồi hồi đọc lại những vần thơ của Người:

"Xuân Giáp Thìn 1964
Bắc Nam như cội với cành,
Anh em ruột thịt, đấu tranh một lòng.
Rồi đây thống nhất thành công,
Bắc Nam ta lại chung vui một nhà."

Hai bài thơ cách nhau một giáp, nhưng hồn thơ vẫn khí thế hào hùng. Bài thơ tràn trề tinh thần lạc quan cách mạng, lòng tin của Bác vào sức mạnh của dân tộc trong cuộc kháng chiến trường kỳ và gian khổ. Dù có gian nan đến mấy, nhưng cuộc kháng chiến vẫn "*Chắc thắng trăm phần trăm*"; "*Thắng lợi ắt về ta*" "*Rồi đây thống nhất thành công, Bắc Nam ta lại chung vui một nhà*". Câu thơ mộc mạc, giản dị, nhưng bao quát và là một sự tiên đoán rất chính xác.

Lời thơ của Bác Hồ là lời động viên toàn dân tộc: "*Chiến sỹ thi giết giặc, đồng bào thi tăng gia; Năm mới thi đua mới*"… Trong mỗi thời kỳ lịch sử, thơ Bác Hồ đều thể hiện mục tiêu nhiệm vụ cách mạng khác nhau, kêu gọi toàn quân, toàn dân thực hiện nhiệm vụ đó. Năm Nhâm Thìn, thì mục tiêu là cuộc kháng chiến trường kỳ; năm Giáp Thìn là đấu tranh thống nhất nước nhà. Mỗi người dân, mỗi chiến sỹ, khi nghe thơ Bác đều hiểu rõ vai trò và nhiệm vụ của mình trong sứ mệnh chung của toàn dân tộc.

Bác Hồ làm thơ, Người luôn thể hiện rõ mục tiêu của bài thơ, vạch ra chủ ý của người cầm bút. Hai bài thơ chúc Tết năm Thìn của Bác đều thể hiện rõ điều ấy. Hai câu thơ cuối của bài thơ bộc lộ cái tâm và cái tầm của tác giả. Tâm là tình cảm thành thật, thân ái, mừng Xuân đất nước, Xuân của dân tộc. Tầm đó là lời của một lãnh tụ kính yêu kêu gọi toàn dân, vui Xuân càng thêm khí thế và nhiệt tình để thực hiện sứ mệnh lịch sử giao phó.

Bác Hồ nay đã đi xa, nhưng hồn thơ của Người vẫn sáng ngời, lắng đọng lại mãi trong lòng dân tộc Việt Nam. Ngày Xuân Giáp Thìn 2024 đọc lại thơ Xuân năm Thìn của Người, xác định lại mình mỗi khi cầm bút, trách nhiệm của người đời sau, phải góp phần cùng mọi người xây dựng cuộc sống ngày càng tốt đẹp hơn.■

ĐÀO QUANG BẮC

Xuân đất trời nắng vàng ươm hoa thắm
Xuân giang sơn ý Đảng thuận lòng dân

BÙI KHẮC KHUYÊN

Quốc phòng toàn dân lớn mạnh, đất nước hoà bình Xuân khởi sắc
An ninh nhân dân vững chắc, xã hội an lành Tết đơm hoa

TIẾP TỤC VƯỢT QUA THÁCH THỨC, THỰC HIỆN TỐT NHIỆM VỤ BẢO VỆ AN NINH, TRẬT TỰ NĂM 2024

Đại tướng, GS, TS TÔ LÂM
Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ trưởng Bộ Công an

Nhân dịp Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an tổ chức Hội nghị Công an toàn quốc lần thứ 79, Đại tướng Tô Lâm - Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ trưởng Bộ Công an có bài viết quan trọng: "Tiếp tục vượt qua thách thức, thực hiện tốt nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự năm 2024". Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy trân trọng giới thiệu bài viết của đồng chí Bộ trưởng.

Đại tướng Tô Lâm - Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ trưởng Bộ Công an. Ảnh: PV.

1. Năm 2023, trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực diễn biến hết sức phức tạp, nhiều vấn đề vượt dự báo, tác động trực tiếp, nhiều mặt đến an ninh, lợi ích của các quốc gia, trong đó có Việt Nam. Trong nước, bên cạnh những thời cơ, thuận lợi rất cơ bản, các thế lực thù địch, phản động, các loại tội phạm ráo riết tiến hành hoạt động chống phá, gia tăng thách thức, áp lực đối với công tác bảo đảm an ninh, trật tự. Trong bối cảnh đó, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, Nhà nước, lực lượng Công an nhân dân tiếp tục gương mẫu đi đầu trong thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, nỗ lực phấn đấu, phát huy vai trò nòng cốt, thực hiện thắng lợi nhiệm vụ bảo đảm an ninh, trật tự.

Hội nghị Đảng ủy Công an Trung ương năm 2023. Ảnh: PV.

Công tác nắm tình hình, tham mưu, dự báo chiến lược là điểm sáng. Lực lượng Công an cơ bản nắm vững xu hướng vận động trong chính sách và quan hệ giữa các nước lớn, các nước láng giềng, khu vực, các xu hướng chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội trên thế giới; công nghệ, kinh nghiệm phát triển các lĩnh vực kinh tế mới nổi; tình hình an ninh truyền thống, phi truyền thống,... đã có hàng nghìn báo cáo, kịp thời tham mưu với Đảng, Nhà nước các chủ trương, giải pháp bảo đảm vững chắc an ninh, lợi ích quốc gia, giữ vững thế chủ động chiến lược, tiếp tục nâng cao uy tín, vị thế, tiềm lực kinh tế trong thế giới đầy biến động với sức ép chọn bên và nguy cơ suy thoái kinh tế thế giới gia tăng.

An ninh trên các địa bàn, lĩnh vực tiếp tục được củng cố ngày càng vững chắc, an ninh cơ sở được tăng cường, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng. Lực lượng Công an đã chủ động phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn có hiệu quả âm mưu, hoạt động "diễn biến hòa bình", phá hoại, kích động gây rối, gây bạo loạn của các thế lực thù địch, phản động, không để bị động, bất ngờ về chiến lược, không để hình thành tổ chức chính trị đối lập. Giải quyết có hiệu quả nhiều vấn đề phức tạp về an ninh kéo dài nhiều năm; đồng thời phát hiện, xử lý từ sớm, từ cơ sở những yếu tố tiềm ẩn phức tạp, đấu tranh quyết liệt với các đối tượng chống phá trọng điểm, kể cả từ bên ngoài biên giới quốc gia. Bảo vệ tuyệt đối an ninh, an toàn các mục tiêu, công trình trọng điểm, hoạt động của lãnh đạo Đảng, Nhà nước ở trong và ngoài nước, các sự kiện chính trị, văn hóa quan trọng, các đoàn khách quốc tế đến Việt Nam.

Công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, quản lý nhà nước về phòng cháy, chữa cháy, bảo đảm trật tự an toàn giao thông được triển khai mạnh mẽ, đồng bộ, "không có vùng cấm", "không có ngoại lệ"; với mục tiêu cao nhất "xây dựng, củng cố môi trường an ninh, an toàn, lành mạnh, vì cuộc sống bình yên, hạnh phúc của Nhân dân" đã đạt nhiều kết quả rất tích cực. Công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực theo chức năng, nhiệm vụ của lực lượng Công an tiếp tục được triển khai quyết liệt; xác định khâu đột phá, đánh trúng, điều tra làm rõ nhiều vụ án tham nhũng, kinh tế, nhất là các lĩnh vực nhạy cảm, dư luận bức xúc, thu hồi triệt để tài sản bị chiếm đoạt, tạo lan tỏa với phương châm "xử lý một vụ, cảnh tỉnh cả vùng, cả lĩnh vực". Công tác quản lý xuất nhập cảnh được đổi mới mạnh mẽ, cấp hộ chiếu điện tử, mở rộng cấp thị thực điện tử cho công dân tất cả các nước, vùng lãnh thổ có quan hệ hợp tác với Việt Nam, tạo đà thúc đẩy du lịch và phát triển kinh tế.

Tập trung các giải pháp xây dựng lực lượng Công an thực sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại theo đúng tinh thần Nghị quyết số 12, ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị, đi đôi với hoàn thiện cơ chế bảo vệ lực lượng Công an. Lần đầu tiên Đảng ủy Công an Trung ương ban hành Nghị quyết về công tác chính trị tư tưởng, Quy định về chế độ học tập thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân; quyết liệt chỉ đạo các giải pháp phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ngay trong nội bộ; hoàn thiện, triển khai cơ chế kiểm soát chặt chẽ quyền lực và chấn chỉnh thái độ thực thi công vụ của toàn lực lượng; ban hành Đề án, tiếp tục kiện toàn tổ chức bộ máy bên trong, giảm 300 đầu mối cấp phòng, gần 1.000 đầu mối cấp đội; xây dựng nhiều trụ sở làm việc hiện đại, tạo chuyển biến về chất, tạo nền tảng xây dựng lực lượng Công an tinh, gọn, mạnh, đủ năng lực đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Kết quả các mặt công tác bảo đảm an ninh, trật tự năm 2023 cao hơn năm 2022 theo đúng chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Đảng ủy Công an Trung ương tổng kết công tác năm 2022, góp phần quan trọng bảo vệ chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, bảo vệ Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để xây dựng và phát triển đất nước.

2. Năm 2024, trước những tác động từ diễn biến phức tạp của tình hình thế giới, khu vực và âm mưu, hoạt động chống phá của các hệ loại đối tượng, những khó khăn, thách thức đối với công tác bảo đảm an ninh, trật tự sẽ tiếp tục gia tăng. Lực lượng Công an nhân dân tiếp tục bám sát các quan điểm, chủ trương của Đảng; chính sách, pháp luật của Nhà nước; gương mẫu, đi đầu thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng; lấy "Danh dự là điều thiêng liêng cao quý nhất"; đoàn kết đồng lòng, vượt qua mọi khó khăn, thử thách; nỗ lực phấn đấu hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ công tác năm 2024 cao hơn năm 2023 đúng như căn dặn của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Đảng ủy Công an Trung ương tổng kết công tác năm 2023 ngày 20/12 vừa qua. Tập trung một số công tác trọng tâm, sau đây:

Thứ nhất, tập trung các giải pháp tiếp tục xây dựng lực lượng Công an thực sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Đề cao vai trò nêu gương, tính tiên phong, gương mẫu của cấp ủy, thủ trưởng Công an các cấp theo phương châm "trên làm gương mẫu mực, dưới tích cực làm theo". Tiếp tục lãnh đạo thực hiện có hiệu quả các nghị quyết, kết luận của Trung ương Đảng về xây dựng, chỉnh đốn Đảng; thường xuyên phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ngay trong chính nội bộ lực lượng Công an, "tuyệt đối không chủ quan", với "bản lĩnh, phương pháp, cách làm đúng" như chỉ đạo của đồng chí

(Xem tiếp trang 11)

TRUNG TƯỚNG, PGS, TS LÊ QUANG BỐN – BÍ THƯ ĐẢNG ỦY, HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC PCCC:

BƯỚC TIẾN MỚI TRONG CÔNG TÁC NGHIÊN CỨU KHOA HỌC VÀ CHUYỂN GIAO CÔNG NGHỆ PHÒNG CHÁY, CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN, CỨU HỘ

BẢO MINH
(Thực hiện)

Cùng với công tác giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học (NCKH) và chuyển giao các tiến bộ khoa học và công nghệ vào thực tiễn là nhân tố quan trọng thúc đẩy sự phát triển của mỗi trường đại học. Trong những năm gần đây, hoạt động NCKH và chuyển giao công nghệ của Trường Đại học PCCC đã đạt nhiều thành tựu nổi bật, nhiều công trình nghiên cứu được ứng dụng vào thực tiễn không chỉ góp phần xây dựng lực lượng Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) tiến lên chính quy, hiện đại mà còn chung sức cùng toàn lực lượng Công an nhân dân (CAND) giữ gìn an ninh trật tự thúc đẩy sự phát triển kinh tế, xã hội của đất nước.

Trước thềm năm mới Xuân Giáp Thìn 2024, Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy đã có cuộc trò chuyện với Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn – Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC về chiến lược cũng như định hướng phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo của nhà trường trong thời gian tới.

Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn – Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC. *Ảnh: Anh Tuân.*

Phóng viên (PV): *Nhân dịp Xuân Giáp Thìn 2024, Tạp chí PC&CC kính chúc đồng chí Hiệu trưởng và gia đình một năm mới An khang, Hạnh phúc!*

Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn: Xin cảm ơn Tạp chí!

PV: *Kính thưa Trung tướng, trong những năm gần đây, đặc biệt là trong năm 2023, Trường Đại học PCCC đã ghi dấu ấn mới về phát triển NCKH, đặc biệt là khoa học ứng dụng, chuyển giao công nghệ thực tiễn. Nhìn lại những kết quả nổi bật về NCKH của nhà trường, đồng chí có điều gì chia sẻ?*

Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn: Phát triển khoa học, công nghệ có vai trò đặc biệt quan trọng trong quá trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng đã khẳng định: "Tiếp tục thực hiện nhất quán chủ trương khoa học và công nghệ là quốc sách hàng đầu, là động lực then chốt để phát triển lực lượng sản xuất hiện đại…". Là trung tâm đào tạo cán bộ và NCKH về PCCC&CNCH duy nhất của đất nước, bản thân tôi cùng với Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC luôn xác định song song với nhiệm vụ giáo dục, đào tạo, NCKH là nhiệm vụ quan trọng, yếu tố không thể thiếu nhằm nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực chất lượng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH.

Kế thừa truyền thống, bề dày kinh nghiệm đào tạo, NCKH, trải qua 48 năm xây dựng và phát triển, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu, hoạt động NCKH và công nghệ của Trường Đại học PCCC đã đạt được những thành tựu quan trọng, đóng góp vào sự phát triển hệ thống lý luận nghiệp vụ ngành PCCC&CNCH, phục vụ đắc lực nhiệm vụ đào tạo của nhà trường. Đến nay, nhà trường đã tổ chức nghiên cứu thành công hàng trăm đề tài trong đó có nhiều đề tài cấp Nhà nước, cấp Bộ, cấp Cơ sở được đầu tư nghiên cứu kỹ lưỡng, có hàm lượng khoa học cao. Nhiều sản phẩm khoa học mang hiệu quả thực tiễn trong đào tạo huấn luyện, cũng như phục vụ công tác sẵn sàng chiến đấu của lực lượng PCCC&CNCH, giành được nhiều giải thưởng cao trong các cuộc thi sáng tạo khoa học và công nghệ.

Đặc biệt, trong năm 2023, thực hiện Nghị quyết số 15-NQ/ĐUCA ngày 15/12/2022 của Đảng ủy Công an Trung ương về nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự an toàn xã hội, xây dựng lực lượng CAND năm 2023, Kế hoạch số 173/KH-BCA ngày 05/4/2023 của Bộ Công an về thực hiện giải pháp trọng tâm "đột phá" về nâng cao chất lượng công tác nghiên cứu lý luận, khoa học, dự báo chiến lược; đẩy mạnh ứng dụng khoa học, công nghệ vào các mặt công tác Công an; Trường Đại học PCCC đã chủ động triển khai xây dựng Kế hoạch đẩy mạnh nghiên cứu, tạo sự "đột phá", sáng tạo trong NCKH, đặc biệt là ứng dụng khoa học, kỹ thuật PCCC&CNCH với mục tiêu mang lại những giá trị mới, thiết thực vào thực tiễn phù hợp với bối cảnh hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng. Trong năm 2023, lần đầu tiên nhà trường triển khai thực hiện 02 đề tài NCKH cấp Quốc gia là: "Nghiên cứu công nghệ, thiết kế và chế tạo thử nghiệm Robot chữa cháy cho công trình công nghiệp" và "Nghiên cứu xây dựng hệ thống thông minh phục vụ cảnh báo cháy, hỗ trợ chỉ huy, điều hành chữa cháy cho đô thị tại Việt Nam". Trong đó, sản phẩm Robot chữa cháy cho công trình công nghiệp do tôi làm chủ nhiệm đề tài đang được nghiên cứu chế tạo và đẩy nhanh tiến độ hoàn thiện để đưa vào sử dụng trong thực tiễn. Trước đó, nhà trường cũng đã chủ động đầu tư kinh phí, chế tạo thành công và đưa vào sử dụng sản phẩm Xe ôtô chữa cháy, CNCH đa năng, Xe Môtô chữa cháy và CNCH đa năng. Đây là những loại phương tiện đa dụng, nhỏ gọn, có tính cơ động, chiến đấu cao, phù hợp với chữa cháy và CNCH trong các ngõ, ngách chật hẹp tại khu vực đông dân cư, đáp ứng yêu cầu thực tiễn công tác, chiến đấu của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH nói riêng và lực lượng CAND nói chung. Bên cạnh đó, hiện nay, nhà trường cũng đang triển khai 13 đề tài khoa học cấp Bộ và 17 đề tài cấp Cơ sở của cán bộ, giảng viên với những đề tài có khả năng ứng dụng vào thực hiện các nhiệm vụ giáo dục, đào tạo cũng như công tác đảm bảo an toàn PCCC&CNCH

của toàn lực lượng như đề tài: "Nâng cao năng lực của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0"; "Đảm bảo an toàn phòng cháy, chữa cháy đối với hầm đường bộ"; "Nghiên cứu chế tạo nano carbon bằng plasma nhiệt và ứng dụng trong mặt nạ phòng độc"; "Xây dựng phần mềm trắc nghiệm trên nền tảng thiết bị di động hỗ trợ công tác đào tạo tại Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy"… Những sản phẩm, đề tài do Trường Đại học PCCC chủ trì nghiên cứu, sản xuất đã thể hiện sự sáng tạo, linh hoạt của đội ngũ cán bộ, giảng viên nhà trường để thích ứng với điều kiện phát kinh tế, xã hội, thực địa tại Việt Nam, góp phần nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác PCCC&CNCH hiện nay, được lãnh đạo Bộ Công an ghi nhận và đánh giá rất cao.

Cũng trong năm 2023, Trường Đại học PCCC phối hợp với Viện Quy hoạch và Kiến trúc đô thị (UAI) - Trường Đại học Xây dựng Hà Nội tổ chức Hội thảo Khoa học quốc tế về Đào tạo, Nghiên cứu an toàn cháy Châu Á lần thứ 9. Hội thảo đã quy tụ được những nhà khoa học của các nước tiến tiến như: Nhật Bản, Hàn Quốc, Đài Loan, Hồng Kông, Newzealand và các nước khác trong khu vực Châu Á tới chia sẻ kinh nghiệm, trao đổi các phương pháp nghiên cứu, tiêu chuẩn và quy chuẩn PCCC, những biện pháp và công nghệ PCCC&CNCH. Gần đây nhất, nhà trường đã tổ chức thành công Hội thảo khoa học cấp Hội đồng lý luận Bộ Công an "Công tác PCCC&CNCH đối với cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường". Kết quả của hội thảo là cơ sở để các đơn vị chức năng của Bộ Công an nghiên cứu, tham mưu, đề xuất Quốc hội và Chính phủ ban hành những văn bản pháp lý để hoàn thiện hệ thống hành lang pháp lý về công tác PCCC&CNCH đối với cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, vũ trường trên cơ sở tham khảo kinh nghiệm các quốc gia trên thế giới và nghiên cứu áp dụng phù hợp với điều kiện thực tiễn nước ta.

PV: *Thưa Trung tướng, một số đề tài nghiên cứu do Trường Đại học PCCC nghiên cứu đã được chuyển giao và ứng dụng vào thực tiễn, hỗ trợ công tác thực chiến của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH. Đồng chí có thể cho biết rõ hơn về hoạt động này?*

Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn: Song song với việc triển khai các đề tài, dự án khoa học và công nghệ các cấp, Trường Đại học PCCC đã tăng cường mối quan hệ với các địa phương, tiếp cận với các chương trình chuyển giao khoa học công nghệ trong và ngoài nước. Trong đó, nhà trường đã chuyển giao và trao tặng cho Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Quảng Nam, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh… các sản phẩm xe môtô chữa cháy, CNCH đa năng do nhà trường nghiên cứu, sản xuất. Xe môtô chữa cháy và CNCH đa năng là kết quả nghiên cứu, chế tạo, cải tiến của đề tài khoa học cấp Bộ, do tôi làm chủ nhiệm đề tài. Qua quá trình sử dụng, sản phẩm đã được lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH địa phương đánh giá cao với nhiều ưu điểm hơn một số phương tiện ngoại nhập đang được sử dụng. Đặc biệt, trong năm 2023, 02 xe mô tô chữa cháy và CNCH đa năng do Trường Đại học PCCC chế tạo đã được vận chuyển và trao tặng cho đối tác Cộng hòa Cuba trong chuyến thăm chính thức của Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ và Đoàn Đại biểu cấp cao Quốc hội nước ta nhằm thúc đẩy mối quan hệ hữu nghị truyền thống, hợp tác đặc biệt giữa hai nước trên nhiều lĩnh vực trong đó có hợp tác quốc phòng - an ninh.... Đây có thể nói là sự khẳng định, sự tin tưởng, coi trọng của lãnh đạo Đảng, Nhà nước và Bộ Công an đối với những sáng tạo, nghiên cứu của Trường Đại học PCCC.

Trường Đại học PCCC đã tham gia nhiều các triển lãm như: Triển lãm quốc tế về kỹ thuật và phương tiện PCCC, CNCH và thiết bị an ninh, an toàn bảo vệ năm 2023; Triển lãm quốc tế Đổi mới sáng tạo Việt Nam 2023,… nhận được rất nhiều quan tâm của nhân dân cũng như lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH các địa phương. Chúng tôi hy vọng, với sự nỗ lực, đầu tư nghiên cứu nghiêm túc của đội ngũ các nhà khoa học Trường Đại học PCCC, những sản phẩm nghiên cứu nội địa, "made in Việt Nam" sẽ sớm được đưa vào sử dụng tại các đơn vị PCCC trên cả nước, đáp ứng tốt yêu cầu nhiệm vụ xây dựng lực lượng PCCC&CNCH chính quy, hiện đại trong tình hình mới.

Hiệu quả từ hoạt động NCKH và chuyển giao công nghệ gần đây của Trường Đại học PCCC đã thu hút được sự quan tâm của các nhà khoa học quốc tế và trở thành đối tác liên kết đào tạo, NCKH với nhiều quốc gia. Nhà trường đã đẩy mạnh, mở rộng hợp tác quốc tế, chương trình liên kết đào tạo quốc tế, ký biên bản hợp tác, ghi nhớ với các cơ sở giáo dục đại học trọng điểm của nhiều nước như: Liên bang Nga, Belarus, Nhật Bản, Hàn Quốc, Lào, Campuchia…

Bước tiến mới trong công tác NCKH và chuyển giao công nghệ PCCC&CNCH của Trường Đại học PCCC đã và đang bước những bước vững chắc để nhà trường trở thành trung tâm NCKH, ứng dụng, chuyển giao công nghệ, hợp tác quốc tế trong lĩnh vực PCCC&CNCH góp phần đảm bảo an ninh trật tự, phát triển kinh tế, xã hội và hội nhập quốc tế của đất nước.

PV: *Thưa đồng chí, để công tác NCKH của nhà trường tiếp tục phát triển thì cần phải làm gì?*

Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn: Trước hết, nhà trường cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền để cán bộ, giảng viên nhận thức rõ vai trò, tầm quan trọng của học tập, NCKH và ứng dụng, chuyển giao công nghệ trong lĩnh vực PCCC&CNCH. Từ đó, mỗi cán bộ, giảng viên có ý thức phải không ngừng học tập, chủ động trang bị kiến thức, thế giới quan khoa học, đam mê, sáng tạo trong các hoạt động NCKH. Cùng với đó, cấp ủy lãnh đạo các đơn vị phải phát huy vai trò là người "tiên phong"; là tấm gương sáng tạo, đổi mới truyền lửa nhiệt huyết NCKH cho cán bộ, giảng viên, đặc biệt là những cán bộ, giảng viên trẻ.

Đặc biệt, trong thời gian tới, nhà trường sẽ ưu tiên lựa chọn các đề tài, nhiệm vụ khoa học và công nghệ do cán bộ, giáo viên đăng ký thực hiện hàng năm theo hướng tăng cường sản phẩm ứng dụng vào thực tiễn chiến đấu của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH; tập trung nâng cao chất lượng sản phẩm nghiên cứu khoa học, ứng dụng, chuyển giao công nghệ, ưu tiên nghiên cứu, chế tạo sản xuất thử nghiệm một số trang thiết bị, phương tiện PCCC&CNCH theo đúng tinh thần Nghị quyết của Bộ Chính trị khóa XIII về đẩy mạnh xây dựng lực lượng CAND thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Đồng thời tăng cường quan hệ phối hợp với các đơn vị, cá nhân, tổ chức khoa học và công nghệ trong và ngoài nước để thực hiện các nhiệm vụ khoa học có liên quan đến lĩnh vực PCCC&CNCH. Cùng với đó, nhà trường cũng sẽ kiến nghị, đề xuất các cơ quan, đơn vị các cấp tiếp tục quan tâm công tác NCKH, có cơ chế, chính sách động viên khích lệ bảo vệ cán bộ, giảng viên với những sáng kiến, sản phẩm NCKH đột phá đổi mới, sáng tạo.

PV: *Trân trọng cảm ơn đồng chí Hiệu trưởng!*■

Đại tá HOÀNG NGỌC HUYNH – PHÓ CỤC TRƯỞNG CỤC CẢNH SÁT PCCC&CNCH:

LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT PCCC&CNCH SẴN SÀNG TRƯỚC NHỮNG THỜI CƠ VÀ THÁCH THỨC TRÊN MẶT TRẬN CHỐNG GIẶC LỬA

HOÀNG ANH
(Thực hiện)

Năm 2023, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã để lại nhiều dấu ấn trên các lĩnh vực công tác. Không chỉ lập nhiều thành tích trên mặt trận phòng chống giặc lửa, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH còn tích cực tham gia các hoạt động góp phần đảm bảo trật tự an toàn xã hội, bảo vệ bình yên cho nhân dân. Nhân dịp Xuân Giáp Thìn 2024, Tạp chí PC&CC đã có cuộc trò chuyện với Đại tá Hoàng Ngọc Huynh – Phó Cục trưởng Cục Cảnh sát PCCC&CNCH về một số kết quả đã đạt được của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trong năm qua và những phương hướng hoạt động trong thời gian tới.

PV: *Thưa đồng chí, năm 2023, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã đạt được nhiều dấu ấn trên mặt trận phòng chống giặc lửa, đồng thời góp phần giữ gìn an ninh và trật tự an toàn xã hội. Xin đồng chí cho biết một số kết quả nổi bật của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trong năm qua?*

Đại tá Hoàng Ngọc Huynh: Năm 2023, vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, cán bộ, chiến sỹ lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã nỗ lực hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Hoạt động, kết quả công tác rất nhiều nhưng kết quả nổi bật mà lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đạt được là hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước được nâng cao. Các mặt công tác chuyên môn được triển khai đồng bộ và hiệu quả, đóng góp tích cực bảo vệ bình yên cuộc sống của người dân, phục vụ đắc lực sự nghiệp phát triển kinh tế, xã hội của đất nước.

Để hoàn thiện hành lang pháp lý trong công tác PCCC&CNCH, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH đã tham mưu lãnh đạo Bộ Công an ban hành Kế hoạch về việc lập hồ sơ đề nghị xây dựng Luật PCCC&CNCH gửi Bộ Tư pháp thẩm định. Đồng thời, Cục cũng đã phối hợp với các đơn vị chức năng tiếp thu, giải trình ý kiến thẩm định và chỉnh lý các báo cáo xin ý kiến chỉ đạo của Lãnh đạo Bộ Công an; xây dựng tờ trình báo cáo Chính phủ về lập Hồ sơ đề nghị.

Cục Cảnh sát PCCC&CNCH cũng đã tham mưu xây dựng Nghị định Sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật PCCC và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC và Nghị định 83/2017/NĐ-CP ngày 18/7/2017 quy định về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng Phòng cháy và chữa cháy trình Chính phủ xem xét, ban hành. Tham mưu xây dựng Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 03/01/2023 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường công tác PCCC trong tình hình mới. Tham mưu xây dựng và thực hiện các đề án, dự án liên quan đến lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trong đó có Đề án "Quy hoạch hạ tầng về PCCC thời kỳ 2021 – 2030 tầm nhìn đến 2050"; Đề án xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH thực sự trong sạch, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại...

Năm 2023, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH đã tham mưu lãnh đạo Bộ Công an ban hành 01 Quyết định, 01 Đề án, 13 Kế hoạch, 02 Điện mật và 22 Văn bản hướng dẫn, chỉ đạo công tác PCCC&CNCH. Tổ chức 01 Triển lãm, 12 Hội nghị và giao ban triển khai các nhiệm vụ công tác PCCC&CNCH. Công an các địa phương tham mưu Tỉnh ủy, Thành ủy, UBND tỉnh, thành phố ban hành gần 1.600 văn bản; trực tiếp ban hành gần 8.000 văn bản chỉ đạo và tổ chức thực hiện các nhiệm vụ công tác PCCC&CNCH trên địa bàn quản lý.

Trong năm qua, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã thực hiện có hiệu quả công tác phòng ngừa nghiệp vụ và phòng ngừa xã hội làm chuyển biến cơ bản về nhận thức và hành động của người đứng đầu, người quản lý và sử dụng lao động, người lao động và người dân trong công tác PCCC&CNCH.

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH tuyên truyền kỹ năng PCCC&CNCH cho toàn dân.

Ảnh: Thanh Huyền

Trong công tác tuyên truyền và xây dựng phong trào Toàn dân PCCC&CNCH, ngoài sự chủ động của cơ quan Cảnh sát PCCC&CNCH, các cơ quan báo chí và người dân đã tích cực, tự giác tham gia tuyên truyền PCCC&CNCH bằng những hành động, đóng góp thiết thực tạo sự đồng thuận trong tổ chức thực hiện các biện pháp PCCC&CNCH ở các cơ sở và khu dân cư, cung cấp cho người dân những kiến thức, kỹ năng về PCCC&CNCH. Nhiều mô hình phong trào đang được duy trì, hoạt động hiệu quả như "Tổ liên gia an toàn PCCC", "Điểm chữa cháy công cộng", "Nhà tôi có bình chữa cháy", "Đổi vũ khí, vật liệu nổ lấy bình chữa cháy"…

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cũng đã tập trung điều tra cơ bản, phân loại cơ sở thuộc diện quản lý nhà nước về PCCC; mở các đợt thanh tra, kiểm tra ngăn chặn cháy lớn tại các cơ sở trọng điểm trong khu công nghiệp, cơ sở sản xuất, nhà cao tầng, khu dân cư… kịp thời phát hiện, hướng dẫn khắc phục những sơ hở, thiếu sót có thể dẫn đến cháy, nổ, tai nạn, sự cố và kiên quyết xử lý theo quy định của pháp luật những trường hợp cố tình vi phạm. Trong năm 2023, toàn lực lượng đã kiểm tra, phát hiện 66.738 tồn tại, thiếu sót và kiến nghị khắc phục; ra quyết định xử phạt vi phạm hành chính 8.518 trường hợp với số tiền phạt là 73,312 tỷ đồng; tạm đình chỉ 1.012 trường hợp; đình chỉ hoạt động 1.793 trường hợp; kiểm tra 11.476.043 lượt hộ gia đình, nhà để ở kết hợp sản xuất, kinh doanh (chiếm 46,69%), phát hiện 2.295.495 thiếu sót, vi phạm, xử lý 13.699 trường hợp vi phạm với số tiền hơn 18 tỷ đồng; tạm đình chỉ hoạt động 791 trường hợp, đình chỉ hoạt động 238 trường hợp...

Cùng với công tác phòng ngừa, công tác chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ cũng đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ. Năm 2023, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Công an các địa phương đã xuất 10.727 lượt phương tiện và 66.544 lượt cán bộ, chiến sỹ, tổ chức chữa cháy 1.875/2.639 vụ cháy, nổ, trực tiếp hướng dẫn thoát nạn cho hàng nghìn người và cứu được 519 người bị mắc kẹt, tìm được 155 thi thể và bảo vệ được tài sản trị giá khoảng 113,744 tỷ đồng. Cán bộ, chiến sỹ đã hăng say luyện tập trên thao trường, nhiều đơn vị có số giờ huấn luyện vượt chỉ tiêu. Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã bảo vệ an toàn tuyệt đối các sự kiện lớn, quan trọng của đất nước; nhiều vụ cháy, tai nạn, sự cố lớn đã được lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH tổ chức thực hiện kịp thời, hiệu quả, giảm thiểu thiệt hại về người và tài sản; nhiều đơn vị Cảnh sát PCCC&CNCH, Công an địa phương đã nhận được Thư khen của người dân và các cấp, các ngành.

Các mặt công tác khác như xây dựng lực lượng, thẩm duyệt nghiệm thu về PCCC, điều tra nguyên nhân vụ cháy, nghiên cứu khoa học đều có những bước chuyển rõ rệt, đạt những kết quả tốt. Công tác thẩm duyệt thiết kế đã kiến nghị được nhiều giải pháp an toàn PCCC ngay khi công trình còn trên bản vẽ. Xử lý các công trình không bảo đảm yêu cầu về PCCC được đưa vào sử dụng trước khi Luật PCCC có hiệu lực theo quy định; tham mưu cấp ủy, chính quyền địa phương xử lý các công trình chưa được nghiệm thu về PCCC đã đưa vào sử dụng; đăng tải công khai trên Cổng Thông tin điện tử của các địa phương các dự án, công trình vi phạm quy định của pháp luật về PCCC.... Toàn lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã tổ chức cung cấp dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, mức độ 4 trên cổng dịch vụ công Bộ Công an đối với các thủ tục hành chính trong lĩnh vực PCCC&CNCH theo đúng quy định. Đến nay, 99,9% thủ tục hành chính về PCCC được thực hiện trên môi trường điện tử (trừ các hồ sơ liên quan đến cơ sở bí mật nhà nước); số hóa 100% kết quả thủ tục hành chính về PCCC.

Công tác hậu cần, trang bị và quản lý phương tiện chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đã sử dụng tốt các nguồn kinh phí; tổ chức thực hiện nhiều biện pháp hướng dẫn khai thác sử dụng, quản lý, bảo quản, bảo dưỡng phương tiện chữa cháy nhằm phát huy hiệu quả, kéo dài tuổi thọ của phương tiện, đảm bảo phục vụ tập luyện và chiến đấu; quan hệ quốc tế trong công tác PCCC được duy trì và phát triển. Công tác nghiên cứu khoa học đã chủ động nghiên cứu tiến tới ứng dụng nền tảng kỹ thuật số vào công tác PCCC&CNCH.

Với những nỗ lực của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH, số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra tiếp tục được kiềm chế; hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về PCCC&CNCH được nâng cao, huy động được sự tham gia tích cực, hiệu quả của các cấp, các ngành và đông đảo nhân dân vào công tác PCCC&CNCH; công tác đấu tranh ngăn chặn cháy lớn thu được những kết quả khả quan, góp phần đắc lực giữ vững trật tự an toàn và an sinh xã hội của đất nước.

Bên cạnh đó, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH tiếp tục đẩy mạnh công tác xây dựng lực lượng, nhanh chóng kiện toàn

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH tham gia diễn tập phương án chữa cháy và CNCH quy mô cấp Bộ ngày 01/10/2023.

Ảnh: Xuân Giang.

tổ chức, cán bộ, góp phần nâng cao hoạt động nghiệp vụ của lực lượng; cán bộ, chiến sỹ yên tâm công tác, có ý chí phấn đấu, khắc phục khó khăn, xả thân vì nhiệm vụ…. Năm 2023, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã tiếp tục cử cán bộ, chiến sỹ tăng cường tại các xã biên giới đợt 2 theo chủ trương của Bộ Công an. Các cán bộ, chiến sỹ được điều động tăng cường đợt 1 đã hoàn thành nhiệm vụ xuất sắc, nhận được nhiều đánh giá cao từ chính quyền và nhân dân địa phương, đóng góp hiệu quả trong công tác bảo vệ và xây dựng đất nước.

PV: *Trong năm qua, cả nước đã đồng loạt triển khai mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" và "Điểm chữa cháy công cộng". Xin đồng chí cho biết những kết quả và chuyển biến tích cực từ mô hình này mang lại tại các địa phương?*

Đại tá Hoàng Ngọc Huynh: Trong năm 2023, toàn quốc có 45.481 "Tổ liên gia an toàn PCCC" và 52.382 "Điểm chữa cháy công cộng" tại các khu dân cư, tổ dân phố được thành lập và duy trì. Từ một mô hình điểm của tỉnh Bắc Ninh, được sự đồng thuận của nhân dân, mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" và "Điểm chữa cháy công cộng" đã được nhân rộng trên toàn quốc, có tác động mạnh mẽ đến ý thức, trách nhiệm của các cấp chính quyền và người dân đối với công tác PCCC và thoát nạn, phát huy hiệu quả phương châm "4 tại chỗ". Từ chỗ nhiều người dân xem công tác PCCC là nhiệm vụ của lực lượng chức năng thì nay các hộ gia đình trong "Tổ liên gia an toàn PCCC" đã xác định đây là trách nhiệm và nghĩa vụ của mọi người, mọi nhà; chủ hộ gia đình, người dân đã tự giác khắc phục những thiếu sót, vi phạm về PCCC; hỗ trợ nhau trong công tác phòng ngừa, trang bị phương tiện chữa cháy, mở các lối thoát nạn dự phòng; 100% hộ gia đình tham gia "Tổ liên gia an toàn PCCC" được lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH huấn luyện kiến thức, kỹ năng về PCCC và thoát nạn. Nhờ đó, nhiều vụ cháy xảy ra đã được phối hợp dập tắt kịp thời, không để xảy ra cháy lớn, thiệt hại nghiêm trọng. Điển hình vào lúc 0 giờ 53 phút ngày 15/01/2023, ông Nguyễn Hữu Nghĩa (60 tuổi), Tổ trưởng Tổ liên gia an toàn phòng cháy, chữa cháy tổ 8, khu phố 6, phường Tân Hưng Thuận, quận 12, TP Hồ Chí Minh cùng các thành viên Tổ liên gia an toàn PCCC và người dân đã dùng búa phá cửa sắt, cứu người, di chuyển tài sản, đồng thời dùng bình chữa cháy xách tay dập tắt đám cháy tại nhà dân số 222/10 tổ 8, khu phố 6, phường Tân Hưng Thuận, hỗ trợ được 5 người thoát nạn an toàn, bảo vệ được toàn bộ tài sản trong căn nhà...

Do có những hoạt động tương trợ, giúp đỡ giữa các hộ gia đình trong các khu dân cư khiến tinh thần đoàn kết trong nhân dân được gắn kết chặt chẽ, người dân không chỉ giúp nhau trong công tác PCCC mà còn giúp nhau trong các sự cố xảy ra trong cuộc sống, góp phần giữ gìn an ninh, trật tự ở khu dân cư…

PV: *Đồng chí có thể chia sẻ về những nhiệm vụ trọng tâm lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH sẽ tập trung thực hiện trong năm tới để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, vai trò của mình do Đảng, Nhà nước, Ngành Công an và Nhân dân giao phó?*

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH tham gia chữa cháy hiệu quả, kịp thời các vụ việc. *Ảnh: PV.*

Đại tá Hoàng Ngọc Huynh: Trong những năm qua, công tác PCCC&CNCH đã nhận được nhiều sự quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, Nhà nước, Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an, sự tham gia tích cực của các Ban, Bộ, Ngành và người dân. Tình hình kinh tế, chính trị, xã hội của đất nước ngày càng ổn định và nâng tầm vị thế. Tuy nhiên, tình hình cháy, nổ, tai nạn sự cố vẫn diễn biến phức tạp. Những thời cơ và thách thức đó đòi hỏi lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cần nỗ lực hơn nữa. Để hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, trong năm 2024, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH sẽ tập trung triển khai một số nhiệm vụ trọng tâm sau:

Thứ nhất, tiếp tục tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả các chỉ đạo của Ban Bí thư, Quốc hội, Chính phủ và Bộ Công an trong công tác PCCC&CNCH. Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các Bộ, Ban, Ngành trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện công tác PCCC&CNCH.

Thứ hai, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về PCCC, CNCH; trọng tâm là xây dựng Luật PCCC&CNCH; hoàn thiện các nghị định, thông tư, tiêu chuẩn, quy chuẩn trong lĩnh vực PCCC&CNCH; phối hợp với các đơn vị chức năng của các Bộ, Ngành, cơ quan liên quan rà soát, sửa đổi, bổ sung ban hành mới các quy chuẩn, tiêu chuẩn quốc gia về PCCC&CNCH bảo đảm đầy đủ, chặt chẽ, phù hợp với tình hình phát triển kinh tế, xã hội.

Thứ ba, tiếp tục triển khai xây dựng dự án, đề án phục vụ chiến lược xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đến năm 2030 cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Phối hợp đơn vị chức năng của các Bộ, Ngành Trung ương, địa phương khi xây dựng các Đề án quy hoạch phát triển kinh tế, xã hội phải chú trọng tới công tác quy hoạch hạ tầng về PCCC (giao thông, nguồn nước, quỹ đất cho các Tổ, Đội PCCC, hệ thống thông tin liên lạc...) và kinh phí cho các hoạt động PCCC&CNCH.

Thứ tư, chỉ đạo, hướng dẫn Công an các địa phương đẩy mạnh các biện pháp phòng ngừa ngăn chặn các vụ cháy, nổ: Tăng cường công tác tuyên truyền, hướng dẫn các Bộ, Ngành, địa phương, cơ quan, tổ chức tuyên truyền phổ biến pháp luật, kiến thức, kỹ năng về PCCC&CNCH. Xây dựng phong trào Toàn dân tham gia PCCC&CNCH; xây dựng và nhân rộng các mô hình phong trào hoạt động hiệu quả. Điển hình như mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" và "Điểm chữa cháy công cộng"; xây dựng lực lượng PCCC chuyên ngành, cơ sở và dân phòng lớn mạnh làm nòng cốt trong công tác PCCC tại cơ sở, khu dân cư.

Đẩy mạnh cải cách hành chính trong lĩnh vực PCCC. Tổ chức thanh tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về PCCC, kiểm tra công tác PCCC; tăng cường tự kiểm tra các điều kiện bảo đảm an toàn PCCC; chỉ đạo khắc phục dứt điểm các hạn chế, thiếu sót về bảo đảm an toàn PCCC. Tập trung điều tra, xử lý về trách nhiệm của tổ chức, cá nhân có hành vi vi phạm quy định pháp luật về PCCC.

Thứ năm, tham mưu cho các cấp có thẩm quyền tăng cường đầu tư nguồn lực kinh phí cho công tác PCCC&CNCH đáp ứng yêu cầu của tình hình mới; tiếp tục mở rộng quan hệ hợp tác quốc tế trong lĩnh vực PCCC, CNCH; tăng cường trao đổi thông tin, chia sẻ kinh nghiệm, ứng dụng kỹ thuật, công nghệ tiên tiến với các nước. Xây dựng chế độ, chính sách nhằm thu hút các nhà nghiên cứu, nhà khoa học tham gia vào lĩnh vực nghiên cứu khoa học công nghệ về PCCC.

PV: *Xin chân thành cảm ơn đồng chí! Kính chúc đồng chí và gia đình năm mới An khang, Hạnh phúc và Thành công!*■

TIẾP TỤC VƯỢT QUA...

(Tiếp theo trang 6)

Hội nghị Tổng kết công tác Đảng năm 2023; phương hướng, nhiệm vụ công tác năm 2024 của Đảng bộ Công an Trung ương.

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. Nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của các tổ chức đảng trong Công an nhân dân; xây dựng đội ngũ cán bộ, chỉ huy đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ gắn liền với đào tạo, bồi dưỡng, chuẩn bị nhân sự Công an tham gia cấp ủy các cấp nhiệm kỳ 2025 - 2030.

Thứ hai, triển khai có hiệu quả Nghị quyết số 44 Hội nghị Trung ương 8 khóa XIII về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới gắn với các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Trung ương Đảng về bảo vệ an ninh quốc gia và các nghị quyết của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh Sáu vùng kinh tế trên cả nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Giữ vững an ninh quốc gia; chủ động xử lý từ sớm, từ xa, từ cơ sở các yếu tố có thể dẫn đến đột biến, bất lợi; tuyệt đối không để xảy ra bị động, bất ngờ, không để xảy ra khủng bố, phá hoại, không để hình thành tổ chức chính trị đối lập, duy trì môi trường hòa bình, ổn định phục vụ đắc lực nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội và đối ngoại của đất nước. Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa". Thúc đẩy hợp tác quốc tế về an ninh với các đối tác, góp phần mở rộng không gian phát triển, tăng cường lợi ích, tiềm lực quốc gia, trong đó có tiềm lực an ninh quốc gia.

Thứ ba, kiên quyết, kiên trì thực hiện mục tiêu kiềm chế gia tăng, kéo giảm tội phạm, xây dựng xã hội trật tự, kỷ cương, an toàn, lành mạnh, vì cuộc sống bình yên, hạnh phúc của Nhân dân. Phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, toàn dân tham gia phòng, chống tội phạm, kết hợp chặt chẽ giữa phòng ngừa xã hội và phòng ngừa nghiệp vụ. Tập trung giải quyết nguyên nhân, điều kiện phát sinh tội phạm ngay từ ban đầu và từ cơ sở; triệt phá các băng, nhóm tội phạm có tổ chức, nguy hiểm, các tụ điểm phức tạp về trật tự xã hội; đấu tranh với tội phạm nổi lên gây bức xúc dư luận, chủ động nhận diện phát hiện, đấu tranh với tội phạm kinh tế, tham nhũng, tiêu cực.

Thứ tư, tiếp tục gương mẫu, đi đầu, phát huy vai trò nòng cốt thúc đẩy chuyển đổi số quốc gia, góp phần xây dựng Chính phủ điện tử, kinh tế số, xã hội số, cải cách tối đa thủ tục hành chính, giảm thiểu tiêu cực, phục vụ tốt nhất cho tổ chức, cá nhân, xây dựng xã hội hiện đại, công khai, minh bạch, công bằng, thúc đẩy mạnh mẽ phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội. Trọng tâm là tham mưu, điều phối thúc đẩy triển khai có hiệu quả Đề án số 06/ĐA-CP về "Phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư định danh và xác thực điện tử, phục vụ chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030"; khai thác hiệu quả Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, nâng cao chất lượng dịch vụ công trực tuyến liên thông, thông suốt đến cấp xã, bảo đảm phục vụ tốt nhất cho người dân, doanh nghiệp trong giải quyết các thủ tục hành chính có liên quan.

Thứ năm, tiếp tục nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về an ninh, trật tự; xây dựng, củng cố thế trận an ninh nhân dân, nền an ninh nhân dân gắn với thế trận quốc phòng toàn dân, nền quốc phòng toàn dân trên cơ sở thế trận lòng dân vững chắc. Thực hiện có hiệu quả Chỉ thị số 23-CT/TW, ngày 25/5/2023 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác bảo đảm trật tự, an toàn giao thông trong tình hình mới. Triển khai đồng bộ các biện pháp kiềm chế cháy, nổ; chủ động lực lượng, phương tiện, phương án và các điều kiện ứng phó khi có cháy, nổ, sự cố, tai nạn, hạn chế thấp nhất thiệt hại về người và tài sản. Tiếp tục đổi mới công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, huy động cả hệ thống chính trị, toàn dân tích cực tham gia bảo vệ an ninh, trật tự; phối hợp thực hiện chủ trương xây dựng nhà cho hộ nghèo, gia đình chính sách, gia đình khó khăn về nhà ở tại các địa bàn vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn, lấy đây là một trong những giải pháp quan trọng giải quyết từ gốc rễ vấn đề bảo đảm an ninh quốc gia, an ninh con người.

Với những kết quả quan trọng đã đạt được, với khí thế, quyết tâm mới, lực lượng Công an nhân dân nhất định hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ công tác năm 2024, cùng toàn Đảng, toàn quân, toàn dân thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, xây dựng đất nước Việt Nam phát triển vững mạnh, hùng cường, có vai trò, vị trí ngày càng quan trọng trong cả nền kinh tế thế giới, nền chính trị thế giới và nền văn minh nhân loại.■

DIỄN ĐÀN ĐẦU NĂM

NGUYỄN VĂN LONG

Giáp Thìn Xuân sang, luyện mưu thần phòng lừa tặc

Hai Bốn Tết đến, rèn trí dũng diệt hoả tai

TRẦN HỒNG GIANG

Đất nước phồn thịnh Xuân về râm ran lời chúc Tết

Gia đình thuận hòa Tết đến rổn rảng tiếng mừng Xuân

Trong cái rét buốt ngọt ngào những ngày cuối năm, chúng tôi tới thăm Đội Chữa cháy và Cứu nạn, cứu hộ Khu vực 4 (CC&CNCH – KV4) thuộc Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an Thành phố Hà Nội – một trong ba tập thể tiêu biểu vinh dự nhận danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang trong năm qua. Với tinh thần mưu trí, dũng cảm, trách nhiệm và tích cực trong công tác chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ, từ khi thành lập cho đến nay, Đội CC&CNCH – KV4 đã lập nên nhiều thành tích xuất sắc, đóng góp hiệu quả trong công cuộc gìn giữ và bảo vệ an ninh trật tự xã hội trên địa bàn Thủ đô, đồng thời khẳng định vị trí, vai trò, xây dựng hình ảnh đẹp về những chiến sỹ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

Tập thể Đội Chữa cháy và CNCH - Khu vực 4. *Ảnh: Đức Ha*

ĐẤU ẤN *từ một* ĐƠN VỊ ANH HÙNG

MINH PHƯƠNG

Trò chuyện với chúng tôi, Trung tá Vũ Hoài Nam – Đội trưởng Đội CC&CNCH – KV4 chia sẻ: Sau khi thực hiện Đề án kiện toàn tổ chức bộ máy Cảnh sát PC&CC TP Hà Nội sáp nhập về Công an Thành phố Hà Nội, Phòng Cảnh sát PC&CC khu vực 4 trở thành Đội CC&CNCH – KV4. Hiện nay đơn vị gồm có hơn 50 cán bộ, chiến sỹ (CBCS), có nhiệm vụ tổ chức chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ, phối hợp công tác thực tập phương án trên địa bàn các quận huyện Thanh Xuân, Hà Đông, Chương Mỹ, Mỹ Đức, Thanh Oai, Ứng Hòa. Đây đều là những địa bàn có tốc độ đô thị hóa nhanh, dẫn đến có sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế từ nông nghiệp, nông thôn sang tiểu thủ công nghiệp, sản xuất kinh doanh, dịch vụ phát triển, nhu cầu kho bãi, xưởng sản xuất, sử dụng năng lượng, nguồn nhiệt tăng, nguy cơ cháy tăng, nhất là khu cụm công nghiệp, làng nghề, kho, xưởng sản xuất, do đó, tình hình cháy, nổ tại các địa bàn này cũng khá phức tạp. Từ khi thành lập đến nay, Đội CC&CNCH – KV4 đã tiếp nhận tin, trực tiếp tham gia và phối hợp xử lý 255 vụ cháy và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn các quận huyện được phân công, kịp thời xuất 510 lượt xe với hơn 3.000 lượt CBCS tham gia, cứu được 15 người, hướng dẫn thoát nạn hàng trăm nghìn người và hàng chục tỉ đồng tài sản của nhà nước và nhân dân." Có thể khẳng định, những con số biết nói này đã cho thấy sự nỗ lực của tập thể CBCS trong thực hiện các mặt công tác chuyên môn. Đơn vị đã giành được nhiều thành tích nổi bật cụ thể qua các vụ việc cháy, nổ, tai nạn, sự cố được xử lý. Tiêu biểu nhất phải kể đến là vụ chữa cháy Công ty Cổ phần Bóng đèn, phích nước Rạng Đông tại 87 - 89 Hạ Đình, phường Thanh Xuân Trung, quận Thanh Xuân, Hà Nội vào ngày 28/8/2019. Sau khi nhận được tin báo cháy, đơn vị nhanh chóng điều động lực lượng, phương tiện tới hiện trường phối hợp với các các đơn vị thuộc Công an Thành phố, Bộ Tư lệnh Thủ đô, Trường Đại học PCCC, quận Thanh Xuân,... triển khai các chiến thuật nhằm dập tắt đám cháy một cách nhanh nhất. Chia sẻ về vụ cháy này, Đại úy Trần Đức Hạ - Phó Đội trưởng Đội CC&CNCH – KV4 nhớ lại: "Trong đám cháy này, kho hàng bị cháy có nhiều hóa chất độc hại dùng trong sản xuất bóng đèn (đặc biệt là thủy ngân lỏng và Amalgam là những chất cực độc hại, dễ bốc hơi ở nhiệt độ cao, sẽ gây tổn thương về não và gan, phổi dẫn đến tử vong nếu không may hít phải), có bồn chứa gas có khối tích lớn nên luôn đe dọa đến tính mạng và sức khỏe của những người trực tiếp tham gia chữa cháy và những nhà dân xung quanh. Bên cạnh đó, đám cháy xảy ra vào thời điểm chiều tối, trong giai đoạn thời tiết giao mùa, gió liên tục đổi hướng tạo thành gió quẩn gây bất lợi cho công tác tổ chức chữa cháy. Đám cháy nằm trong khu vực đông dân cư sinh sống, đường bao xung quanh nhỏ lại đúng vào giờ cao điểm của Thành phố, phương tiện giao thông dày đặc, nên việc di chuyển, tiếp cận đám cháy của các lực lượng gặp rất nhiều khó khăn. Trong khi đó, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an TP Hà Nội còn thiếu những trang bị, phương tiện hiện đại phục vụ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trong môi trường độc hại như: mặt nạ dưỡng khí, mặt trùm… nên công tác chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ gặp nhiều khó khăn, nguy hiểm".

Các cán bộ, chiến sỹ trong đơn vị hăng say tập luyện. *Ảnh: Đức Hạ.*

Tuy nhiên, với tinh thần không quản ngại khó khăn, gian khổ, bằng việc quyết định triển khai, sử dụng các kỹ, chiến thuật chữa cháy kịp thời, hiệu quả, sau 15 giờ 42 phút chiến đấu không biết mệt mỏi, chạy đua cùng thời gian của lực lượng CC&CNCH, đám cháy đã được dập tắt hoàn toàn, không còn nguy cơ cháy và phát tán khói, khí độc, bảo vệ và cứu được nhiều tài sản có giá trị hàng nghìn tỷ đồng, đặc biệt đảm bảo an toàn cho hàng nghìn người dân sinh sống xung quanh khu vực xảy ra cháy. Thành tích chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ của các CBCS khu vực 4 đã đóng góp vào thành tích chung của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Thành phố, ghi được dấu ấn lớn trong lòng nhân dân cả nước.

Ngoài vụ cháy trên, một vụ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ điển hình khác do đơn vị thực hiện là vụ chữa cháy tại Tòa nhà CT1 Văn Khê - phường La Khê - quận Hà Đông, TP Hà Nội ngày 24/12/2022. Đám cháy diễn ra vào những ngày cuối năm, khi tất cả đang tất bật hoàn thành công việc để về quây quần bên gia đình, thì đơn vị nhận được tin báo cháy. Ngay sau đó, đơn vị đã nhanh chóng xuất 02 xe chữa cháy cùng 14 cán bộ, chiến sĩ khẩn trương đến hiện trường vụ cháy tổ chức CC&CNCH. Trung tá Nguyễn Mạnh Cường – Phó Đội trưởng Đội CC&CNCH KV4, người nhận nhiệm vụ chỉ huy đám cháy lúc đó cho biết: Khi đến hiện trường đám cháy, tôi đã yêu cầu CBCS nhanh chóng triển khai dụng cụ, phương tiện cá nhân, trang bị bảo hộ di chuyển vào trong tòa nhà theo đường cầu thang bộ. Khi lên đến tầng 18, nhận thấy khói khí độc bao trùm toàn bộ khu vực hành lang tầng 18 của tòa nhà, với kinh nghiệm nhiều năm tham gia CC&CNCH các khu chung cư, nhà cao tầng, biết được mức độ nguy hiểm của đám cháy do cháy vào buổi sáng sớm, mọi người hầu hết vẫn đang ngủ trong nhà nên sẽ có nhiều người mắc kẹt, nếu không nhanh chóng dập tắt đám cháy, sơ tán mọi người đến nơi an toàn sẽ rất nguy hiểm đến tính mạng. Tôi đã chỉ đạo CBCS đơn vị phối hợp với CBCS Công an quận Hà Đông thành lập tổ trinh sát tìm kiếm người bị nạn và nắm tình hình đám cháy, từ đó thành lập 1 mũi tấn công triển khai 02 lăng B qua họng chữa cháy vách tường của tòa nhà nhanh chóng tiếp cận để khống chế, dập tắt đám cháy, ngăn cháy lan sang các căn hộ lân cận, tổ chức thoát khói."

"Trong quá trình tìm kiếm người bị nạn tại tầng 18, chúng tôi đã phân công chia ra thành nhiều mũi tiếp cận, sử dụng các dụng cụ, phương tiện phá dỡ để mở cửa các căn phòng đang có người mắc kẹt, động viên, trấn an tinh thần để người dân bình tĩnh, hướng dẫn người dân các kỹ năng di chuyển ra cầu thang thoát hiểm đi xuống vị trí an toàn. Lực lượng tham gia CC&CNCH đã hướng dẫn và đưa 11 người dân xuống vị trí an toàn. Trong đó, có những người già và trẻ nhỏ do sức khỏe không đảm bảo, CBCS của đơn vị phải cõng, dìu... người dân từ tầng 18 xuống sảnh tầng 1 để bộ phận y tế và gia đình chăm sóc." – Trung tá Nguyễn Mạnh Cường cho biết.

Trong vòng vây của khói lửa, nhiều chiến sỹ đã nhiệt tình, quả cảm trong chiến đấu, có những chiến sỹ sẵn sàng chia sẻ mặt nạ dưỡng khí cho người dân, thậm chí có chiến sỹ đã bị thương khi làm nhiệm vụ như Thượng úy Nguyễn Văn Mạnh. Chữa cháy nhanh, tổ chức thoát nạn cho nhân dân thành công vượt qua những khó khăn, gian khổ, các CBCS khu vực 4 đã nhận nhiều lời khen ngợi, cảm ơn của người dân sinh sống tại tòa nhà và nhận được Thư khen của đồng chí Đại tướng Tô Lâm - Bộ trưởng Bộ Công an.

Đó chỉ là hai trong số rất nhiều vụ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ xuất sắc do đơn vị thực hiện. Từ khi thành lập đến nay, đơn vị đã trực tiếp tham gia CC&CNCH nhiều vụ việc điển hình khác, qua đó hướng dẫn thoát nạn cho nhiều người dân, cứu được nhiều tài sản có giá trị của nhà nước và quần chúng nhân dân, tạo được sự vững tin, yên tâm lao động, sản xuất, sinh hoạt như: Vụ cứu nạn, cứu hộ cháu bé rơi từ tầng 11 chung cư 16B Nguyễn Thái Học (quận Hà Đông) vào ngày 22/01/2023 (mùng 1 Tết Nguyên đán), vụ cứu nạn, cứu hộ người phụ nữ leo lên cột điện cao thế vào sáng 25/01/2023 (mùng 4 Tết Nguyên đán), vụ chữa cháy tại hộ gia đình kết hợp sản xuất kinh doanh Nguyễn Trọng Chức tại thôn Bạch Nao, xã Thanh Văn, huyện Thanh Oai, TP Hà Nội, ngày 10/9/2022; vụ chữa cháy khu kho lán tạm - Công viên thể thao cây xanh Hà Đông, ngày 20/10/2022; vụ chữa cháy kho tại Trường Cao đẳng nghề Simco Sông Đà, Thanh Oai, Hà Nội, ngày 25/10/2022…

Không chỉ tham gia chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ các vụ việc trên địa bàn, đơn vị còn tích cực tham gia trong đoàn công tác của Bộ Công an thực hiện công tác tìm kiếm cứu nạn, cứu hộ tại Thổ Nhĩ Kỳ vào ngày 06/02/2023. Thượng úy Lê Quang Đạo - cán bộ được đơn vị cử đi thực hiện

(Xem tiếp trang 14)

VINH QUANG TRÊN TRẬN TUYẾN PHÒNG CHỐNG "GIẶC LỬA" Ở THÀNH PHỐ MANG TÊN BÁC

MINH TRUNG

Một mùa Xuân nữa lại về trên Thành phố Hồ Chí Minh, mảnh đất anh hùng trong khói lửa chiến tranh, đầy nhiệt huyết và sáng tạo trong đổi mới; mảnh đất của những người anh hùng với những chiến công khi vang dội, lúc lặng thầm nhưng đều mang trong mình dấu ấn của lòng can đảm và trái tim nhiệt thành. Đặc biệt, mùa Xuân năm nay của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Thành phố có lẽ là một trong những mùa Xuân khó quên nhất bởi sau một hành trình bền bỉ, gắn bó với nghề "chỉ mong thất nghiệp", Đội Công tác Chữa cháy và CNCH thuộc đơn vị đã vinh dự được Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng ký quyết định phong tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân vì những thành tích đặc biệt xuất sắc trong giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, góp phần vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc. Theo Đại tá Huỳnh Quang Tâm – Trưởng phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an Thành phố: Đây là vinh dự, tự hào lớn lao không chỉ của Đội Công tác Chữa cháy và CNCH mà còn của toàn thể lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh, thể hiện ghi nhận của Đảng, Nhà nước về những chiến công, nỗ lực không ngừng nghỉ của tất cả cán bộ, chiến sỹ trong cuộc chiến với "giặc lửa", sự cố, tai nạn... để cứu người, cứu tài sản, bảo vệ bình yên trên thành phố mang tên Bác!

Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh phối hợp với chính quyền xây dựng mô hình "Tổ Liên gia" và "Điểm Chữa cháy công cộng". Ảnh: Minh Hiệu.

Gần 50 năm đã qua đi từ ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, những trang sử vàng của Đội Công tác Chữa cháy và CNCH cũng như toàn lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH ở thành phố mang tên Bác không chỉ được viết bởi những chiến công mà còn bằng xương máu, sự hy sinh của biết bao thế hệ cán bộ, chiến sỹ.

Ngay sau ngày 30/4/1975, trong niềm vui của non sông đất nước thu về một mối, Sở Cứu hỏa Đô thành Sài Gòn cũ đã được chính quyền cách mạng tiếp quản trở thành Phòng Cảnh sát PC&CC - Công an TP Hồ Chí Minh. Chính vào thời điểm này, Đội Chữa cháy và CNCH đã được thành lập với tên gọi ban đầu là Đội Chữa cháy Trung tâm với nhiệm vụ tổ chức thực hiện công tác chữa cháy và CNCH trên địa bàn các quận trung tâm và chi viện cho các Đội Chữa cháy khu vực trên địa bàn toàn thành phố. Là đơn vị duy nhất trên cả nước vừa thực hiện nhiệm vụ chữa cháy, vừa thực hiện nhiệm vụ CNCH thường nhật, Đội Chữa cháy Trung tâm đã lăn xả vào những nhiệm vụ như: cứu nạn nhân bị đuối nước, tai nạn giao thông, bị rơi xuống hố, hang sâu và một số trường hợp khẩn cấp khác...

Còn nhớ vào những tháng cuối năm 1978, TP Hồ Chí Minh xảy ra một vụ án chấn động dư luận, đó là vụ giết hại vợ chồng nghệ sỹ cải lương nổi tiếng Thanh Nga. Nhưng ít ai biết rằng, để giải mã vụ án buộc hung thủ phải nhận tội có sự hy sinh không nhỏ của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH. Theo điều tra của Đội Trọng án, viên đạn đã cướp đi sinh mệnh của người nghệ sỹ tài hoa được bắn ra từ khẩu súng P38, muốn đấu tranh, buộc tội hung thủ bắt buộc tìm được khẩu P38 đã được hắn khai là ném xuống Sông Sài Gòn. Hơn 10 chiến sỹ CNCH giỏi nhất của lực lượng Cảnh sát PCCC đã nhận lệnh đến cầu Bình Lợi với nhiệm vụ "tìm bằng được tang vật vụ án". Khu vực chân cầu Bình Lợi nước chảy xiết với chằng chịt dây kẽm gai, mìn nổ chậm, lựu đạn còn sót lại từ thời chế độ cũ cũng không ngăn được các chiến sỹ CNCH đầm mình, truy tìm tang vật. Hai ngày đêm mò mẫn trong cái đói, rét nhức nhối đến bầm da, buốt óc, nỗi ám ảnh về bom mìn địch gài chống đặc công của ta phá cầu trước giải phóng cũng khiến không ít người lo lắng từng giây. Sang ngày thứ ba, xác định, nếu không tìm được khẩu P38, Tổ Cứu hộ sẽ báo cáo cơ quan điều tra không tìm thấy tang vật như lời khai hung thủ. Trong ca lặn cuối cùng, hai chiến sỹ Nguyễn Văn Bảy và Võ Quang Hà ôm dây bảo hiểm trầm mình xuống sông. Thời gian nặng nề trôi, hàng chục người trên bờ dõi theo trong trạng thái hồi hộp... nhưng vẫn không thấy anh Bảy và anh Hà ngoi lên mặt nước. Đột nhiên lòng sông dậy sóng, sôi sục, màu máu hòa vào màu nước sông... loang loáng... Vụ án sau đó đã khép lại khi những lời khai ban đầu của hung thủ vứt súng xuống cầu Bình Lợi là giả dối, hung thủ đã phải trả giá. Nhưng chính bởi lời khai ấy, lực lượng CNCH TP Hồ Chí Minh đã mãi mãi mất đi 2 đồng đội...

Thực hiện nhiệm vụ chữa cháy và CNCH ở một địa bàn mà tình hình cháy, nổ, tai nạn thuộc diện phức tạp nhất cả nước chưa bao giờ là dễ dàng, có lẽ vì thế, những chiến sỹ thuộc Đội Chữa cháy và CNCH còn được mệnh danh là các "cảm tử quân", luôn đi giữa lằn ranh sinh tử. 12 năm đã trôi qua nhưng kí ức về vụ CNCH tàu Dìn Ký vẫn còn như mới ngày hôm qua trong tâm trí Trung tá Nguyễn Chí Thành – Phó Đội trưởng Đội Công tác Chữa cháy và CNCH. Ngày 20/5/2011, chiếc tàu được làm bằng gỗ 2 tầng của Công ty Du lịch xanh Dìn Ký gặp nạn, chìm trên Sông Sài Gòn thuộc địa bàn xã Bình Nhâm (nay là Phường Bình Nhâm, TP Thuận An, tỉnh Bình Dương). Lúc đó, trên tàu có 27 người lớn và 5 trẻ nhỏ. Vụ tai nạn đã khiến 16 người bị mắc kẹt trong khoang tàu thiệt mạng. Nhận được yêu cầu chi viện của Công an tỉnh Bình Dương, anh Thành cùng 18 cán bộ, chiến sỹ lập tức có mặt tại hiện trường. Vụ tai nạn xảy ra trong đêm, thời điểm mưa to, con nước dâng cao, giông gió giật mạnh, nước sông chảy xiết. Bất chấp nguy hiểm, anh Thành và đồng đội dầm mình dưới nước suốt đêm để tìm ra vị trí tàu chìm. Đến gần 5 giờ sáng hôm sau, vị trí con tàu đã được xác định ở độ sâu hơn 21m, lực lượng CNCH bắt đầu triển khai lặn tìm người với bán kính hơn 1km. Cả hai cửa chính và các cửa sổ của con tàu đều bị đóng kín, không thể mở ra. Anh Thành cùng đồng chí Huỳnh Văn Tuấn thống nhất phương án phá cửa sổ, theo ô cửa

Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh tham gia diễn tập PCCC&CNCH tại ga ngầm Bến Thành - lớn nhất tuyến Metro số 1 tháng 12/2023. Ảnh: Minh Hiệu.

rộng khoảng 0,5m² để chui vào bên trong, đưa từng thi thể nạn nhân ra ngoài. Sau hơn 20 giờ lặn tìm, tất cả nạn nhân đã được đưa lên bờ, thì bất ngờ dòng nước chảy xiết làm con tàu chìm đổi hướng lật ngược lại, khiến lối thoát duy nhất có thể bị lấp. Tình thế nguy cấp, anh Thành phát tín hiệu và ngay lập tức được đồng đội kéo lên. Nếu chỉ chậm một phút, hai anh có thể đã bị chôn dưới con tàu. Anh Thành chia sẻ: "Nghề CNCH luôn đối mặt giữa sự sống và cái chết, chỉ một sơ suất cũng đủ để đánh đổi sinh mạng nhưng với chúng tôi đã dấn thân thì không màng nguy hiểm".

Mỗi vụ cháy, vụ tai nạn, mỗi sự cố với tính chất phức tạp và mức độ nguy hiểm khác nhau đã tôi luyện, khẳng định bản lĩnh, lòng cam đảm của những người lính CNCH. Chỉ tính riêng trong giai đoạn 2012 – 2023, lực lượng CNCH Thành phố đã xuất 3374 lượt xe, tàu chữa cháy với hơn 7.688 lượt cán bộ, chiến sỹ trực tiếp cứu chữa 2487 vụ cháy lớn, nhỏ đạt yêu cầu cao, làm giảm thiệt hại về người và tài sản của nhà nước, nhân dân; tổ chức CNCH 785 vụ, cứu sống được 283 người, đưa 1788 người tránh bão an toàn, tổ chức tìm kiếm được 653 thi thể nạn nhân, cứu sống được 912 người trong các đám cháy, lặn tìm được 37 mảnh xương người các loại giao cho các cơ quan chức năng địa phương và gia đình xử lý; phối hợp Công an thành phố lặn tìm tang vật (hơn 20 vụ án do đối tượng phi tang tang vật) phục vụ công tác điều tra xử lý tội phạm. Điển hình như: vụ cháy tầng 3 tòa nhà Huna Apartment (1 tầng trệt và 6 tầng lầu với khoảng 100 người sinh sống, chỉ có một cửa chính) ở phường Phú Thuận, quận 7 ngày 28/4/2021, cứu sống 24 nạn nhân, hàng chục người được hướng dẫn thoát nạn an toàn. Hay gần đây là vụ cháy tại tầng 10 lô B, Chung cư Nguyễn Kim (phường 7, quận 10, gồm 32 tầng với hơn 101.000m², 756 căn hộ) xảy ra ngày 28/4/2023. Nhận được yêu cầu chi viện, Đại tá Huỳnh Quang Tâm - Trưởng phòng Cảnh sát PCCC&CNCH đã trực tiếp chỉ huy, điều động 15 xe chữa cháy cùng hơn 80 cán bộ, chiến sỹ đến hiện trường. Lực lượng chia làm 4 mũi, vừa chữa cháy vừa phối hợp cứu người, hướng dẫn thoát nạn bằng cầu thang bộ, tìm kiếm nạn nhân trong đám cháy và mắc kẹt trong thang máy tại các tầng chung cư... Sau gần nửa tiếng chiến đấu quyết liệt với "giặc lửa", đám cháy được dập tắt hoàn toàn. Lực lượng chữa cháy đã cứu 15 người bằng xe thang và thang dây; hướng dẫn hơn 150 người thoát nạn qua thang bộ; đưa 01 người ngất xỉu đến bệnh viện...

Không chỉ tham gia chữa cháy, CHCN trên địa bàn thành phố, với kinh nghiệm thực chiến dày dặn, các chiến sỹ CNCH của Công an TP Hồ Chí Minh còn tham gia chi viện rất nhiều vụ CNCH ở các địa phương như: giải cứu thành công 12 nạn nhân mắc kẹt trong vụ sập hầm dẫn nước công trình thủy điện Đạ Dâng, huyện Lạc Dương, tỉnh Lâm Đồng; CNCH dưới hang sâu tại Cao Bằng, Hà Giang.... Nổi bật nhất là đợt xuất quân thực hiện nhiệm vụ hỗ trợ quốc tế CNCH tại Thổ Nhĩ Kỳ ngày 09/02/2023. Với tinh thần lao động không biết mệt mỏi, khẩn trương, cán bộ, chiến sỹ TP Hồ Chí Minh tham gia CNCH đã có những đêm không thể ngủ do chênh lệch múi giờ, có lúc bị sưng phổi giữa thời tiết lạnh -6^{0}C đến -7^{0}C những vẫn không quản ngại gian khổ, cứu sống được 01 người và tìm được 14 thi thể nạn nhân. Những nỗ lực của các chiến sỹ đã được nhân dân Thổ Nhĩ Kỳ và các lực lượng CNCH quốc tế ghi nhận và đánh giá rất cao.

Những ngày cuối năm ở Trung tâm Thông tin chỉ huy 114, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh, tiếng chuông điện thoại reo không ngớt, cuộc gọi này chưa kịp kết thúc thì chuông điện thoại khác lại vang lên để báo về sự cố cháy, nổ, tai nạn trên khắp các địa bàn quận, huyện của Thành phố. Theo Đại tá Huỳnh Quang Tâm: "Trong năm 2023 vừa qua, chúng tôi đã tiếp nhận, xử lý trên 650.000 cuộc gọi, thông tin phản ánh qua Tổng đài 114 và Hệ thống tiếp nhận và xử lý thông tin khẩn cấp Help 114; trực tiếp cứu chữa 214 vụ cháy, xử lý 191 vụ tai nạn, sự cố; cứu sống được 159 người và hướng dẫn cho hơn 300 người tự thoát nạn trong đám cháy, bảo vệ được khoảng 200.000m² diện tích nhà xưởng, hàng ngàn nhà dân cùng nhiều tài sản, máy móc thiết bị của người dân, doanh nghiệp...." Những con số biết nói đã cho thấy cường độ làm việc căng thẳng cũng như những nỗ lực không mệt mỏi để bảo vệ bình yên của lực lượng PCCC&CNCH ở thành phố mang tên Bác.

Là đầu tàu phát triển kinh tế của đất nước, TP Hồ Chí Minh tập trung rất nhiều các khu chế xuất, khu công nghiệp cũng như các cơ sở sản xuất kinh doanh, dịch vụ, khu dân cư đông đúc, kèm theo vô vàn yếu tố tiềm ẩn nguy cơ xảy ra cháy, nổ, tai nạn. Đó cũng là những khó khăn, thách thức lớn đối với lực lượng PCCC&CNCH khi lực lượng mỏng, trang thiết bị còn nhiều hạn chế so với tốc độ phát triển kinh tế, xã hội của thành phố như hiện nay. Để đảm bảo an toàn PCCC&CNCH trên địa bàn thành phố, góp phần giữ vững an ninh trật tự, với vai trò là lực lượng chủ công, bên cạnh công tác sẵn sàng chiến đấu, năm qua, Cảnh sát PCCC&CNCH TP Hồ Chí Minh đã triển khai đồng bộ các giải pháp, biện pháp nghiệp vụ, trong đó đề ra mục tiêu "ba giảm", đó là giảm tổng số vụ cháy; giảm số vụ cháy lớn, vụ cháy gây thiệt hại nghiêm trọng và giảm thiệt hại về tài sản. Hiện thực hóa mục tiêu, nhờ đi vào thực tiễn, trong năm 2023, lực lượng PCCC thành phố đã phối hợp với chính quyền địa phương thành lập được 3.937 Tổ Liên gia và 4.173 Điểm Chữa cháy công cộng tại địa bàn dân cư, hướng tới xây dựng mỗi gia đình trở thành một "pháo đài" đảm bảo PCCC, an ninh trật tự tại địa bàn dân cư. Nhờ đó, số vụ cháy, cháy lớn trên địa bàn thành phố đã giảm đáng kể (giảm 142 vụ - tỷ lệ 22,4%, thiệt hại về tài sản giảm khoảng 30 tỷ đồng).

Ngồi nhìn lại những thành tựu đã đạt được để hướng tới một mùa Xuân mới, đồng chí Đại tá Huỳnh Quang Tâm xúc động chia sẻ: gần nửa thế kỷ chiến đấu và trưởng thành, có cả máu và hoa đã tạo dựng nên vinh quang một đơn vị anh hùng.... Trong khuôn viên của đơn vị chúng tôi có khu nhà tưởng niệm liệt sỹ, trong đó những cái tên đã trở thành huyền thoại như nhắc nhở thế hệ cán bộ, chiến sỹ của lực lượng PCCC&CNCH TP Hồ Chí Minh trên chặng đường đi tới không ngừng học tập, rèn luyện bản lĩnh, ý chí, ra sức chiến đấu để thực hiện sứ mệnh thiêng liêng bảo vệ bình yên cho Thành phố quê hương....■

DẤU ẤN TỪ MỘT...

(Tiếp theo trang 12)

Cán bộ của Đội tích cực tham gia cứu nạn, cứu hộ tại Thổ Nhĩ Kỳ. *Ảnh: Tư liệu.*

nhiệm vụ đã phối hợp hiệu quả, tham gia đóng góp các kỹ, chiến thuật, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ của mình trong chuyến công tác.

Ngoài ra, Đội cũng chủ động triển khai thực hiện các phương án đảm bảo an toàn PCCC, CNCH, phối hợp các lực lượng bảo vệ tuyệt đối an toàn các mục tiêu trọng điểm, các sự kiện chính trị, văn hóa, xã hội quan trọng, các kỳ cuộc lớn của Đảng, nhà nước diễn ra trên địa bàn thủ đô, cụ thể như: Đại hội đại biểu toàn quốc Đảng Cộng sản Việt Nam lần thứ XIII; Hội nghị Công an toàn quốc lần thứ 77; Kỳ họp thứ tư HĐND Thành phố khóa XVI, nhiệm kỳ 2021 - 2026; Hội nghị quán triệt, triển khai thực hiện Nghị quyết số 11-NQ/TW và Nghị quyết số 13-NQ/TW của Bộ Chính trị; các Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII; các hoạt động, sự kiện của Đại hội thể thao Đông Nam Á lần thứ 31; các kỳ họp Quốc hội khóa XV, kỳ họp của HĐND Thành phố khóa XVI, nhiệm kỳ 2021 - 2026; Lễ kỷ niệm 60 năm Ngày truyền thống lực lượng Cảnh sát nhân dân và đón nhận Huân chương Hồ Chí Minh; Tham gia đảm bảo an ninh trật tự tại xã Đồng Tâm, huyện Mỹ Đức, Thành phố Hà Nội năm 2020; các đoàn nguyên thủ các nước thăm và làm việc tại Hà Nội; các kỳ họp của Đảng, Quốc hội, nhà nước; các trận thi đấu bóng đá thuộc giải vô địch quốc gia…

Vô vàn những thành tích xuất sắc trong bảo vệ và chiến đấu, khi được hỏi về "bí quyết" để tạo nên "sức mạnh" đó, Trung tá Vũ Hoài Nam chia sẻ: "Chúng tôi luôn quan tâm đến yếu tố hàng đầu là "con người", đặc biệt là quan tâm đến công tác huấn luyện, đào tạo kỹ, chiến thuật cho CBCS. Từ những ngày đầu thành lập, đơn vị còn nhiều khó khăn, thiếu thốn về cơ sở vật chất, điều kiện sinh hoạt; cán bộ chiến sĩ được điều động về từ nhiều đơn vị, có trình độ khác nhau, trong đó có nhiều đồng chí chưa từng công tác ở các đơn vị chiến đấu, tuy nhiên, tập thể CBCS Đội CC&CNCH khu vực số 4 đã luôn đoàn kết, khắc phục mọi khó khăn, khẩn trương bắt tay vào việc tăng cường công tác huấn luyện để nhanh chóng tìm hiểu nắm bắt các phương tiện, xe chữa cháy, xe cứu nạn, cứu hộ, và các phương tiện khác mới được trang cấp để sử dụng đưa vào thường trực chiến đấu, trong số đó có nhiều loại xe chữa cháy, xe cứu nạn, cứu hộ thế hệ mới, hiện đại. Trong quá trình thường trực hàng ngày, đơn vị tổ chức cho CBCS học tập, tập luyện kỹ năng, nghiệp vụ, vận hành phương tiện, máy móc, nâng cao thể lực, bồi dưỡng chính trị để có thể đáp ứng được yêu cầu thực hiện nhiệm vụ, quản lý quân số và thực hiện nghiêm túc sẵn sàng chiến đấu 24/24 giờ. Do duy trì chế độ tập luyện nghiệp vụ hàng ngày nghiêm túc, hiệu quả nên 100% CBCS đơn vị luôn đảm bảo thể lực để tham gia mọi nhiệm vụ được giao. Hàng năm, đơn vị còn phối hợp với các đơn vị trong Công an Thành phố Hà Nội, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH tổ chức quản lý, huấn luyện nghiệp vụ CC&CNCH cho số chiến sỹ nghĩa vụ mới nhập ngũ và 100% CBCS lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Thủ đô tổ chức tại trụ sở đơn vị."

Với nhiều nỗ lực, sáng tạo, hiệu quả trong công tác và chiến đấu, các đồng chí CBCS Đội CC&CNCH – KV4 vui mừng chia sẻ với chúng tôi những thành tích đáng nể mà Đội đã đạt được từ khi thành lập cho đến nay như: trong nhiều năm liền, đơn vị luôn giữ vững danh hiệu Đơn vị quyết thắng, nhận được nhiều Bằng khen của Chủ tịch UBND Thành phố Hà Nội, Bộ trưởng Bộ Công an, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, cùng các cấp các ngành khác, cũng như nhận được thư khen ngợi, cảm ơn của chính quyền và nhân dân. Đặc biệt, Tết này đối với các CBCS Đội CC&CNCH – KV4 càng trở nên đặc biệt hơn khi đón nhận danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân – một danh hiệu cao quý do Đảng, Nhà nước và nhân dân trao tặng.

Rời trụ sở Đội CC&CNCH – KV4, còn in đậm mãi trong chúng tôi là hình ảnh những CBCS của Đội đang hăng say luyện rèn bên dàn xe chữa cháy được "nâng niu" bảo dưỡng kỹ lưỡng. "Yêu xe như con, quý xăng như máu" "Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ: tích cực, kịp thời, hiệu quả" – là những phương châm xuyên suốt, đồng hành cùng anh em nơi đây. Xin chúc các anh sẽ luôn vững chắc tay lăng, vững lòng chiến đấu, để gìn giữ và phát huy truyền thống quý báu, bảo vệ thành công nhiều mùa Xuân của thành phố.■

"LÁ CHẮN LỬA" TRÊN ĐẤT CẢNG

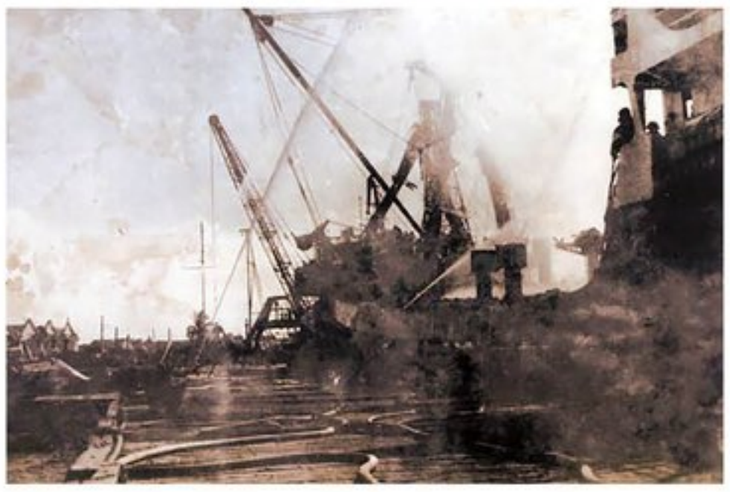

BÌNH NGUYÊN

Hải Phòng những ngày cuối năm, các phương tiện nối đuôi nhau, tấp nập, hối hả như minh chứng cho sự trở mình mạnh mẽ của một trung tâm kinh tế phát triển của đất nước. Tết này, hòa vào niềm vui chung khi Tết đến, Xuân về của thành phố, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng còn có niềm vui riêng lớn bởi bên cạnh những kết quả đã đạt được, Đội Cảnh sát PCCC&CNCH Trên sông thuộc Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an TP Hải Phòng một lần nữa được nhận danh hiệu cao quý Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân. Đúng nửa thế kỷ, một dấu son rực rỡ lại được thêm vào tô thắm trang sử vẻ vang của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH thành phố. Vì thế trên gương mặt ai nấy đều không giấu được niềm hân hoan...

Để giúp chúng tôi hiểu rõ hơn về truyền thống của Đội Cảnh sát PCCC&CNCH Trên sông nói riêng và của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng nói chung, Đại tá Hoàng Văn Bình – Trưởng phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng chia sẻ: Trong những năm tháng chiến tranh ác liệt, chung sức cùng chính quyền và nhân dân Hải Phòng, cán bộ, chiến sỹ của đơn vị đã không quản hiểm nguy, lao vào những nơi ác liệt nhất, kịp thời dập tắt, cứu chữa nhiều vụ cháy, lập lên những chiến công xuất sắc như: chống thủy lôi tại thôn Kha Lâm, xã Bắc Hà, thị xã Kiến An; chữa cháy tại Tổng kho Xăng dầu Thượng Lý và trận địa tên lửa An Hồng, kho đạn Tân Viên; dập cháy tàu Alexandrin cứu hơn 2000 tấn phân đạm... góp phần không nhỏ vào thắng lợi của trận địa phòng không nhân dân, giữ vững an ninh, trật tự trên Thành phố Cảng thời điểm đó.

Vụ cứu tàu Alexandrin (Quốc tịch Liên Xô cũ) ngày 05/8/1968 là một dấu ấn khó quên của lực lượng Cảnh sát PCCC Hải Phòng. Con tàu Alexandrin bốc cháy vào lúc 3 giờ sáng tại Cảng Hải Phòng. Với trọng tải 12.000 tấn chở 2.000 tấn phân đạm, vụ cháy có thể sẽ khiến một phần TP Hải Phòng thành đống gạch vụn và tràn ngập những đám mây khí độc... nếu không được dập tắt kịp thời. Không còn sự lựa chọn nào ngoài ra sức chiến đấu, lực lượng Cảnh sát PCCC thành phố đã huy động tổng lực, phương tiện, con người nhanh chóng tiếp cận mục tiêu và dập tắt đám cháy. Với số phương tiện bảo hộ ít ỏi, các chiến sỹ bất chấp hiểm nguy leo lên boong tàu, phun nước vào khoang chứa phân đạm đang bốc cháy ngùn ngụt. Sau hai giờ đồng hồ liên tục chiến đấu, có những chiến sỹ ngất đi vì khói khí độc, khi được cứu chữa lại tiếp tục xông vào dập lửa. Cuộc chiến cuối cùng cũng đến hồi kết, không có bên thắng cũng chẳng có bên bại bởi mồ hôi, máu và nước mắt của những chiến sỹ PCCC đã đổ. Hai chiến sỹ - đồng chí Nguyễn Đình Thành, đồng chí Đỗ Duyên Thịnh đã mãi mãi nằm xuống, nhiều người bị nhiễm độc, mang thương tật vĩnh viễn. "Chính vì vậy, trên những chặng đường phát triển sau này của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Hải Phòng, chúng tôi luôn tâm niệm phải vượt qua mọi khó khăn, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ Đảng và Nhân dân giao phó để xứng đáng với sự hy sinh của cha anh, của đồng đội" – Đại tá Hoàng Văn Bình xúc động chia sẻ. Với những thành tích, chiến công đó, năm 1973, lực lượng Cảnh sát PC&CC TP Hải Phòng được phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân.

Chữa cháy tàu Alexander Grin tại Cảng Hải Phòng năm 1968. Ảnh: Tư liệu.

Đội Cảnh sát PCCC&CNCH trên sông, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an TP Hải Phòng đón nhận danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân vào tối 28/9/2023 tại Cung Hữu nghị Việt Xô, Hà Nội. Ảnh: Văn Bình

Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng cứu 3 người bị mắc kẹt trong đám cháy tại nhà số 226 đường Thiên Lôi, phường Vĩnh Niệm, quận Lê Chân, Hải Phòng ngày 21/8/2023. Ảnh: Văn Bình

Giữ vững truyền thống, noi gương, tiếp bước thế hệ đi trước, cán bộ, chiến sỹ Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng luôn phát huy tinh thần đoàn kết, nỗ lực khắc phục khó khăn, tích cực tham gia chữa cháy và CNCH thành công hàng trăm vụ cháy, nổ, CNCH góp phần bảo vệ tài sản, tính mạng, đem lại cuộc sống bình yên cho hàng triệu người dân trên địa bàn thành phố. Khi chúng tôi nhắc tới công tác chữa cháy và CNCH trên sông, biển hiện nay, "đặc sản" làm nên tên tuổi của lực lượng PCCC&CNCH Thành phố Cảng, Thượng tá Lê Đình Nam – Phó trưởng Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng, một trong những lãnh đạo đơn vị có thời gian dài gắn bó với Đội PCCC&CNCH Trên sông cho biết: Với 26 cảng biển, cảng sông nội địa, công tác PCCC&CNCH trên sông, biển tại Hải Phòng có một vị trí đặc biệt quan trọng, bởi bất cứ sự cố, tai nạn, cháy, nổ xảy ra tại các cơ sở cảng biển, cảng sông, bến thủy nội địa, các phương tiện thủy đều có thể trở thành thảm họa. Vụ cháy tàu Hải Hà 18 thuộc Công ty TNHH Vận tải Thủy bộ Hải Hà năm 2018 là một điển hình. Tàu Hải Hà 18 chở 900m³ xăng A92 đang neo đậu tại Cảng K99 – Công ty Xăng dầu Quân đội Khu vực 1 thì bất ngờ xảy ra cháy, nổ lớn có nguy cơ rất cao đe dọa đến an toàn các kho xăng dầu của các doanh nghiệp xung quanh với trữ lượng lên tới 160.000m³ xăng dầu. Trước tính chất đặc biệt nghiêm trọng của vụ việc, Đại tướng Tô Lâm - Bộ trưởng Bộ Công an (lúc ấy ông đang mang quân hàm Thượng tướng) đã trực tiếp có mặt hiện trường để chỉ đạo công tác chữa cháy. Hơn 400 cán bộ, chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH Hải Phòng cùng với các lực lượng gồm: Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, Bộ Tư lệnh Hải Quân, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Quảng Ninh và lực lượng tại chỗ đã được huy động chữa cháy hết công suất để hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại của vụ cháy. Cứ 10 phút, các chiến sỹ lại thay phiên nhau vào vị trí trực tiếp chiến đấu với "giặc lửa". Cùng với đó, các nhóm mục tiêu liên tục triển khai phun nước làm mát con tàu; nhóm phun nước dập tắt đám cháy và bảo vệ lực lượng di chuyển. Ướt sũng, đói, mệt nhưng không một ai nản lòng, mặc sức nóng của ngọn lửa, những chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH và các lực lượng chữa cháy vẫn kiên trì chiến đấu. Sau gần 8 giờ đồng hồ, đám cháy đã được dập tắt trong niềm hân hoan của tất cả mọi người có mặt tại hiện trường. Đặc biệt, hơn 500m³ xăng A92 và các tài sản khác trên tàu Hải Hà 18 được bảo vệ an toàn, các kho xăng dầu, các cơ sở trong khu công nghiệp Đình Vũ được bảo vệ an toàn tuyệt đối; toàn bộ môi trường xung quanh cảng, các công trình, khu dân cư lân cận và các phương tiện thủy trên sông cũng được đảm bảo; ngăn chặn thảm họa cháy xăng dầu lớn trên địa bàn TP Hải Phòng. Tinh thần sẵn sàng chiến đấu, không quản gian khổ, hy sinh với mong muốn duy nhất - bảo vệ cuộc sống bình yên cho nhân dân của cán bộ, chiến sỹ PCCC&CNCH Hải Phòng đã được nhân dân thành phố ghi nhận và hết lời khen ngợi.

Gần đây nhất, ngày 05/4/2023, Đội Cảnh sát PCCC&CNCH Trên sông nhận được lệnh điều động của Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH tham gia tìm kiếm, CNCH vụ việc máy bay trực thăng VN-8650 rơi tại khu vực gần đảo Hòn Nét (khu vực Vịnh Hạ Long, giáp ranh giữa tỉnh Quảng Ninh và TP Hải Phòng). Ngay khi nhận lệnh, Đội Cảnh sát PCCC&CNCH Trên sông đã xuất 2 xuồng CNCH cùng 14 cán bộ, chiến sỹ tham gia tìm kiếm, CNCH. Cùng các lực lượng tìm kiếm CNCH, Đội Cảnh sát PCCC&CNCH Trên sông đã phối hợp tổ chức tìm kiếm, đưa thi thể các nạn nhân lên bờ, bàn giao cho cơ quan chức năng và gia

(Xem tiếp trang 18)

Là một trong những đơn vị điển hình tiên tiến trong công tác PCCC&CNCH trên cả nước, năm 2023, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Quảng Ninh đã cố gắng vượt qua khó khăn, đề ra các biện pháp sáng tạo, triển khai hiệu quả các mặt công tác, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Một mùa Xuân nữa đang về trên vùng đất Mỏ hôm nay, trong làn gió căng bừng sức Xuân, những người lính PCCC&CNCH Quảng Ninh vẫn đang miệt mài chiến đấu cùng giặc lửa, "thức cho dân ngủ, gác cho dân vui chơi", để đem đến những mùa Xuân bình yên nơi đất Mỏ...

LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT PCCC&CNCH - CÔNG AN TỈNH QUẢNG NINH: GIỮ BÌNH YÊN NƠI ĐẤT MỎ

ANH THƯ

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Quảng Ninh diễn tập phương án chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ cấp Bộ ngày 01/10/2023. Ảnh: Đoàn Giang.

Năm 2023, bám sát chỉ đạo Bộ Công an, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH và tình hình thực tế, đơn vị đã tham mưu Đảng ủy, Giám đốc Công an tỉnh ban hành 05 thông báo, 43 kế hoạch, 26 báo cáo, 87 văn bản nhằm tăng cường, đẩy mạnh công tác PCCC&CNCH trên toàn tỉnh. Trong đó trọng tâm là triển khai thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg, ngày 03/01/2023 và các Công điện của Thủ tướng Chính phủ; các văn bản hướng dẫn triển khai xây dựng mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" và "Điểm chữa cháy công cộng", tham mưu các văn bản chỉ đạo triển khai các giải pháp hỗ trợ doanh nghiệp, cơ sở tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong công tác phòng cháy, chữa cháy.

Đơn vị đã tiếp nhận, xử lý 147 tin báo cháy, nổ, sự cố, tai nạn; 100% số vụ mà lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH tham gia chữa cháy được triển khai đảm bảo thời gian xuất xe đi chữa cháy đúng quy định. Điều động 94 lượt phương tiện cùng 576 lượt cán bộ, chiến sỹ tổ chức cứu chữa các vụ cháy, nổ; điều động 09 lượt phương tiện cùng 63 lượt cán bộ, chiến sỹ tổ chức CNCH vụ các tai nạn, sự cố, CNCH, cứu được 16 người, đưa đến nơi an toàn và tìm được xác 15 nạn nhân, bảo vệ khối lượng tài sản hàng trăm tỷ đồng cho nhà nước và nhân dân.

Trong công tác nghiệp vụ cơ bản và hồ sơ nghiệp vụ, đơn vị tiếp tục quan tâm chỉ đạo quán triệt, triển khai thực hiện đầy đủ, nghiêm túc, kịp thời các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của Bộ Công an, các Cục nghiệp vụ và Công an tỉnh. Ngay từ đầu năm 2023, cấp ủy, lãnh đạo đơn vị đã có sự quan tâm, chỉ đạo quyết liệt, đề ra nhiều giải pháp nhằm củng cố, nâng cao chất lượng công tác hồ sơ nghiệp vụ của tất cả các lĩnh vực công tác: tổ chức quán triệt, tập huấn cho cán bộ, chiến sỹ; chỉ đạo thu thập tài liệu, bổ sung thông tin vào hồ sơ, chỉ đạo các đội nghiệp vụ phối hợp xây dựng phương án chữa cháy đối với 100% cơ sở nguy hiểm về cháy, nổ được phân cấp quản lý; bố trí kho bảo quản hồ sơ bảo đảm theo quy định.

Năm 2023, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Quảng Ninh đã tham mưu Giám đốc Công an tỉnh nhiều hình thức tuyên truyền mới như: lắp đặt loa tuyên truyền lưu động trên xe chữa cháy; phát tờ rơi hướng dẫn về cách thức xử lý tình huống cháy... Trong công tác tuyên truyền, huấn luyện, đơn vị đã đi sâu vào hướng dẫn lực lượng PCCC tại chỗ thao tác, vận hành sử dụng các phương tiện PCCC tại chỗ, trang bị cho họ kiến thức về cách thức, chất chữa cháy phù hợp cho từng loại đám cháy. Xây dựng 145 phóng sự, tin, bài tuyên truyền về PCCC đăng tải trên báo chí, truyền hình, Website Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, Trang thông tin điện tử Công an tỉnh. Tổ chức 156 buổi tuyên truyền, phổ biến kiến thức, pháp luật về PCCC&CNCH cho 14.703 lượt người; tổ chức 230 lớp huấn luyện, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC&CNCH cho 28.256 người. Nổi bật, nhân dịp Ngày Toàn dân tham gia PCCC (04/10/2023), đơn vị đã phối hợp với Hiệp hội PCCC&CNCH Việt Nam tổ chức Chương trình tuyên truyền, trải nghiệm, thực hành về PCCC&CNCH cho trên 4.000 học sinh, sinh viên và nhân dân trên địa bàn; thu hút được rất nhiều sự quan tâm, đồng tình, ủng hộ cao của dư luận và quần chúng nhân dân.

Nhiều phong trào sáng tạo, hiệu quả đã được triển khai như: tham mưu Giám đốc Công an tỉnh phát động và tổ chức thực hiện Chương trình "Đổi vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ lấy bình chữa cháy"; sau gần 02 tháng triển khai thực hiện đã mang lại những hiệu quả thiết thực: lực lượng Công an toàn tỉnh đã vận động đổi bình chữa cháy lấy 31 súng tự chế, 35 viên đạn quân dụng, 01 đầu đạn, 08kg thuốc nổ, 96 vũ khí thô sơ các loại, 04 công cụ hỗ trợ và 02 hộp pháo. Tham mưu, đề xuất Giám đốc Công an tỉnh công nhận điển hình tiên tiến trong phong trào toàn dân PCCC đối với 119 tập thể trên địa bàn tỉnh. Theo dõi, hướng dẫn, đôn đốc lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH xây dựng và duy trì hoạt động thường xuyên của 2.232 mô hình trong phong trào Toàn dân PCCC&CNCH; trong đó, đặc biệt là hoàn thành xây dựng 1.513 mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" và 514 mô hình "Điểm chữa cháy công cộng" ở địa bàn dân cư. Tiếp tục duy trì thực hiện có hiệu quả 03 mô hình dân vận khéo về công tác PCCC: Mô hình "Khéo tuyên truyền, khéo vận động, hướng dẫn tàu du lịch trên vịnh Hạ Long đảm bảo an toàn PCCC"; Mô hình "Vận động, tuyên truyền, nâng cao tỷ lệ thực hiện dịch vụ công trực tuyến trong lĩnh vực PCCC"; Mô hình "Khéo tuyên truyền, vận động quần chúng nhân dân chấp hành nghiêm các quy định của pháp luật về công tác phòng cháy, chữa cháy" và 04 mô hình điểm trong phong trào Toàn dân PCCC: Mô hình Tàu du lịch tự quản an toàn PCCC; Mô hình Đội PCCC cơ sở 3 chủ động, 3 sẵn sàng trong các doanh nghiệp ngành than; Mô hình Cụm doanh nghiệp an toàn PCCC tại Khu Công nghiệp Cái Lân; Mô hình Cụm doanh nghiệp an toàn PCCC tại Khu Công nghiệp cảng biển Hải Hà. Phối hợp với Công an Thành phố Hạ Long duy trì hoạt động có hiệu quả của mô hình "Cụm doanh nghiệp an ninh an toàn, bảo đảm PCCC trong KCN Cái Lân, thành phố Hạ Long".

Diễn tập phương án chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh ngày 01/10/2023. Ảnh: Đoàn Giang.

Lực lượng Công an đã thường xuyên hướng dẫn, đôn đốc UBND cấp xã, người đứng đầu các cơ sở củng cố, kiện toàn tổ chức và phát huy hiệu quả hoạt động của các lực lượng PCCC tại chỗ. Hiện nay, toàn tỉnh hiện có 1.452 Đội Dân phòng với 14.761 đội viên (bảo đảm 100% thôn, bản khu phố có lực lượng Dân phòng), có 65 Đội PCCC chuyên ngành với 1.594 đội viên, 3.338 Đội PCCC cơ sở với 40.256 đội viên. Định kỳ hàng năm, lực lượng này đều được tổ chức huấn luyện, bồi dưỡng bổ sung về nghiệp vụ PCCC theo quy định.

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã hoàn thành tổ chức tổng rà soát, đánh giá thực trạng công tác PCCC&CNCH đối với 100% cơ sở thuộc diện quản lý về PCCC; trên cơ sở đó, đơn vị đã phân công cán bộ hướng dẫn cơ sở khắc phục các tồn tại, vi phạm, vận dụng tiêu chuẩn, quy chuẩn để có giải pháp tháo gỡ vướng mắc trong thực hiện. Tổ chức kiểm tra an toàn PCCC&CNCH định kỳ, đột xuất đối với 731 lượt cơ sở, 227 lượt phương tiện thủy; lập 958 biên bản kiểm tra; hướng dẫn, đôn đốc cơ sở thực hiện 2.465 nội dung về PCCC. Tổ chức kiểm tra an toàn PCCC đối với 37 cơ sở kinh doanh dịch vụ PCCC. Tổ chức các đợt tổng rà soát, kiểm tra, tuyên truyền, hướng dẫn công tác PCCC&CNCH đối với loại hình nhà chung cư, nhà ở nhiều căn hộ, cơ sở kinh doanh dịch vụ cho thuê có mật độ người ở cao, nhà để ở kết hợp sản xuất kinh doanh có nguy cơ cháy, nổ cao trên địa bàn tỉnh. Ngoài việc tổ chức kiểm tra an toàn PCCC định kỳ, đột xuất theo quy định, đơn vị tham mưu Công an tỉnh Quảng Ninh xây dựng Kế hoạch và tổ chức kiểm tra an toàn PCCC các chuyên đề:văn hóa, thể thao, du lịch; giáo dục; y tế; tài chính ngân hàng; thông tin truyền thông; thương mại dịch vụ; giao thông vận tải; xăng dầu, dầu khí; nhà ở, văn phòng đa năng; khai thác và chế biến khoáng sản, sản xuất vật liệu xây dựng; công nghiệp luyện kim và cơ khí chế tạo; công nghiệp nhẹ; năng lượng; hóa chất. Qua kiểm tra, đã kịp thời phát hiện và hướng dẫn, đôn đốc, yêu cầu người đứng đầu người đứng đầu các cơ sở khắc phục các sơ hở, thiếu sót, mất an toàn về phòng cháy, chữa cháy và an toàn trong sử dụng điện. Bên cạnh công tác kiểm tra, lực lượng Cảnh sát PCCC còn chú trọng hướng dẫn người đứng đầu các đơn vị, doanh nghiệp, cơ sở quan tâm đầu tư trang bị các thiết bị, phương tiện PCCC, có các giải pháp kỹ thuật nhằm hạn chế các nguy cơ, điều kiện phát sinh cháy, nổ, tai nạn, sự cố trong hoạt

(Xem tiếp trang 18)

114 HÀ TĨNH

THI ĐUA LÀM THEO LỜI BÁC

MINH HẠNH

Thấm nhuần lời dạy của Bác, noi gương theo tư tưởng, đạo đức và phong cách của Người, trong những năm qua, các cán bộ, chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Hà Tĩnh đã luôn nỗ lực, phấn đấu trong công tác và rèn luyện, lập nhiều chiến công trong cuộc chiến với giặc lửa, được Đảng, Nhà nước và nhân dân ghi nhận. Đơn vị đã đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh trong toàn đơn vị bằng nhiều biện pháp cụ thể, thiết thực, đem lại hiệu quả tích cực...

Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Hà Tĩnh diễn tập phương án chữa cháy và CNCH tại Chung cư Vinhomes New Center Hà Tĩnh ngày 21/12/2023. Ảnh: Mạnh Tuấn.

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Hà Tĩnh tuyên truyền kỹ năng PCCC&CNCH cho trẻ em. Ảnh: Mạnh Tuấn.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dành cho nhân dân Hà Tĩnh những tình cảm đặc biệt. Ngày 15/6/1957, Bác đã về thăm Hà Tĩnh. Trong buổi làm việc, Người luôn nhắc nhở cán bộ và nhân dân Hà Tĩnh phát huy tinh thần đoàn kết, đẩy mạnh sản xuất, nâng cao tinh thần trách nhiệm, thực hành tiết kiệm, chống tham ô, lãng phí. Làm theo lời Bác, nhân dân Hà Tĩnh đã không ngừng vươn lên chiến đấu, lao động và sản xuất, bảo vệ và xây dựng quê hương Hà Tĩnh trở thành một địa phương phát triển kinh tế - xã hội ngày càng vững chắc. Mùa Xuân hôm nay, đóng góp vào sự phát triển của tỉnh nhà có phần không nhỏ của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Hà Tĩnh – những người lính chữa cháy thầm lặng bảo vệ bình yên cho xã hội.

Có thể nói, mỗi thời kỳ, mỗi chặng đường lịch sử của Hà Tĩnh đều có bóng dáng đóng góp của những cán bộ, chiến sỹ chữa cháy Hà Tĩnh. Trong những năm tháng chiến tranh, lực lượng Cảnh sát PCCC Hà Tĩnh đã lập nhiều chiến công xuất sắc góp phần tích cực vào thắng lợi vĩ đại trong sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước, tiêu biểu như: dập tắt hàng trăm đám cháy khi đế quốc Mỹ tấn công núi Nài và Thị xã Hà Tĩnh vào ngày 26/3/1965, vụ chữa cháy Công ty Ô tô tại Ngã ba đường lên Khe Giao ngày 31/3/1965, chữa cháy kho thuốc trừ sâu tại xã Việt Xuyên huyện Thạch Hà ngày 22/5/1972 và chữa cháy kho đạn tại xã Thạch Tiến vào năm 1975…

Hòa bình lập lại, lực lượng Cảnh sát PCCC Hà Tĩnh lại vượt qua muôn vàn khó khăn, thử thách, từng bước ổn định tổ chức, kiện toàn bộ máy, tích cực thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn, xây dựng và bảo vệ xã hội thời kỳ đổi mới. Lực lượng PCCC Hà Tĩnh luôn khắc ghi những lời dạy của Bác, tỏ rõ nỗ lực, quyết tâm trong các mặt công tác. Phong trào "Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh" đã được lan tỏa sâu rộng và được cán bộ, chiến sỹ chữa cháy Hà Tĩnh tích cực thực hiện triển khai bằng những việc làm cụ thể. Đảng ủy, lãnh đạo Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Hà Tĩnh đã đặc biệt quan tâm, chỉ đạo sâu sát việc "Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh" trong toàn lực lượng gắn với triển khai thực hiện hiệu quả Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, các quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, thực hiện Kết luận số 01-KL/TW về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị. Cấp ủy, lãnh đạo chỉ huy các đội công tác đã kịp thời xây dựng và thực hiện nghiêm túc các văn bản chỉ đạo của cấp trên về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong cán bộ, chiến sỹ. Đơn vị đã ban hành nhiều văn bản, kế hoạch để lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện việc học tập và làm theo gương Bác, như: Kế hoạch số 38-KH/ĐU ngày 10/8/2021 về tổ chức quán triệt, học tập, tuyên truyền thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị; Kế hoạch số 45-KH/ĐU ngày 12/01/2022 về thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị; Kế hoạch số 51-KH/ĐU ngày 07/3/2022 về thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị năm 2022; Kế hoạch số 81-KH/ĐU ngày 02/02/2023 về thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị trong Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH năm 2023… Chủ động xây dựng kế hoạch, tổ chức các hội nghị học tập, sinh hoạt Chuyên đề tại Đảng ủy và các cấp chi bộ theo nội dung *"Danh dự là điều thiêng liêng, cao quý nhất; lúc dân cần, lúc dân khó, có Công an; quyết tâm xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Công an Hà Tĩnh thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại"*, đồng thời tổ chức các hội nghị phổ biến, học tập, quán triệt truyền thống anh hùng, vẻ vang và 5 lời thề của Công an nhân dân, kết hợp báo cáo chuyên đề về danh dự của Công an nhân dân… Thông qua đó, giúp cho mỗi cán bộ, đảng viên nhận thức sâu sắc những nội dung cơ bản, ý nghĩa cách mạng, khoa học, giá trị to lớn của tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tạo chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức và hành động, tác phong làm việc khoa học, vì Nhân dân phục vụ…

Cấp ủy các chi bộ, chỉ huy các đội công tác đã đưa nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh vào chương trình, kế hoạch tuần, tháng, quý để tổ chức thực hiện; đưa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là việc làm thường xuyên của mỗi tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên, chiến sỹ, cụ thể hóa theo từng nhiệm vụ công tác. Năm 2023, thi đua học và làm theo lời Bác, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Hà Tĩnh và Công an các huyện, thành phố, thị xã đã kịp thời khắc phục những khó khăn, tồn tại, hạn chế, chủ động triển khai thực hiện nghiêm túc chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Công an, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, UBND tỉnh và Công an tỉnh; chủ động ban hành, tham mưu, đề xuất cấp trên ban hành nhiều văn bản để chỉ đạo thực hiện hiệu quả công tác PCCC&CNCH. Các cán bộ, chiến sỹ luôn nỗ lực, duy trì tốt công tác thường trực sẵn sàng chiến đấu 24/24 giờ; công tác nhận tin, xuất xe luôn kịp thời, chữa cháy và CNCH hiệu quả, khoa học, đúng kỹ, chiến thuật đề ra, hạn chế cháy lớn, gây thiệt hại nghiêm trọng về người và tài sản. Trong năm qua, đã không để xảy ra cháy lớn, cháy gây thiệt hại nghiêm trọng về người và tài sản. Đơn vị đã điều động lực lượng, phương tiện trực tiếp chữa cháy 46 vụ, CNCH 08 vụ sự cố, tai nạn, CNCH 02 vụ cháy; đã kịp thời hướng dẫn, cứu được 08 người mắc kẹt trong đám cháy, 02 người mắc kẹt trong các vụ va chạm giao thông, phương tiện kỹ thuật, phối hợp tìm kiếm 06 thi thể nạn nhân và kịp thời di chuyển tài sản cho người dân ước tính hàng chục tỷ đồng; công tác chữa cháy và CNCH luôn được chính quyền địa phương và quần chúng nhân dân biểu dương, khen ngợi, đặc biệt là đã 04 lần được chủ cơ sở gửi thư cảm ơn vì đã có hành động dũng cảm, sẵn sàng xả thân để bảo vệ tính mạng, tài sản cho người dân, cơ sở.

Quá trình thực hiện học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đã kết hợp chặt chẽ việc triển khai thực hiện có hiệu quả các phong trào thi đua yêu nước, phong trào thi đua Vì an ninh Tổ quốc, phong trào chung tay xây dựng nông thôn mới và đô thị văn minh, phong trào "Toàn dân phòng cháy và chữa cháy", phong trào thi đua "Dân vận khéo" về PCCC&CNCH, nhiệm vụ quản lý Nhà nước về PCCC&CNCH, qua đó đã thu được nhiều kết quả nổi bật.

Toàn tỉnh đã xây dựng, kiện toàn 1.936 đội dân phòng/1.936 khu dân cư (đạt 100%), với 20.340 đội viên; thành lập 2.736 Đội PCCC cơ sở/2.736 cơ sở (đạt 100%), với 25.832 đội viên; thành lập được 08 Đội PCCC chuyên ngành/12 đơn vị phải thành lập đội PCCC chuyên ngành (trong đó có 03 đơn vị được trang bị xe chữa cháy, với tổng 07 xe chữa cháy); 01 đội PCCC tự nguyện. Xây dựng mới và duy trì những mô hình về PCCC hoạt động có hiệu quả như: Mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" (308 tổ), "Điểm chữa cháy công cộng" (380 mô hình), "Nhà tôi có bình chữa cháy" (210 mô hình), "Khu dân cư an toàn về PCCC", "Chợ an toàn về PCCC&CNCH"...; các mô hình đều hoạt động hiệu quả, nhận thức, ý thức trách nhiệm của người dân trong công tác PCCC được nâng lên; đã có nhiều hộ gia đình tự phá dỡ, giải toả tạo khoảng cách an toàn PCCC cho khu dân cư, làm đường cho xe chữa cháy tiếp cận khu dân cư dễ cháy; đóng góp kinh phí mua sắm, trang bị phương tiện PCCC.

Công tác hướng dẫn, kiểm tra an toàn PCCC được triển khai hiệu quả. Từ đầu năm 2023, đơn vị đã chủ động tham mưu Công an ban hành các kế hoạch để chỉ đạo các phòng nghiệp vụ, Công an các huyện, thành phố, thị xã đẩy mạnh tổ chức công tác hướng dẫn, kiểm tra an toàn PCCC&CNCH tại các địa bàn, cơ sở nguy hiểm cháy nổ. Đã tổ chức hướng dẫn, kiểm tra 2.714/2.714 cơ sở, địa bàn trọng điểm, nguy hiểm cháy nổ (đạt 100%), qua đó, đã lập 98 biên bản vi phạm, xử phạt vi phạm hành chính 349,572 triệu đồng, tạm đình chỉ 02 cơ sở, đồng thời

kịp thời phát hiện, kiến nghị và hướng dẫn các cơ sở khắc phục hàng nghìn thiếu sót, tồn tại trong công tác đảm bảo an toàn PCCC.

Tăng cường công tác phổ biến kiến thức, tập huấn kỹ năng cơ bản về PCCC&CNCH, thoát nạn cho người dân; vận động các hộ gia đình trang bị các bình chữa cháy, phương tiện CNCH thô sơ; tuyên truyền, vận động nhân dân cài đặt App "báo cháy 114" và quan tâm tài khoản Zalo "Cục Cảnh sát PCCC&CNCH", cài đặt và kích hoạt tài khoản định danh điện tử...

Bên cạnh đó, Đảng viên, cán bộ, chiến sỹ trong toàn đảng bộ luôn phát huy vai trò, trách nhiệm nêu gương trong xây dựng ý chí tự lực, tự cường, khát vọng phát triển của bản thân; không ngừng học tập, tu dưỡng, trau dồi đạo đức cách mạng theo Sáu điều Bác Hồ dạy CAND; dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Điển hình cán bộ Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Hà Tĩnh đã trực tiếp xuống tại công an cấp xã cầm tay chỉ việc để hoàn thành các chỉ tiêu công tác về PCCC được giao.

Có thể nói, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đã trở thành nền tảng tinh thần, là động lực để cán bộ, chiến sỹ Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an Hà Tĩnh vượt qua khó khăn vươn lên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Trong thời gian tới, các cán bộ, chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH Hà Tĩnh sẽ tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến Chỉ thị số 05-CT/TW, Kết luận 01-KL/TW của Bộ Chính trị với nhiều hình thức phong phú, đa dạng, tiếp tục gắn việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh với các mặt công tác cụ thể, đẩy mạnh chỉ tiêu thi đua, tăng cường cố gắng, nỗ lực học tập, rèn luyện và chiến đấu, xây dựng và bảo vệ quê hương Hà Tĩnh giàu đẹp, góp thêm những mùa Xuân chiến công mới, như lời dạy của Bác…■

Trao đổi nghiệp vụ chuyên môn giữa các Đội chữa cháy và CNCH chuyên nghiệp trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh. *Ảnh: Mạnh Tuấn*

...GIỮ BÌNH YÊN NƠI ĐẤT MỎ *(Tiếp theo trang 16)*

động sản xuất, kinh doanh, làm tốt công tác tự kiểm tra an toàn PCCC&CNCH ở cơ sở…

Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH cũng đã chủ động đề xuất Giám đốc Công an tỉnh tham mưu UBND tỉnh chỉ đạo các địa phương rà soát, tháo bỏ các cọc chắn, barie và triển khai nâng cấp hạ tầng giao thông để bảo đảm chiều rộng, chiều cao và tải trọng cho xe chữa cháy hoạt động. Thường xuyên đôn đốc, hướng dẫn lực lượng Cảnh sát PCCC toàn tỉnh hoàn thành việc xây dựng gần 2.500 phương án chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ đối với các cơ sở có nguy hiểm cháy, nổ trên địa bàn tỉnh.

Đơn vị đã triển khai lực lượng, phương tiện bảo vệ an toàn PCCC các sự kiện diễn ra trên địa bàn tỉnh. Đơn vị đã xây dựng 75 kế hoạch, phương án bảo đảm an toàn PCCC&CNCH các sự kiện chính trị, đối ngoại, kinh tế, văn hóa, xã hội quan trọng diễn ra trên địa bàn tỉnh. Điều động 76 lượt phương tiện cùng 414 lượt cán bộ, chiến sỹ tham gia đảm bảo an toàn PCCC&CNCH các sự kiện, các tình huống phức tạp về an ninh trật tự trên địa bàn tỉnh...

Tiếp tục làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, tổ chức thực hiện có hiệu quả các phong trào thi đua, các cuộc vận động trong lực lượng Công an tỉnh Quảng Ninh; tạo không khí thi đua lành mạnh, góp phần động viên cán bộ, chiến sỹ trong đơn vị đoàn kết, khắc phục khó khăn, hoàn thành tốt các nhiệm vụ chính trị được giao. Tăng cường các biện pháp bảo vệ nội bộ, quản lý chặt chẽ cán bộ, chiến sỹ; củng cố ổn định tổ chức; quan tâm động viên tư tưởng; bảo đảm hậu cần phục vụ chiến đấu và đời sống cán bộ, chiến sỹ.

Với những cố gắng, trong năm 2023, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Quảng Ninh đã hoàn thành và vượt mức các chỉ tiêu công tác do Cục Cảnh sát PCCC&CNCH và Công an tỉnh giao. Những kết quả tích cực cụ thể đã cho thấy rõ sự quyết tâm và hiệu quả công tác của các cán bộ, chiến sỹ trong đơn vị như: số vụ cháy xảy ra trong năm 2023 giảm so với năm 2022; nhiều vụ cháy đã được lực lượng PCCC tại chỗ dập tắt kịp thời, hiệu quả, gây thiệt hại không đáng kể. Trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh không xảy ra vụ cháy lớn, vụ cháy phức tạp, vụ cháy gây hậu quả nghiêm trọng về người và tài sản. Công tác chữa cháy luôn kịp thời, đúng quy định. Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH đã nhận được 06 thư cảm ơn, khen ngợi của doanh nghiệp, người dân.

Với những thành tích đó, trong năm qua, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH Công an tỉnh Quảng Ninh có 14 lượt tập thể và 42 lượt cá nhân được nhận khen thưởng về thành tích trong công tác, chiến đấu và tham gia các phong trào thi đua của các cấp như: Bộ trưởng Bộ Công an, Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Ninh; Cục trưởng Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, Giám đốc Công an tỉnh và các cấp có thẩm quyền khác. Đặc biệt, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Quảng Ninh đã vinh dự được nhận danh hiệu "Cờ thi đua của Bộ Công an" trong tổng kết phong trào thi đua "Vì an ninh Tổ quốc" năm 2023.

Chào đón Xuân 2024, những cán bộ, chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Quảng Ninh đang tích cực triển khai thực hiện các biện pháp, phương án bảo vệ tuyệt đối an toàn PCCC các sự kiện chính trị, văn hóa, xã hội, thể dục, thể thao dịp trước, trong và sau Tết Nguyên đán, và các lễ hội đầu Xuân đồng thời tuyên truyền sâu rộng tới các tầng lớp nhân dân về công tác PCCC&CNCH nhằm tăng cường cảnh giác nguy cơ cháy, nổ trong dịp Tết. Bảo vệ bình yên, hạnh phúc cho nhân dân - đó cũng là niềm vinh dự, tự hào của những người lính chữa cháy Quảng Ninh thầm lặng, sẵn sàng gác lại hạnh phúc của riêng mình để bảo vệ bình yên cho xã hội mỗi dịp Tết đến, Xuân về.■

"LÁ CHẮN LỬA"... *(Tiếp theo trang 15)*

Tàu chữa cháy hiện đại của Đội Cảnh sát PCCC&CNCH Trên sông, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng. *Ảnh: Văn Bình.*

đình nạn nhân. Thiếu tá Hoàng Văn Thám - Đội trưởng Đội Cảnh sát PCCC&CNCH Trên sông cho biết: từ năm 2018 đến nay, đơn vị đã tham gia tổ chức, phối hợp với các lực lượng khác tham gia chữa cháy các vụ cháy 12 vụ cháy, nổ; tham gia CNCH 21 vụ, đã cứu được 04 người và tìm kiếm cứu nạn 33 nạn nhân, bảo vệ giá trị tài sản cho các chủ tàu, chủ cơ sở không bị cháy hàng tỷ đồng, ngăn ngừa nguy cơ sự cố tràn dầu gây ô nhiễm môi trường hàng chục vụ trên sông biển.

Không chỉ lập được những chiến công rực rỡ trên mặt trận chống "giặc lửa" trên sông biển, là lực lượng chủ công trong công tác PCCC&CNCH của thành phố, năm 2023, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng đã kịp thời chữa cháy hiệu quả 99 vụ cháy, cứu được 45 người bị nạn; tham gia CNCH 21 vụ, cứu được 11 người thoát nạn… Những con số "biết nói" ấy là minh chứng rõ nét cho tinh thần quả cảm, hết lòng vì bình yên và hạnh phúc nhân dân của những "lá chắn lửa" trên đất Cảng. Bên cạnh sự dũng cảm, "chuông reo là lên đường", không ngại hiểm nguy, xông pha nơi tuyến lửa, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng còn tích cực đẩy mạnh nhiều hoạt động tuyên truyền, huấn luyện, xây dựng và phát động mạnh mẽ phong trào Toàn dân tham gia PCCC. Năm 2023, cùng với việc xây dựng và phát sóng hàng trăm phóng sự, tin bài về công tác PCCC, đơn vị đã sử dụng trang Zalo 114 Hải Phòng kịp thời đăng tải thông tin, bài viết với nội dung liên tục đổi mới, phù hợp với tình hình thực tế; hướng dẫn người dân cài đặt App "Báo cháy 114" trên điện thoại thông minh; xây dựng chương trình trải nghiệm…. Phong trào Toàn dân tham gia PCCC ở Hải Phòng được tổ chức gắn liền với xây dựng phong trào Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc với nhiều mô hình hay được triển khai sâu rộng. Cũng trong năm 2023, Phòng đã hướng dẫn, vận động nhân dân xây dựng được 1070 "Tổ Liên gia an toàn PCCC"; 2727 "Điểm Chữa cháy công cộng"; 136 thôn đạt tiêu chí an toàn về PCCC, 09 chợ kiểu mẫu đạt chuẩn về PCCC hay hộ gia đình, nhà để ở kết hợp sản xuất, kinh doanh mở lối thoát nạn thứ 2, trang bị phương tiện PCCC đạt tỉ lệ 99.04%. Ngoài ra, công tác thanh tra, kiểm tra, hướng dẫn an toàn PCCC&CNCH cũng được đơn vị đã tiến hành thường xuyên góp phần làm tốt công tác phòng ngừa không để xảy ra cháy, nổ lớn trên địa bàn thành phố.

Tết Giáp Thìn đang đến gần. Cũng như những đơn vị thường trực sẵn sàng chiến đấu trong lực lượng Công an nhân dân, những chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng đã quen với việc… không có Tết. "Những ngày giáp Tết Nguyên đán là thời điểm dễ xảy ra cháy, nổ, vì vậy, chúng tôi luôn trong trạng thái thường trực sẵn sàng chiến đấu, vì chúng tôi hiểu bảo vệ bình yên cho nhân dân là sứ mệnh, là mệnh lệnh từ trái tim của những người lính. Hy vọng Tết Giáp Thìn sẽ là một cái Tết bình yên" – Đại tá Hoàng Văn Bình bộc bạch.

Khi chúng tôi viết những dòng về "lá chắn lửa" trên đất Cảng, họ - những chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH đang "căng mình" tiếp tục thực hiện nhiệm vụ CNCH sự cố tàu chở gỗ dăm tại Ngã Ba Đèn, khu vực cửa sông Ba Lăng thuộc địa phận Quảng Ninh (khu vực giáp ranh Hải Phòng). Họ đã đón một năm mới với sứ mệnh cao cả, thiêng liêng từ mệnh lệnh trái tim như thế.■

114 ĐÀ NẴNG
XÂY DỰNG THẾ TRẬN TOÀN DÂN VỮNG VÀNG PHÒNG, CHỐNG GIẶC LỬA

Thượng tá TRẦN HOÀI PHƯƠNG
Trưởng phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Đà Nẵng

Trong cuộc chiến không khoan nhượng trên mặt trận phòng, chống "giặc lửa" đầy cam go và thách thức, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH nói chung và những người lính PCCC&CNCH Thành phố (TP) Đà Nẵng nói riêng luôn sẵn sàng thực hiện mọi nhiệm vụ với tinh thần "Vì nước quên thân, vì dân phục vụ". Trong năm qua, bên cạnh công tác thường trực, sẵn sàng chiến đấu, bảo vệ an toàn tuyệt đối về PCCC&CNCH tại Lễ hội Pháo hoa Quốc tế Đà Nẵng (DIFF) 2023, dấu chân của những chiến sỹ PCCC&CNCH bên bờ sông Hàn đã len lỏi khắp các cung đường, ngõ hẻm trong các khu dân cư để tuyên truyền, phổ biến kiến thức PCCC, khảo sát, xây dựng "Tổ Liên gia an toàn PCCC" và "Điểm Chữa cháy công cộng" trên địa bàn thành phố... với hy vọng góp phần xây dựng thế trận vững vàng trong công tác phòng, chống "giặc lửa" trong nhân dân, giữ gìn TP Đà Nẵng bình an, thân thiện và đáng sống.

Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Đà Nẵng trao tặng bình chữa cháy cho đồng bào dân tộc Cơ tu. Ảnh: Bích Liên.

Năm 2023, được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Bộ Công an, Thành ủy, UBND thành phố, Giám đốc Công an thành phố (CATP), sự phối hợp, hỗ trợ của các cấp, các ngành, các cơ quan, đơn vị, sự tin yêu, giúp đỡ của nhân dân và tinh thần đoàn kết nỗ lực vượt qua khó khăn, thách thức của cán bộ, chiến sỹ lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH (114) Đà Nẵng từng bước vươn lên, sát cánh hỗ trợ cùng quần chúng Nhân dân và các cơ quan doanh nghiệp, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ chính trị được giao.

Là một trong năm thành phố trực thuộc Trung ương, hạt nhân của vùng kinh tế trọng điểm toàn miền Trung với tiềm năng phát triển du lịch mạnh mẽ, những lợi thế về phát triển kinh tế của thành phố luôn đi đôi với nguy cơ trở thành điểm "nóng" về cháy, nổ, đặc biệt tại các khu dân cư, cơ sở sản xuất, kinh doanh. Xác định tính chất phức tạp về PCCC&CNCH trên địa bàn, trong những năm qua, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an TP Đà Nẵng đã chủ động, trực tiếp tham mưu cho các cấp, chính quyền địa phương ban hành các văn bản chỉ đạo trọng tâm, mang tầm chiến lược và lâu dài trong công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực PCCC&CNCH, điển hình như: tiếp tục tham mưu triển khai, thực hiện hiệu quả Kế hoạch số 26-KH/TU ngày 11/8/2021 của Ban Thường vụ Thành ủy Đà Nẵng về triển khai thực hiện Kết luận số 02-KL/TW về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 47-CT/TW của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác PCCC và CNCH; Công văn số 3985/UBND-CATP ngày 21/7/2022 của UBND thành phố về việc tiếp tục nâng cao hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách pháp luật về phòng cháy, chữa cháy để tiếp tục triển khai thực hiện có hiệu quả Quyết định 630/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ; Kế hoạch số 29/KH-UBND ngày 13/02/2023 triển khai thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 03/01/2023 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường công tác PCCC trong tình hình mới; Quyết định số 698/QĐ-UBND ngày 10/04/2023 về Quy chế phối hợp trong công tác PCCC&CNCH trên địa bàn TP Đà Nẵng...

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Đà Nẵng hướng dẫn người dân sử dụng bình chữa cháy. Ảnh: Bích Liên.

"Với nguyên tắc lấy phòng ngừa là chính", lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Thành phố đã thường xuyên đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật và kiến thức PCCC đến các cơ quan, đơn vị và quần chúng nhân dân. Phong trào Toàn dân PCCC&CNCH ngày càng phát triển sâu rộng với nhiều mô hình tốt, cách làm hay, đã huy động được sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân hưởng ứng tham gia nhiệt tình có hiệu quả, ý thức người đứng đầu cơ sở từng bước nâng lên. Đặc biệt, xác định xây dựng thế trận PCCC Toàn dân là sách lược, chiến lược trọng yếu trong công tác đảm bảo an toàn PCCC, Công an TP Đà Nẵng, mà nòng cốt là Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH, với vai trò là cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo PCCC&CNCH thành phố đã tổ chức Kế hoạch thực hiện đợt cao điểm xây dựng, nhân rộng mô hình "Tổ Liên gia an toàn PCCC", "Điểm Chữa cháy công cộng"; tuyên truyền, tập huấn kỹ năng PCCC, thực tập phương án chữa cháy tại khu dân cư; kiểm tra, hướng dẫn bảo đảm an toàn PCCC và vận động hộ gia đình trang bị bình chữa cháy xách tay, bố trí lối thoát hiểm thứ hai trên địa bàn thành phố với mục tiêu, chỉ tiêu cụ thể, rõ ràng. Có thể nói, Đà Nẵng là đơn vị đầu tiên trong cả nước chủ động triển khai thực hiện kế hoạch này. Mục tiêu của TP Đà Nẵng là 100% nhà để ở kết hợp sản xuất, kinh doanh hàng hóa dễ cháy, nổ và liền kề nhau tham gia mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC"; 100% các khu dân cư nằm sâu hơn 50m trong các kiệt, hẻm mà xe chữa cháy không thể tiếp cận xây dựng mô hình "Điểm chữa cháy công cộng". Bên cạnh đó, 100% hộ gia đình có ít nhất 01 người được tập huấn kỹ năng PCCC, trang bị tối thiểu 1 bình chữa cháy xách tay và mở lối thoát nạn thứ hai; 100% khu dân cư được tổ chức thực tập phương án chữa cháy"; 100% hộ gia đình và hộ gia đình kết hợp sản xuất, kinh doanh được kiểm tra, hướng về PCCC&CNCH. Để hoàn thành các mục tiêu đã đề ra của đợt cao điểm, mỗi cán bộ, chiến sỹ của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã phối hợp với Công an các quận, huyện, UBND cấp xã, phường không quản khó khăn vất vả, gác lại niềm vui và công việc gia đình, tranh thủ từng phút, từng giờ, làm việc xuyên đêm, thậm chí không có ngày nghỉ lễ, ngày cuối tuần, trực tiếp "đi từng ngõ, gõ từng nhà, rà từng người"... để rà soát, thống kê, lập danh sách và vận động nhân dân thực hiện các mô hình. Với việc bảo đảm công khai, minh bạch "rõ người, rõ địa điểm được hỗ trợ", lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Thành phố đã kêu gọi được các doanh nghiệp, mạnh thường quân chung tay, góp sức, cùng với cả hệ thống chính trị tạo nguồn kinh phí để tổ chức triển khai thực hiện xây dựng và nhân rộng mô hình. Với quyết tâm và những nỗ lực không biết mệt mỏi của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH, Cảnh sát khu vực cùng với sự chỉ đạo quyết liệt của cấp ủy, chính quyền các cấp, sự phối hợp đồng bộ của các ngành, hiện nay, trên địa bàn thành phố có 553 "Tổ Liên gia an toàn PCCC" và 1.977 "Điểm chữa cháy công cộng" được ra mắt. Ngoài ra, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an Thành phố cũng đã tổ chức tuyên truyền, tập huấn kỹ năng PCCC kết hợp thực tập phương án chữa cháy tại các khu dân cư với hơn 1.300 buổi, đạt 100% số lượng người dân thuộc các hộ gia đình trên địa bàn dự nghe. Nhờ đó, người dân dần ý thức được tầm quan trọng của công tác PCCC và thành thạo các kỹ năng thoát hiểm, xử lý tình huống khi có cháy. Ngoài các mô hình kể trên, TP Đà Nẵng tiếp tục duy trì, triển khai nhân rộng hơn 12 mô hình trong phong trào Toàn dân PCCC. Các mô hình an toàn về PCCC khi được

(Xem tiếp trang 21)

NGƯỜI HÙNG 114 VÀ 23 NĂM GIỮA LẰN RANH SINH TỬ

MINH TRUNG

23 năm trầm mình trong lửa đỏ, 23 năm lên rừng, xuống biển, vào hang sâu, ra sóng dữ, với biết bao lần chân chạm trên nền đất lạnh mới bật thốt lên "Mình sống rồi!",... 23 năm sống và làm việc giữa lằn ranh mong manh sinh - tử chỉ cách nhau trong tích tắc, "đổi mạng sống lấy mạng chết" đã tôi rèn nên người Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân của lực lượng 114 – Trung tá Nguyễn Chí Thành.

Tháng 6/2023, Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng đã ký Quyết định phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân cho 06 tập thể và 01 cá nhân thuộc Bộ Công an. Đây là phần thưởng cao quý của Đảng, Nhà nước và Nhân dân ghi nhận về những thành tích và đóng góp xứng đáng với sự nghiệp bảo vệ an ninh Tổ quốc, trật tự an toàn xã hội; góp phần vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội của các đơn vị và cá nhân xuất sắc thuộc Bộ Công an. Trong danh sách được phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang lần này, có duy nhất một cá nhân được tuyên dương và phong tặng Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân. Đó là Trung tá Nguyễn Chí Thành - Phó Đội trưởng Đội Công tác Chữa cháy và CNCH thuộc Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an Thành phố (TP) Hồ Chí Minh vì những thành tích xuất sắc trong suốt quá trình công tác và chiến đấu.

Là phóng viên chuyên trách về công tác PCCC&CNCH trên địa bàn TP Hồ Chí Minh, bản thân tôi đã có nhiều dịp trò chuyện với Trung tá Nguyễn Chí Thành. Chúc mừng anh được phong tặng danh hiệu Anh hùng cao quý, tôi cũng nhắc tới kỷ niệm lần đầu khi hai anh em trò chuyện với nhau. Đó là vào năm 2020 khi anh vừa hoàn thành nhiệm vụ CNCH trong hang sâu trên địa bàn tỉnh Hà Giang, một trong những kỳ tích CNCH "không tưởng" của anh Thành cùng đồng đội. Vụ CNCH đó, một mình anh xung phong treo mình lơ lửng dưới hang sâu 280m tìm kiếm nạn nhân trong điều kiện... mưa đá. Và đó cũng chỉ là một trong hàng trăm vụ CNCH với vô vàn những tình huống phát sinh nghẹt thở mà anh Thành xung phong tham gia để tạo nên thương hiệu "người hùng CNCH" của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh.

Đan xen trong cuộc trò chuyện, chúng tôi không thể không nhắc đến chuyến công tác đặc biệt mà Trung tá Nguyễn Chí Thành đánh giá "là chuyến công tác suốt đời không bao giờ quên". Tháng 02/2023, Trung tá Nguyễn Chí Thành là một trong số 24 cán bộ, chiến sỹ được Bộ Công an tin tưởng giao nhiệm vụ hỗ trợ sau thảm họa động đất ở Thổ Nhĩ Kỳ. Đây là lần đầu tiên Bộ Công an Việt Nam cử Đoàn công tác tới làm nhiệm vụ quốc tế tại một khu vực xảy ra thảm họa ở ngoài lãnh thổ Việt Nam. Chính vì vậy, những chiến sỹ CNCH tham gia nhiệm vụ lần này là những "sứ giả" hòa bình, đại diện cho màu cờ, sắc áo quốc gia và lực lượng Công an nhân dân Việt Nam. Với tinh thần chạy đua với thời gian, ngay sau khi nhận lệnh lên đường, Tổ Đặc nhiệm CNCH của Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh đã ngay lập tức bay ra Hà Nội để nhập với Đoàn CNCH, Bộ Công an. Anh Thành chia sẻ: "Trước giờ lên máy bay, tôi cùng 4 anh em với tinh thần quyết tâm cao sẵn sàng nhận mọi nhiệm vụ, cố gắng vượt qua khó khăn để hoàn thành tốt nhiệm vụ. Hành trang chúng tôi mang theo là những phương tiện đặc chuẩn về công tác CNCH để khi tới nước bạn có thể tìm kiếm những nạn nhân mắc kẹt, bị vùi lấp.... Tất cả các anh em được cử đi chi viện cho Thổ Nhĩ Kỳ đợt này là người có thâm niên công tác, có kinh nghiệm trong việc CNCH." Di chuyển liên tục không nghỉ trong hai ngày, Đoàn CNCH của Việt Nam đã đến Istanbul, Thổ Nhĩ Kỳ. Theo sự phân công của Cơ quan Ứng phó thảm họa và tình huống khẩn cấp Thổ Nhĩ Kỳ (AFAD), Đoàn Việt Nam được thực hiện công tác tìm kiếm CNCH tại Thành phố Adıyaman, phía Đông Nam Thổ Nhĩ Kỳ. Vượt qua hơn 10 giờ đồng hồ cho quãng đường hơn 300km trong tình trạng tuyết rơi dày đặc, Đoàn mới đến được địa điểm. Mặc dù đã chuẩn bị trước tinh thần nhưng khi tận mắt chứng kiến sự tàn khốc của trận động đất, toàn bộ các công trình, tòa nhà hầu như đã sụp đổ toàn bộ, thiệt hại rất lớn về người và tài sản, thậm chí có những gia đình các thành viên đều tử vong, một số vùng không còn ai sống sót, sự khó khăn của nhiệm vụ lần này ngoài sức tưởng tượng của anh Thành và đồng đội. Anh Thành chia sẻ: "Chúng tôi phải nhịn đói suốt cả ngày, khi đến nơi nhiệt độ -6^{0}C, lạnh cắt da cắt thịt, không điện, không nước, phải sinh hoạt trong lều tạm. Những ngày ở Thổ Nhĩ Kỳ, hầu như anh em trong đoàn không ai ngủ được do lạnh và chênh lệch múi giờ. Chúng tôi thậm chí còn cả tuần... không tắm, mặc dù trên người lúc nào cũng đầy mùi bùi đất, xác người. Vị trí làm việc của đoàn cũng hết sức nguy hiểm khi dư chấn động đất có thể xảy ra bất cứ lúc nào, các chung cư, nhà cao tầng với hàng triệu mét khối đất, đá vẫn có thể tiếp tục đổ sập...". Kể lại kỳ tích khi giải cứu thành công nạn nhân 14 tuổi bị mắc kẹt trong đống đổ nát, anh nhớ lại: "Vừa đến hiện trường không kịp nghỉ ngơi, đoàn chia ra làm 2 nhóm bắt tay vào việc tìm kiếm các nạn nhân. Những tòa nhà ở đây có nền móng và kết cấu rất yếu, sẵn sàng đổ sập bất cứ lúc nào, do đó chúng tôi phải lên phương án cụ thể, nếu không rất dễ gặp tai nạn. Sau 12 giờ tìm kiếm, nhóm do tôi phụ trách đã phát hiện và xác định vị trí 01 nạn nhân còn sống, tôi đã lập tức thông tin cho đồng đội và báo cáo đồng chí Trưởng đoàn. Ngay sau khi phát hiện sự sống, Đội CNCH Bộ Công an Việt Nam đã phối hợp cơ quan điều phối của Thổ Nhĩ Kỳ để huy động thêm lực lượng, thiết bị của lực lượng các nước khác phối hợp ứng cứu với mục tiêu nhanh chóng cứu sống nạn nhân. Lúc đó, Đội CNCH của Quân đội Pakistan làm việc ngay sau lưng tòa nhà nơi Đội CNCH Bộ Công an Việt Nam thực hiện nhiệm vụ cũng phát hiện sự sống; đồng thời phối hợp dùng sóng siêu âm xác định vị trí nạn nhân và lên phương án phối hợp với Đội Việt Nam và Thổ Nhĩ Kỳ tìm cứu người bị nạn. Từ việc phối hợp đó, Đội CNCH Công an Việt Nam đề nghị Đội CNCH của Quân đội Pakistan cùng tiếp cận nạn nhân theo các hướng khác nhau. Đội Pakistan đã tiếp cận phía sau tòa nhà nơi họ đang làm nhiệm vụ. Đội Việt Nam ở hướng trước của tòa nhà nơi Đội được phân công nhiệm vụ. Chúng tôi liên tục sử dụng tất cả khả năng và thiết bị hiện đại như máy dò sóng âm, phát hiện sự sống, camera dò tìm trong đống đổ nát. Sau gần một ngày tìm kiếm không ngừng nghỉ, tôi và đồng đội phát hiện và đánh giá được tình trạng còn sống của nạn nhân, đoàn hội ý đưa ra những phương án để lựa chọn. Nếu dùng máy móc đào bới sẽ làm ảnh hưởng cấu trúc đống đổ nát, gây nguy hiểm cho nạn nhân còn nếu moi đường hầm chui vào thì nguy hiểm cho cán bộ, chiến sỹ. Tôi đã chấp nhận phương án chui vào. Tôi dùng tay để moi đất đá, tránh tác động mạnh". Dù bất kể hoàn cảnh nào, phát huy tinh thần của người lính CNCH, anh Thành vẫn lựa chọn cứu người là ưu tiên hàng đầu. Được vài mét, anh trao đổi với nạn nhân và được đáp lại, càng tiếp thêm động lực lớn, thôi thúc anh đào bằng tay liên tục để cứu người, dù hai tay lúc đó đã trầy xước và chảy nhiều máu. Có những lúc bị đất đá đè lên người nhưng anh không bỏ cuộc, cuối cùng đã tiếp cận và cứu được nạn nhân ra khỏi đống đổ nát trong sự mừng vui của người nhà nạn nhân, chính quyền địa phương và các lực lượng CNCH quốc tế. "Khi đưa nạn nhân lên, gia đình họ cũng không thể tin người thân họ có thể được cứu sống. Tất cả đều chắp tay, cúi đầu cảm ơn lực lượng CNCH Việt Nam. Lúc đó, tôi cảm thấy lâng lâng vui sướng lắm", anh Thành tự hào cho biết. Trong hành trình 10 ngày tiếp theo tại Thổ Nhĩ Kỳ, Đoàn CNCH Việt Nam đã tìm kiếm thêm được 14 thi thể. Trung tá Nguyễn Chí Thành cho biết, thời điểm đó Chính phủ và nhân dân Thổ Nhĩ Kỳ, cũng như bạn bè quốc tế đánh giá rất cao tinh thần trách nhiệm, năng lực, phương tiện hiện đại và tính chuyên nghiệp của Đoàn Việt Nam. "Khi mới sang, nhiều người không biết đến Việt Nam. Khi chuẩn bị về, chúng tôi tranh thủ mua sắm ở Trung tâm thương mại tại TP Istabul. Sau khi ăn uống xong, chủ nhà hàng biết chúng tôi là người Việt Nam sang tham gia CNCH, họ không lấy tiền, đồng thời tất cả nhân viên nhà hàng đã đứng xung quanh vỗ tay, đặt tay lên ngực cúi đầu chào để cảm ơn đoàn", anh kể về một kỷ niệm vui trước khi rời Thổ Nhĩ Kỳ.

Trung tá Nguyễn Chí Thành vinh dự được Thủ tướng Phạm Minh Chính và Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân trao Bằng khen tháng 6/2023. Ảnh: Chí Thành.

Sẵn sàng lao vào những "điểm nóng", không ngại thử thách bản thân ở những nhiệm vụ mới, mới đây, Trung tá Nguyễn Chí Thành cùng đồng đội đã tham gia nhiệm vụ CNCH trên vùng biển Cần Giờ. Ngày 22/3/2023, tàu đánh cá ngoài biển tại khu vực Sở Đáy Đại Khơi thuộc vùng biển Cần Giờ, (tọa độ 10°17'34.4"N - 107°00'28.2"E) cách bờ biển khoảng hơn 10 hải lý về hướng thị trấn Cần Thạnh, huyện Cần Giờ, TP Hồ Chí Minh thì gặp sự cố bị lật úp và chìm. Trên tàu có tất cả 07 người trong đó 06 người đã được một ghe cá cứu còn 01 người chìm

cùng tàu mất tích. Theo quy định thì nhiệm vụ tìm kiếm cứu nạn này thuộc Ban Phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn huyện Cần Giờ (Đồn Biên phòng Cần Thạnh, Hải đội 2). Tuy nhiên, sau hơn 20 giờ triển khai lực lượng tìm kiếm không thành công, Ban Phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn huyện Cần Giờ đã đề nghị Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh hỗ trợ. Ngay khi nhận được lệnh điều động, Đội Công tác Chữa cháy và CNCH – Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh đã điều động 13 cán bộ, chiến sỹ cùng 02 xe CNCH do Trung tá Nguyễn Chí Thành trực tiếp phụ trách ngay lập tức đến hiện trường. Liên hệ với chính quyền địa phương nắm bắt tình hình vụ việc, anh Thành đã phối hợp với Đội Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an huyện Cần Giờ và Ban Chỉ huy Phòng thủ dân sự - Phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn huyện Cần Giờ (Đồn Biên phòng Cần Thạnh, Hải đội 2) sử dụng tàu đưa lực lượng, phương tiện ra vị trí lặn và triển khai công tác CNCH. Với bản lĩnh của người lính dày dặn kinh nghiệm thực hiện nhiều vụ CNCH dưới nước, làm được những việc tưởng như không ai làm được, Trung tá Nguyễn Chí Thành bắt tay ngay vào hội ý cùng các cơ quan chức năng, yêu cầu tổ chức tìm kiếm người bị nạn và chia thành 02 tổ công tác để thực hiện nhiệm vụ. "Ngay khi nắm rõ các nội dung và các thông tin cần thiết, tôi và đồng đội nhanh chóng thực hiện nhiệm vụ. Tại vị trí tàu chìm, cách đất liền khoảng 10 hải lý (khoảng 19km) và ở độ sâu khoảng hơn 30m, lúc này biển động sóng to, dưới đáy biển dòng nước chảy rất mạnh và có xoáy quẩn, việc khoanh vùng khu vực tàu chìm là rất khó khăn cho công tác tìm kiếm nạn nhân. Khi chúng tôi tiếp cận được, tàu đã bị lật nghiêng làm đồ đạc trong tàu bị xáo trộn, che hết tầm nhìn. Dòng nước dưới đáy biển chảy mạnh và lạnh, bất cứ lúc nào dòng nước cũng có thể làm con tàu va đập gây nguy hiểm cho lực lượng CNCH, đặc biệt là có thể bịt kín lối ra của cán bộ lặn tìm thi thể nạn nhân." - Trung tá Thành chia sẻ. Vẫn với tinh thần quả cảm, gặp khó không lui, dù nguy hiểm đến mấy cũng phải tìm cho được nạn nhân, bằng các biện pháp nghiệp vụ cùng với kinh nghiệm nhiều năm ở các vụ CNCH, sau một thời gian tìm kiếm, anh Thành đã phát hiện có 01 thi thể nạn nhân ở trong cabin và nhanh chóng tiến hành công tác đưa thi thể nạn nhân lên tàu. Sau khoảng 45 phút, nạn nhân đã được tìm thấy và đưa lên bờ bàn giao cho chính quyền địa phương. "Để tránh bỏ sót người bị nạn còn kẹt lại trong tàu, tôi đã tiếp tục cùng đồng đội còn lặn tìm kiếm lại một lần nữa, khi đã xác định không còn người bị nạn mắc kẹt bên trong tàu cá thì mới được ra khỏi tàu để quay về bờ và báo cho chính quyền địa phương kết thúc công tác CNCH".

Trung tá Nguyễn Chí Thành tham dự giao lưu Chương trình ủng hộ nạn nhân động đất ở Thổ Nhĩ Kỳ tại Trường Đại học Văn Lang. Ảnh: Chí Thành.

Không ai nghĩ con người mảnh khảnh với làn da rám nắng đến mức không thể rám hơn được nữa lại làm nên bao điều kỳ diệu. Anh chia sẻ: "Trước đây là mình chọn nghề, sau đó gắn bó với công việc CNCH đã gần 23 năm, thời gian dài như thế không dứt ra được, chỉ có thể là nghề chọn mình". Tham gia hàng nghìn vụ cháy, vụ CNCH lớn nhỏ, bị thương là điều không tránh khỏi, có lần anh khi rơi từ trên cao xuống, chấn thương cột sống; còn vô số lần bị nhiễm khói, khí độc, bị mảnh chai cửa không đếm xuể khiến cơ thể Trung tá Nguyễn Chí Thành chi chít sẹo. Những vết sẹo ấy cũng là chứng tích cho những nguy hiểm mà người chiến sỹ CNCH đã từng phải đối mặt…

Mệnh danh là "người hùng CNCH", Trung tá Thành cũng "nghèo có tiếng", một thời gian dài gia đình anh vẫn phải ở trong căn nhà trọ chật hẹp. Vợ chồng vẫn luôn ước ao có được một căn nhà để che nắng che mưa, ổn định cho hai cô con gái. Mãi gần đây, ước mơ ấy đã thành hiện thực khi Công an TP Hồ Chí Minh cùng các đơn vị và nhà tài trợ trao tặng cho anh một căn nhà ở xã hội tháng 3 vừa qua. Niềm vui càng nhân đôi khi ba tháng sau, anh lại được phong tặng Anh hùng lực lượng vũ trang. "Tôi cứ nghĩ là mơ khi năm vừa qua được quá nhiều." Nói đến đây, Trung tá Nguyễn Chí Thành xúc động chia sẻ: "Công việc của tôi "nay còn, mai mất", mọi sự bất ngờ đều có thể xảy đến nhưng đã mang lấy nghiệp PCCC, tôi chưa bao giờ cảm thấy hối hận và chùn lòng. Để có được tôi hôm nay, gia đình và đặc biệt là vợ tôi, cô ấy đã hy sinh rất nhiều…. Được một điều là bao năm qua, vợ luôn là hậu phương vững chắc, thấu hiểu và cảm thông để tôi được sống trọn với nghề…."■

114 Đà Nẵng...*(Tiếp theo trang 19)*

tổ chức bài bản, đi vào thực chất đã phát huy hiệu quả, giúp giải quyết nhiều vụ cháy ngay từ khi mới phát sinh mà không cần đến lực lượng chuyên nghiệp, góp phần hạn chế tối đa thiệt hại do cháy, nổ gây ra.

Cùng với việc đẩy mạnh xây dựng phong trào PCCC trong nhân dân, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã triển khai nhiều đợt kiểm tra đảm bảo an toàn PCCC với tiêu chí không để bỏ sót, bỏ lọt các loại hình cơ sở thuộc diện quản lý có số lượng người dân sinh sống, lao động nhiều. Đồng thời, yêu cầu lực lượng kiểm tra chủ trì, chịu trách nhiệm về hiệu quả hoạt động các đoàn kiểm tra trong việc kiểm tra công tác chấp hành các quy định của pháp luật trên lĩnh vực xây dựng, PCCC&CNCH, điện lực…. Công tác kiểm tra an toàn PCCC, điều tra xử lý cháy, nổ, công tác thẩm duyệt nghiệm thu, cấp phép về PCCC đảm bảo đúng quy định, quy trình, dân chủ, công khai.

Bên cạnh đó, thực hiện ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Công an, UBND thành phố về việc tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong công PCCC, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã tổng hợp những khó khăn, vướng mắc trong thực hiện các quy định của pháp luật, tiêu chuẩn, quy chuẩn về PCCC tích cực triển khai thực hiện nghiêm túc, bám sát các nội dung chỉ đạo, chủ động, tích cực triển khai thực hiện các giải pháp, qua đó nhiều cơ sở, doanh nghiệp đã được tháo gỡ, khắc phục tồn tại để có thể hoạt động trở lại.

Phát huy tinh thần "vì nước quên thân, vì dân phục vụ", lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an Thành phố luôn thực hiện nghiêm túc công tác thường trực, sẵn sàng chữa cháy; tổ chức chữa cháy và CNCH hàng trăm sự cố, cứu sống nhiều người, tạo được sự tin yêu trong Nhân dân. Ngay trong đêm mùng 7 Tết Nguyên đán (28/01/2023), lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã xuất xe, tổ chức CNCH du khách gặp tai nạn khi đi phượt trên đèo Hải Vân tại khu vực bãi Sũng Cỏ, phường Hòa Hiệp Bắc, quận Liên Chiểu, TP Đà Nẵng. Suốt đêm lăn lộn cùng với sóng biển và thời tiết giá lạnh, nạn nhân chính thức được lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đưa lên cano của lực lượng Biên phòng để đưa đến bệnh viện Đà Nẵng điều trị. Trắng đêm tìm kiếm nạn nhân không nản, mỗi người lính chữa cháy, CNCH đều nuôi ý chí mạnh mẽ, kiên cường không bao giờ từ bỏ dù còn tia hi vọng cuối cùng. Hình ảnh người chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH mãi mãi đẹp trong lòng nhân dân. Trong trận mưa lũ lịch sử vào tháng 10/2023 vừa qua, khi hàng nghìn hộ dân chìm trong dòng nước lũ, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã dốc toàn lực lượng và phương tiện, làm việc 24/24 giờ, hỗ trợ di dời người dân và tài sản đến nơi an toàn, ứng cứu hàng chục người mắc kẹt trong rốn lũ. Hàng nghìn cuộc điện thoại đã được gọi đến lực lượng CNCH thông qua số Tổng đài 114. Đến khi lũ rút, màu áo xanh của những chiến sỹ PCCC lại cùng với nhân dân lại tiếp tục khắc phục hậu quả. Trong gian khó, người chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH Đà Nẵng mãi là điểm tựa vững chắc cho nhân dân. Cũng trong tháng 10/2023, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Đà Nẵng đã vượt qua dòng thác dữ, cứu du khách nước ngoài bị mắc kẹt…và rất nhiều chiến công khác được ghi dấu qua từng tháng năm.

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an TP Đà Nẵng thực tập phương án chữa cháy và CNCH tại Nhà làm việc Ban Quản lý các dự án và các đơn vị sự nghiệp của UBND thành phố, ngày 22/12/2023. Ảnh: Bích Liên.

Bước sang năm 2024, với sự tin yêu, giúp đỡ của nhân dân, sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp chính quyền TP Đà Nẵng cùng nỗ lực của đội ngũ cán bộ, chiến sỹ, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH Đà Nẵng tin tưởng sẽ hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chính trị được giao. Và đó cũng là cách những người lính thực hiện lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với lực lượng Cảnh sát PCCC: "Phải thường xuyên thật sẵn sàng để nhanh chóng làm tròn nhiệm vụ trong bất kỳ tình hình nào để bảo vệ tài sản của nhà nước và nhân dân".■

CHUYỆN VỀ NGƯỜI LÍNH 114 TRUYỀN CẢM HỨNG SÔNG ĐẸP

Đại úy Thái Ngô Hiếu (đứng giữa, mặc lễ phục trắng) chụp ảnh cùng Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng và các đại biểu trong Chương trình Hồ Chí Minh - Hành trình khát vọng năm 2023. Ảnh: Ngô Hiếu.

BẢO ANH

Tháng 11 vừa qua, Ban Tuyên giáo Trung ương và Đài Truyền hình Việt Nam phối hợp tổ chức Chương trình Hồ Chí Minh - Hành trình khát vọng năm 2023 nhằm tôn vinh các tập thể, cá nhân điển hình tiêu biểu trong việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đại úy Thái Ngô Hiếu – cán bộ Đội Chữa cháy và CNCH khu vực Trảng Bom thuộc Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Đồng Nai vinh dự và tự hào là một trong 67 điển hình tiêu biểu, đại diện cho hàng nghìn tấm gương sáng trong học tập và làm theo tấm gương Bác Hồ trên mọi miền Tổ quốc được biểu dương và gặp gỡ Tổng Bí thư Nguyễn Phú Phọng. Hành trang mang theo để báo công dâng Bác của người chiến sỹ không chỉ là thành tích đặc biệt ấn tượng trong công tác chữa cháy và CNCH mà còn là một trái tim nóng đầy nhiệt thành và yêu thương con người.

Đại úy Thái Ngô Hiếu được vinh danh trong Chương trình Hồ Chí Minh - Hành trình khát vọng năm 2023. Ảnh: Ngô Hiếu.

Gặp Thái Ngô Hiếu, nói chuyện, chia sẻ chuyện nghề với người đồng đội trẻ đầy nhiệt huyết này, chúng tôi càng cảm nhận được phẩm chất tốt đẹp của người chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH; dung dị, mộc mạc nhưng luôn sẵn sàng đối mặt với hiểm nguy, nỗ lực không ngừng, dám đương đầu với khó khăn, thử thách và dám hành động vì lợi ích chung, cống hiến hết mình "vì nhân dân phục vụ".

Quê gốc ở Nghệ An, đến năm 2012, Thái Ngô Hiếu nhập ngũ và được phân công công tác tại Đội Chữa cháy và Đội CNCH thuộc Phòng Cảnh sát PCCC số 4, Cảnh sát PC&CC Đồng Nai. Hơn 10 năm trong lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH, Thái Ngô Hiếu đã tham gia cứu chữa hàng trăm vụ cháy lớn, nhỏ và hơn 50 vụ CNCH, trực tiếp cứu được 15 người bị nạn ở các vụ CNCH khác, tìm kiếm được 47 thi thể nạn nhân, 01 xe tải, các tang vật vụ án hình sự dưới giếng sâu, hồ sâu. Một trong vụ CNCH tạo nên dấu ấn đậm nét của Đại úy Thái Ngô Hiếu là việc cứu sống bốn người đuối nước tại bãi biển, ấp Tân Phước, xã Phước Tỉnh, huyện Long Điền, Bà Rịa - Vũng Tàu vào tháng 4/2022. Khi đó, Hiếu đang cùng gia đình đi biển thì phát hiện có một nhóm bạn trẻ khoảng 20 tuổi bị đuối nước tập thể. Nghe có tiếng người kêu cứu, bằng phản xạ của một người lính CNCH anh ngay lập tức băng nhanh đến khu vực có người bị nạn. Nhận định được tình huống, Hiếu nhanh chóng bơi qua khu vực tai nạn, trực tiếp kéo được ba người lên khỏi mặt nước đem vào bờ. Sau đó, anh cứu thêm một nạn nhân đuối nước nữa, trong đó có hai nạn nhân trong tình trạng đã bất tỉnh, tay chân tím tái. "Khi đưa nạn nhân lên bờ, dù đang rất mệt nhưng thấy hai nạn nhân đang bất tỉnh nên tôi đã dùng những kỹ năng, nghiệp vụ được tập huấn về sơ cấp cứu ban đầu cứu sống được nạn nhân. Quá trình sơ cấp cứu nạn nhân kéo dài rất lâu nhưng tôi thấy còn hy vọng nên đã liên tục cấp cứu cho nạn nhân, quyết tâm không bỏ cuộc giữa chừng dù lúc đó nạn nhân không còn dấu hiệu của sự sống" - Anh tâm sự. Hành động ấy đã giúp cho bốn gia đình tránh khỏi đau thương, mất mát và mang lại cho xã hội một cuộc sống an ninh, an toàn hơn. Trong vụ cứu bốn người bị đuối nước, ngoài Bằng khen đột xuất của tỉnh Đồng Nai, Trung ương Đoàn tặng Huy hiệu Tuổi trẻ dũng cảm, Bộ Công an cũng đã thăng hàm cho Hiếu từ Trung úy lên Đại úy. Thái Ngô Hiếu cũng vinh dự được Chủ tịch nước tặng thưởng Huân chương dũng cảm.

Đại úy Thái Ngô Hiếu tham gia CNCH dưới giếng sâu tại Xuân Lập, TP Long Khánh, tỉnh Đồng Nai ngày 09/01/2022. Ảnh: Ngô Hiếu.

Tìm kiếm nạn nhân đuối nước tại giếng nước nhà dân xã Xuân Lập, TP Long Khánh, tỉnh Đồng Nai ngày 09/01/2022 cũng là một trong những vụ CNCH mà Thái Ngô Hiếu không bao giờ quên. Nhận được lệnh từ đồng chí Trưởng phòng, đánh giá đây là một vụ CNCH phức tạp, cần một người kinh nghiệm và giỏi trong công tác CNCH để thực hiện, Thái Ngô Hiếu cùng các đồng đội thuộc Đội Chữa cháy và CNCN khu vực Trảng Bom được huy động chi viện. "Ngay khi đến hiện trường, qua trinh sát nắm tình hình, chúng tôi xác định được nạn nhân bị rơi xuống giếng sâu hơn 30m, mực nước khoảng 10m. Do đó, muốn đưa nạn nhân lên an toàn phải xử lý được khí độc ở phần giếng trước. Thêm vào đó, khi xuống giếng chúng tôi cũng không thể mang bình khí tài phòng độc mà chỉ có thể mang bình lặn (bình lặn thì không trùm hết phần mặt mà chỉ có đường ống dẫn tới miệng thở) nên nguy cơ bị hít phải khói khí độc là rất cao." Nhận định tình hình nguy hiểm, với kinh nghiệm dày dặn, Hiếu đã tham mưu cho Chỉ huy CNCH thả các bình khí xuống giếng để đẩy các khí độc lên, sau đó trực tiếp thiết lập bộ CMC (bộ kiềng 03 chân) triển khai đội hình xuống giếng và Hiếu cũng là người trực tiếp xuống giếng thực hiện nhiệm vụ. "Sau khoảng 20 phút tôi đã tìm thấy 01 thi thể nạn nhân, sau đó đơn vị bàn giao cho công an TP Long Khánh xử lý".

Với tinh thần của một người lính, không ít lần Hiếu sẵn sàng lên đường làm nhiệm vụ mà không phải trong ca trực. Cũng rất nhiều lần anh quyết tâm đến cùng thực hiện nhiệm vụ của mình dù lãnh đạo đánh giá là nguy hiểm. Điển hình như vụ đi tìm kiếm hung khí gây án tại hồ nước khai thác đá sâu 32m ngày 03/3/2023. Ngay khi nhận được lệnh điều động của lãnh đạo đơn vị về việc hỗ trợ truy tìm hung khí gây án tại khu vực Hồ Đá gần Trung tâm Giáo dục Quốc phòng an ninh thuộc phường Đông Hòa, TP Dĩ An, tỉnh Bình Dương, Hiếu cùng đồng đội ngay lập tức lên đường. "Khi đến hiện trường khảo sát tình hình và hỏi người dân ở hồ, tôi được biết nơi sâu nhất của hồ là 70m, bằng một tòa nhà tám tầng. Đây là tình huống rất có thể gây nguy hiểm tới sức khỏe và tính mạng của cán bộ, chiến sỹ tham gia tìm kiếm. Bình thường chúng tôi chỉ lặn sâu khoảng 15 – 20m" - Hiếu nhớ lại. Dù vậy, nhưng Hiếu vẫn quyết tâm xung phong thực hiện nhiệm vụ. Một mình lặn xuống độ sâu 32m, do hồ sâu và lạnh nên quá trình tìm kiếm rất khó khăn, sau khoảng 30 phút tìm kiếm, Hiếu được Ban Chỉ huy dùng tín hiệu dây yêu cầu lên bờ để bàn phương án mới và thay bình dưỡng khí. Hiếu chia sẻ: "Đây là lần đầu tham gia lặn ở mực nước sâu nên tôi bị chảy máu mũi do áp lực nước quá lớn nhưng tôi vẫn không từ bỏ và xin Ban Chỉ huy được tiếp tục xuống hồ tìm kiếm". Sau đó, phải trải qua thêm hai lần lên xuống đáy hồ nữa Hiếu thì mới tìm được hung khí gây án là một con dao nhọn và bàn giao cho Phòng Cảnh sát Hình sự. Với nỗ lực này, Hiếu đã được Ban Giám đốc Công an tỉnh Đồng Nai đề xuất Bộ trưởng Bộ Công an tặng Bằng khen đột xuất vì thành tích xuất sắc.

Còn rất nhiều vụ CNCH nguy hiểm ở tình thế "ngàn cân treo sợi tóc" mà Hiếu từng tham gia như: tìm kiếm, cứu nạn vụ sập tường tại khu công nghiệp Giang Điền khiến 10 người chết ngày 14/5/2020; 7 giờ liên tục tham gia trục vớt xe mất thắng lao xuống lòng sông ngày 07/12/2020; xuống giếng sâu 8m tìm kiếm nạn nhân tại xã Trị An, huyện Vĩnh Cửu ngày 09/12/2020, hay tìm kiếm, vớt xác nạn nhân đuối nước ở Hồ Trị An.... Mỗi một nhiệm vụ là một lần đối mặt với hiểm nguy, với những tình huống bất ngờ có thể hy sinh bất cứ lúc nào. Nhưng khi được hỏi, chàng trai xứ Nghệ vẫn khẳng định "nỗ lực và quyết tâm với nghề CNCH đã chọn". Bên cạnh những vụ CNCH, Thái Ngô Hiếu còn tham gia chữa cháy rất nhiều các vụ cháy lớn, một số vụ cháy kéo dài hàng giờ bảo vệ tính mạng và hạn chế thiệt hại về tài sản của người dân, cơ quan, doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Đồng Nai.

Không chỉ dũng cảm, xung phong trong những nhiệm vụ CNCH khó khăn, Thái Ngô Hiếu còn chịu khó tìm tòi, nghiên cứu rất nhiều các giải pháp an toàn cũng như sáng tạo ra các vật dụng hữu ích phục vụ cho công tác CNCH. Nhờ có chuyên môn nghiệp vụ tốt, Thái Ngô Hiếu thường được Ban Chỉ huy Đội giao huấn luyện cho cán bộ, chiến sỹ trẻ trong đơn vị. Hiếu chia sẻ: Với tôi, an toàn của cán bộ, chiến sỹ khi tham gia CNCH luôn được đặt lên hàng đầu, vì vậy, mỗi khi

(Xem tiếp trang 46)

Thiếu tá Lê Văn Kỳ. Ảnh: PV.

Trên mặt trận không có tiếng súng, không có tội phạm, nhưng những người chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH vẫn luôn thường trực đương đầu với vô vàn hiểm nguy, gian khổ. "Nếu sợ khó, sợ khổ, thì không thể gắn bó được với nghề" - Thiếu tá Lê Văn Kỳ - cán bộ Đội Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ số 1 – Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Thừa Thiên Huế chia sẻ. Năm 2023, Thiếu tá Lê Văn Kỳ chính là một trong 12 tập thể, cá nhân điển hình trên cả nước vinh dự được nhận Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ về những thành tích xuất sắc trong công tác PCCC&CNCH. Dũng cảm, quyết đoán, giàu kinh nghiệm và say nghề là những từ chính xác nhất khi nói về người lính chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ với nhiều thành tích đáng nể, được bạn bè đồng đội và nhân dân yêu mến này.

LÍNH CHỮA CHÁY SỢ CHI GIAN KHÓ

NGỌC HÀ

Tôi vẫn nhớ lần đầu tiên gặp đồng chí Lê Văn Kỳ là vào năm 2017, khi ấy, anh là một đoàn viên tiêu biểu không chỉ năng nổ, đi đầu trong các phong trào Đoàn, mà còn là chiến sỹ điển hình trong các hoạt động chuyên môn nghiệp vụ. 7 năm gặp lại, sự nhiệt huyết, say mê với nghề của người chiến sỹ chữa cháy vẫn luôn thường trực, và càng được bồi đắp mãnh liệt hơn sau những lần thực hiện nhiệm vụ. Sinh ra trong một gia đình có truyền thống trong lực lượng Công an nhân dân, tình yêu của người chiến sỹ Lê Văn Kỳ giành trọn cho lực lượng PCCC&CNCH kể từ một lần được chứng kiến những chiến sỹ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ làm nhiệm vụ trong một vụ cháy nhà dân trên đường đi học về. Từ đó, đồng chí Lê Văn Kỳ đã quyết tâm phấn đấu được trở thành những người lính chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ như mong ước. Cho đến nay, đồng chí Kỳ đã có thâm niên gần 20 năm trong nghề. Trong suốt thời gian công tác, đồng chí Lê Văn Kỳ cùng đồng đội đã trực tiếp tham gia chữa cháy, CNCH hàng trăm vụ, giải cứu nhiều nạn nhân trong các vụ cháy lớn, tai nạn giao thông, nạn nhân mắc kẹt trong hầm khí, công trình xây dựng, lặn tìm kiếm nhiều thi thể nạn nhân trong các vụ tai nạn đuối nước.... Đối mặt với muôn vàn khó khăn, nguy hiểm trong các vụ việc, nhưng bằng ý chí kiên định, lòng dũng cảm, đồng chí Kỳ luôn tiên phong trong những tình huống nguy hiểm, độc hại dù trong lửa dữ hay phải ngâm mình nhiều giờ liền dưới nước sâu để thực hiện các nhiệm vụ được giao. Khi thực hiện nhiệm vụ, với kinh nghiệm của bản thân, khả năng thao tác thành thạo các phương tiện CNCH, nắm chắc các kỹ, chiến thuật về chữa cháy và CNCH, đồng chí Kỳ luôn được chỉ huy tin tưởng giao các nhiệm vụ phức tạp, khó khăn, là điểm tựa tinh thần cho các đồng đội trong lúc chiến đấu. Một trong những nhiệm vụ phức tạp, vất vả và gian nguy nhất do đồng chí Kỳ thực hiện phải kể đến, đó là vụ cứu nạn, cứu hộ tại Rào Trăng 3. Nhớ lại nhiệm vụ này, đồng chí Lê Văn Kỳ cho biết "Ngày 12/10/2020, tại khu Thủy điện Rào Trăng 3 đã xảy ra vụ sạt lở nghiêm trọng vùi lấp nhiều công nhân tại đây và 01 ngày sau đó (13/10/2020) xảy ra sạt lở ở tiểu khu 67 đã chôn vùi 13 cán bộ của đoàn công tác Quân khu 4 và tỉnh Thừa Thiên Huế đang thực hiện nhiệm vụ CNCH. Trước mất mát quá lớn tại Rào Trăng 3, đồng chí Lê Văn Kỳ cùng các cán bộ, chiến sỹ Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH đã xung phong đi trinh sát, tìm kiếm các nạn nhân. Chặng hành trình tiếp cận địa điểm sạt lở đầy gian nan, các chiến sỹ phải triển khai di chuyển qua 02 lòng hồ thủy điện (từ Hương Điền đến Thủy điện Rào Trăng 4 di chuyển bằng cano và từ Thủy điện Rào Trăng 4 đến Thủy điện Rào Trăng 3 di chuyển bằng xuồng cao su) rồi lại tiếp tục đi bộ gần 5 cây số mới tiếp cận được nơi xảy ra vụ sạt lở. Để chạy đua với thời gian, cố gắng tìm kiếm các nạn nhân, đồng chí Kỳ và đồng đội đã khẩn trương lên đường ngay trong đêm, không quản ngại băng rừng, vượt sông, mặc cho mưa to, gió lớn, các đập thủy điện liên tục thực hiện việc xả lũ theo kế hoạch. Đồng chí Kỳ là người đầu tiên tiếp cận hiện trường vụ sạt lở và cũng là người liên tục tham gia 07 giai đoạn tìm kiếm thi thể các nạn nhân tại thủy điện Rào Trăng trong 08 tháng, trực tiếp tham gia triển khai nhiều biện pháp để tìm kiếm, đặc biệt đã nắn dòng chảy của sông để tiến hành tìm kiếm dưới lòng sông. Quá trình tìm kiếm trải qua vô vàn vất vả không kể xiết, "Lương thực mang theo trong ba lô của chúng tôi chỉ có lương khô, mì tôm và nước. Nhưng có ý chí và tình đoàn kết, sự mong ngóng các gia đình của nạn nhân đã khiến chúng tôi có sức mạnh phi thường để làm nhiệm vụ" – đồng chí Kỳ chia sẻ.

Anh Kỳ chuẩn bị các kỹ thuật trong công tác cứu nạn, cứu hộ. Ảnh: PV.

Anh Kỳ và đồng đội thực hiện cứu hộ tại Rào Trăng. Ảnh: Tư liệu.

Một vụ việc khác cũng để lại nhiều cảm xúc trong cuộc đời làm nghề của đồng chí Kỳ, đó là vụ cứu nạn, cứu hộ nhân dân trong cơn mưa lũ vào đêm ngày 14 rạng sáng ngày 15/10/2022 trên địa bàn TP Huế. Do ảnh hưởng bão số 5 (bão Sơn Ca) mưa lớn, nước lũ dâng nhanh trong đêm gây chia cắt ảnh hưởng đến tính mạng các hộ dân chưa kịp di dời tại một số khu vực thấp trũng. Nhận được tin cầu cứu của người dân, đồng chí Kỳ cùng đồng đội nhanh chóng đến hiện trường triển khai thuyền cao su, dây CNCH, di chuyển qua các dòng nước chảy rất xiết để tiếp cận, cứu 20 người dân yếu thế là các em nhỏ, phụ nữ mang bầu, người già đến nơi an toàn, đồng thời hướng dẫn, bảo vệ cho hàng chục người khác thoát khỏi vùng lũ.

Kỹ năng bơi, lặn tuyệt vời, lại giàu kinh nghiệm và quả cảm, hầu hết các vụ cứu nạn, cứu hộ dưới nước nghiêm trọng trên địa bàn tỉnh, đồng chí Kỳ đều được cấp trên tin tưởng giao phó. Không chỉ chuyên nghiệp trong cứu nạn, cứu hộ dưới nước, đồng chí Kỳ còn là một chiến sỹ rất xuất sắc trong công tác chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ các vụ cháy, điển hình như trong các vụ: vụ cháy nhà dân số 43 An Dương Vương, TP Huế ngày 04/8/2018, vụ cháy tại Khách sạn Duy Tân, Tp Huế ngày 06/5/2019, các vụ cháy rừng liên tiếp trên địa bàn tỉnh Thừa Thiên Huế với quy mô lớn trong năm 2019... Không thể kể hết số vụ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ mà anh Kỳ đã thực hiện, bởi con số ấy đã được nhân lên theo tuổi nghề, cho đến nay là lên tới hàng trăm. Trong màn lửa ngùn ngụt bao trùm, bất chấp khói, khí độc, khả năng sập đổ công trình, đe dọa tính mạng, đồng chí Kỳ đã thực hiện xuất sắc nhiệm vụ được giao. Có thể nói, đối với người chiến sỹ này, cả nước và lửa đều đầu hàng trước anh! Anh tâm sự: Nhiều lần đứng trước lằn ranh sự sống và cái chết, đôi khi, cái chết tưởng chỉ gần trong gang tấc, nhưng chính trách nhiệm và tình yêu nghề khiến tôi không từ bỏ nhiệm vụ. "Tôi cũng như đồng đội đều hiểu rằng sứ mệnh thiêng liêng nhất của người lính PCCC và CNCH chính là bảo vệ tính mạng con người. Mỗi gia đình khi có người thân mất tích thì mong mỏi lớn nhất chính là cứu sống được người nhà của họ, hoặc chí ít ra cũng phải đưa được họ về với gia đình. Nên khi mình làm nghề, gắn bó với nghề đủ lâu và đủ thiết tha thì tự nhiên sẽ có sự đồng cảm, thấu hiểu với nỗi đau của người thân nạn nhân." - Anh Kỳ cho biết. Đối với đồng chí Kỳ cũng như đồng đội mình, trách nhiệm với nghề, với nhân dân đã trở thành động lực thôi thúc để các anh vượt qua tất cả khó khăn, gian khổ hoàn thành nhiệm vụ được giao.

Trong công việc, đồng chí Kỳ luôn sẵn sàng nhận và hoàn thành bất cứ nhiệm vụ khó khăn, nguy hiểm nào khi đơn vị huy động dù ngày hay đêm, trong ca trực hay thời gian nghỉ. Có những vụ việc xảy ra vào ngày nghỉ trực, có những vụ xảy ra vào ban đêm, nhưng nhận được điều động, anh đều sẵn sàng có mặt. "Vợ con tôi cũng quen với điều này, nhiều khi gấp còn chưa kịp báo vợ con một tiếng là lên đường đi ngay. Nhưng gia đình đều hết sức ủng hộ tôi làm nhiệm vụ. Người thân, gia đình, vợ con tôi đều cảm thấy vinh dự khi có người nhà là một chiến sỹ chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ, đã cứu được nhiều người." – Anh Kỳ cho biết.

"Thao trường đổ mồ hôi, chiến trường bớt đổ máu" ý thức rõ được điều này, đồng chí Kỳ đã tham mưu Ban Chỉ huy phòng, Ban Chỉ huy đội các giáo án huấn luyện cho cán bộ, chiến sỹ phù hợp với đặc thù địa hình của tỉnh nhà như: đội hình dây CNCH, cứu người từ trên cao; cứu người mắc kẹt dưới hố sâu, nhiều khí độc; cứu người mắc kẹt trong các không gian hạn chế; cứu người mắc kẹt trong tai nạn giao thông... huấn luyện cán bộ, chiến sỹ vận hành, sử dụng thành thạo các thiết bị chuyên dụng chữa cháy, CNCH, nắm vững các kỹ, chiến thuật về chữa cháy và CNCH. Bên cạnh đó, đồng chí Kỳ cũng luôn là cá nhân đi đầu trong các phong trào, hoạt động trong đơn vị, được bạn bè đồng đội yêu quý, cấp trên đánh giá cao.

Với những thành tích đó, đồng chí Kỳ nhiều năm liền là chiến sỹ thi đua, vinh dự được đơn vị lựa chọn là gương điển hình tiên tiến, bồi dưỡng và nhân rộng trong đơn vị, được nhận Bằng khen của Công an tỉnh, Bộ Công an, Tổng cục Chính trị CAND, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, Ban Chấp hành Trung ương Đoàn Thanh niên... đồng thời được lựa chọn xây dựng phóng sự, viết bài về gương điển hình trên các báo, đài...■

Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu
Tác giả ca khúc "Ngược chiều bình an":

NGƯỜI LÍNH PCCC XỨNG ĐÁNG ĐƯỢC TÔN VINH

Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu. Ảnh: PV.

MINH ANH
(Thực hiện)

"Lửa bùng lên, lửa bủa vây/ Anh lính quên mình,/Vì dân chiến đấu không ngừng/ Lợi danh nào đâu đo đếm/ Chỉ mong toàn dân yên bình/ Anh mong chẳng có việc làm..." Da diết, trữ tình và đầy cảm xúc, "Ngược chiều bình an" của Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu đã thổi một luồng gió mới vào trong những ca khúc viết về đề tài Công an nhân dân nói chung và những người lính Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy (PCCC) nói riêng. Không hô hào khẩu hiệu, "lên gân" mang tính phong trào, những lời ca mộc mạc, giai điệu ngọt ngào, sâu lắng của ca khúc đã truyền tải được hết tính chất công việc hiểm nguy và mơ ước dung dị của người lính. Sau nhiều lần lỡ hẹn, Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy đã có cuộc trò chuyện với người Nhạc sỹ tài hoa này trong không khí rộn ràng đón chào một mùa Xuân mới.

Phóng viên (PV): *Xin chào Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu, nhân dịp đầu Xuân năm mới, kính chúc anh thật nhiều sức khỏe và thành công!*

Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu: Xin cảm ơn Tạp chí!

PV: *Thưa Nhạc sỹ, khán thính giả biết tới anh qua rất nhiều ca khúc viết về tình yêu quê hương Tổ quốc, về Đoàn Thanh niên... Vậy cơ duyên nào đã đưa anh đến với những chiến sỹ của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH và cho ra đời ca khúc "Ngược chiều bình an"?*

Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu: Có lẽ là cảm xúc dẫn lối, đưa đường (cười)! Tôi quan niệm rằng, viết về đề tài nào cũng được, miễn là mình có cảm xúc, tình cảm đặt trong từng ca từ, nốt nhạc. Trong những năm gần đây, tôi có khá nhiều sáng tác viết về lực lượng Công an nhân dân, nhưng đây là lần đầu tiên tôi viết một về người lính Phòng cháy chữa cháy. Đây là điều chính bản thân tôi cũng chưa bao giờ nghĩ đến. Vào thời điểm khi trên báo chí, các trang mạng xã hội tràn ngập những câu chuyện, những lời chia sẻ, thương xót ba chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH hy sinh khi đang làm nhiệm vụ chữa cháy tại Cầu Giấy, Hà Nội (tháng 8/2022), bản thân tôi cũng là người trực tiếp chứng kiến sự dữ dội của đám cháy đó, những trăn trở, suy tư về người lính PCCC, những người hùng đã hy sinh trong "bão lửa" thôi thúc tôi cầm bút sáng tác nên tác phẩm. Chỉ sau một ngày, ca khúc đã hoàn thiện mà không cần chỉnh sửa. Tôi nhớ, ngay khi sáng tác xong tôi đã tự hát, đăng tên trang cá nhân của mình và nhanh chóng nhận được những phản hồi tích cực từ bạn bè. Sau đó, ba ngày là con số kỷ lục với bản thân tôi, kể từ khi đặt bút viết cho đến khi hoàn thành phối khí và hòa âm, tôi cho ra đời bài hát hoàn thiện như một lời tri ân, sự trân trọng, biết ơn những người lính PCCC quên mình vì nhiệm vụ. Rất hạnh phúc là ca khúc đã được khán, thính giả đón nhận.

Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu tại Trại sáng tác ca khúc và tác phẩm múa về đề tài "Vì an ninh Tổ quốc và bình yên cuộc sống" năm 2022. Ảnh: Minh Anh.

PV: *Viết về lực lượng PCCC&CNCH vốn là một đề tài được coi là hẹp, khó và khô, vậy anh có gặp trở ngại gì trong quá trình sáng tác ca khúc?*

Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu: Viết về đề tài Công an nhân dân đã khó, viết về lực lượng PCCC lại càng khó hơn. Nhưng đối với tôi, bí quyết lớn nhất trong sáng tác chính là nên đọc nhiều, biết quan sát, yêu thương cuộc sống, càng đi nhiều càng quan sát cuộc sống kỹ càng hơn. Hàng ngày, tôi vẫn có thói quen theo dõi, ghi chép lại về những sự kiện nổi bật, những gì diễn ra xung quanh mình và cảm xúc mà mình có được. Ca từ đúng thôi chưa đủ, âm nhạc không có cảm xúc thì không thể thuyết phục người nghe. Vốn là một người lính, tôi có sự rung cảm, đồng điệu với những chiến công, sự thầm lặng hy sinh để bảo vệ cuộc sống bình yên cho nhân dân của những người chiến sỹ PCCC. Đến khi chạm vào mảng đề tài này, tôi đã đọc rất nhiều những bài viết về các anh, những người chiến sỹ được mệnh danh là "cứu cái còn trong cái mất", những người lính chỉ mong "thất nghiệp", luôn sống trong lằn răn sinh tử mong manh mỗi khi thực hiện nhiệm vụ. Các anh bỏ lại sau lưng gia đình, người yêu... để cống hiến hết mình cho Tổ quốc, cho nhân dân mà chẳng màng hiểm nguy, danh lợi. Chính vì vậy, tôi đã đưa những từ ngữ, hình ảnh mang tính đặc thù của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH vào trong tác phẩm dưới một góc nhìn "dịu dàng" hơn.

Với tôi, "Ngược chiều bình an" không phải là bản hùng ca mà là bản tình ca về người lính PCCC. Chính vì thế, ban đầu tôi đặt tên tác phẩm là "Tình ca người lính cứu hỏa". Tôi muốn kể một câu chuyện về người lính PCCC bằng sự cảm nhận, bằng chất âm nhạc của riêng mình, bay bổng, lãng mạn nhưng không ủy mị, sến súa. Tuy nhiên, sau một thời gian trăn trở với từng con chữ, tôi quyết định chọn tựa đề "Ngược chiều bình an" để đặt cho tác phẩm.

Tôi rất vui và xúc động khi trong những chương trình gần đây như: "Hồ Chí Minh – Hành trình khát vọng", "Ánh dương trong màn đêm" tuyên dương những gương điển hình tiên tiến, người tốt việc tốt... đã lựa chọn thể hiện bài hát, xen nhiều hình ảnh vô cùng xúc động về quá trình chiến đấu quên mình của những người lính PCCC. Họ xứng đáng được yêu mến và trân trọng vì những gì đã hiến dâng cho Tổ quốc.

Thực tế, tôi cũng giống một số Nhạc sỹ khác, khi viết xong, ít khi thuộc lời tác phẩm của mình. Nhưng "Ngược chiều bình an" là trường hợp cá biệt. Đến nay, đây vẫn là bài hát hiếm hoi mà tôi thuộc lời. Mỗi lúc lái xe, rảnh rỗi, tôi vẫn ngân nga giai điệu của ca khúc.

PV: *Là một cán bộ của Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội nhưng anh có nhiều tác phẩm về lực lượng CAND. Từ khi nào anh bắt đầu viết về lực lượng CAND và anh gắn bó với đề tài này? Anh có nhớ mình đã có bao nhiêu tác phẩm về lực lượng CAND?*

Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu: Đến thời điểm hiện nay, tôi đã viết được gần chục ca khúc về đề tài CAND. Đối với một nhạc sỹ, viết về một đề tài như thế là khá nhiều, có lẽ vì vậy, có thời gian tôi tự hứa với mình sẽ không viết thêm về đề tài người lính nữa. Tuy nhiên, đôi lúc, gặp một câu chuyện xúc động, một tứ hay là cảm xúc để viết không thể dừng lại. "Ngược chiều bình an" cũng chính là một tác phẩm như thế.

Hình như tôi có duyên nợ với đề tài người chiến sỹ CAND, cho nên cứ viết mãi mặc dù đôi lúc muốn dừng lại. Vào năm 2014, tại một hội diễn của lực lượng CAND, cha tôi (cố Thiếu tướng, Nhạc sỹ An Thuyên) được mời làm chương trình cho Bộ Tư lệnh Cảnh sát Cơ động. Ông có giao cho tôi viết một bài dành cho tốp ca, đông người biểu diễn để làm phần kết chương trình và một bài song ca. Lúc đầu tôi rất băn khoăn vì chưa từng tiếp cận với đề tài này. May mắn là Bộ Tư lệnh Cảnh sát cơ động cung cấp nhiều tài liệu, giúp tôi tìm hiểu thực tế. Sau đó, tác phẩm đầu tiên của tôi về lực lượng CAND - "Tình yêu lính Công an" được ra đời và đoạt Giải A cuộc thi sáng tác dịp Kỷ niệm 70 năm thành lập lực lượng CAND. Bài thứ 2 là "Tự hào người chiến sỹ Công an". Năm 2022, tham gia Trại sáng tác về đề tài "Vì An ninh Tổ quốc và bình yên cuộc sống" với chủ đề "75 năm CAND khắc ghi lời Bác", tôi nộp 04 ca khúc, trong đó tác phẩm "Người chiến sỹ của lòng dân" được trao giải A và được dàn dựng biểu diễn trong chương trình "Giai điệu bình yên". Gần đây, vào đầu năm 2023, ca khúc "Luôn xứng đáng là thanh bảo kiếm" của tôi đoạt Giải B cuộc vận động sáng tác về lực lượng Cảnh vệ của Bộ Tư lệnh Cảnh vệ. Cuộc thi không có giải A...

PV: *Những sáng tác về đề tài người lính thường là những bản hành khúc mạnh mẽ, mang lời ca hào hùng và mang tính chính trị. Nhưng nghe những ca khúc của anh viết cho người lính gần gũi, mang ngôn ngữ của tuổi trẻ. Quan điểm sáng tác của anh cho người lính là như thế nào?*

Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu: Theo cá nhân tôi, những ca khúc viết về người lính mạnh mẽ, hào hùng từ lâu đã có vị trí vững chắc trong lòng công chúng. Tôi nghĩ, những người lính bây giờ cũng có mưu cầu thưởng thức những tác phẩm âm nhạc gần gũi, mang ngôn ngữ của tuổi trẻ, của thế hệ họ. Bởi vậy, tôi luôn trăn trở, làm sao để mềm hóa các ca khúc viết về lực lượng vũ trang để bài hát vẫn mang ý nghĩa sâu sắc, tôn vinh truyền thống tốt đẹp của những người lính nhưng chất liệu âm nhạc cập nhật, gần gũi với giới trẻ hiện nay. Tôi nghĩ, nhạc sỹ cũng cần phải thay đổi để bắt nhịp được với hơi thở của thế hệ trẻ!

PV: *Anh có ấp ủ, dự định nào mới trong thời gian tới?*

Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu: Trong đời sống âm nhạc, mảng ca khúc về đề tài CAND như một dòng chảy, lúc ào ạt, khi thong dong nhưng luôn bền bỉ cùng với thời gian. Thực tế chứng minh, đây vẫn là đề tài hấp dẫn, là mảnh đất màu mỡ với những người làm âm nhạc. Tôi hy vọng trong thời gian tới sẽ có những tác phẩm hay, đi vào nhiều khía cạnh hơn nữa của đời sống cán bộ, chiến sỹ trong lực lượng CAND và được mọi người đón nhận.

PV: *Xin cảm ơn anh đã dành thời gian trò chuyện với Tạp chí PC&CC!*■

Thượng tá, Nhạc sỹ An Hiếu, tên đầy đủ là Nguyễn An Hiếu. Anh sinh năm 1975, hiện là Phó Chủ nhiệm Khoa Quản lý Văn hóa, Trường Đại học Văn hóa - Nghệ thuật Quân đội. Trước đó, anh là Trưởng Ban nhạc Đồng Đội.

BẮC GIANG NÂNG CAO CÔNG TÁC PCCC&CNCH CAO ĐIỂM DỊP TẾT NGUYÊN ĐÁN 2024

QUANG ANH

Năm 2023 là một năm Bắc Giang đã có sự chuyển mình mạnh mẽ, đánh dấu bước phát triển vượt bậc về kinh tế, xã hội. Tốc độ tăng trưởng kinh tế (GRDP) của tỉnh là điểm sáng trong "bức tranh" tăng trưởng của cả nước, cả năm ước đạt 13,45% dẫn đầu cả nước. Quy mô nền kinh tế GRDP vươn lên vị trí thứ 12 cả nước, đạt 181,9 nghìn tỷ đồng, tương đương khoảng 7,6 tỷ USD, tăng 01 bậc so với năm 2022, tiếp tục đứng đầu vùng Trung du miền núi phía Bắc. Đi kèm với sự phát triển nhanh về kinh tế cũng là thách thức không nhỏ trong công tác đảm bảo an ninh, trật tự với lực lượng Công an tỉnh nói chung và lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Bắc Giang nói riêng.

Thượng tá Nguyễn Văn Viện - Trưởng Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Bắc Giang phát biểu chỉ đạo tại Chương trình trải nghiệm PCCC&CNCH. *Ảnh: Quang Anh*

Để thực hiện tốt các mặt công tác, năm 2023, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Bắc Giang đã giúp Giám đốc Công an tỉnh tham mưu cho Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh ban hành 22 văn bản chỉ đạo tăng cường công tác PCCC&CNCH trên địa bàn, trọng tâm là triển khai thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 03/01/2023 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường công tác PCCC trong tình hình mới, chỉ đạo tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong công tác PCCC; tiếp tục nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước về PCCC; kiểm tra an toàn PCCC&CNCH đối với cơ sở có nguy cơ cháy, nổ như: nhà chung cư, cơ sở kinh doanh dịch vụ cho thuê trọ có mật độ người ở cao; tăng cường công tác tuyên truyền, trang bị phương tiện PCCC&CNCH, thực hiện các giải pháp đảm bảo giao thông, nguồn nước phục vụ chữa cháy; xây dựng Dự án "Hiện đại hóa công tác PCCC&CNCH, tập trung hỗ trợ trang cấp cho lực lượng Cảnh sát PCCC& CNCH và lực lượng Dân phòng giai đoạn 2023 - 2025, tầm nhìn năm 2030"; tổng kết Luật PCCC, Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC. Đồng thời, chủ động tham mưu Giám đốc Công an tỉnh ban hành trên 90 văn bản chỉ đạo, hướng dẫn công tác PCCC&CNCH.

Công tác tuyên truyền, xây dựng phong trào oàn dân PCCC được quan tâm chú trọng, trong năm đã chủ động phối hợp với Phòng Công tác Đảng và công tác Chính trị và các cơ quan thông tin, truyền thông như: Báo Bắc Giang, Đài Phát thanh truyền hình tỉnh thường xuyên tuyên truyền công tác PCCC&CNCH; tăng cường tuyên truyền trong dịp Tết Nguyên đán, dịp Lễ 30/4, 01/5, Quốc khánh 02/9, Ngày Toàn dân PCCC 04/10.... Xây dựng và đăng, phát trên các phương tiện thông tin đại chúng 24 phóng sự, 31 tin bài; đăng 51 tin bài trên trang thông tin điện tử Công an tỉnh, 80 tin bài trên Trang Zalo và 92 tin bài trên nhóm Zalo với doanh nghiệp; tổ chức 04 buổi tuyên truyền cho 2.950 người cho cán bộ, giáo viên, học sinh, sinh viên; 261 lớp huấn luyện nghiệp vụ PCCC&CNCH cho 15.954 người, cấp 9.649 giấy chứng nhận huấn luyện; xây dựng mới 40 Đội PCCC cơ sở, 01 Đội PCCC chuyên ngành; xây dựng 04 điển hình tiên tiến về PCCC, 03 mô hình phong trào Toàn dân PCCC, 02 mô hình "Dân vận khéo". Đơn vị đã phối hợp, hướng dẫn Công an huyện, thành phố xây dựng được 760 mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" và 422 mô hình "Điểm chữa cháy công cộng"; xây dựng và thực tập 760 phương án chữa cháy và CNCH tại Tổ liên gia an toàn PCCC; hướng dẫn 1.969 hộ gia đình mở lối thoát nạn thứ hai; tuyên truyền, tập huấn kiến thức về PCCC cho 486.633 người thuộc các hộ gia đình trên địa bàn; vận động 351.001 hộ gia đình tự trang bị bình chữa cháy; trên 400.000 lượt cơ sở và các hộ kinh doanh có nguy hiểm cháy, nổ cao ký cam kết đảm bảo an toàn PCCC.

Để tạo điều kiện thuận lợi, giúp doanh nghiệp, người dân nắm và thực hiện các quy định của pháp luật về PCCC, năm 2023 Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Bắc Giang đã kịp thời triển khai hướng dẫn, tháo gỡ khó khăn cho các dự án, công trình còn vướng mắc về công tác PCCC&CNCH, giúp cho các doanh nghiệp, chủ cơ sở có dự án, công trình còn tồn tại về PCCC khắc phục và đi vào hoạt động. Năm 2023, đơn vị đã hướng dẫn, kiểm tra an toàn PCCC 2.534 lượt cơ sở, qua kiểm tra đã xử phạt vi phạm về PCCC đối với 167 trường hợp, thu nộp ngân sách nhà nước 1,64 tỷ đồng, ban hành 14 quyết định tạm đình chỉ, 23 quyết định đình chỉ hoạt động, sau khi bị tạm đình chỉ, đình chỉ hoạt động, đã có 07 cơ sở khắc phục và được phục hồi hoạt động.

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Bắc Giang diễn tập phương án PCCC&CNCH cấp tỉnh ngày 04/8/2023 *Ảnh: Tư liệu*

Năm 2023, lực lượng Cảnh sát PCCCC&CNCH, Công an tỉnh đã tổ chức diễn tập phương án chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ cấp tỉnh năm 2023 có nhiều lực lượng tham gia tại tòa chung cư hỗn hợp OCT8A Mandala Luxury Apartment thuộc dự án tòa chung cư hỗn hợp Aqua Park, đường Nguyễn Văn Cừ, phường Ngô Quyền, TP Bắc Giang. Xây dựng 246 phương án chữa cháy, 304 phương án CNCH; tổ chức thực tập 132 phương án chữa cháy, 172 phương án CNCH. Đơn vị luôn duy trì đảm bảo công tác thường trực sẵn sàng chữa cháy và CNCH, trực lãnh đạo chỉ huy, trực ban, trực thông tin liên lạc: điều động 37 lượt xe chữa cháy, xe CNCH, xe chuyên dùng và 299 cán bộ, chiến sỹ tham gia chữa cháy 07 vụ, cứu nạn 10 vụ tai nạn đuối nước; hướng dẫn, huy động Công an các huyện, thành phố và lực lượng cơ sở kịp thời chữa cháy, cứu nạn các vụ cháy, tai nạn khác trên địa bàn. Kết quả chữa cháy làm giảm thiệt hại về tài sản ước tính hàng chục tỷ đồng và hàng trăm hecta rừng. Việc tổ chức rút kinh nghiệm vụ cháy, vụ cứu nạn, cứu hộ đã được thực hiện đúng theo quy định.

Tiếp nối những kết quả đã đạt được trong năm 2023, những ngày thực hiện cao điểm đảm bảo an toàn PCCC trong dịp Tết 2024, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Bắc Giang đã và đang chủ động rà soát, bổ sung, điều chỉnh thực hiện thêm nhiều phương án chữa cháy, CNCH; tổ chức diễn tập, thực tập phương án, tình huống xử lý sự cố cháy, nổ, cứu nạn, cứu hộ tại chợ, trung tâm thương mại, nơi vui chơi, giải trí, tập trung đông người có nguy cơ cháy, nổ cao.

Nhằm đảm bảo an toàn PCCC&CNCH trong dịp Tết Nguyên đán 2024, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Bắc Giang đã và đang triển khai đồng bộ nhiều biện pháp, bước đầu đạt những kết quả quan trọng, góp phần cho nhân dân đón Tết vui tươi, an toàn. Đồng chí Thượng tá Nguyễn Văn Viện – Trưởng Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Bắc Giang nhấn mạnh: Những ngày giáp Tết, khi mọi hoạt động đều gia tăng, kéo theo đó là việc tiêu thụ điện, nhiên liệu, tích trữ nguyên vật liệu là nguyên nhân tiềm ẩn nguy cơ cháy, nổ. Thêm vào đó, đây là thời điểm miền Bắc vào mùa hanh khô, độ ẩm trong không khí giảm mạnh, vật liệu khô rất dễ bắt cháy càng làm nguy cơ cháy, nổ tăng cao.

Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Bắc Giang đã chủ động xây dựng nhiều phương án sẵn sàng ứng phó với những diễn biến phức tạp của cháy, nổ trong dịp trước, trong và sau Tết Nguyên đán. Theo đó, Cảnh sát PCCC&CNCH tỉnh tăng cường nhân lực, phương tiện cho lực lượng PCCC chuyên nghiệp và triển khai các biện pháp phòng ngừa, ngăn chặn cháy lớn trong dịp Tết; thường xuyên kiểm tra công tác thường trực sẵn sàng chiến đấu của các đơn vị. Đặc biệt, triển khai nhân rộng mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC", "Điểm chữa cháy công cộng". Đẩy mạnh việc xây dựng, củng cố các Đội PCCC cơ sở, chuyên ngành, hướng dẫn chỉ đạo công an các huyện, thành phố xây dựng, củng cố lực lượng Dân phòng tham gia PCCC; tăng cường tổ chức huấn luyện nghiệp vụ PCCC&CNCH cho các lực lượng này để làm tốt công tác PCCC&CNCH ngay từ cơ sở. Qua đó huy động các lực lượng cùng phối hợp tham gia, tạo thế chủ động, nâng cao khả năng tác chiến, sẵn sàng ứng phó có hiệu quả với mọi tình huống cháy, nổ lớn, góp phần đảm bảo tuyệt đối an toàn các sự kiện chính trị, văn hóa, xã hội diễn ra từ nay đến Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024.

Trong những ngày này, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trên toàn tỉnh luôn duy trì đảm bảo quân số và phương tiện thường trực sẵn sàng chiến đấu 24/24h; thường trực nhận tin báo, tổ chức chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ kịp thời, hiệu quả, góp phần làm giảm thiệt hại do cháy, nổ gây ra, được các cấp ủy, chính quyền địa phương và quần chúng nhân dân biểu dương, khen ngợi.■

ĐỐT VÀNG MÃ

Ẩn họa khó lường dịp Tết đến Xuân về

PHƯƠNG ANH

Tục lệ đốt vàng mã đã có từ lâu đời, bén rễ, ăn sâu vào tâm thức của người dân Việt Nam. Trong bất cứ dịp lễ nào, từ ngày Rằm, mùng Một hàng tháng đến ngày Tết, ngày cúng giỗ tổ tiên ông bà,... nhà nào cũng mua vàng mã, tiền giấy về đốt. Đây là một nét văn hóa tâm linh của người Việt nhưng tiềm ẩn nhiều nguy cơ cháy, nổ khó lường.

Vào những ngày cuối năm cận Tết, tại các trung tâm buôn bán của các thành phố lớn như: Hà Nội, TP Hồ Chí Minh, Huế, Đà Nẵng... bày bán tràn lan khối lượng rất lớn hàng hóa là đồ vàng mã với đa dạng về hình thức, chủng loại, kích thước và màu sắc. Hàng hóa vàng mã từ các đầu mối này sẽ được vận chuyển đến các tiểu thương buôn bán nhỏ lẻ ở khắp mọi miền đất nước. Sở dĩ việc kinh doanh buôn bán vàng mã phát triển như vậy là do tục đốt vàng mã cúng lễ chư vị Thần Phật và Tổ tiên của người dân. Hàng năm, ngoài dịp Tết Nguyên đán, người Việt Nam còn có rất nhiều dịp cúng lễ: như lễ đầu năm tại các đình chùa, lễ dâng sao giải hạn, lễ Rằm tháng Giêng; Lễ Xá tội vong nhân (Rằm tháng Bảy); các ngày giỗ của ông, bà tổ tiên, các ngày mùng Một, Rằm hàng tháng… kèm theo đó là khối lượng khổng lồ vàng mã được đốt đi. Ước tính hàng năm, người Việt Nam đốt đi 50.000 tấn vàng mã, tiêu tốn khoảng 5000 tỷ đồng. Một con số bất kỳ ai trong chúng ta khi nghe cũng phải giật mình. Có thể thấy rằng tục đốt vàng mã đã gây ra một sự lãng phí tốn kém không hề nhỏ cho xã hội. Không chỉ gây lãng phí, tốn kém về tiền bạc mà việc đốt vàng mã ồ ạt còn làm ảnh hưởng tới môi trường sống xung quanh, gây ảnh hưởng nghiêm trọng tới sức khỏe con người. Đã có nghiên cứu phát hiện ra giấy vàng mã có chất độc hại "benzen", đây là một loại chất độc và chất gây mê, nhẹ thì gây chóng mặt đau đầu, kích động thần kinh, nặng thì co giật, ảnh hưởng đến hô hấp, gây ra các bệnh về mắt, da và có thể tử vong. Độc hại hơn, khi rất nhiều người trong lúc hóa vàng đã bỏ cả dây chun, và các vật phẩm khác vào để đốt cùng, sau đó mang tro ra ao, hồ, sông để rải xuống hoặc để bay theo gió, gây ô nhiễm không khí và cả nguồn nước.

Đại đức Thích Thanh Thắng - Ủy viên Ban Văn hóa Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã chia sẻ "tập tục đốt vàng mã có nguồn gốc từ Trung Quốc. Về phía Phật giáo, không có bất kỳ một kinh sách nào nói đến việc đốt vàng mã và ngay từ những năm đầu thế kỷ 20, trong phong trào chấn hưng Phật giáo, một số cao tăng đã đề cập đến hủ tục này". Từ quan niệm "trần sao âm vậy", kết hợp với tín ngưỡng, tình cảm của người còn sống đối với người đã khuất nên đốt vàng mã như là một phần của sự "an ủi", "đền bù". Đó cũng là lòng trắc ẩn được pha trộn với màu sắc huyễn hoặc. Điều này dẫn đến việc các giá trị tốt đẹp về lòng trắc ẩn trước số phận của mỗi sinh linh đã biến tướng. Thượng tọa Thích Đức Trường - Phó ban Hoằng pháp kiêm Trưởng Đoàn Giảng sư Phật giáo TP Hồ Chí Minh khẳng định hiện tượng đốt vàng mã không đem lại lợi ích thiết thực gì cho xã hội, ngược lại còn có hại. *Thứ nhất,* là phí phạm tài sản, chẳng hạn mỗi người mua vàng mã với số tiền nào đó rồi đem đốt, đó là giá trị phải mất thật (bằng cách đốt bỏ), trong khi người chết không hưởng được gì cả. *Thứ hai,* là niềm tin không đúng bị nuôi dưỡng một cách mù quáng, tức là người thực hiện việc đốt vàng mã có thể chẳng hiểu gì về tác dụng của việc làm mà chỉ bắt chước làm theo, do lo sợ, do tham lam muốn "mua chuộc" sự phù trợ của ông bà, tổ tiên hay thậm chí là... báo hiếu. *Thứ ba,* là ô nhiễm môi trường do khói đốt vàng mã cùng nguy cơ cháy, nổ gây thiệt hại về tính mạng, tài sản là rất lớn.

Và cho đến nay, không ít vụ cháy, nổ gây thiệt hại nghiêm trọng xảy ra có nguyên nhân do đốt vàng mã bừa bãi. Chiều ngày 01/9/2023, ngôi nhà hai tầng ở ngõ 82, đường Vũ Chí Thắng (phường Nghĩa Xá, quận Lê Chân, TP Hải Phòng) xảy ra hỏa hoạn nghiêm trọng do đốt vàng mã. Theo lực lượng chức năng, lửa bắt nguồn từ tầng hai (khu vực sân thượng) của ngôi nhà và nhanh chóng lan xuống dưới. Rất may vụ cháy không gây thiệt hại về người nhưng ngôi nhà 2 tầng đã bị thiêu rụi. Trước đó, chiều ngày 06/8/2023, vụ cháy do người dân thiếu ý thức khi đốt vàng mã đã xảy ra tại khu chung cư trên địa bàn phường Minh Khai (quận Hai Bà Trưng, Hà Nội). Đám cháy phát ra từ ống rác thải của tòa nhà, gây khói ngạt ở khu vực tầng 3 và nhanh chóng lan sang các tầng khác. Ngay khi nhận được tin báo, lực lượng chức năng đã có mặt tại hiện trường và khống chế đám cháy sau 10 phút. Nguyên nhân của vụ cháy được xác định là do một hộ dân ở tầng 3 cố tình hóa vàng mã sai nơi quy định.

Nhằm chấn chỉnh việc đốt vàng mã, tục lệ mang tính tâm linh lâu đời của người dân đã đi vào nền nếp hơn, ngày 01/9/2010, Chính phủ đã ban hành Nghị định 75/2010/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động văn hóa. Nghị định quy định người dân đốt vàng mã không đúng nơi quy định tại nơi tổ chức lễ hội, di tích lịch sử - văn háo sẽ bị phạt tiền. Song hoạt động đốt vàng mã một cách bất cẩn trên hè phố, lề đường hay tại chính nhà dân gây nhiều nguy cơ cháy, nổ diễn ra nhiều năm qua vẫn diễn ra thường xuyên. Trên thực tế cho thấy, phần lớn những vụ cháy, nổ do đốt vàng mã xảy ra tại các hộ gia đình. Có lẽ vấn đề lớn nhất mà các cấp quản lý gặp phải khi đưa ra các chế tài xử phạt về việc đốt vàng mã bất cẩn chính là do tục lệ này đã ăn sâu vào tiềm thức Việt Nam từ hàng nghìn năm nay. Nên nếu đưa ra các quy định xử phạt về về việc đốt vàng mã tại gia đình chắc chắn sẽ vấp phải những phản ứng dữ dội từ người dân. Nhiều cán bộ công tác trong lĩnh vực PCCC ở các địa phương chia sẻ, muốn đảm bảo an toàn PCCC trong việc đốt vàng mã tại các gia đình thì chỉ biết dựa vào việc nhắc nhở, tuyên truyền để nâng cao ý thức của người dân chứ không thể xử phạt được vì thiếu chế tài. Tuyên truyền là vậy nhưng rõ ràng đã xảy ra quá nhiều tai nạn cháy, nổ do sự bất cẩn của người dân khi đốt vàng mã. Hiện nay, pháp luật về PCCC chưa có quy định cụ thể về nơi đốt vàng mã. Tuy nhiên để đảm bảo trong quá trình sử dụng nguồn lửa (trong đó có đốt vàng mã), tại Điểm c Khoản 3b Điều 5, Luật Phòng cháy, chữa cháy năm 2001 được sửa đổi, bổ sung năm 2013 quy định: Cá nhân có trách nhiệm bảo đảm an toàn về PCCC trong quá trình sử dụng nguồn lửa, nguồn nhiệt, thiết bị, dụng cụ sinh lửa, sinh nhiệt và trong bảo quản, sử dụng chất cháy. Đồng thời, tại Khoản 5, Điều 2, Phụ lục 1 ban hành kèm theo Thông tư số 02/2016/TT-BXD ngày 15/2/2016 quy định nghiêm cấm hành vi đốt vàng mã, đốt lửa trong nhà chung cư, trừ địa điểm được đốt vàng mã theo quy định tại nhà chung cư. Người đốt vàng mã gây cháy thì căn cứ theo hành vi, mức độ thiệt hại có thể bị xem xét xử lý hành chính, như: phạt cảnh cáo hoặc phạt tiền từ 200.000 đồng đến 500.000 đồng theo quy định tại Điểm a, Khoản 1, Điều 14, Nghị định 38/2021/NĐ-CP ngày 29/3/2021 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa và quảng cáo.

Hiện nay, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an các địa phương đã đưa ra một số khuyến cáo với người dân để hạn chế những tai nạn cháy, nổ có thể xảy ra khi đốt vàng mã như: cần trọng việc thắp hương, thắp nến, thờ cúng và hóa vàng mã; thắp hương cách xa trần gỗ, xa các vật dụng dễ cháy và phải có người trông coi, không đốt quá nhiều một lúc, hạn chế các loại vàng mã có khối lượng và kích thước lớn. Khi đốt vàng mã phải sử dụng thùng kim loại (sắt hoặc inox) lư đồng, bê tông… có nắp đậy kín để phòng ngừa trường hợp tro hoặc tàn lửa. Người dân phải chờ khi lửa cháy hết, dùng nước vẩy lên tro đề phòng cháy ngầm. Người dân tuyệt đối không đốt vàng mã ở các nơi cấm như: chợ, trung tâm thương mại, nơi có vật liệu dễ cháy. Mỗi hộ gia đình cần tự trang bị các thiết bị, phương tiện phòng cháy chữa cháy như: bình chữa cháy, thang dây, dụng cụ phá vỡ hoặc các thiết bị bảo hộ khác. Các thiết bị phòng cháy và chữa cháy trong các hộ gia đình cũng cần phải thường xuyên kiểm tra định kỳ để đảm bảo khi có cháy, nổ xảy ra, những thiết bị này vẫn có thể sử dụng được. Một điều đặc biệt lưu ý khi xảy ra cháy, người dân cần nhanh chóng thông báo cho lực lượng phòng cháy thông qua số điện thoại 114 hoặc ứng dụng Báo cháy 114.

Hy vọng rằng mỗi người dân sẽ nâng cao nhận thức, và thấy được những ẩn họa ẩn hoạ khó lường từ việc đốt vàng mã. Việc nuôi dưỡng một đời sống tinh thần trên cơ sở có trí tuệ, hiểu biết đúng đắn sẽ giúp mỗi chúng ta gieo trồng nhân thiện từ chính sự ý thức đảm bảo an toàn cho mình và những người chung môi trường sống.■

Giữa lòng thủ đô phồn hoa tấp nập, giữa những nét văn hóa mới lạ và hiện đại, vẫn có một ngôi làng lưu giữ được cho riêng mình những nét tinh hoa văn hóa truyền thống đặc sắc. Ngôi làng ấy nằm duyên dáng như một dải lụa ven đô, đó chính là làng Vạn Phúc (phường Vạn Phúc, Hà Đông) – cái nôi lụa gấm nức tiếng xa gần từ bao đời nay.

Bình yên trên những vuông lụa

ĐÀO ANH

Không hổ danh là một phố nghề nội thành, ở Vạn Phúc bất cứ lúc nào cũng có thể cảm nhận được không khí nhộn nhịp và sầm uất ở nơi đây. Vào những ngày sắp Tết, tại Vạn Phúc, không khí nhộn nhịp càng thêm tấp nập hơn nữa. Những cửa hàng trưng bày, quảng cáo giới thiệu sản phẩm với những gian hàng đầy ắp với những sản phẩm đa sắc màu rực rỡ. Người ra vào làng nghề, mua bán vải lụa, quần áo hay khách tham quan du lịch khiến làng nghề nhộn nhịp hẳn lên.

Đã có khá nhiều thuyết đưa ra về lịch sử ra đời của làng Vạn Phúc, trong đó, thuyết được nhiều người biết đến nhất cho rằng bà tổ làng lụa Vạn Phúc vốn người Hàng Châu (Trung Quốc) theo chồng chinh chiến Bắc Nam, rồi neo lại làng này. Nỗi nhớ quê hương da diết của bà trút hết vào nghề tằm tang, canh cửi nơi dòng Nhuệ Giang êm đềm tha thiết. Ngày nối ngày, đời trải đời và nghề dệt trở thành "truyền thống" của làng Vạn Phúc. Một thuyết khác, có nói rằng truyền thuyết nghề dệt lụa ở Vạn Phúc có từ hơn một ngàn năm trước, do một vị tổ sư tên là Lã Thị Nga, dòng dõi Hùng Vương, truyền dạy. Để ghi nhớ công ơn bà, dân làng tôn bà làm Thành hoàng, thờ tại đình làng Vạn Phúc, lấy ngày 10 tháng Tám Âm lịch, ngày sinh của bà và 25 tháng Chạp Âm lịch, ngày mất của bà, làm ngày tế lễ và giỗ tổ hàng năm. Lại một thuyết khác kể rằng, cách đây khoảng 1200 năm, bà A Lã Thị Nương, một người con gái ở Cao Bằng nổi tiếng đảm đang và có tay nghề dệt lụa khéo léo đã về làm dâu và mang theo nghề dệt lụa về làng Vạn Phúc.

Từ xa xưa, lụa Vạn Phúc đã nổi tiếng bởi chất liệu tơ tằm tự nhiên, mang nét mềm mại, mịn óng, màu sắc kiểu dáng vô cùng tinh tế, đạt đến độ hoàn mỹ. Hoa văn trên lụa Vạn Phúc bao giờ cũng trang trí đối xứng, đường nét trang trí không rườm rà, phóng khoáng, dứt khoát. Các sản phẩm của làng lụa Vạn Phúc đa dạng về màu sắc, phong phú về chủng loại và có tiếng là bền và đẹp. Lụa Vạn Phúc đã được chọn để may trang phục triều đình và đặc biệt các sản phẩm tơ lụa của làng được ưa chuộng dưới triều nhà Nguyễn (1802 - 1945). Năm 1931, lụa Vạn Phúc được giới thiệu lần đầu ra quốc tế tại Hội chợ Marseille và được người Pháp đánh giá là một trong những loại sản phẩm tinh xảo bậc nhất Đông Dương. Từ 1990, lụa Vạn Phúc xuất khẩu ra nhiều quốc gia trên thế giới.

Ngày nay, lụa Vạn Phúc phát triển ngày càng phong phú với nhiều chủng loại, màu sắc đa dạng. Để làm nên những sản phẩm tơ lụa đặc sắc, người thợ ở làng lụa Vạn Phúc phải thực hiện một quy trình sản xuất công phu, tỉ mỉ bắt đầu từ những chú kén tằm nhỏ nhoi để cho ra những vuông lụa màu sắc qua đôi bàn tay khéo léo, điêu luyện của người dân Vạn Phúc. Người dân làng lụa Vạn Phúc liên kết với nhau như một dây chuyền sản xuất. Trong làng cũng đã hình thành một số doanh nghiệp quy mô.

Trong một vài năm gần đây, cùng với sự phát triển của kinh tế xã hội, làng lụa Vạn Phúc còn trở thành điểm du lịch thu hút nhiều du khách tới tham quan bởi nét đẹp riêng biệt. Nhiều du khách đến với làng Vạn Phúc không chỉ để tham quan, tìm hiểu về một trong những làng lụa lâu đời ở Việt Nam, mà còn bởi đây là điểm vui chơi, chụp ảnh lý tưởng. Do đó, bên cạnh các hoạt động bảo tồn và phát triển nghề dệt lụa tơ tằm, làng Vạn Phúc còn phát triển kinh doanh du lịch. Chính quyền địa phương đã đầu tư cơ sở hạ tầng, trang hoàng các tuyến phố, tôn tạo di tích. Ngay khi bước qua cổng làng là con đường đi bộ được trang trí bởi những chiếc ô nhiều màu sắc rực rỡ. Dọc hai bên đường là các hàng quán san sát nhau, trưng bày và buôn bán các sản phẩm như khăn quàng, áo dài, túi xách, quần áo… với mẫu mã đa dạng cho du khách lựa chọn. Vào những dịp đặc biệt, làng lụa Vạn Phúc được trang hoàng cầu kỳ, đẹp mắt. Đặc biệt để phát triển du lịch bền vững, quảng bá sản phẩm, phường Vạn Phúc đã xây dựng các tuyến phố Lụa kết hợp với các ngành nghề phụ trợ để phục vụ khách du lịch như: Khu phố ẩm thực, phố sinh vật cảnh, trung tâm giao lưu văn hóa đồ cổ, phát triển loại hình lưu trú, mua sắm, khu phố ẩm thực...

Làng lụa Vạn Phúc. *Ảnh: Tư liệu*

Gần đây nhất, để quảng bá nghề dệt lụa truyền thống Vạn Phúc và thúc đẩy các hoạt động xúc tiến du lịch làng nghề, tại Vạn Phúc đã tổ chức Tuần lễ Văn hóa, du lịch, thương mại làng nghề Vạn Phúc với chủ đề: Vạn Phúc - sắc màu hội nhập diễn ra từ 26/10 đến 2/11/2023. Tuần lễ đã góp phần khơi dậy niềm tự hào quê hương, quảng bá nghề dệt lụa truyền thống Vạn Phúc cũng như thúc đẩy xúc tiến thương mại - du lịch làng nghề, nâng cao vị thế, hình ảnh làng nghề đến đông đảo người dân Thủ đô cũng như du khách trong nước, quốc tế.

Tuy nhiên, sự phát triển kinh doanh, buôn bán và du lịch tại Vạn Phúc cũng kéo theo nguy cơ cháy, nổ luôn tiềm ẩn. Các sản phẩm kinh doanh đều từ lụa, vải vóc là những chất dễ cháy. Các hộ kinh doanh nằm sát cạnh nhau. Lượng khách du lịch lớn mỗi năm (ước tính mỗi năm làng nghề đón 3500 - 5000 lượt khách tới tham quan) sẽ dẫn đến các hoạt động sinh hoạt, kinh doanh gia tăng, những nguy hiểm trong bất cẩn sử dụng lửa trần, nguồn điện lớn. Do đó, nguy cơ cháy, nổ càng cao.

Ông Nguyễn Văn Khanh - Phó Chủ tịch UBND phường Vạn Phúc cho biết: "Hiện nay, phường Vạn Phúc có làng nghề truyền thống với trên 4.200 hộ, trong đó có 265 cơ sở sản xuất kinh doanh. Trong số này có 152 cơ sở nhà ở kết hợp với kinh doanh. Để phòng ngừa, ngăn chặn tình trạng cháy, nổ xảy ra, trong thời gian qua, phường Vạn Phúc luôn quan tâm và chỉ đạo sát sao công tác PCCC." Phường Vạn Phúc đã thực hiện nghiêm các quy định, Nghị định của Chính phủ về PCCC; thường xuyên duy trì trực sẵn sàng chữa cháy và cứu nạn cứu hộ trên địa bàn. Quá trình triển khai thực hiện phường đã ban hành 56 văn bản các loại; tổ chức 35 hội nghị từ phường đến tổ dân phố để tuyên truyền và phổ biến các kiến thức về PCCC&CNCH đến nhân dân. Công an phường là cơ quan thường trực đã làm tốt công tác tham mưu cho Đảng ủy, UBND phường xây dựng các kế hoạch chỉ đạo, kiểm tra và tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật về PCCC; kiểm tra an toàn về PCCC đối với khu dân cư, hộ gia đình, hộ gia đình kết hợp sản xuất, kinh doanh và cơ sở thuộc phạm vi quản lý… Bên cạnh đó, Ban Chỉ huy quân sự phường thực hiện tốt nhiệm vụ phối hợp tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về PCCC&CNCH đến cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân trên địa bàn; chỉ đạo hướng dẫn lực lượng dân quân tự vệ; lực lượng Dân phòng, Bảo vệ Dân phố tích cực tham gia các hoạt động phong trào Toàn dân PCCC; phát huy sức mạnh, hiệu quả phương châm 4 tại chỗ; tham gia diễn tập các phương án chữa cháy và cứu nạn cứu hộ theo lệnh điều động của cấp trên và UBND phường khi được yêu cầu. Đặc biệt, trong năm 2023 phường đã thành lập được 01 cụm liên kết làng nghề; 17 Tổ Liên gia an toàn về PCCC và 43 điểm chữa cháy công cộng. Đồng thời, duy trì kiểm tra an toàn PCCC, kết quả đã kiểm tra 162 cơ sở; lập biên bản 162 cơ sở; xử phạt vi phạm hành chính 2 trường hợp, nộp kho bạc 800 nghìn đồng.

Đặc biệt, nhằm đẩy mạnh công tác PCCC&CNCH trong dân cư, ngày 14/9/2023, phường Vạn Phúc đã ra mắt Tổ liên gia cụm liên kết làng nghề Vạn Phúc và diễn tập điểm phương án phòng cháy chữa cháy và cứu hộ cứu nạn tại Tổ liên gia an toàn PCCC tổ dân phố Bạch Đằng. Thiếu tá Vũ Hồng Linh - Phó trưởng Công an quận Hà Đông cho biết: "Phường Vạn Phúc là địa phương tiên phong đi đầu trong thực hiện thành lập Tổ liên gia PCCC&CNCH tại quận Hà Đông, góp phần nâng cao ý thức trách nhiệm và hiệu quả PCCC trong nhân dân. Tại Tổ liên gia an toàn PCCC, mỗi hộ gia đình được trang bị ít nhất 01 bình chữa cháy xách tay, 01 dụng cụ phá dỡ, 01 đầu báo cháy, 01 chuông báo cháy, 01 nút ấn báo cháy tại khu vực kinh doanh và nhà ở có kết nối với điện thoại thông minh."

"Bên cạnh đó, phường Vạn Phúc còn phối hợp với Công an quận tập huấn nghiệp vụ PCCC&CHCN cho 28 cơ sở, cấp 53 chứng nhận huấn luyện; tổ chức 2 lớp huấn luyện nghiệp vụ PCCC cho 12 Đội Dân phòng, cấp 120 chứng nhận huấn luyện đạt 100% chỉ tiêu" - Phó Chủ tịch UBND phường Vạn Phúc Nguyễn Văn Khanh cho biết.

Bà Nguyễn Thị Huệ – người dân làng Vạn Phúc chia sẻ: "Người dân Vạn Phúc chúng tôi luôn tự hào với những nét đẹp truyền thống của địa phương. Trong những năm qua, các hộ dân trong làng đều tuân thủ nghiêm túc các quy định của pháp luật trong sản xuất, kinh doanh và đảm bảo an ninh trật tự, an toàn cháy, nổ nhằm góp phần gìn giữ, bảo vệ, kế thừa truyền thống của làng, xây dựng môi trường văn hóa – kinh tế lành mạnh, đưa làng Vạn Phúc trở thành phường phát triển vững mạnh trong tiến trình hội nhập mới hiện nay".

Trải qua bao thăng trầm đổi thay, hôm nay, chính quyền và người dân làng Vạn Phúc vẫn đang cố gắng giữ gìn và bảo vệ, để kế thừa và phát huy những tinh hoa văn hóa truyền thống, giới thiệu cùng người dân trong nước và bạn bè năm châu, đồng thời xây dựng, phát triển làng lụa Vạn Phúc vững mạnh, an toàn, dệt bình yên trên từng tấm lụa…■

Trang Thơ

DƯƠNG THIÊN HƯƠNG

Giọt nước mắt lặng lẽ

Giặc lửa tan rồi nước mắt lặng lẽ rơi
Vết thương trên thịt da không đau đớn bằng trái tim người lính
Nỗ lực quên mình trước hiểm nguy vẫn bất lực nhìn những sinh linh ra đi trong tức tưởi
Chỉ tích tắc thôi trong khoảnh khắc bình minh…

Lửa bùng lên ai nghĩ đến hy sinh
Lửa tan đi ai nghĩ đến riêng mình
Tiếc nuối, xót xa khi tài sản của dân tan vào khói bụi
Đau đớn khôn nguôi khi chẳng cứu được người!…

Mồ hôi, máu và nước mắt mặn đắng bờ môi
Chút bánh mì, vài hớp nước cầm hơi
Lặng lẽ trong vòng tay đồng đội
Nén tim đau chẳng thốt nên lời…

Trận chiến qua rồi chẳng phút nghỉ ngơi
Lặng lẽ tìm nguyên nhân sự cố
Lặng lẽ chia sẻ đau thương với những nạn nhân xấu số
Lặng lẽ nén thương đau để bước tiếp giữa đời…

Chẳng sợ bủa vây khói lửa ngút trời,
Chẳng sợ vực sâu đêm tối chơi vơi
Chỉ sợ chẳng kịp "cứu cái còn trong cái mất"
Mỗi trận chiến qua rồi nước mắt lặng lẽ rơi!…

TRẦN THANH THOA

Ca dao mùa Xuân

Thềm Xuân khói mỏng loang đầy
Đính trên mi gió áng mây xa vời
Em ngồi suối tóc buông lơi
Thêu thùa từng sợi tơ trời nghiêng nghiêng

Lá reo ngẫu khúc tháng Giêng
Én bay dẫn lối du miên vào mùa
Thương người mắt ướt lưa thưa
Trời Xuân trổ những bông mưa xuống thềm

Ngõ về ký ức ru êm
Phiến rêu nâng cánh hoa mềm vừa buông
Dường như văng vẳng hồi chuông
Mùa Xuân hoạ một cánh chuồn bâng khuâng

Dáng Xuân bẽn lẽn gót trần
Lối xưa hò hẹn đôi lần chiêm bao
Bàn tay bỏi hổi hôm nao
Trao em một đoá ca dao nồng nàn…

TRẦN VĂN THIÊN

Dáng Xuân bên hiên nhà

Triền sông hoa nắng rụng đầy
Ngang miền Xuân ấm một bầy thiên di
Sóng loang khói biếc nhu mì
Chuông chùa vắng nhịp từ bi cuối chiều

Bếp nhà ánh lửa liêu xiêu
Mẹ nhen nỗi nhớ dặt dìu bóng quê
Lời ru theo gió quay về
Cánh cò bay giữa bộn bề ca dao

Hoa xoan rụng tím chiêm bao
Con diều chấp chới lạc vào ngày xanh
Tháng Giêng mưa bụi chòng chành
Giọt Xuân khẽ đậu trên vành mi ai

Bàn chân qua những rộng dài
Ngày về nương náu bờ vai mẹ hiền
Tiếng gà xa vắng bên hiên
Lặng thương tóc trắng nghiêng nghiêng trong chiều…

DƯƠNG THIÊN HƯƠNG

Tái sinh

Đâu phải là thiên chúa
Giản đơn giữa đời thường
Anh chỉ là người lính
Trách nhiệm và yêu thương…

Đây là nơi biển lửa
Kia vực thẳm, biển sâu
Vượt qua ngàn giông bão
114 tuyến đầu!…

Tình yêu nghề đậm sâu
Giang vòng tay rộng mở
Tái sinh những nụ cười
Giữ bình yên nhịp thở!…

Tái sinh em lần nữa
Nước mắt mặn bờ môi
Giữa trùng vây biển lửa
Trong thảm hoạ muôn nơi!…

Anh chỉ là người lính
Giản đơn chỉ thế thôi
Yêu thương và trách nhiệm
Tái sinh những cuộc đời!

DƯƠNG THIÊN HƯƠNG

Ngày bình yên của 114

Ngày bình yên
Là ngày không tiếng chuông báo cháy
Là mỗi sớm mai thức dậy
Những chiếc xe Vua còn say giấc êm đềm…

Những vạt nắng buông bỏng rát bên thềm
Mồ hôi đổ trên thao trường rực lửa
Vượt nắng, thắng mưa hay ngược chiều giông gió
Tôi rèn để thắp sáng những yêu tin…

Bước chân in dấu khắp mọi miền
Nhẫn nại tuyên truyền kỹ năng phòng cháy
Cách thoát hiểm giản đơn như thế đấy
Mong sao dân mình nhớ được nhiều thêm…

Ngày bình yên phòng trực sáng ánh đèn
Trăn trở từng hồ sơ, phương án
Chỉ mong sao trước thiên tai, hoả hoạn…
Giải pháp nào mang đến những bình yên!…

Và giảng đường kia sánh bước bên em
Ngẫm từng trang giáo trình, tài liệu
Nghiệp vụ nâng cao, giữ lòng trung - hiếu
Bình yên là ngày chuông báo cháy không reo!

David Herbert Lawrence
(1885 - 1930)

Mùa xuân bừng sáng

Mùa Xuân này bất chợt khi nó đến
Sáng bừng lên trong đống lửa màu xanh
Trên những cây ngọc lục bảo hoang dại
Những bụi cây phủ đầy lửa long lanh
Cánh hoa gai bay lên giữa vầng khói
Nơi thanh củi ướt bốc khói mù lấp lóa ùa lên.

Tôi kinh ngạc trước đám cháy của mùa xuân
Những đốm lửa xanh thắp sáng trên mặt đất
Những tia lửa lan ra bùng lên đung đưa khoáng đạt
Có bao khuôn mặt người lướt qua ánh nhìn tôi.

Và còn tôi, tôi là ngọn lửa nào
Giữa lửa cháy của Xuân nay rộn rã?
Tâm hồn tôi trở trăn mệt lả
Như chiếc bóng nhạt nhòa giữa đám đông
Một cái bóng lạc loài và mất hút trong ngọn lửa mùa Xuân.

TRẦN HỒNG GIANG
(dịch)

MỘT ĐÊM VÀ MỘT ĐỜI

Truyện ngắn của

NGUYỄN XUÂN HẢI

Phố xá lên đèn đã lâu. Thi vẫn đứng bên cửa sổ ngóng xuống đường đợi chồng. Chập tối anh điện về nói: Hôm nay đơn vị phải giải quyết nốt mấy cái "chuồng cọp" của chung cư C5 nên cứ ăn cơm trước. Chồng chưa về, Thi cũng chưa muốn ăn. Giá hai đứa trẻ ở nhà thì giờ này ba mẹ con đã lên giường ngủ rồi. Nhưng hôm nay chúng nó đang ở dưới quê với ông nội...

Có một ngôi sao băng đang sà xuống. Thi ngước nhìn bầu trời. Đang là cuối Thu. Trời trong và cao vời vợi. Đứng bên cửa sổ mỗi đêm Thu ngắm sao và để gió trời luồn vào cơ thể là một trong những sở thích thời thiếu nữ của Thi. Nhưng từ sau cái đêm định mệnh ấy, mọi sở thích của Thi đã thay đổi...

*

...Cũng là đêm thứ Bảy. Căn phòng trọ chỉ còn một mình Thi ở lại. Thi đang gần như thả rông cơ thể trong bộ váy ngủ mỏng đứng bên cửa sổ. Có tiếng gõ cửa. Đó là tiếng gõ cửa của Tự. Hồi chiều, gặp Thi ở dưới sân, hỏi thăm, biết Tú - cô bạn trọ cùng phòng với Thi đã về với chồng, Tự nói: "Vậy tối anh sang..." Tự là một trong số 3 chàng sinh viên trọ ở phòng bên, người mà Thi đã nhận lời yêu từ đầu năm nay - năm học cuối cùng.

Thi nhón chân ra mở cửa. Tự bước vào và theo Thi đến bên cửa sổ cùng ngắm sao. Một ngôi sao băng ngang trời. Tự trêu: "Coi chừng mảnh sao bay vào người". Thi quay lại cười: "Đã có "chuồng cọp" và Tự che chắn, sợ gì". Tự dang tay ôm lấy Thi. Qua cái váy ngủ mỏng, tấm thân thiếu nữ đang khao khát yêu đương của Thi dần trỗi dậy.... Thi với tay ấn công tắc tắt đèn rồi ra chốt cửa. Chiếc váy theo tay Tự tuột ra khỏi người Thi. Ánh sáng của mảnh trăng và những ngôi sao đêm đủ sáng để dáng vóc ngọc ngà của Thi phơi ra trước Tự. Lát sau Thi bị Tự cuốn vào những đợt sóng tình ào ạt. Rồi cả hai cùng thiếp đi...

Trong giấc mơ, Thi thấy mình đang bồng bềnh trên những áng mây vàng thì bỗng nhiên bị ai đó kéo xuống ném vào cái lò đang rực lửa. Thi cảm nhận được hơi nóng đang bủa vây mình nhưng không sao thoát ra khỏi. Đã đôi lần Thi bị những giấc mơ kiểu bóng đè nhưng chưa lần nào sợ như lần này. Chỉ đến khi từ phía ngoài có tiếng đập cửa liên hồi Thi mới bừng tỉnh. Hình như Tự cũng vừa thức giấc và còn đang ngơ ngác với tiếng hét bên ngoài. Tiếng hét một lần nữa vang lên thật rành rọt:

- Mở cửa! Nhà trọ đang bị cháy!

Đến lúc này thì cả Thi và Tự đều hiểu điều gì đang xảy ra với ngôi nhà được chủ ngăn ra làm nhiều phòng nhỏ, cơi nới thêm "chuồng cọp" để cho đám sinh viên thuê. Thi cuống quýt quờ chiếc váy ngủ mặc lên người. Tự cũng chỉ kịp vơ được cái quần chạy vào nhà tắm. Bên ngoài, tiếng chân đạp cửa đã thay cho tiếng tay đập liên hồi. Thi ra tháo chốt cửa. Cánh cửa bị đạp mạnh đẩy Thi ngã ngửa ra sàn. Một người đeo mặt nạ phòng độc như hiện ra, nói lớn:

- Theo tôi xuống dưới nhà ngay.

Người ấy là anh lính phòng cháy mà hôm sau Thi mới biết tên là Hợp.

Vừa nói Hợp vừa kéo Thi đứng dậy và lôi ra ngoài. Thi lắp bắp:

- Còn người nữa...

- Để chuyến sau. Tôi không thể cõng cả hai cô một lần. - Hợp giải thích.

Một luồng khói nóng thốc thẳng vào mồm khiến Thi ho sặc sụa. Khói khiến Thi ngạt thở và rũ xuống như tàu lá héo. Hợp phải bế xốc Thi lên vai, chệnh choạng lần từng bước xuống cầu thang mịt mù lửa khói.... Thi chỉ nhớ được những phút giây kinh hoàng của vụ cháy như thế rồi lịm đi...

Khi tỉnh lại Thi mới biết mình đang nằm trong bệnh viện. Có cả Hợp, người lính đã cứu Thi đêm qua. Anh vẫn còn mê man trên giường bệnh bên cạnh. Thi nghe đồng đội của anh báo cáo với vị lãnh đạo vừa đến thăm:

- Báo cáo thủ trưởng, sau khi đưa được cô gái xuống đất, Hợp nói còn người nữa ở trên tầng. Tôi định lao lên thay. Hợp nói rằng anh ấy đã biết nơi có người mắc kẹt... Nhưng Hợp vừa lao lên đến cầu thang tầng 2 thì bị một thanh gỗ ngăn phòng đang cháy rơi trúng người. May mà tôi kịp phát hiện Hợp đang vùng vẫy dưới thanh gỗ lửa và đưa được anh ấy xuống...

Vị lãnh đạo giọng thật buồn:

- Tôi vừa ở hiện trường vụ cháy về đây. Lúc cậu đưa Hợp và cô gái đi rồi, ngôi nhà bốc cháy dữ dội hơn. Anh em mình phải dùng lăng 2B phun liên tục mười lăm phút nữa mới có thể lại lên tầng. Người bị kẹt ở trên ấy đã bò được ra chuồng cọp nhưng đành chịu mắc nạn. Thân thể người ấy gần như biến dạng nên chưa thể nhận ra...

Một lần nữa Thi lại ngất đi sau khi biết tin khủng khiếp về "người ấy".... Khi Thi tỉnh lại thì giường của Hợp đã có một bệnh nhân khác nằm. Bác sỹ nói với Thi: "Anh phòng cháy bị thương khá nặng, phải chuyển lên tuyến trên rồi...."

*

Phải đến lễ cúng 49 ngày của Tự, Thi và Tú mới có thể về thắp hương cho anh. Mọi người trong nhà nghĩ hai cô là bạn học của Tự nên không hỏi gì về vụ cháy. Cho đến bữa ăn trưa....

Thi vừa ăn được lưng bát cơm thì bỗng thấy buồn nôn. Thi chạy vội ra vườn sau. Tú và em gái Tự đứng lên theo chân Thi. Em gái Tự băn khoăn rằng thức ăn nhà quê không hợp. Tú bảo: Chắc cơ thể chị ấy vẫn còn suy nhược từ sau vụ cháy. Em gái Tự hỏi: Thế ra các chị trọ cùng nhà với anh Tự? Tú đáp: Trọ cùng nhà nhưng bọn chị học khác trường với Tự. Em gái Tự lẳng lặng bỏ vào nhà nói lại với bố....

Nôn ọe xong, Thi xin được vào buồng của em gái Tự nằm nghỉ. Bố Tự nói với Tú muốn được vào bắt mạch cho Thi. Bố Tự vốn là Thầy lang có tiếng trong vùng. Bắt mạch xong, ông bảo mọi người ra ngoài rồi nói nhỏ với Thi:

- Cháu có thai rồi.

Thi bàng hoàng ngồi dậy. Sau mấy phút suy nghĩ, Thi thú nhận với người bố chuyện vụng dại của hai đứa đêm ấy. Thi cũng kể lại những phút giây khủng khiếp đã trải qua và về người lính phòng cháy cứu Tự không thành vẫn đang nằm ở bệnh viện.... Nghe xong bố Tự ngồi lặng đi. Lát sau ông hỏi:

- Sự thể đến thế này, ý cháu thế nào?

Thi đáp trong nước mắt:

- Dạ thưa! Cháu sẽ gắng sức nuôi đứa con này ạ.

Người bố ậng nước mắt. Ông nghẹn ngào kể chuyện nhà với Thi. Rằng mẹ Tự ba lần sinh nhưng chỉ có Tự là trai. Ông kể lại đoạn trường nuôi Tự ăn học và những hy vọng mà gia đình đặt vào anh.... Cuối cùng ông nắm bàn tay của Thi và nói trong tiếng nấc:

- Mấy tháng nay mọi người trong nhà bác đã cạn nước mắt khóc Tự rồi. Nhưng đến hôm nay, thật không thể ngờ cháu lại về.... Vậy là ông trời còn thương để cháu và con của nó còn được sống!

Thi nghẹn ngào:

- Chỉ mấy tháng nữa là cháu ra trường rồi. Trong khi đợi xin việc, cháu sẽ về quê nhờ cậy mẹ cháu. Chắc cũng ổn thôi ạ....

Người bố:

- Cháu còn đang yếu, ở lại đây chơi vài ngày. Bác sẽ cắt cho mấy thang thuốc bồi bổ sức khỏe. Và hôm nào cháu về trường, bác muốn được theo cháu lên thăm anh lính phòng cháy đã cứu cháu....

*

Người bố của Tự và Thi đến bên giường bệnh của Hợp thì anh đang xin với vị bác sỹ điều trị được ra viện sớm. Vị bác sỹ ngỡ họ là người nhà của bệnh nhân liền nói: Gia đình khuyên anh ấy nên ở lại. Cho dù các vết bỏng của anh ấy đã lên da non nhưng còn một vết thương khá đặc biệt, chúng tôi buộc phải giữ bệnh nhân lại để theo dõi và điều trị thêm. Nói rồi vị bác sỹ bước ra ngoài. Theo lời dặn của bố Tự, Thi chỉ giới thiệu với Hợp rằng ông là một Thầy lang đang cắt thuốc cho mình. Thi gợi ý nhờ thầy lang xem bệnh cho Hợp. Sau một hồi bắt mạch, người bố khuyên Hợp nên ở lại bệnh viện. Ông cũng ngỏ ý muốn giúp Hợp chóng bình phục bằng thuốc đông y gia truyền. Và Hợp đã nghe theo lời khuyên của ông.

Những ngày Hợp tiếp tục ở lại bệnh viện, Thi liên tục ra vào chăm lo cho anh từng bữa ăn, từng giấc ngủ. Những bệnh nhân cùng phòng cứ ngỡ Thi là em gái của anh. Buổi tối trước khi Hợp ra viện, người bệnh nằm giường đối diện nói với Hợp:

- Ông có cô em gái vừa đẹp người lại đẹp nết. Tôi có thằng em kỹ sư cũng chạc tuổi và cũng xứng với cô ấy.... Hay là tôi với ông "vê" hai đứa thành đôi, được không?

Hợp mỉm cười và đáp:

- Cô ấy chỉ là người tôi mới quen trong vụ cháy thôi.

Sáng hôm sau, Thi đến đón Hợp về, người bệnh cùng phòng tiễn ra cửa rồi nói với hai người:

- Ông với cô em đây là trời sinh một cặp, đố ai có thế tách rời. Hai người cứ ngẫm lời tôi "đoán" xem sao....

Hợp tỏ ý vui. Hợp kể luôn chuyện tối hôm trước người ấy muốn anh làm mối Thi cho cậu em kỹ sư. Thi nghe chuyện nhưng không nói gì. Cho đến lễ cúng trăm ngày Tự mất...

*

Vừa về thắp hương trăm ngày cho Tự lên đến nhà trọ, Thi liền bấm máy gọi cho Hợp. Đợi cho cuộc điện của hai người kết thúc, Tú nói với Thi:

- Mày gọi Hợp đến mang cả đống thuốc Nam này về đơn vị quá bằng đánh đố anh ấy. Ở trại lính, ai người ta cho sắc thuốc. Mà dẫu có ngoại lệ thì anh ấy bận tối ngày, thời gian đâu mà ninh với nấu ...

- Nhưng bố anh Tự dặn đi dặn lại phải khuyên Hợp kiên trì uống những thang thuốc này ....

- Vậy thế này đi, sẵn có cái ấm điện đã sắc thuốc dưỡng thai, mày ninh giúp Hợp rồi đóng chai. Mỗi tuần vài lần anh ấy tạt qua mang về uống.

Thi gật đầu. Khi Thi mở gói thuốc cho vào ấm, Tú đến xem và nói:

- Toàn vị thuốc bổ dương. Ngày trước ông xã tao cũng uống những vị thuốc thế này. Nhưng hóa ra là tại tao. Tao bị "điếc" chứ ông xã tao quá ngon....

Suốt từ lúc ấy, hai đứa chỉ xoay quanh chuyện chữa bệnh vô sinh của Tú và chuyện đẻ con của Thi. Chốt lại Tú bảo:

- Tao tốn cả đống tiền chữa chạy kiếm đứa con mà chưa được. Mày giữ lại là quá đúng. Thời buổi này, được làm mẹ, dù là người mẹ đơn thân cũng hạnh phúc lắm rồi....

Thi đáp:

- Nhưng tao vẫn lo lắm. Mẹ tao đang bị bệnh tim mà biết chuyện tao chửa hoang thế này thì....

Tú nhíu mày:

- Khó nhỉ.... Để tao thử nghĩ xem có cách nào không.

Đúng lúc ấy thì Hợp đến. Anh vẫn mặc bộ đồ lính phòng cháy từ sân tập về nên trông đầy vẻ phong trần.

Tú trêu:

- Vừa nhắc đến Trần Lực, thì Trần Lực đến.

Hợp cải chính:

- Câu ấy hình như là để nói Tào Tháo chứ.

Tú cười:

- Nhưng hôm nay trông anh đẹp như diễn viên Trần Lực trong phim "Mẹ chồng tôi" nên em đùa thế thôi....

Hợp tiếp:

- Mùi thuốc bắc hấp dẫn ra phết.

Tú đùa:

- Nàng đang sắc thuốc bồi bổ cho chàng đấy.

Thi ngắt lời Tú:

- Sợ anh ở đơn vị không được sắc thuốc nên cái Tú nó xui dại em giúp anh.

Tú nhíu mày nghĩ ngợi một lát rồi tiếp:

- Ừ, thì tao xui dại mày.... Bây giờ tao còn muốn mày đi ra ngoài một lúc để xui dại cả anh Hợp nữa...

*

Mãi mấy năm sau, nghe Hợp bộc bạch Thi mới biết những điều Tú "xui dại" Hợp lúc ấy không hoàn toàn giống như cô từng nghĩ. Hợp thú nhận rằng anh đã thầm yêu trộm nhớ Thi từ những ngày cô tự nguyện đến bệnh viện chăm sóc anh như để trả cái ơn cứu sống. Hợp bảo, những lúc mơ mộng, anh thường tưởng tượng ra ngày dẫn Thi về giới thiệu với gia đình. Vẻ đẹp và học vấn của Thi khiến Hợp hoàn toàn có thể hãnh diện với gia đình và bạn bè. Nhưng có một chuyện tế nhị khiến đến lúc ấy Hợp vẫn chưa thể ngỏ lời được. Ấy là, các bác sỹ điều trị cho Hợp băn khoăn về một vết bỏng ảnh hưởng đến khả năng sinh con của anh. Họ khuyên Hợp phải tìm đến các thầy thuốc đông y.... Thật may, khi anh đang nằm viện, chính Thi đã đưa thầy lang đến xem bệnh cho anh. Chiều ấy, thấy Thi sốt sắng nhận sắc thuốc giúp, Hợp càng tin rằng Tú sẽ "xui dại" anh ngỏ lời trước với Thi, nào ngờ....

Tú rào đón một hồi rồi nói ra một sự thật khiến Hợp choáng váng. Rằng Thi đang mang thai với người yêu là chàng trai mà Hợp và đồng đội anh không thể cứu được trong vụ cháy. Tú tâm sự cả chuyện cô đang rất vất vả chữa vô sinh và cuối cùng nói như cầu xin:

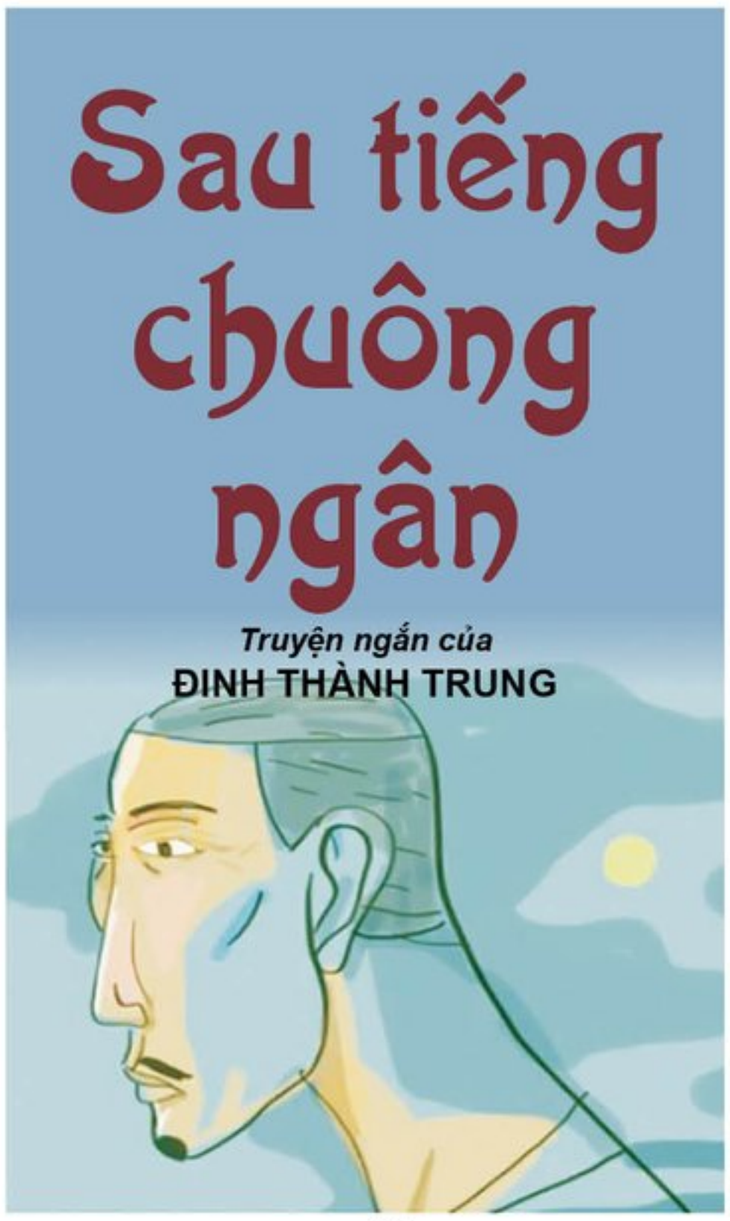
- Nghe cái Thi kể, hôm trước có người bệnh cùng phòng với anh đoán rằng hai người là một cặp trời sinh nên hôm nay em mới mạnh dạn nói ra suy nghĩ của mình. Ý em là... lúc này anh có thể dũng cảm đứng ra nhận giúp làm bố đứa trẻ không? Em nghĩ nát đầu ra rồi,

(Xem tiếp trang 41)

Sau tiếng chuông ngân

Truyện ngắn của

ĐINH THÀNH TRUNG

Tôi dừng lại trước một cái đồng hồ to. Ở căn nhà cuối phố. Nó đứng đó, tích tắc mặc kệ tiếng lao xao của con người.

Cái đồng hồ có mặt chỉ giờ ở trên còn phía dưới là đống hoa văn được chạm trổ cầu kì. Họa tiết kỳ lạ tôi chưa từng nhìn thấy dù hàng ngày sống cùng với đám đồng hồ cổ. Đó là một quán nước nhỏ! "Kim - Tiệm trà chanh, giải khát" là tên bảng hiệu. Lạ thật, quán nước vỉa hè mà lại có chiếc đồng hồ tinh tế thế này sao? Lại gần nhìn kỹ, hình như nó bị cháy một góc. Tôi nhận ra vì đó là mùi quen thuộc.

Đinh đoong! Tiếng chuông kéo tôi thoát khỏi suy nghĩ vu vơ và quay trở lại hiện tại. Chắc cũng chỉ là một cái đồng hồ cũ đến từ đâu đó mà thôi. Tôi thở hắt ra. Phù. Hít hà. Cái tiếng nhẹ nhõm của con người mỗi khi thoát khỏi cảm giác bâng khuâng. Hệt như má lúc vừa tỉnh giấc sau mỗi cơn say.

"Ông thích nó à?"

Giọng nữ phía sau. Tôi quay lại, bắt gặp một khuôn mặt buồn và đôi mắt buồn. Ấn tượng đầu tiên mà thế thì thật chán. Dù đẹp đến đâu mà mang nét u ám đó thì sống sao đây trời.

"Cái đồng hồ đó là của ba tui."

"Ra thế!"

"Ông uống gì không?" Nhỏ đổi giọng thành phong cách bán hàng rồi.

***

"Má ở trong cái nhà này phải hết sức cẩn thận đó nha. Toàn là đồ cổ bằng gỗ không hà. Rủi sơ sẩy chút là không còn gì luôn đó."

"Ờ cu Hai. Tao biết rồi. Cùng lắm chết là hết chuyện. Cứ thở phào ra một hơi rồi chuyện lớn hóa chuyện nhỏ, chuyện nhỏ biến thành hư không ha."

"Má cứ được cái văn vở."

Sau đó, đứa con hỗn hào ôm chầm lấy má, úp mặt như giúi vào bầu sữa thời còn bé thơ. Má xoa đầu, cảm rõ cái chai sạm nơi bàn tay thô ráp không bình thường. Ôi phụ nữ mà cầm cây tua vít đến rách cả tay. Có mụ nào như má đâu chớ.

Nè cu. Nè cu Hai. Tao nói mày nghe nè. Cứ thấy con bé nào là phải kìm lòng nghe chưa. Nó xoa xoa vài cái là cứ ngỏng cả lên. Má nó chớ. Như thằng cha mày.

Tôi biết má đã say, lẹ làng chuồn mất sau khi đắp cái chăn cho bả. Tích tắc. Tanh tách. Nhầm rồi, bả ngủ rồi. Cái âm thanh lách tách đấy như có ma làm á. Tôi cũng say rồi. Hai má con cả chục lon bia thi sao tỉnh nổi. Chuông đồng hồ trong nhà bỗng ngân lên đồng loạt. Má ngủ rồi, chuông to hay nhỏ thì cũng chẳng làm bả tỉnh đâu. Tôi làm điều bộ lắc đầu chán nản không biết đến lần thứ bao nhiêu.

Tôi lầm rầm mấy tiếng vô nghĩa. Nhìn bả ngủ mà cứ như con mèo to. Hồi đó nhà có một con lông vàng dài, mập tổ chảng. Nó cứ ngóng bảy giờ tối để nghe tiếng đinh đoong đồng loạt. Đến rồi. Đến giờ nha cậu. Tôi tưởng tượng ra con mèo nói chuyện với mình. Chắc là bị điên rồi. Từ nhỏ đắm chìm trong mùi gỗ sực nức. Cái mùi sừng sực len lỏi trong khoang mũi. Mùi của thế kỷ trước cũng có nữa.

"Ba mày giỏi ăn chơi đàn đúm nhất cái thị trấn này." Má luôn bắt đầu kể mỗi khi đã không còn tỉnh táo. Xen lẫn vài câu lại sột soạt rút giấy lau nước mắt lẫn mồ hôi. Uống cho lắm vào rồi ướt đẫm cả người. Thiệt lạ là bả mới ba sáu. Thằng con thì vừa mới qua mười tám được năm ngày trước. Có lần má bảo, tao mà đẻ con gái thì chắc bây giờ trai nó xếp hàng xin làm rể. Giá như có đứa con gái cho nó quản lý đống đồ cổ này cho chỉn chu chớ tụi con trai đoảng lắm. Càm ràm một chốc cũng đến lúc say. Má nói lung tung trong gần hết buổi, lăn quay vào giấc mộng đẹp. Ngoài cửa sổ, hắt qua đám bụi mù của con hẻ phía xa. Thoáng qua xe cộ. Thoảng hồn ai kia vọng lại. Đúng chưa quá khứ tuổi xanh. Mấy chục năm chẳng bằng một phần tuổi đám đồng hồ cũ sắp đinh tai nhức óc. Không gian trong căn phòng vừa bí bách, lại khiến con người ta quên ngày quên tháng.

Ở đây còn có một người nữa. Tôi cũng lớn rồi. Cũng đến tuổi trưởng thành rồi đó chứ. Cũng hiểu được má nhớ ai. Chính là người khiến má phải sinh ra tôi. Nhiều lúc nghĩ quẩn, nếu không có mình trên đời, đúng thế, nếu tôi không ra đời mà má bớt khổ thì cũng được.

Tôi không thích căn phòng thoang thoảng mùi gỗ cháy này. Đồng hồ gỗ, dù có cổ xưa và đắt tiền đến mấy thì một ngọn lửa cũng bay hết mà thôi. Lạ cái, một vài chiếc đồng hồ dù cháy xém vẫn hoạt động, vẫn đổ chuông đúng giờ. Bàn tay và khối óc con người quả là thần kỳ khi chế tạo ra những cỗ máy tinh xảo này. Nhưng với tôi, chúng vô giá trị. Lại kêu nữa rồi, chuông đinh tai nhức óc như muốn nhắc tôi lại chuẩn bị hết một ngày dài. Chợt nhớ lại lần trước ba đi. Ba nói là sẽ về sớm sau khi kiếm được một số tiền đủ lớn. Tôi biết ba và má không còn nhiều tình cảm nhưng vẫn cố gắng vui vẻ trước mặt tôi. Biết chứ, đủ lớn để biết rồi. Ba mà về chắc sẽ lại mang thêm một hai cái đồng hồ để làm dày thêm bộ sưu tập. Hồi vụ cháy, ba tiếc lắm nhưng lại quyết tâm khôi phục bộ sưu tập đồng hồ cổ của mình. Má ủng hộ nhưng tôi biết tinh thần bả sắp không trụ được nữa rồi.

Thỉnh thoảng ngà ngà say, má kể chuyện hồi mới cưới. Cũng trong mớ âm thanh leng keng dồn dập. Không ai biết. Chẳng ai hay. Hai đứa trẻ chỉ muốn làm theo thứ bản năng nhất trong sâu thẳm. Như tiếng chuông reo mở cửa thiên đường tuyệt mĩ trong tưởng tượng. Cánh cổng mở ra là thời gian bên nhau vô tận.

Thật sao? Trong cơn say, má kể đi kể lại câu chuyện nghe có vẻ khùng điên.

Cũng tới lúc đến khoảng thời gian vui nhất. Ngày nào cũng có đánh kẻng. Tiếng kẻng leng keng khác với tiếng chuông đồng hồ. Nhắm nghiền mắt đi. Nhắm tới khi tưởng tượng đến một quảng trường giữa ngã sáu với chiếc đồng hồ to. Cái đồng hồ sẽ gióng lên giục giã mặc kệ dòng xe hối hả. Cũng có khi vắng lặng không tiếng động, đồng hồ vẫn cứ cất lên miệt mài. Ngày nào ba cũng được tắm mình trong âm thanh ấy. Đến nỗi một ngày kia nghe có chút khác lạ. Ba thấy mình sắp phải đi một chuyến dài.

***

"Dậy đi Hai ơi!"

Tôi vẫn bị má kêu là quen thói của Tây rồi. Bên đó chỉ có "I và you". Má nhầm. Đều là một chữ nhưng dựa vào sắc mặt và thái độ người ta thì biết "you" là ai.

"Thế thì nói con yêu má bằng tiếng Anh đi!"

Rõ câu trả lời rồi. Không có. Tôi quay mặt vọt ra khỏi nhà. Ráng hồng lồng lộng. Chuyển sang màu vàng rồi đỏ quạch. Cuối cùng là màu đen huyền bí phủ vài chấm trắng. Tôi không có thói quen ngước lên nhìn trời mây ban ngày, cũng chẳng thích đêm vì sắp sang một ngày mới vô nghĩa. Khi tiếng động giảm xuống đáng kể, con người có thể suy nghĩ nhiều thứ một cách tĩnh tâm hơn. Cứ cho là như vậy. Thỉnh thoảng, tiếng xé gió của một chiếc xe lao qua cũng thú vị. Chắc vậy.

"Hello ông!"

"Ờ!"

Tiếng gọi vang vọng, cứ như đập vào cửa kính dội lại. Thì cứ trả lời như mọi ngày thôi. Đã bao lâu rồi không bước ra ngoài?

Lần này thì quay lại thật. Nhỏ Kim cứ như mèo hoang lủi ra sau lúc nào không biết. Phải có ai đó kéo tôi khỏi thực tại này.

"Tưởng hổng thèm trả lời như mọi khi?"

Nhỏ Kim đứng bên từ bao giờ. Không phải câu hỏi cũng như trách móc. Ánh phản chiếu từ cửa kính. Xoa mắt. Dụi liên hồi. Ảo giác tích tụ sao bao ngày mệt mỏi? Chắc không phải, vì chuyện xảy ra đã lâu lắm rồi. Từ khi mang lũ đồng hồ đến thị trấn định cư lại, người ta đã nhìn chúng tôi bằng con mắt lạ lẫm. Chúng không phải là khinh bỉ. Chúng không thương, không ghét. Đơn giản chỉ là họ không hiểu.

"Tưởng tui chán đời, hóa ra ông còn chán đời hơn." Nhỏ bĩu môi, đánh một cái nhìn ngờ vực về phía tôi. Không phải, cổ dành ánh mắt đó cho ngôi nhà nhỏ và cửa hàng của tôi.

"Tại sao những chiếc đồng hồ của ông lại có mùi ám khói?"

"Mùi khét thì đúng hơn. Mùi gỗ cháy. Chúng chẳng bán được cho ai cả nhưng mẹ tui vẫn muốn giữ lại. Vì ba đã để chúng lại. Đơn giản thế thôi!"

"Ba ông đâu? Tui chưa bao giờ thấy ổng."

Tôi ngẫn ngừ không biết trả lời câu hỏi đó ra sao. Cuối cùng cũng nói ra là ba đi suốt, đến nỗi gần như không nhìn má và tôi. Ba cứ làm ra vẻ huyền bí, nhưng đối với tôi lại là xa lạ. Nếu thời gian là thứ để những câu chuyện nhuốm màu huyền thoại, có lẽ không còn ai rảnh rang mà khám phá khoảng thời gian trong đời của một người khác.

Chúng tôi dạo bộ trên phố. Thị trấn trông sáng sửa hơn sau cơn mưa. Đường khô dần sau một hồi nắng chiếu. Vỉa hè ở đây toàn màu mận chín. Nhỏ bạn không thích màu này, vì nó pha trộn giữa lửa đỏ và khói xám. Bụi nữa, Tất cả chúng làm con người gục ngã chỉ sau thời gian ngắn ngủi.

"Đến nhà tui rồi. Uống đá me không, tui mời."

Không đợi tôi đồng ý, nhỏ chạy ngay vào nhà. Gọi là quán nhưng chỉ có một chiếc bàn to án ngữ trước mặt tiền. Trong nhà và bên ngoài bày mấy chiếc bàn ghế nhựa. Một quán nước điển hình như bao chỗ khác.

"Thông cảm nha, nhà hơi nhỏ chút."

"Tui thích nhỏ xinh vậy. Nhìn nhau rõ hơn."

Lúc này mới thấy nhỏ cười. Dù rất nhẹ. Tôi đón lấy ly nước nhỏ đưa, làm ngay một ngụm. Mát lịm. Vị chua ngọt đặc trưng tưởng quen mà hôm nay có chút lạ. Đúng là tôi chưa uống nước ở đây bao giờ.

"Mãi mà chưa tối nhỉ?"

Một câu hỏi bâng quơ. Tôi không biết trả lời sao. Lục lại trí nhớ, có lần nhỏ nói mình sợ buổi tối. Không phải vì sợ bóng tối mà khi trời tối là lúc con người mất cảnh giác nhất. Tôi cũng nghe phong thanh nhưng giờ mới rõ. Trước đây nhà nhỏ buôn bán hàng tạp hóa to lắm, có lẽ cũng nhất nhì thị trấn này. Sáng sáng, họ bày hàng tràn ra đường. Hai căn nhà lớn cũng chất đầy hàng hóa. Cơn sốt đồ ngoại tràn đến, họ chớp thời cơ, dồn vốn nhập về hàng Nhật, hàng Thái rồi Trung Quốc, Hàn Quốc. Cứ mỗi trào lưu hàng hóa xuất hiện, họ đều nắm bắt và kinh doanh thành công. Bán hàng tạp hóa nghe không oai nhưng với nhiều chủng loại lại có giá thành rẻ, cửa hàng nhanh chóng phát triển, cô con gái duy nhất được nuôi nấng, ăn học tử tế.

Ly nước đã hết từ bao giờ. Còn toàn đá thôi. Kim đón lấy, thoăn thoắt làm ly khác đưa tôi. Ngại thật. Có lẽ cái chất con nhà buôn bán lanh lợi thường trực sẵn trong Kim rồi. Thế thì ở đâu, làm gì cũng sẽ sống được thôi. Chỉ có vết thương lòng vẫn tồn tại mãi như nếp hằn sâu trong trí óc. Một đám cháy đã cướp đi tất cả. Cháy to lắm, to nhất thị trấn từ trước đến nay. Cũng thật thần kỳ khi đứa con chỉ bị một vết sẹo ở tay, trong khi không còn ai nữa.

Chuông kêu. Tôi giật mình định thần lại. Mình còn may vì vẫn còn bố. Tôi lại nhìn về nhỏ. Ánh mắt vô hồn nhưng vẫn mang vẻ mạnh mẽ.

Nhỏ bạn lặng lẽ theo sau tôi, chân đã bước vào nhà tôi từ hồi nào. Kim không tỏ vẻ ngạc nhiên, chỉ đánh mắt liên tục về đám đồng hồ. Loại dài, chạm trổ cầu kì đứng hiên ngang dưới sàn. Loại nhỏ hơn treo trên tường cũng kênh kiệu không kém vì ở vị trí cao hơn. Còn nữa, là mấy cái đồng hồ cỡ quyển truyện tranh mà quả lắc đung đưa đồng loạt theo một hướng. Hệt như bọn sóc lóc chóc. Tôi bật cười khi nghe nhỏ so sánh. "Ngộ ha. Nếu không nhìn tận mắt thì khó mà tưởng tượng được".

"Nhưng trông bà chẳng có vẻ gì là ngạc nhiên cả."

"Ai đã từng hút chết thì cũng thế thôi. Giống ông mà."

"Ái chà, hôm nay hai đứa trông tràn đầy sức sức sống đó. Bé Kim nè, ở lại ăn cơm luôn đi cho cu Hai đỡ càm ràm. Chừng bảy giờ nghe tiếng chuông đồng hồ vui tai lắm." Giọng má bỗng tươi vui đến không ngờ.

"Dạ. Mà hôm nay trong phòng có mùi thơm quá."

"Cô xông tinh dầu đó. Đỡ mùi gỗ cháy nha."

Thực ra, số đồng hồ mới ở đây đã nhiều hơn những chiếc cũ bị cháy. Chiếc nào bị thiêu rụi hoặc hỏng nặng quá thì đã bỏ đi rồi. Bây giờ, trông căn phòng đúng nghĩa một thế giới đồng hồ hào nhoáng và tràn đầy màu sắc. Gọi là vương quốc hay thiên đường đồng hồ cũng được. Vụ cháy trước kia đã qua lâu lắm rồi, đó là sự thật.

"Con thấy bình chữa cháy này cũng để lâu quá rồi. Mai con thay cái mới nha má."

Tôi quay ra nhìn về phía hai người. Nhỏ Kim đang cười rạng rỡ trong khi giúp má tôi làm bữa. Nhỏ xắn tay áo giống má. Nhìn mấy bàn tay kia đi, dù thế nào cũng đều là của những người phụ nữ tôi muốn đi cùng đến hết cuộc đời.

Chuông ngân vang. Chuông như báo hiệu bắt đầu khoảng thời gian tươi mới.■

PHÓNG SINH

Truyện ngắn của **PHAN ĐÌNH MINH**

"Cái số con sao khổ quá dì Tư. Ảnh tử tế thì đâu đến nỗi. Đận, còn ghiền nữa. Được đồng lời nào ở cái lò sấy vào chích, vào bót con nhỏ. Rồi thân tàn nay mai thôi. Thằng Mừng sẽ không có bố. Cứ nghĩ đến đấy con nát ruột". Người phụ nữ nhỏ giọng, nghe thật da diết. Nói xong, chị ngước cặp mắt mỏi mệt nhìn chăm chăm ra hòn núi giả đứng chơ vơ giữa sân của quán hàng. Nắng, gió hầm hập, làm hòn núi khô xác, bạc khạch. Cảm giác chỉ cần châm ngọn lửa, hòn núi cũng có thể bốc cháy bùng bùng. "Lại gặp một nỗi lòng đây". Tôi lẩm nhẩm trong miệng. Thìa cháo thịt vịt cuối cùng tôi nuốt phập phào, đắng ngoẹt.

Chiếc xe khách lại tiếp tục nổ máy ì ạch, rồi nặng nề tăng tốc. Bức bối quá, tôi liền hé cửa kính hứng mặt vào luồng gió cao nguyên dịu, se, vun vút bâng khuâng ngai ngái, đằm bởi hương cà phê, hương rừng hương gỗ quện với mùi đất bazan nồng nàn. Nhìn lên gương chiếu hậu tôi vẫn còn bắt gặp khuôn mặt đẹp của người phụ nữ ngồi ở hàng thứ tư, trong đó. Dường lúc này trông chị có phần buồn hơn trước.

Gần đến Thành phố Pleiku thì trời đổ mưa sầm sập. Độ này mưa đã vào mùa, mưa dàn dạt trắng cả trời đất. Chiếc xe lầm lũi rẽ vào trong bến. Hành khách ai nấy nháo nhào xuống xe rồi tạt vội vào mấy quán cơm, phở, giải khát ở cuối sân. Được vài ba phút thì lên xe ôm, taxi, lên xe của người thân ra đón. Bến bỗng vắng vẻ, chỉ còn lại tôi và người đàn bà đi cùng chuyến suốt cả ngày. Cao nguyên, tiết trời vào tháng này se lạnh. Tôi rút chiếc áo gió trong túi ra khoác lên người. Bên ngoài mưa vẫn ào ào. Nước mưa cuốn bụi đỏ ngầu xô từng dòng về cuối bến. "Sẽ phải chờ tạnh mới về được nhà chú Chín đây". Tôi sốt ruột nhìn trời rồi lẩm nhẩm. Quay sang người phụ nữ bên cạnh, thật ngạc nhiên khi bắt gặp vẻ mặt thản nhiên của chị. Chị hờ hững gọi một ly nước chanh đá rồi nhẩn nha khua chiếc muỗng con trong cốc, lanh canh. "Xin lỗi, chị về đâu?". Tôi hỏi. Mà cũng không biết hỏi để làm gì. "Đi Kon Tum, anh." Tôi mở to mắt. Đã bốn giờ chiều, trời lại đang mưa, mà từ đây đến Kon Tum những năm mươi cây số. Dường như đọc được suy nghĩ của tôi, người phụ nữ chậm rãi: "Năm giờ có chuyến xe vét. Còn anh?" "Tôi tới rồi!..."

Bất giác tôi nhớ những điều nghe được giữa bác già và người phụ nữ nói chuyện lúc ở thị trấn An Khê. Tôi lúng túng cất lời: "Chị đi Nha Trang có việc?" Dừng giọng vài giây, tôi tiếp: "Hình như chị đang có chuyện buồn?" Thật bất ngờ, người phụ nữ trả lời ngay mà không hề đắn đo: "Buồn... buồn lắm!"

Mưa càng lúc càng nặng hạt hơn. Như có hàng trăm giàn nước ập trên không trung xuống. Người ta nói, cao nguyên có trận mưa kéo dài đến mươi ngày liên tục. Mưa rữa đất, thối cát mưa làm rớt hàng ngàn chiếc bát hứng mủ cao su của nông trường Đaksrai.

Chuyến xe vét đi Kon Tum sồng sộc cua vào bến. Lượn một vòng lướt qua cửa mấy quán cơm phở, cà phê, làm câu chuyện giữa tôi và người phụ nữ bị gián đoạn. Dầu chưa biết hết hoàn cảnh của chị thế nào nhưng tôi cũng cố mỉm cười, nói lời an ủi. "Thôi đành kiên trì vậy. Không có lẽ anh không thấm cái tình của chị, của cháu dành cho. Tấm lòng chắc sẽ đến với tấm lòng." Mắt người phụ nữ nhoè nước. Chào tôi xong, chị xách túi bước lên xe. Bóng chiếc áo màu xanh nhạt chìm vội trong khối người chật cứng.

Xốc ba lô qua vai, tôi xăm xắp ra khỏi bến. Cậu lái xe ôm người nhỏ tí, tóc ướt sượt, đưa tôi về tận ngõ nhà chú Chín Hường. Vừa đến cổng, tôi sững người thấy chú đang giơ tay vẫy vẫy chiếc xe đi Kon Tum mà người phụ nữ có khuôn mặt buồn ngồi trên đó. Cánh tay của chị cứ thò mãi ra cửa để chào chú Chín Hường. Quay lại, chú Chín đột ngột thấy tôi. Chú reo lên rồi ôm chầm lấy. Dễ có đến bốn năm năm nay hai chú cháu tôi chưa gặp nhau. "Thằng quỷ. Anh chị Thắng thường chứ con?" "Trước hôm đi công tác miền Trung, bố con khấn khoái dặn. Kẹt công việc thế nào thì cũng phải lên thăm chú, xem chú ra sao."

Khi đã yên vị trên chiếc ghế tựa trong nhà. Tôi lấy lọ thuốc chữa thấp khớp đưa cho chú Chín. "Chú biết không. Đó, bố con nhờ người quen mua tận bên Ấn Độ. Bố lo cái đầu gối của chú lắm." "Anh Thắng thiệt hết sức.... Chú đỡ nhiều rồi. Mà quên, thư từ không khi nào nói cho bố con hay."

Ríu... Ríu... Xẹt.

Tôi giật mình nhìn ra cái chòi chim sát bờ rào hàng xóm. Hai con chim chú Chín nhốt trong chiếc lồng bỗng nháo nhác, kêu loạn xị. Tôi phân vân. Không hiểu vì lý do gì mà chúng dáo dác thế? rồi lại tự trả lời: Chắc hai con chim thấy người lạ, nên hoảng hốt đây.

Chú Chín Hường dáng người dong dỏng, thường vận bộ đồ bà ba màu đen rộng thùng thình. Khuôn mặt chú Chín quắc thước. Tôi đoán chú Chín độ này an nhàn dễ chịu. Thì thấy chú đỏ da, mà còn chơi chim, cá cảnh nữa. Giờ, trong nhà có mỗi mình chú, thím Hường mất đã được mươi lần giỗ rồi. Thằng Phác là con trai duy nhất của chú thím thì đang bận tu nghiệp bác sỹ ở Úc. Chú thím ở với nhau những mười một năm mới sinh ra nó. Khi thằng Phác lên tám tuổi thì thím Hường mất vì mắc bệnh ngã nước. Chú Chín không tục huyền, dồn tâm lực chăm lo cho thằng con. Mà chú cũng mới nghỉ hưu, không làm trong Ban An toàn thuộc khối văn phòng, được hai năm nay thôi. Ngày xưa, chú Chín Hường với cha tôi là bạn cùng chiến đấu ở chiến trường Nam Lào.

Bữa cơm hôm đó chú Chín đãi tôi thật thịnh soạn, có thịt gà xé, tôm nướng, măng muối dầm ớt và thịt lợn rừng. Mọi thứ đều có sẵn ở cái chợ nhỏ gần nhà. Chuẩn bị trong bếp xong đâu đấy, tôi ra giếng tắm rửa. Ngay giữa trung tâm thị xã, có nước máy mà sao chú Chín lại dùng giếng đất không biết. Có lẽ giếng cao nguyên trong và ngọt nên chú không dùng nước máy. "Nhanh lên rồi ăn cơm con." Vừa nhắc tôi, chú Chín vừa quay ra nựng hai con chim nhốt trong lồng: "Bọn mi phải ngoan, phải biết điều. Ông sẽ mua mẻ kê mới. Đừng sợ nhau, đừng nháo nhác... hè."

Tôi để ý, trong lồng có hai cái lọ bé tí xíu đựng hạt kê gắn ở hai mé đối diện của nan lồng. Sao, lại dùng tận hai lọ thức ăn? Không lẽ hai con chim này ăn... riêng? Tôi nghĩ ngợi. Nếu không vì đói chắc chúng chẳng buồn mổ thức ăn để trong hai cái lọ. Trông chúng rã rời, mệt mỏi quá, không còn một tí giảo hoạt tự nhiên mà tạo hoá đã ban cho.

Buổi tối, khi cơm nước xong xuôi. Tôi và chú Chín ngồi uống trà ngoài thềm. Sau khi báo cáo chú về sức khoẻ của cha mẹ tôi ngoài Hà Nội, chợt nhớ ra người phụ nữ đi cùng chuyến xe suốt cả ngày, tôi hỏi chú Chín: "Chị phụ nữ lúc chiều là người bà con mình hả chú Chín?". "À... ừ. Con nhỏ Phượng, cũng là con gái của anh bạn kết nghĩa huynh đệ với chú. Nó đi Nha Trang, có mấy con khô, ghé qua biếu chú. Ủa, mà con quen nó?". "Thì con với chị cùng đi một chuyến xe từ Nha Trang. Chị tìm chồng, chú Chín." "Ừ, thằng chồng...."

Mặt chú Chín Hường bỗng tối đi. Chú Chín ngụm một cái xẹt, hết chén trà. Xong, chú nói nhỏ. Tôi chỉ nghe được mấy câu:

"... Cái thằng quá xá, chết bầm." Chú Chín trầm ngâm một lúc rồi giọng chú đều đều: "Căng tin bán ở nhà văn hoá Kon Tum con nhỏ Phượng thu nhập tạm tạm, kể ra nuôi được cả nhà, tươm tất thì không mong nhưng cũng đỡ, nhàng nhàng. Xưa, ba của con Phượng là chủ sấy và chế biến gỗ vào loại dầy vốn nhất ở Kon Tum. Thằng chồng nó làm thợ trong nhà. Anh Sáu Thực quý, giao phó mọi công việc, rồi cuối cùng giao luôn cả cô con gái cưng hơn vàng cho. Mà hồi đầu, con Phượng đâu có ưng thằng đó, chúng lạnh nhau lắm, vì anh Sáu cứ ép. Năm 1994, anh Sáu mất đột ngột do tụ huyết trong đầu. Cái xưởng gỗ, về tay vợ chồng con Phượng. Thật chẳng hiểu được, bao năm trong nhà, thằng đó không quậy. Thế mà sau khi Ba vợ mất được vài tháng, nó đâm đổ đốn, nhậu nhẹt, xỉn suốt ngày. Cờ bạc nữa. Nó bảo là chơi cho đã, nhậu cho bõ bởi gần mười năm khổ quá, cứ co ro gầm chạn. Thật, các cụ nói chẳng sai: thân sợ giạ, lạ sợ... lòng con người khó lường. Con nhỏ Phượng buồn lắm, khuyên giải hoài không đặng. Nhiều lúc thằng chồng còn gây, hành hạ hai má con nó nữa. Cái xưởng đình đốn, thua lỗ. Cách đây hai năm, nhân lúc con Phượng đi vắng, thằng chồng gọi người đến nhượng cái xưởng rồi xuống Nha Trang cặp với một con nhỏ, hùn nhau dựng chiếc lò sấy. Chỉ có điều, giờ không sấy gỗ mà là sấy cá. Thằng chồng biền biệt chẳng thèm đoái hoài gì hai má con con Phượng. Chú biết con Phượng cũng hết tình với thằng đó rồi, nhưng vì không muốn làm sai lời trăng trối của anh Sáu. Cứ hai ba tháng chị Sáu lại bắt con nhỏ xuống Nha Trang kêu chồng. Nó nói. Dầu bị ảnh hắt hủi nhưng má nó bảo cố để thằng Mừng sau có cha. Chú thấy trên đời ít người tốt được như con Phượng. Ừ, bà già lúc trưa cháu thấy là dì ruột chồng con Phượng, chắc bả cũng xuống Nha Trang có công chuyện nhưng giận không thèm gặp thằng đó."

Tôi ngồi thừ nghe chú chín nói về hoàn cảnh của Phượng mà lòng xắt lại. Thì ra ngọn nguồn vậy đó.

Hai con chim Hoàng Yến và Bạch Yến lại kêu ríu ríu. Chúng hoảng hốt nhìn nhau một lúc rồi thảng thốt lao mình vào nan lồng xành xạch, vùng vẫy muốn thoát ra ngoài. Tôi thấy lạ, thắc mắc trong lòng mà chưa kịp hỏi chú Chín. "Hai con chim cứ dáo dác thế chú Chín?" Chú Chín Hường thoáng nhìn tôi rồi gật gật đầu. Giọng chú thủng thẳng. "Quý lắm đấy. Chúng là hai loại chim cùng giống nhưng khác loài. Con nhìn mà xem. Kia, con có màu trắng tuyết là Bạch Yến, còn con phơn phớt này là Hoàng Yến. Con Bạch Yến trắng như bông tuyết, trông quý phái, nhưng yếu đuối. Còn con Hoàng Yến khoẻ mạnh cứng cáp. Con thấy... đó, rất đặc biệt, Hoàng Yến có một chúm lông như cái mào. Hàng trăm con chim mới được một, như thế này. Hiếm lắm. Chú định ghép hai loài lại với nhau. Chắc chắn sẽ được một loài chim Hoàng Bạch độc đắc, có túm lông tuyệt tác trên đầu."

Chú Chín nói một mạch, tựa như tôi đã gãi đúng vào chỗ ngứa. Nhìn chú Chín say sưa giảng giải, tôi có cảm giác trên đời này với chú chỉ có mỗi điều quan trọng duy nhất là... chim cảnh. Chú Chín nói tiếp. "Đây là hai con chim quý của em ruột chú ở Quy Nhơn gửi biếu. Đã ba năm nay chú chưa gặp vợ chồng nó. Cậu em muốn giáp mặt. Chú thì lần nữa mãi không khi nào đi được, cuối cùng nó phải kiếm bằng được hai con Bạch Yến và Hoàng Yến rồi điện lên chú mới chịu về. Đã hai chục hôm nay, chẳng hiểu sao chú ép hoài mà hai con chim không chịu...!"

Thì ra vậy, con Hoàng Yến và Bạch Yến khác loài, chú Chín nhốt chung lồng để tạo một giống chim đẹp mới, có đủ đặc tính hai loài. Tôi ngỡ ngàng mà không thể nào tin được. Dù là chim nó cũng phải có cảm tình với nhau mới có thể kết thành trống mái? Nếu cùng loài mà chúng chẳng ưng nhau cũng đâu được. Tôi bỗng buồn. Chú Chín Hường đã bất tuân cái lẽ thông thường. Chú cưỡng điều mà tự nhiên không muốn. Đừng nên thế. Làm trái với tự nhiên có khi còn là có tội đó chú Chín à. Nghĩ vậy, nhưng tôi chỉ dám can xa. "Theo cháu, chắc không ổn, vì chỉ có ở chung một lồng mà chúng không chịu thì làm sao có thể." "Phải kiên trì chứ. Cái nghề này đòi hỏi dầy công. Bay không biết, chú còn ghép được loài chim Ngũ Sắc với loài Quế Lâm nữa là." Biết không thể nào lung lạc được ý nghĩ của ông già. Tôi đành im lặng. Đêm đó, mới hai giờ sáng chú Chín đã thức giấc. Chú lại bàn, châm một ấm trà, ngồi uống một mình. Hình như chú Chín cũng biết tôi khó ngủ.

Sáng hôm sau, tôi lên công ty làm việc rồi ngày mốt đi máy bay ra Hà Nội.

- Ô kìa cháy.

Anh bạn lái xe taxi hốt hoảng nhìn gương chiếu hậu rồi ngoảnh sang tôi. Tôi ngoái đầu. Cụm khói đen nghi ngút bốc lên ở dẫy phố khu nhà chú Chín ở.

Tôi thoắt giật mình. Rút điện thoại ấn số máy bàn nhà chú Chín.

Reng. Reng. Reng... chú Chín không nhấc máy.

Chắc chẳng có chuyện gì xảy ra đâu. Tôi bụng bảo dạ. Quầng khói đen kịt bốc được một lúc thì tắt ngấm. Khi chiếc taxi của tôi đến khúc ngoặt rẽ vào cổng sân bay thì không còn khói nữa.

"Lúc 07 giờ 0 phút tại phường Trà Bóng, xảy ra hỏa hoạn xưởng phế liệu. Sau 5 phút lực lượng Phòng cháy chữa cháy của Thành phố đã có mặt kịp thời và khống chế hoàn toàn đám cháy."

VOV giao thông Đài Phát thanh truyền hình Thành phố Pleiku phát trên radio của chiếc taxi. Cậu lái xe trẻ măng mỉm cười.

Khi đã yên vị trong nhà cách ly, bỗng tôi thấy một anh An ninh cửa khẩu dắt chú Chín vào. Tôi ngạc nhiên. Chắc chú Chín quên nhắn bố điều gì đây. Dường như đoán được ý nghĩ của tôi. Chú Chín Hường lúng túng, trông đến tội. Mặt chú còn dính bụi than. Quần áo thì xộc xệch. "Không có gì Dũng ạ. Chú phiền anh này cho vào, chỉ nói với cháu là cái xưởng phế liệu nhà bên cạnh hỏa hoạn, lan sang khu chòi chim. Cũng may mấy chú PCCC ôm được đám chim ra. Thương các chú lính quá. Lửa táp má táp lưng vì cứu mấy lồng chim. Thấy điện thoại bàn reo. Không kịp nhấc máy, chú linh cảm là cháu gọi. Chú ra sân bay tiễn cháu và cũng định nói. Chú đã phóng sinh hết lũ chim. Cả Hoàng Yến và Bạch yến rồi."

Nói xong, chú Chín cười hiền. Tôi nắm hai cánh tay chú Chín lắc lắc "Thôi, con về. Chú Chín gắng giữ cái đầu gối đừng để đau lại. Gửi thư cho Phác, chú cho con hỏi thăm nó nhé."

Mấy tiếng đồng hồ ngồi trên máy bay tôi cứ hình dung. Chú Chín Hường một tay giơ cao chiếc lồng chim, tay kia mở cửa phóng sinh cho hai con Hoàng Yến và Bạch Yến. Đúng là chim xổ lồng. Con Hoàng Yến và Bạch Yến vù ra, bay mãi lên, sau đó chúng sà xuống bên cạnh người chú Chín, rồi lại lượn ríu vào nhau một lần nữa, trông như một điệu vũ cổ điển ấy. Sau đó chúng rướn ức căng tròn bay vút vào không trung.

Chú Chín Hường vẫn đứng như thế, tay giơ cao chiếc lồng chim. Bóng chú hoà vào dáng chiều cao nguyên đẹp tuyệt.■

Pleiku - mùa mưa.

HƯƠNG MÙA XUÂN ĐỊU NGỌT

Truyện ngắn của **NGUYỄN CÔNG ĐỨC**

"Mẹ, sao mẹ lại vô lý như thế chứ?" Từ trong phòng khách tiếng Hương dằn dỗi, hơi có chút cắn cảu vọng ra.

"Mẹ không vô lý, là mẹ chỉ nghĩ cho con mà thôi! Mẹ không muốn con lại phải chịu cảnh như mẹ!" Bà Xoan nhẹ nhàng vừa vuốt mái tóc dài óng ả của Hương vừa nói.

"Như thế không phải mẹ đang nghĩ cho con, mà là mẹ đang nghĩ về mẹ thôi, mẹ nghĩ cho con thì mẹ phải đồng ý chuyện của chúng con chứ?" Hương giọng giận dỗi mếu mếu vùng vẫy trong vòng tay bà Xoan đang ôm quanh mình.

"Không được, con chưa hiểu chuyện thì mẹ phải có trách nhiệm nói cho con biết. Con chưa từng trải qua những đêm nằm một mình mà chỉ nơm nớp lo cho tính mạng của người mình yêu thương khi có những đám cháy ở đâu đó. Lửa không chừa một ai đâu con ạ! Chỉ cần sơ suất một chút thì không tàn phế cũng mất mạng, lúc ấy con sẽ sống thế nào, mẹ không nhẫn tâm thấy cảnh ấy lại xảy ra lần nữa trong gia đình mình!" Bà Xoan vừa chấm chút nước mắt đang thấm ra gò má và khóe mắt đã bắt đầu có những vết chân chim.

"Nhưng con yêu anh ấy! Chúng con yêu nhau mẹ ạ! Dù gì chúng con cũng sẽ cố gắng vượt qua tất cả. Khi chấp nhận yêu anh ấy con cũng đã sẵn sàng chấp nhận tất cả mọi cái đến với mình. Cũng như mẹ với bố vậy thôi!" Hương hạ giọng như năn nỉ bà Xoan.

"Mẹ với bố khác, mẹ không hối hận khi yêu bố con, mẹ chấp nhận mọi cái, nhưng mỗi lần thấy cảnh bố con trước những đám cháy là mẹ lại không an lòng, cứ nhắm mắt lại là mẹ thấy sợ, mẹ sợ mất bố, con ạ! Cũng may là đến bây giờ ông ấy vẫn còn ở bên mẹ con mình, cho dù không còn lành lặn như xưa. Vì thế mẹ không muốn con lại lặp lại cuộc đời của mẹ. Con nghe mẹ một lần này thôi, được không Hương?" Bà Xoan cũng xuống giọng như năn nỉ con.

"Con yêu anh ấy cũng như mẹ yêu bố, tình yêu mà sao mẹ cứ phải phân biệt như vậy chứ? Dù gì con cũng sẽ không chia tay anh ấy đâu!" Hương chợt cao giọng.

"Không được! Mẹ cấm con qua lại với nó, mẹ nói lần cuối đấy. Nghe chưa?" Thấy Hương vẫn cương quyết với ý định của mình bà Xoan cao giọng hơn nói như quát.

"Mẹ, mẹ vô lý lắm! Mẹ lấy quyền gì mà cấm chúng con! Con… con… dù gì con cũng đâu phải con của mẹ… hu… hu… hu…" Hương bật khóc nức nở rồi vùng khỏi vòng tay bà Xoan chạy vào phòng đóng sập cửa lại, tiếng nức nở vẫn men theo khe cửa vọng ra.

Bà Xoan thẫm đẫm hai hàng nước mắt như muốn đổ gục xuống chiếc sô - pha trong phòng khách sau khi nghe những gì Hương vừa nói.

Vừa đi đánh cờ bên hàng xóm về, đứng ngoài cửa một lúc, nghe hết những gì hai mẹ con nói với nhau, giờ đây ông Thiên mới tập tễnh bước vào ngồi bên bà Xoan: "Bà bình tĩnh lại đi, con nó không có ý gì đâu! Có gì lựa lời nói với nó."

"Từ ngày nhận nó về nuôi đến nay đã bao giờ nó cãi lời tôi đâu, thế mà bây giờ nó còn nói nó không nhận người mẹ này nữa, ông bảo tôi phải làm sao bây giờ?" Bà Xoan được thể vừa khóc to vừa nói như cố ý cho Hương trong phòng nghe thấy.

"Nó bảo không nhận bà là mẹ bao giờ? Nó vẫn là con mình đấy thôi! Bà đừng suy nghĩ linh tinh nữa, thôi bà đi nghỉ đi để tôi lựa lời nói với nó!"

Dìu bà Xoan vào phòng nghỉ xong ông Thiên không vào phòng Hương ngay mà ông pha ấm chè rồi châm điếu thuốc ngồi một mình ở phòng khách trầm ngâm suy nghĩ. Điếu thuốc ông rít được một hai hơi rồi tự cháy đùn lên một cục tàn có ngọn. Ông biết cả hai mẹ con bà Xoan mỗi người đều có cái lý đúng của mình, và ai cũng khăng khăng theo ý của mình mà không cùng ngồi lại với nhau để tìm ra được cái chung nhất. Ông phải làm sao để dung hòa được đối với cả hai người.

Ông Thiên biết bà Xoan rất yêu mình. Chính vì yêu ông nên bà mới song hành cùng ông đến tận bây giờ. Ông cũng biết mỗi lần ông đi thực hiện nhiệm vụ là mỗi lần bà ấy ở nhà nơm nớp lo âu, hàng đêm mất ngủ. Chỉ khi nào ông thông tin về tình hình an toàn bà mới thở phào nhẹ nhõm. Thi thoảng ông vẫn đùa bà, nếu bà mà người mắc bệnh tim chắc không dám yêu ông, lấy ông mất. Bà đã từng kể với ông, mỗi khi có đám cháy, không liên lạc được với ông là bà lại liên tục cập nhật tình hình từ tivi, báo chí, từ những người xung quanh, thậm chí có khi bà đến tận nơi, nếu gần, để xem ông thế nào. Mỗi khi thấy cảnh ông cùng đồng đội băng mình qua những ngọn lửa hung dữ để lao vào cứu người, cứu của, dập tắt những đám cháy là tim bà thót lại. Bà lo cho tính mạng của những người đang hết mình chống lại giặc lửa, trong đó có chồng của bà.

Ngày ấy, trong một đám cháy lớn ông Thiên đã cứu sống được một bé gái duy nhất của một gia đình đang yên giấc trong đêm. Khi đám cháy được dập tắt thì cũng không còn một ai sống sót, và ông Thiên cũng đã bị bỏng một phần cơ thể. Đứa bé gái ấy sau đó đã bị sang chấn tâm lý, luôn luôn tỏ ra sợ hãi trước mọi việc, cho dù là một tiếng động mạnh. Lúc đầu mọi người định đưa nó vào trại trẻ mồ côi khi biết nó không còn ai thân thích. Biết được tin ấy, bà Xoan đã bàn với ông Thiên hay là xin nhận nó về nuôi. Hai ông bà lấy nhau đã lâu mà chưa có lấy được một mụn con, hai lần bà đậu thai thì cả hai lần bà bị sảy không giữ được. Có bữa bà đi xem thì ông thầy phán phải có đứa con nuôi thì may ra nhà bà mới có được đứa con. Bà Xoan bảo ông có công cứu nó coi như cũng là cái duyên. Ông gật đầu đồng ý. Kể từ đấy đứa bé gái ông cứu đã về ở với gia đình ông. Đó chính là Hương. Hai ông bà đã ra công chăm sóc, cho Hương đi chữa trị tâm lý, một thời gian sau những dấu ấn đau buồn qua đi Hương mới ổn định và trở lại bình thường. Nhưng thi thoảng những hình ảnh cũ vẫn ẩn hiện trong trí nhớ làm Hương lại lên những cơn đau đầu, khó chịu. Bà Xoan đã hết lòng chăm sóc Hương con như con mình dứt ruột đẻ ra, bởi cũng từ ngày ấy bà Xoan đã lại thêm một lần sảy thai nữa, bác sĩ khuyên bà không nên cố nữa vì sẽ ảnh hưởng đến sức khỏe.

Ba năm trước đây, ông Thiên do bị thương nặng trong khi làm nhiệm vụ dập lửa cho một cháy lớn, không thể tiếp tục công việc chữa cháy tại tuyến đầu được nữa nên ông xin nghỉ hưu sớm. Cái đám cháy ấy đã làm ông ngã từ trên cao xuống bị gần như liệt một bên chân, cái đầu ông bị chấn thương nặng, lúc nhớ lúc quên, một vài vết bỏng loang lổ khắp người.

Phải nói ông Thiên là người cực kỳ đam mê công việc mà ông đã lựa chọn, năm mười tám tuổi ông thi tuyển vào Trường Phòng cháy chữa cháy, suốt những năm từ khi trên ghế nhà trường đến khi ra công tác, ngày nào cũng như ngày nào hoặc là ông mệt phờ ngã trên sàn tập huấn, hoặc là kiệt sức với các nhiệm vụ cứu viện khẩn cấp nhưng trong lòng ông lúc nào cũng sung sướng tự hào. Có lẽ trong mắt mọi người nghề lính chữa cháy vô cùng nguy hiểm nhưng đối với ông đó là cả tuổi thanh xuân là niềm kiêu hãnh, là niềm vinh dự, là giấc mơ đẹp đẽ. Ông Thiên từng nghĩ có lẽ suốt cuộc đời này sẽ gắn bó với nghề lính chữa cháy, vì vậy dù bỏ nghề nhưng thi thoảng có những vụ cháy ở gần ông vẫn cứ thích âm thầm chạy đến các hiện trường hỏa hoạn, ông biết mình không làm được gì cả nhưng vẫn ham muốn có mặt bên các đồng đội của mình, chứng kiến họ dập tắt từng đám cháy, để rồi cảm thấy tự hào từ tận đáy lòng. Lần thực hiện nhiệm vụ cuối cùng đã gây cho ông Thiên những tổn thương nghiêm trọng, không chỉ khiến bị bỏng nặng tứ chi và thân thể, mà hơn thế nữa còn có người đồng đội thân thiết của ông đã hy sinh. Phải nằm viện mất gần một năm và ông mãi vẫn không chấp nhận nổi sự thật này. Trong những đêm bị dày vò bởi vết thương không thể nào chợp mắt, cảnh tượng thảm khốc khi thấy đồng đội hy sinh cứ trở đi trở lại đối với ông. Còn bà Xoan thì không biết liệu ông có cảm thấy hối hận vì đã tham gia nhiệm vụ lần đó, có hối hận vì đã tham gia nghề lính chữa cháy hay không? Ông Thiên thì nghĩ, nếu thời gian có quay trở lại ông vẫn sẽ lựa chọn sát cánh cùng đồng đội xông vào biển lửa không chút nao núng, bởi đó là chức trách của những người lính chữa cháy như ông.

Khi Hương đánh tiếng yêu một người lính chữa cháy thì bà Xoan đã ngấm ngầm phản đối, bà vẫn đem những câu chuyện của ông Thiên ra để cảnh tỉnh Hương hòng làm Hương thay đổi ý định. Ông Thiên thì vẫn ngấm ngầm ủng hộ con những cũng không tỏ ý phản đối ý định của vợ. Ông vừa mong con có tình yêu, có hạnh phúc cho riêng mình và ông cũng muốn có thêm một người cùng ngành với mình để có thể chuyện trò tâm sự, nhưng ông cũng không muốn con phải chịu cảnh như vợ mình. Ông biết bà Xoan cũng có cái lý của bà, bà thương con theo kiểu của riêng bà. Ông biết nên ông không cản ý nghĩ của bà.

Khi điếu thuốc thứ hai đã tàn, uống nốt chén nước chè đã nguội, khi những hình ảnh xưa cũ chạy lướt qua một lượt trong đầu, khi những ý nghĩ được xắp xếp lại, ông Thiên đứng dậy đi đến phòng của Hương gõ cửa: "Con gái, bố vào được không con?"

Có tiếng cạch cửa, Hương hai mắt đỏ hoe, sưng húp đi ra mở cửa cho ông Thiên. "Thôi nào, có gì mà phải phải khóc sưng mắt lên như thế? Mẹ không cho yêu anh này thì yêu anh khác, con gái bố xinh như thế này lo gì thiếu người yêu, tội gì khóc cho nó xấu người đi!" Ông Thiên vừa đi vào phòng vừa tỏ ý trêu con gái để tạo không khí yên bình trở lại.

"Bố, bố không định vào hùa với mẹ để cản con đấy chứ?"

"Không, bố không cản con! Nhưng con nói với mẹ như thế là làm mẹ tổn thương lắm đấy con biết không? Mẹ đã yêu thương con hết mực, cho dù con không phải con do bố mẹ sinh ra, nhưng bố mẹ đã có lúc nào coi con là người ngoài đâu. Thế mà con nỡ làm mẹ con đau lòng rồi đấy!"

"Bố, con xin lỗi! Con sẽ xin lỗi mẹ, con hứa sẽ không làm mẹ buồn nữa! Nhưng bố bảo mẹ đừng cản chuyện con yêu anh Hữu nữa được không bố, anh ấy cũng là đồng đội của cùng nghành với bố nữa đấy!"

"Được rồi, được rồi, bố con mình sẽ cùng thuyết phục mẹ, bố tin mẹ sẽ hiểu ra thôi. Con cũng phải hiểu cho mẹ, là mẹ chỉ muốn tốt cho con thôi chứ không phải mẹ khó khăn gì với các con cả. Nếu thằng Hữu nó thực lòng yêu con thì bố cũng đồng ý chuyện hai đứa. Nhưng bố nói trước, hai đứa yêu nhau rồi thì dù khó khăn vất vả hay gì gì đi nữa cũng không được buông tay nhau ra. Đừng có sau này thằng Hữu nó có chuyện gì không may như bố chẳng hạn, ấy là bố nói trước thế chứ bố không mong nó xảy ra những chuyện như vậy, mày mà quay lưng lại với nó thì đứng trách bố đấy! Nghe chưa?" Ông Thiên ráo trước với Hương.

"Con hứa! Bố tin ở con gái bố đi chứ!" Hương làm bộ xụ mặt nhìn ông Thiên.

"Nhớ đấy! Còn bây giờ thì lau nước mắt và sang xin lỗi mẹ con đi, đừng để mẹ phải buồn lòng, rồi bố con mình cùng thuyết phục mẹ!"

"Vâng!" Hương líu ríu nghe lời ông Thiên. Hai bố con bèn dắt tay nhau cùng sang chỗ chỗ bà Xoan cũng vẫn đang rấm rứt.

"Thôi, bà già rồi mà vẫn còn giận dỗi như trẻ con thế à? Con nó biết lỗi rồi, nó sang xin lỗi bà đây này!" Ông Thiên nhẹ nhàng ngồi xuống bên cạnh vợ vỗ về.

"Mẹ, con xin lỗi mẹ! Con không nên nói thế với mẹ, mẹ tha lỗi cho con mẹ nhé!" Hương nắm lấy bàn tay bà Xoan giọng hối lỗi.

"Chị thì lớn rồi, thì cần gì đến chúng tôi nữa! Chị đủ lông đủ cánh rồi thì chị cứ bay đi, tôi cản làm sao được nữa!" Bà Xoan vẫn ra giọng giằn dỗi nhưng đã nhẹ nhàng hơn.

"Thôi, bà đứng chấp trẻ con, con nó lớn mà chưa có khôn, bà bỏ qua cho nó lần này đi. Chúng nó lớn rồi, chuyện của chúng nó để chúng nó tự lo, sướng khổ chúng nó tự chịu, tôi với bà có sống mãi với chúng nó được đâu mà cứ bao đồng. Mà ai cũng như bà thì để cánh lính chúng tôi ê sắc ế hết à?" Ông Thiên vừa đùa vừa trêu vợ.

"Ông ấy, chỉ được cái bênh con thôi! Cứ để cho các ông ế hết đi, ông mà không có tôi thì chắc cũng chẳng ai rước!"

"Đấy, thì thằng Hữu cũng thế, may mà có con Hương nhà mình nó thương, vậy nên bà đừng cấm nó nữa nhá, nó ế tội nó ra!"

"Ông chỉ được cái…." Bà Xoan bỏ lửng câu nói rồi quay sang nhìn ông Thiên với cái nhìn ấm áp. "Thôi tôi thua bố con ông rồi!"

"Vậy mẹ đồng ý rồi đấy nhé! Con yêu mẹ!" Hương sà vào lòng bà Xoan và ôm cổ bà nở nụ cười thật tươi.

"Được rồi, vậy Tết này con bảo Hữu nó đến nhà mình cùng ăn Tết nhé, bố mẹ còn phải xem nó thế nào đã mới gả con gái cho được, ông nhỉ?" Bà Xoan nhìn ông Thiên và hỏi.

Hương nghe vậy chợt thấy lòng mình như nở hoa, mặc dù còn gần một tháng nữa mới đến Tết nhưng cô thấy dường như hương sắc mùa Xuân đang bay về đậu trên cây đào chúm chím đầu ngõ. Hai lúm đồng tiền trên má Hương bừng nở như những đóa hoa Xuân.■

NGỌN LỬA

Truyện ngắn của **VÕ THỊ XUÂN HÀ**

Dương đưa cả cánh tay lên che ánh nắng chói chang đang chuẩn bị ngả xuống phía chân trời sau dãy núi Cạn. Ở đây không nghe thấy tiếng rì rầm của biển. Nhưng biển đang ở phía trước mặt, chỉ cách Khe Rám chừng non cây số.

Núi Cạn. Khe Rám.

Các cụ xưa khi đến khai phá vùng đất ven biển này thật lãng mạn. Núi mà cũng cạn được. Vậy mà nó cạn thật. Do dưới sâu những vỉa đá là than. Công trình khai thác than được khoanh và lập Dự án khai thác từ khi Dương còn chưa ra đời.

Khi mới đến mỏ, các chàng trai không khác gì những tân binh. Một chương trình huấn luyện được triển khai ngay lập tức. Ngồi ngay cửa sổ phòng tập huấn, Dương nhìn ra bên ngoài, nơi những cán bộ văn phòng đang rời khỏi phòng thay đồ bước ra. Cả một tốp áo sơ mi trắng lóa dưới ánh bình minh đang lên. Anh ngỡ ngàng trước cảnh tượng thật hấp dẫn đến mê hoặc. Đây là một mỏ than có trữ lượng lớn, than bám trên từng ngọn cỏ, than bay bay trong bầu không khí mà mắt thường cũng có thể đo đếm được. Vậy mà toàn công ty lại có đồng phục sơ mi trắng. Thật đẹp quá.

- Này cậu ngồi gần cửa sổ.

Dương giật mình quay lại nhìn cán bộ tập huấn. Nom anh ta không có vẻ gì khó chịu.

- Dạ...

- Cậu thấy lạ lắm đúng không? Đồng phục sơ mi trắng ở đây khiến tất cả mọi người mới đến đều ngạc nhiên.

Cả phòng ồ lên nhộn nhạo. Không khí giãn ra.

Người cán bộ tập huấn khẽ mỉm cười:

- Đấy là sáng kiến của giám đốc đầu tiên ở mỏ than này. Bác ấy đã nghỉ hưu. Các cán bộ văn phòng ở mỏ ta đều mặc màu trắng. Các bạn sẽ thấy một sự tương phản với màu than đen; nhưng lại tạo nên một cảm giác rất tinh khiết, đúng không nào? Tất nhiên anh em ta sẽ có bộ bảo hộ lao động để xuống mỏ làm việc. Nhưng ai cũng sẽ có áo sơ mi trắng để mặc mỗi khi có hội họp sinh hoạt tập thể.

Cả phòng lại ồ lên tưng bừng.

- Ngày mai là chương trình tập huấn thực hành, tổ chức trình diễn thử nghiệm cháy, nổ khí mê-tan và nổ bụi than trên các đường lò mô phỏng (lò bằng, lò giếng đứng...). Tất cả thay bộ bảo hộ lao động dùng để xuống hầm lò. Có mặt đúng 7 giờ tại Sân tập huấn của mỏ.

Những người thợ và nhân viên kỹ thuật mới được tuyển đều phải qua quá trình tập huấn rất chặt chẽ nghiêm túc. Họ đặc biệt nghe chăm chú bài giảng về cháy, nổ khí mê-tan và nổ bụi than, mối hiểm họa ở những mỏ than. Trong chương trình đào tạo, các học viên được nghiên cứu tài liệu "An toàn phòng chống cháy, nổ khí mê-tan và nổ bụi than"; nghe cán bộ kỹ thuật của Trung tâm An toàn mỏ giảng dạy về cháy, nổ khí mê-tan và nổ bụi than, hậu quả và cách phòng ngừa, thông tin về một số vụ tai nạn cháy, nổ khí mê-tan, nổ bụi than đối với ngành Than; các nguyên nhân và hậu quả khôn lường mà một vụ cháy, nổ khí có thể gây ra; các biện pháp phòng chống.

Dương chăm chú nghe bài giảng quan trọng này. Có những sự việc mà con người không thể làm chủ hoàn toàn, vậy nên phải chuẩn bị hết sức cẩn trọng cho mỗi khắc, mỗi bước đi, để khi phải đối mặt với những tình huống nguy hiểm, có thể tránh được tốt nhất có thể.

Giảng viên đến gần Dương.

"Suy nghĩ gì vậy, bạn trẻ? Em có nghe rõ tôi vừa nói gì không nhỉ?"

"Dạ, thưa cán bộ… Trong quá trình hình thành của than, khí mê-tan sinh ra trong các vỉa than, tồn tại ở nhiều dạng khác nhau như dạng tự do, dạng lỗ rỗng và dạng hấp thụ, đây là loại khí gây ra cháy, nổ hết sức nguy hiểm. Đối với ngành khai thác than hầm lò trên thế giới cũng như ở Việt Nam, vấn đề an toàn cháy, nổ khí mê-tan đã và đang được đặt lên hàng đầu. Hàng trăm vụ tai nạn liên quan đến cháy, nổ khí mê-tan đã xảy ra làm thiệt hại to lớn đến con người và tài sản. Để ngăn ngừa hiểm họa về cháy, nổ khí mê-tan cần hiểu rõ đặc điểm của loại khí này và từ đó đưa ra biện pháp phòng ngừa hiệu quả…"

"Đúng rồi. Em có trí nhớ rất tốt. Em nhắc lại hậu quả của việc cháy, nổ cho cả lớp nghe nhé!"

"Thưa giảng viên. Hậu quả của nổ khí: khí mê tan nổ gây ra hàng loạt sự biến đổi về mặt vật lý và hoá học gây nên các thiệt hại nặng nề về người và tài sản. Cụ thể, nhiệt độ sau khi nổ lớn: nhiệt độ nổ trong đường lò có thể lên tới 1850°C, nhiệt độ nổ trong môi trường kín có thể lên tới 2650°C; hậu quả cơ học: phá huỷ các thiết bị trong lò (tàu điện, thiết bị...), phá huỷ cấu trúc đường lò gây sập đổ lò..."

Cán bộ tập huấn gật gù. Cả lớp im phăng phắc như cảm nhận sự nguy hiểm rình rập bất cứ lúc nào, bất kỳ chỗ nào dưới sâu lòng đất của các hầm mỏ. Cán bộ tập huấn cũng còn rất trẻ. Anh vẽ sơ đồ khá hấp dẫn khiến bài giảng không còn khô khan.

"Các bạn nghe cho kỹ nhé. Tính chất khí mê-tan: mê-tan là loại khí không màu, không mùi, không vị nên bằng cảm giác con người không thể nhận biết được mà phải nhờ thiết bị máy đo mới xác định được như giới hạn nổ: 5 - 15%, hàm lượng nổ mạnh nhất: 9,5%, nhiệt độ cháy: 650 - 750°C...

Các yếu tố cơ bản gây cháy, nổ khí mê-tan: sau khi hội đủ 3 yếu tố: ôxy, mê-tan, nguồn lửa thì một vụ cháy khí mê-tan sẽ xảy ra, nếu hàm lượng khí mê-tan nằm trong giới hạn nổ thì sẽ gây nổ khí…"

Những gương mặt trẻ trung từ mọi miền được tuyển về mỏ. Ai nấy đều có khát vọng đổi đời khi viết đơn xin làm việc ở mỏ. Với khối lượng công việc mỗi ca kíp trong ngày, họ nhẩm tính, mỗi tháng cũng kiếm được số tiền trừ ăn uống tiêu pha cá nhân, cũng sẽ tiết kiệm dành dụm được chừng chục triệu để gửi về nhà. Toàn sức vóc trai trẻ, cứ ngồi nhà loanh quanh mấy chân ruộng cạn nứt nẻ, đói nghèo vẫn cứ đói nghèo, dù lúa đã bao lần thay giống mới tăng năng suất.

Trên bục, giảng viên nhắc:

"Các bạn chớ có lơ là không chịu nghe hay không thể nhập tâm bài giảng này. Bắt buộc chúng ta phải nhớ nằm lòng chương trình tập huấn này. Giống như chúng ta trang bị cho mình những tấm lá chắn bảo vệ tốt nhất, trước khi bước chân xuống hầm mỏ; trước khi trở thành người thợ mỏ chân chính".

*

Dương học xong cấp ba, thi đỗ vào Đại học Bách Khoa. Mấy lần được đưa về vùng than thực tập và thực địa để nghiên cứu mô hình vận hành máy.... Nên thực ra anh cũng đã nghiên cứu tài liệu về những sự cố cháy, nổ đặc trưng ở các mỏ than nằm sâu dưới lòng đất.

Dương vẫn nghĩ khi ra trường sẽ xin về huyện nhà làm chân cán bộ hành chính huyện, hoặc một nhà máy nào đó ở địa phương cho gần nhà. Cầm tấm bằng tốt nghiệp trong tay, gõ cửa mấy nơi đều chưa có kết quả khả quan; đúng lúc có đợt tuyển công nhân mỏ. Mấy người bạn cùng khóa cùng quê rủ nhau làm đơn. Vậy là trúng ngay đợt đầu khi cán bộ mỏ về địa phương tuyển.

Mẹ anh lại là người đầu tiên ủng hộ quyết định này.

- Có việc làm là tốt con ạ. Về vùng mỏ mà không hợp thì con lại về nhà, không thiếu gì cơ hội khác.

Nhưng Thùy thì giận ra mặt. Mấy ngày liền gọi hay nhắn tin kiểu gì cũng không trả lời. Thùy đang theo học Cao đẳng Tiểu học trên Hà Nội. Hai người đã dự tính khi Thùy ra trường sẽ nhờ ông cậu làm Phó Bí thư huyện xin cho về trường tiểu học ở huyện dạy. Còn Dương cũng sẽ kiếm một chân cán bộ hành chính huyện. Ấy là để khi cưới xin đàng hoàng xong xuôi, sẽ nhờ cậu lo cho. Dương chưa bao giờ tỏ thái độ không muốn nhờ vả "nhà gái", anh cứ im lặng mỗi khi Thùy hào hứng bàn tính những dự định tương lai liên quan đến ông cậu. Khi biết tin Dương trúng tuyển công nhân mỏ, chưa kịp nói thêm câu nào thì Thùy đã tắt phụt máy.

Dương đi ra đi vào bồn chồn. Sắp đến ngày Dương đi rồi mà Thùy vẫn không thèm nghe máy.

Mẹ biết chuyện liền bảo:

- Nó không giận con mới lạ. Mà sao con ngố thế hả con. Đi về Hà Nội gặp nó đi.

Dương ngẩn ra. Có lẽ bản thân anh cũng đang băn khoăn rằng liệu mình có đang đi đúng con đường dành cho mình không? Anh quên mất chỉ cần một chặng đường ngắn, là anh có thể gặp và giải thích cho Thùy hiểu.

Hà Nội mùa cuối năm nắng như dát vàng trên những thảm cỏ. Mùi mật hoa dâng lên ngan ngát, át đi bao thứ mùi của khí thải và bụi xăng xe…

- Thùy, em về mỏ dạy học cho con em công nhân nhé. Anh đi trước rồi sẽ đón em xuống.

Thùy ngân ngấn nước mắt.

- Em không sợ khổ. Nhưng… sao anh không bàn với em một tiếng?

Dương lúc lắc mái đầu mới húi ngắn.

- Thực ra lúc đầu nhóm bạn bè anh rủ nhau thử đi tuyển xem thế nào. Rồi trúng tuyển.

- Anh là kỹ sư Bách khoa mà…

- Anh đã thành kỹ sư thực thụ đâu. Làm công nhân cũng là cách học thực tế em ạ. Lúc đầu thì anh cũng chỉ hời hợt thử xem mình có trúng tuyển không. Nhưng càng tìm hiểu kỹ về các mỏ than dưới đó, càng thấy như có gì hút mình mạnh lắm. Tiền thì dĩ nhiên chúng mình rất cần. Nhưng hình như không phải là tiền em ạ…

Thùy im lặng rất lâu. Nhưng cô biết mình sẽ không bao giờ muốn mất Dương. Và giây phút này, cô chợt ngộ ra điều, rằng cô cũng sẽ không bao giờ lo sợ mất anh.

Thế là kế hoạch tương lai của hai người thay đổi.

Chia tay người yêu, Dương muốn xe chạy thật nhanh để lao về nhà, ôm mẹ thật chặt. Mẹ ơi, mẹ thật tuyệt vời. Con dâu mẹ cũng sẽ rất tuyệt vời giống mẹ.

*

Bây giờ thì Dương đã cách xa cả hai người phụ nữ thân yêu nhất. Nhưng anh rất yên tâm vì cả mẹ và vợ chưa cưới đều ủng hộ chọn lựa này của anh.

Buổi tập huấn gần kết thúc thì anh Luân, cán bộ tập huấn thông báo:

- Cuối giờ, nếu bạn trẻ nào muốn tham gia đội thanh niên phòng chống cháy, nổ khí mê-tan, bụi than thì ở lại nhé. Chúng ta sẽ rất mất thời gian tập luyện và là những tình nguyện viên…

Rồi anh chỉ thẳng vào Dương:

- Em ở lại chứ?

Dương không lưỡng lự, nhận lời ngay.

- Vâng ạ, em sẵn sàng.

Đội tình nguyện viên gồm mười người.

Anh Luân lập một nhóm trên zalo, và tất cả chuẩn bị cho ngày mai tổng trình diễn cháy, nổ khí mê-tan, nổ bụi than cho cán bộ và công nhân làm việc trong hầm lò.

Đêm đó, Dương cùng nhóm trao đổi với nhau những điều mà ngày hôm sau cần phải trình bày cho công nhân mỏ nghe và thấy. Những tư liệu thật khô khan. Nhưng với Dương, lại là sự thôi thúc anh cần phải thuộc nằm lòng tất cả, để có thể trở thành một công nhân, một cán bộ lâu dài của mỏ.

"Từ các yếu tố cơ bản gây cháy, nổ khí mê-tan cho thấy, không thể giảm hàm lượng ôxy trong không khí vì phải duy trì sự thở cho công nhân dưới hầm lò. Để đưa ra các biện pháp ngăn chặn cháy, nổ khí mê-tan, cần tập trung kiểm soát, giảm hàm lượng khí mê tan trong bầu không khí mỏ, mặt khác cần triệt tiêu mọi nguồn phát tia lửa dưới mỏ hầm lò.

Các biện pháp kiểm soát hàm lượng khí mê-tan như: thông gió tốt, đảm bảo hoà loãng hàm lượng khí mê-tan không nằm trong giới hạn cháy, nổ. Không được tắt quạt cục bộ kể cả lúc nghỉ, khi quạt bị tắt không được khởi động lại khi chưa biết chính xác hàm lượng khí mê-tan trong gương lò. Dùng các thiết bị đo khí mê-tan để đo, kiểm soát hàm lượng khí. Đảm bảo các thông số cụ thể về hàm lượng khí…. Khi đo khí mê-tan cần đưa máy lên khoảng một phần ba phía trên nóc lò. Khi phát hiện hàm lượng khí mê-tan cao cần thông báo cho cấp trên phụ trách để có biện pháp xử lý kịp thời. Tháo khí trước khi khai thác ở các khu vực nhiều khí. Các khu vực đã khai thác cần phải xây tường chắn đảm bảo cho khí không thoát ra từ các khu vực đã khai thác.

Rồi các biện pháp triệt tiêu nguồn bắt lửa. Nguồn lửa trong mỏ hầm lò có thể phát sinh do rất nhiều nguyên nhân như: ngọn lửa hở, cháy nội sinh, ma sát, hồ quang điện, tĩnh điện, nổ mìn.... Do vậy cần có các biện pháp loại trừ nguồn lửa phát sinh từ các nguồn như: diêm, bật lửa, nổ mìn, đám cháy mỏ.... Các thiết bị điện, tĩnh điện, hàn điện; vỏ thiết bị, ma sát của băng tải, máy nén khí, ma sát của bề mặt hợp kim nhôm…

Không được phép tự mở, sửa chữa thiết bị điện, đèn ắc quy trong lò.

Sử dụng thuốc nổ an toàn cho mỏ hầm lò đã được chứng nhận kiểm định…"

*

Nhưng một sự cố lớn xảy ra với đường hầm số 4.

Học và tập huấn sâu nhiều lần. Nhưng công nhân mải làm, nhiều khi không kiểm soát đúng với quy định.

Nhóm vào ca hôm đó nghĩ rằng hàm lượng khí CH4 ổn định nên chỉ đo một lần trong ca, không kiểm tra lại thường xuyên. Và chỉ đo khí CH4 trong luồng gió mà không chú ý đo sát nóc lò. Khi phát hiện thấy dấu hiệu bất thường,

(Xem tiếp trang 39)

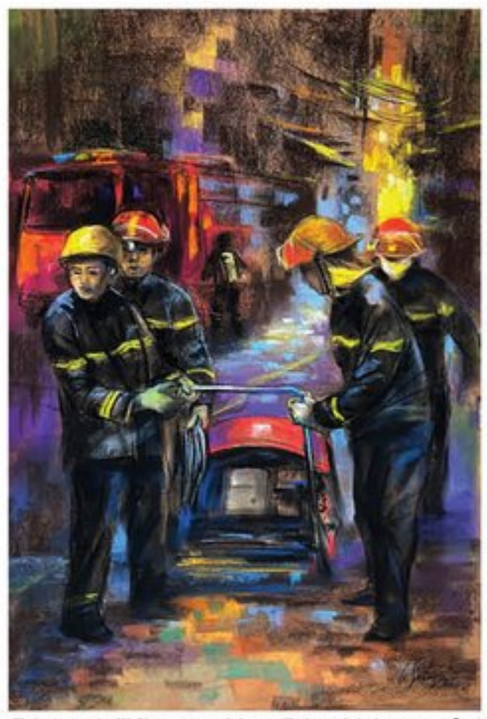
NGƯỜI LÍNH CHỮA CHÁY

qua tác phẩm hội họa của Họa sỹ Lê Sa Long

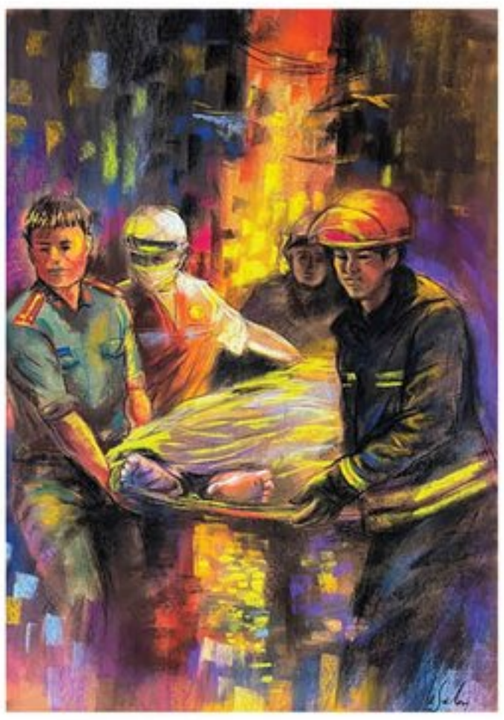
QUANG LÂM

Họa sỹ Lê Sa Long tại xưởng vẽ.

Bộ tranh "Khương Hạ - Đêm không ngủ 13/9/2023".

Đêm 12 rạng sáng 13/9/2023 đã xảy ra cháy lớn tại số nhà 37 ngách 29/70 phố Khương Hạ, Quận Thanh Xuân, Hà Nội. Sau khi nhận được thông tin, Đội Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) - Công an quận Thanh Xuân và các đơn vị chức năng đã khẩn trương có mặt tại hiện trường, triển khai phương án chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ các nạn nhân. Đây là chung cư mini với diện tích sàn khoảng 240m² gồm 09 tầng 01 tum, có 45 căn hộ với khoảng 150 người sinh sống. Vụ hỏa hoạn đã khiến 56 người tử vong và 37 người bị thương. Trong vòng 01 thập kỷ trở lại đây, Hà Nội mới lại chứng kiến một thảm kịch bi thương như vậy.

Một tác phẩm trong bộ tranh "Khương Hạ - Đêm không ngủ 13/9/2023".

Nghe tin về vụ hỏa hoạn, dù đang rất bận với nhiều dự án nghệ thuật và công tác giảng dạy mỹ thuật tại trường đại học, Họa sỹ Lê Sa Long đã vẽ liên tục trong 03 ngày, hoàn thiện 12 bức tranh nhằm tái hiện những lát cắt của thảm kịch cháy chung cư mini tại Hà Nội để tưởng nhớ những nạn nhân xấu số, cũng như tri ân lực lượng tham gia công tác cứu nạn, cứu hộ và động viên người thân nạn nhân. Bộ tranh "Khương Hạ - Đêm không ngủ 13/9/2023" được vẽ lại đầy xúc động và chân thực, dưới bút cọ tài hoa của Họa sỹ Lê Sa Long đã tái hiện một ngày lịch sử đau thương không ai có thể quên được.

Câu chuyện trong từng tác phẩm tái hiện các tấm ảnh hiện trường được đăng trên báo, hoặc do họa sỹ tưởng tượng theo lời kể của các chiến sỹ phòng cháy chữa cháy và các nạn nhân còn sống sót. Họa sỹ cho hay anh chủ yếu ghi lại chân dung, tình huống các chiến sỹ PCCC làm nhiệm vụ trong một ngày đêm cứu nạn, cứu hộ. Ý tưởng đến với anh khi anh xem các video nhiều chiến sỹ bày tỏ sự bất lực giữa biển lửa, vì không thể cứu được tất cả cư dân trong tòa nhà.

Tác phẩm "Bước ra bình minh".

Chân dung nam Shipper Nguyễn Đăng Văn.

Chân dung Đội trưởng Đội Hỗ trợ sơ cứu Fas Angel Phạm Quốc Việt.

Thủ đô còn đang say giấc nồng thì ngọn lửa hung hãn ấy đã kịp bao trùm căn chung cư mini 09 tầng, nơi có 45 hộ dân đang sinh sống.

Qua nét vẽ và cách dùng màu, họa sỹ tái hiện câu chuyện buồn nhưng không phủ màu thê lương. Đổi lại, anh muốn truyền tải năng lượng tích cực với quan điểm dù đó là thảm họa, chúng ta cũng sẽ vượt qua. Tư tưởng này từng được Họa sỹ Lê Sa Long gửi gắm trong bộ tranh về đường phố Sài Gòn thời COVID-19. Anh sử dụng phấn màu pastel và màu acrylic cho loạt tranh của mình. Kích cỡ tác phẩm thường là 0,6 x 0,8m. Lê Sa Long tâm đắc nhất bức họa chiến sỹ PCCC cõng em bé ra khỏi đám cháy. Anh đặt tên tác phẩm này là "Bước ra bình minh" và cho rằng hình ảnh này thường chỉ có trong chiến tranh. Qua đây, anh gửi lời cổ vũ tinh thần cho những người ở lại. Theo lời họa sỹ, bức tranh này được một doanh nghiệp mua lại, đem bán đấu giá để quyên góp cho chương trình nghệ thuật thiện nguyện "Giấc mơ Phù Đổng".

Họa sỹ Lê Sa Long nói về bộ tranh: "Tôi cho rằng ý thức người nghệ sĩ là phản ánh hiện thực đời sống. Tôi thực hiện các tác phẩm như những nén tâm nhang tưởng nhớ người đã mất, tri ân các chiến sỹ và an ủi người ở lại". Anh cho biết trong số 12 bức tranh, anh đang sửa lại một số bức để cảm giác nhẹ nhõm hơn, đỡ u uất. Ngoài ra, anh ấp ủ ý tưởng vẽ chân dung cô gái mặc áo dài trắng với tựa đề "Ước mơ dang dở", lấy cảm hứng từ câu chuyện hai nữ sinh vừa đỗ đại học tử nạn trong đám cháy. Trong số các bức tranh thì họa sỹ có 5 bức liên hoàn vẽ vụ cháy. Hai bức chân dung họa sỹ dành tặng cho Đội trưởng Đội Hỗ trợ sơ cứu Fas Angel, Phạm Quốc Việt và nam Shipper Nguyễn Đăng Văn, người đã dũng cảm lao vào đám cháy để cứu 10 mạng người.

Loạt tranh của họa sỹ như kể lại câu chuyện bằng tranh khi tác phẩm đầu tiên là hình ảnh người dân ở ngõ nhỏ Khương Hạ nơi xảy ra vụ cháy đã thức cả đêm không ngủ để theo dõi tình hình đám cháy. Không chỉ Hà Nội mà cả nước còn hướng về thảm họa này như một nỗi ám ảnh kéo dài. Lấy cảm hứng từ chất hiện thực đau đớn và xót xa, Họa sỹ Lê Sa Long đã vẽ lại khung cảnh lúc bấy giờ. Trời mưa tầm tã, giữa lúc nhiều người dân

NHỚ BẾP LỬA GIAO THỪA

MAI HỒNG LÂM

Tháng Chạp đến, đất trời bắt đầu chuyển mình cho những ngày vào Xuân, trời lay lắt mưa với những cơn gió bấc se se lạnh. Nhà nhà, người người lại lại rục rịch chuẩn bị lo Tết, hái lá mai, dọn dẹp lau chùi nhà cửa đồ đạc, lo bánh mứt, dưa hành, chuẩn bị củi lửa nấu bánh chưng, bánh tét.... Thoang thoảng trong gió Xuân lất phất những hạt mưa bụi hoà quyện với mùi hương của cỏ cây hoa lá, mùi khói nhang trầm bảng lảng, mùi của bánh mứt, mùi của khói bếp cay nồng. Đắm mình trong những mùi hương thân thuộc ấy để cảm nhận Tết đang đến thật gần, cảm nhận đất trời đang vào Xuân với mơn mởn cỏ cây hoa lá....

Đã sống gần quá nửa cuộc đời và cũng chừng ấy năm trải qua bao cái Tết với những cái Tết khó khăn, thiếu thốn thời bao cấp đến những cái Tết tươm tất, đủ đầy những năm sau này. Nhưng hễ mỗi khi Tết đến, tôi vẫn luôn nhớ mãi những khoảnh khắc cả nhà quây quần ấm cúng bên bếp lửa đêm Giao thừa với bao háo hức chờ đợi của mọi người, nhất là những đứa trẻ "ăn chưa no, lo chưa tới" như anh em chúng tôi. Những ngày cận Tết ấy, khi bước qua Rằm tháng Chạp thì đã cảm nhận được cái không khí chuẩn bị Tết rộn ràng từ trong nhà ra đến ngoài ngõ, từ nhà mình đến những nhà hàng xóm xung quanh. Cánh đàn ông như cha tôi và các chú bác hàng xóm gom nhặt những gốc tre già, những cây củi to chắc phơi đầy khoảng sân trước nhà để dùng cho việc tráng bánh, nấu bánh chưng, bánh tét, làm bánh mứt các loại và để đun nấu, giữ cho bếp luôn đỏ lửa những ngày Tết. Mẹ và các bà, các chị, các cô thì tất bật chọn ra những mẻ gạo nếp, gạo tẻ, đậu xanh, đậu phộng... để lo cho ngày Tết.

Qua ngày 23 tháng Chạp khi đã đưa ông Táo về trời, không khí Tết đến, Xuân về càng tất bật rộn rã hơn. Trong tiết trời se lạnh của những ngày giáp Tết, tiếng lá chuối, lá dong sột soạt, tiếng cười nói râm ran của các mẹ, các chị hoà với tiếng í ới gọi nhau của những đứa trẻ hồ hởi phụ giúp cha, mẹ dọn dẹp nhà cửa nghe sao ấm áp, an lành. Năm nào cũng vậy, vào những ngày cận kề Tết, cha tôi thường dọn dẹp chái để củi sau nhà để đặt bếp làm chỗ cho mẹ tôi tráng bánh tráng và để nấu bánh chưng, bánh tét, làm mứt các loại. Có thể nói, điều đáng nhớ nhất và ấm áp nhất khắc ghi vào ký ức tôi là hình ảnh bếp lửa đêm Giao thừa. Nó thật là ấm cúng làm sao, khi ngoài trời, đêm cuối năm, cái rét lạnh tê người, bên trong bếp lửa vẫn bập bùng cháy rực với ánh than đỏ hồng. Được trải nghiệm, được sống trong thời khắc những giây phút chuyển giao giữa năm mới và năm cũ bên bếp lửa mới thấy cái Tết sao mà hạnh phúc, mà thiêng liêng đến lạ.

Những thời khắc đêm Giao thừa ấy, cả nhà tôi quây quần trò chuyện, hàn huyên ôn lại những việc đã làm trong năm qua và định hướng, dự định những việc làm trong năm đến. Bên bếp lửa đêm Giao thừa bập bùng cháy, tôi thoáng cảm nhận được những niềm vui cũng như những nét ưu tư trên gương mặt cha, mẹ khi trải lòng với nhau về những gì đã làm được năm qua và những việc phải lo trong năm đến. Những cung bậc cảm xúc của cha, mẹ rồi cũng thoáng qua khi thời khắc Giao thừa đã cận kề. Lúc này trên bếp cháy đượm, nồi bánh chưng bánh tét đang ùn ục sôi toả những làn khói trắng thơm ngát mùi nếp mới, xanh mứt gừng của mẹ cũng vừa chín tới toả hương thơm lừng gian bếp nhỏ. Còn chị tôi thì cặm cụi gắp những hòn than đỏ rực cho vào chiếc nồi đất để nướng bánh tráng. Phía trên gian bếp, những chùm nem bắt khói cũng đã ngả màu vàng nhạt. Tôi cảm nhận được có một điều rất lạ là bếp lửa đêm Giao thừa có vẻ cũng khác với bếp lửa những ngày thường. Bếp lửa cháy đượm hơn, ngọn lửa như reo vui, nhảy múa, những hòn than cũng lâu tàn hơn và luôn đỏ rực toả ra hơi nóng ấm áp hơn. Bên bếp lửa, tôi bắt gặp những giọt mồ hôi lấm chấm trên mặt cha, bắt gặp đôi má của chị, của mẹ ửng hồng vì hơi nóng toả ra từ bếp lửa mặt cho ngoài kia trời đang se se lạnh.

Thời khắc chuyển giao giữa năm cũ và năm mới cứ lặng trôi với biết bao háo hức, chờ đợi bên bếp lửa đêm Giao thừa. Khi chỉ còn khoảng hơn nửa giờ đồng hồ nữa là sang năm mới thì cha tôi bắt đầu vớt bánh chưng, bánh tét. Lúc này xanh mứt gừng của mẹ đã xong, chị tôi cũng đã nướng được dăm ba chục bánh tráng. Cha cẩn thận vớt từng chiếc bánh chưng, bánh tét ra khỏi nồi cho vào thau nước lạnh để rửa sạch và dùng những miếng ván để ép bánh chưng lại cho vuông vức. Sau đó, chọn những chiếc bánh chưng đẹp nhất bày lên bàn thờ gia tiên và bàn thờ trước hiên nhà để cúng Giao thừa. Giây phút Giao thừa rồi cũng điểm, cả nhà quây quần bên nhau trước hiên nhà cùng nhau nhâm nhi tách trà nóng, thưởng thức các loại bánh mứt do chính tay mẹ làm. Bếp lửa ở chái bếp sau nhà vẫn đỏ lửa âm ỉ cháy khi cha bắt lên đó nồi nước sôi để tờ mờ sáng cha dậy sớm làm gà cúng đầu năm. Cha hay bảo bếp lửa đêm Giao thừa rất đặc biệt, rất linh thiêng và luôn giữ cho bếp đỏ lửa từ năm cũ sang năm mới với ước nguyện về một cuộc sống thường nhật đủ đầy, luôn ấm áp yêu thương...

Cuộc sống hiện tại, phong vị Tết đã có ít nhiều đổi thay so với trước, việc nấu nướng đã có bếp gas, bếp điện, lò nướng thay thế bếp củi. Nhưng luôn nghe theo và nhớ lời cha dặn, Tết năm nào cũng vậy, những ngày cận Tết gia đình tôi cũng chọn một vị trí rộng rãi để đặt bếp nấu bánh chưng, bánh tét đêm Giao thừa. Bởi lẽ bếp lửa đêm Giao thừa là điều ý nghĩa nhất, thiêng liêng nhất, là nơi kết nối các thành viên trong gia đình, nơi cảm nhận rõ nhất sự giao thoa của đất trời, của thời gian giữa năm cũ và năm mới. Tết mỗi năm mới có một lần thì việc hoà mình vào không gian bếp lửa đêm Giao thừa thật là điều đáng để trải nghiệm. Ở đó, ta sẽ được trở về với những ký ức tuổi thơ, ký ức của những ngày Tết xưa và cảm nhận được niềm vui, hồi tưởng lại những gì thân thương nhất mà ta có. Và cũng như bao đứa trẻ như anh em tôi những ngày Tết cũ, bếp lửa đêm Giao thừa sẽ khơi dậy cho con cháu chúng ta sự kết nối, tình yêu thương gia đình, trân trọng những phong tục, truyền thống văn hoá tốt đẹp của cha ông để lại.■

Ngoài các bức trên, Họa sỹ Lê Sa Long cũng đang thực hiện dang dở bức tranh khổ lớn 120x160cm với chủ đề "Phút nghỉ ngơi của các chiến sỹ phòng cháy chữa cháy" sau khi chiến đấu với ngọn lửa hung hãn suốt 5 tiếng đồng hồ. Đây là bức tranh sơn dầu có ý nghĩa nghệ thuật cao, dự kiến họa sỹ sẽ bán đấu giá bức này để gây quỹ cứu trợ các gia đình nạn nhân trong vụ cháy kinh hoàng này. Sự việc lần này tuy đau lòng và thương tâm nhưng trong thế giới hội họa của Lê Sa Long, lại được tái hiện không hề bi lụy. Ngược lại, họa sỹ lại muốn truyền tải những thông điệp nhân văn và đậm tính thời sự, để sự việc lần này khắc ghi vào tâm trí người xem một cách chân thực và sinh động nhất. Những tác phẩm như một nốt trầm hùng góp thêm một nốt lặng trong không khí tiếc thương và tưởng nhớ những nạn nhân xấu số. Rồi đây sẽ còn những thảm họa nào khác nếu chúng ta "vô tình" và sơ ý chủ quan với ngọn lửa?

Lê Sa Long là một tên tuổi gặt hái được nhiều thành công trong nền mỹ thuật đương đại ở Việt Nam. Anh sinh năm 1968, nguyên quán Bình Định nhưng sinh ra tại Đồng Tháp. Đam mê hội họa từ nhỏ, khi rời quân ngũ, anh đỗ Thủ khoa Đại học Mỹ thuật TP Hồ Chí Minh năm 1994. Ra trường, anh trở thành giảng viên Trường Cao đẳng Văn hóa nghệ thuật TP Hồ Chí Minh và hiện là giảng viên Khoa Đồ họa Đại học Mở TP Hồ Chí Minh, hội viên Hội Mỹ thuật TP Hồ Chí Minh.

Lê Sa Long từng đoạt giải Nhất chân dung ký họa màu nước do Hội Mỹ thuật TP Hồ Chí Minh tổ chức năm 1999, giải Khuyến khích Cup Rồng Tre 2012 do Bộ Văn hóa – Thể thao – Du lịch tổ chức và nhận Bằng khen danh dự Mỹ thuật Bình Định 20 năm vào năm 2015. Anh giành giải Mai vàng dành cho tác phẩm văn hóa nghệ thuật xuất sắc lĩnh vực mỹ thuật năm 2021, nhận Bằng khen của Chủ tịch TP Hồ Chí Minh về bộ tranh "Sài Gòn trong thời giãn cách" năm 2022. Anh đã có nhiều triển lãm cá nhân trong và ngoài nước như Triển lãm Mỹ thuật toàn quốc, triển lãm tại Thái Lan và Singapore. Lê Sa Long cũng đã có tranh sưu tập cá nhân ở Pháp, Mỹ, Hà Lan, Hàn Quốc, Nhật Bản, Thái Lan, Singapore…

Họa sỹ Lê Sa Long từng là một người lính có lẽ vì thế mà người xem cảm nhận rõ sự xông pha đầy chất lính của anh trong việc tiếp cận và sáng tác về những chủ đề đang nóng của xã hội. Anh rất nhạy bén với các đề tài và luôn mở rộng phạm vi sáng tạo, sẵn sàng dấn thân vào những cái mới. Họa sỹ Lê Sa Long đang ở những tháng ngày mà cảm hứng sáng tác có lẽ là dồi dào nhất. Và tôi tin rằng anh sẽ còn nhiều những sáng tạo thành công ở phía trước.■

TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY

Đem lửa sưởi ấm yêu thương

QUANG LÂM

Mang lửa ấm yêu thương, cứu nạn, cứu hộ vượt ra khỏi biên giới, tuyên truyền, hướng dẫn nâng cao nhận thức, xây điểm trường cho trẻ em nơi miền núi, hiến hàng nghìn đơn vị máu vì "mỗi giọt máu cho đi, một cuộc đời ở lại", hay chung tay xây dựng những mái nhà tình nghĩa, nhận làm mẹ đỡ đầu để cưu mang những em nhỏ có hoàn cảnh khó khăn,... những hoạt động thiện nguyện của cán bộ, chiến sỹ, học viên Trường Đại học PCCC trong suốt năm 2023 vừa qua đã như ngọn lửa sưởi ấm những hoàn cảnh khó khăn, bất hạnh, viết nên những câu chuyện về tinh thần "lá lành đùm lá rách", vì nhân dân phục vụ, góp phần lan toả những hình ảnh tốt đẹp của lực lượng Công an nhân dân nói chung, của Trường Đại học PCCC nói riêng đến mọi tầng lớp nhân dân.

Đại tá, TS Phạm Văn Năm – Phó Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC cùng đại diện lãnh đạo các đơn vị chức năng nhà trường đón đoàn công tác có 05 giảng viên của nhà trường tham gia Đội Tìm kiếm cứu nạn, cứu hộ Bộ Công an tại Thổ Nhĩ Kỳ hoàn thành nhiệm vụ quốc tế, trở về Việt Nam an toàn.

Ảnh: Hồng Vân.

Thượng úy Hà Văn Tuấn hướng dẫn người dân sử dụng bình chữa cháy. *Ảnh: Tuấn Tú*

Trong năm 2023, khi nhận được mệnh lệnh của Bộ trưởng Bộ Công an tham gia thực hiện nhiệm vụ cứu nạn, cứu hộ quốc tế, Trường Đại học PCCC cử 05 đồng chí giảng viên Khoa Cứu nạn, cứu hộ tham gia Đội Tìm kiếm cứu nạn, cứu hộ Bộ Công an tại Thổ Nhĩ Kỳ từ ngày 09 – 19/02/2023. Sau 7 ngày chạy đua với thời gian để tìm kiếm nạn nhân bị vùi lấp trong những đống đổ nát, Đội Tìm kiếm cứu nạn, cứu hộ của Bộ Công an Việt Nam tại Thổ Nhĩ Kỳ đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao; phối hợp cùng lực lượng Cứu nạn, cứu hộ các nước giải cứu được 01 người còn sống ra khỏi khu vực sập đổ; tìm kiếm, đưa được 14 thi thể nạn nhân ra ngoài bàn giao cho cơ quan y tế địa phương; đồng thời đã chuyển gần 02 tấn thiết bị y tế của Bộ Công an Việt Nam cho cơ quan điều phối quốc gia AFAD và cho Sở y tế TP Adiyaman, được cơ quan điều phối quốc gia về CNCH và chính quyền địa phương ghi nhận và đánh giá rất cao. Sau những nỗ lực giúp đỡ nhân dân Thổ Nhĩ Kỳ, đoàn công tác đã nhận được nhiều tình cảm của Chính phủ và nhân dân Thổ Nhĩ Kỳ, cộng đồng quốc tế; để lại những hình ảnh đẹp, ấn tượng sâu sắc về lực lượng Công an nhân dân Việt Nam. Vậy là sau những ngày thực hiện nhiệm vụ quốc tế khó khăn, nguy hiểm nhưng mang đầy tính nhân văn, cao cả, 24 cán bộ, chiến sỹ Công an nhân dân (CAND) dũng cảm (trong đó có 05 cán bộ, giảng viên của Trường Đại học PCCC) đã được an toàn trở về với gia đình, với đồng đội và các anh sẽ tiếp tục công việc của mình ở đơn vị. Nhưng những gì các anh đã làm được trên nước bạn Thổ Nhĩ Kỳ sẽ luôn được khắc ghi trong lòng người dân hai nước, tạo dấu ấn vô cùng đẹp về hình ảnh người chiến sỹ CAND Việt Nam.

Vùng biên giới được xác định là phên giậu của Tổ quốc, những nơi xa xôi, trọng điểm an ninh trật tự. Thực hiện chủ trương của Bộ, đang là giảng viên Trường Đại học PCCC tại Hà Nội, Thượng úy Hà Văn Tuấn là một trong số gần 400 cán bộ trẻ công tác tại các cơ quan Bộ Công an được điều động nhận công tác tại các xã biên giới trọng điểm, phức tạp về an ninh, trật tự. Dù đã mường tượng trước khó khăn, chuẩn bị sẵn tâm lý tại nơi mình sẽ đến, nhưng Tuấn cũng không ngờ thực tế điều kiện lại khắc nghiệt đến vậy. Nào là cúp điện, mưa giông, trạm sóng điện thoại bị sét đánh và nhất là cái lạnh 6-7°C. Trong khi đó, trụ sở Công an xã chưa có, phải ở nhà tạm. Đang đêm mưa thì nhận tin báo trong thôn, vội vã khoác áo mưa, cuốc bộ mấy cây số để xử lý.... Với chuyên môn sẵn có, nhận thấy điều kiện PCCC của người dân Ch'ơm một xã biên giới cách trung tâm huyện 65km, đường đi rất khó khăn và hạn chế, Tuấn cùng tập thể Công an xã tập trung tuyên truyền, hướng dẫn nâng cao nhận thức, triển khai nhiều giải pháp xử lý cháy, nổ hiệu quả đến từng hộ. Đến nay, hầu hết bà con đã nắm kiến thức cơ bản về PCCC trong nấu ăn, sử dụng các thiết bị điện, bếp gas cũng như cách khắc phục, kỹ năng xử lý sự cố. Có gì dùng nấy, cầm tay chỉ việc, rất thiết thực nên người dân rất hào hứng, tham gia sôi nổi. Đại úy Lê Trường Sơn - Phó trưởng Công an xã Ch'ơm cho biết, cách truyền đạt của Tuấn rất gần gũi, nhiệt tình, vì vậy bà con tham gia sôi nổi, hiệu quả tiếp thu, ứng dụng rất cao. Nhờ có chuyên môn sâu về PCCC, lại nhiệt tình, năng nổ nên Tuấn có đóng góp lớn trong việc đưa Ch'ơm là xã đầu tiên thực hiện mô hình Tổ Liên gia an toàn PCCC trên địa bàn Tây Giang. Hiện 7/7 thôn của xã đều có Tổ Liên gia an toàn PCCC, người dân đều được trang bị kiến thức, kỹ năng chữa cháy, thoát nạn. Sắp tới xã sẽ ra mắt mô hình thôn an toàn phòng cháy với 100% các hộ trong thôn được trang bị bình chữa cháy. Từ khi Thượng úy Tuấn được Bộ tăng cường về Công an xã đã phát huy tốt sở trường chuyên môn trong lĩnh vực PCCC, tích cực tham mưu, triển khai xây dựng mô hình Tổ Liên gia an toàn PCCC và Điểm Chữa cháy công cộng. Đến nay, cả 2 mô hình này đã triển khai đến 100% hộ dân tại xã, đưa đến những hiệu quả thiết thực, tin yêu trong lòng dân.

Đoàn tình nguyện do Thiếu tá Bùi Văn Định - Bí thư Đoàn Trường Đại học PCCC trong Lễ khánh thành "Trường đẹp cho em" trao tặng Trường Mầm non Huổi Dên tại xã Pú Hồng, huyện Điện Biên Đông. *Ảnh: Hải Quang*

"Biên cương Tổ quốc tôi" là một chương trình hết sức ý nghĩa, thông qua các hoạt động sẽ góp phần bồi đắp lòng yêu nước, phát huy tinh thần sáng tạo, tình nguyện cho đoàn viên, thanh niên. Được sự ủng hộ nhiệt tình của các cấp lãnh đạo cũng như cán bộ chiến sỹ nhà trường cả về vật chất lẫn tinh thần, Đoàn Thanh niên Trường Đại học PCCC phối hợp với Đoàn Thanh niên Công an tỉnh Điện Biên tổ chức chương trình thiện nguyện "Biên cương Tổ quốc tôi" năm 2023 tại xã Vàng Đán, huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện. Tại chương trình, Đoàn tình nguyện do Thiếu tá Bùi Văn Định - Bí thư Đoàn trường dẫn đoàn đã đến thăm hỏi, động viên và tặng 60 phần quà cho bà con nhân dân bản Nộc Cộc 1, mỗi phần quà trị giá 500.000 đồng; tặng quà cho Công an xã Vàng Đán và đồng chí Vĩnh. Chương trình là một hoạt động thiết thực, động viên bà con nhân dân, cán bộ, chiến sỹ nơi vùng cao gặp nhiều khó khăn. Đoàn tình nguyện đã có mặt tại xã Mường Mươn, huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên - xã biên giới đặc biệt khó khăn. Đây cũng là nơi đồng chí Đại úy Nguyễn Ngọc Dương - Giảng viên Khoa Phòng cháy, Trường Đại học PCCC đang thực hiện nhiệm vụ theo đề án tăng cường lực lượng Công an về các xã biên giới của Bộ Công an. Tại đây Đoàn tình nguyện đã trao tặng 45 phần quà là nhu yếu phẩm và tiền mặt cho các hộ đặc biệt khó khăn tại cụm bản Huổi Meo với tổng trị giá 60.000.000 đồng; tặng Công an xã 01 máy lọc nước và kính tặng, bàn giao 01 công trình bể chứa nước sinh hoạt cho bà con nhân dân bản Huổi Meo, xã Mường Mươn. Đoàn thiện nguyện của nhà trường đã tới thăm hỏi động viên cháu Nguyễn Quang Khải là con của đồng chí Nguyễn Văn Hoàn, nguyên cán bộ phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Điện Biên. Năm 2019 - 2020 mẹ rồi đến bố của cháu Khải lần lượt mất vì tai nạn giao thông, cháu phải sống cùng ông bà nội đã già yếu, thu nhập chính của gia đình chủ yếu đến từ việc làm nông. Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH đã tham mưu cấp ủy, lãnh đạo đơn vị, phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương nhận hỗ trợ chăm sóc, nuôi dưỡng.

Trước đó, Đoàn Thanh niên nhà trường đã tham gia cùng với Đoàn Thanh niên Cụm thi đua số 6 (các học viện, trường CAND khu vực phía Bắc) tổ chức khánh thành Điểm trường, tặng quà các hộ gia đình chính sách, các em học sinh nghèo vượt khó và lực lượng Công an xã trên địa bàn cùng chung tay tham gia đóng góp, ủng hộ xây dựng điểm Trường Mầm non Huổi Dên (xã Pú Hồng, huyện Điện Biên

→

Đông) với kinh phí khoảng 100 triệu đồng. Công trình ý nghĩa này sẽ góp phần khắc phục những khó khăn vất vả để đẩy mạnh chất lượng dạy và học của điểm trường mầm non Huổi Dên nói riêng và hệ thống giáo dục trên địa bàn xã nói chung. Đoàn đã tổ chức tặng quà cho 83 em học sinh nghèo, 20 hộ gia đình có hoàn cảnh khó khăn, hộ gia đình chính sách.

Không chỉ gắn bó với các chương trình thiện nguyện đến với những bản làng xa xôi nơi vùng cao, biên giới, trong năm 2023, Trường Đại học PCCC còn thực hiện rất nhiều hoạt động ý nghĩa khác như: thăm hỏi, động viên và tặng quà thân nhân gia đình 04 liệt sỹ CAND, 02 liệt sỹ là cán bộ xã đã hy sinh và 02 cán bộ công an xã bị thương khi đang thực hiện nhiệm vụ thuộc xã Ea Tiêu và xã Ea Ktur, huyện Cư Kuin, tỉnh Đắk Lắk; tặng quà các gia đình chính sách tại Khu lưu niệm Sáu điều Bác Hồ dạy CAND thuộc Thị trấn Nhã Nam, huyện Tân Yên, tỉnh Bắc Giang. Trong năm 2023, Hội Phụ nữ Trường Đại học PCCC đã tổ chức chương trình thiện nguyện "Cùng chia sẻ - Trao yêu thương" hỗ trợ các gia đình có hoàn cảnh khó khăn tại tại xã Chiềng On – Chiềng Tương, huyện Yên Châu, tỉnh Sơn La. Đoàn đã dành tặng 01 suất quà đặc biệt cho 01 gia đình có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn tại xã Tà Làng, huyện Yên Châu (gồm 10 triệu đồng tiền mặt và các nhu yếu phẩm cần thiết); tặng 50 suất quà cho các gia đình chính sách hộ nghèo, 6000 bộ quần áo, chăn ấm, giày dép và sách vở, đồ chơi cho người dân và các em nhỏ của hai xã Chiềng On và Chiềng Tương, huyện Yên Châu. Hoạt động thiện nguyện này là tình cảm của tập thể lãnh đạo, cán bộ, giáo viên, công nhân viên và học viên nhà trường với mong muốn chia sẻ những thiếu thốn về vật chất, động viên, khích lệ tinh thần các gia đình có hoàn cảnh khó khăn và các em học sinh để tiếp tục đến lớp, đến trường học tập.

Bên cạnh đó, Trường Đại học PCCC cũng là một trong những đơn vị đi đầu hưởng ứng lời kêu gọi của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng và Đại tướng Tô Lâm - Ủy viên Bộ Chính trị, Bộ trưởng Bộ Công an trong phong trào hiến máu tình nguyện. Hiến máu cứu người là một nghĩa cử cao đẹp, vì vậy nhà trường luôn chú trọng công tác tuyên truyền ý nghĩa của việc hiến máu, tạo chuyển biến từ nhận thức thành hành động, vận động cán bộ, đảng viên, đoàn viên, thanh niên tham gia nhiệt tình vào các hoạt động hiến máu do nhà trường tổ chức. Riêng trong năm 2023, Đoàn Thanh niên đã thường xuyên phát động phong trào hiến máu tình nguyện ở tại 03 cơ sở. Tháng 12/2023, đoàn viên thanh niên Trường Đại học PCCC tham gia hiến tặng 232 đơn vị máu, ngày 21/5/2023, Tuổi trẻ Trường Đại học PCCC tham gia "Hiến máu tình nguyên năm 2023" đã hiến 90 đơn vị. Ngày 28/02/2023, Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên cùng với 45 đoàn viên trong nhà trường đã tham gia "Giọt máu nghĩa tình vì đồng đội thân yêu" tại Bộ Công an. Cùng với sự chủ động, tích cực tuyên truyền, chương trình hiến máu tình nguyện đã diễn ra ở cả 3 cơ sở của nhà trường, đóng góp vào ngân hàng máu, tiểu cầu sạch, an toàn dùng cho cấp cứu và điều trị các bệnh hiểm nghèo cho bệnh nhân trên mọi miền tổ quốc. Nhà trường phối hợp chặt chẽ với các đơn vị, bộ phận y tế đảm bảo công tác tiếp nhận và cung cấp máu đúng quy định. Với tinh thần vì nhân dân phục vụ, "Mỗi giọt máu cho đi – Một cuộc đời ở lại", cán bộ, chiến sỹ, học viên của trường đã hăng hái tham gia hiến máu đặc biệt có 10 đoàn viên thuộc "Câu Lạc bộ vận động hiến máu PCCC" của nhà trường, hỗ trợ trực tiếp vào các khâu như: hướng dẫn, phân loại, sắp xếp túi máu, tặng quà… cùng viện huyết học

Một mùa Xuân mới đang về, mùa Xuân của yêu thương, mùa Xuân của sẻ chia và hy vọng. Mỗi một tin yêu trao đi, chỉ mong có nhiều cuộc đời được bình an và được sưởi ấm từ ngọn lửa nhiệt huyết bởi tình người. Đó cũng là tôn chỉ trong suy nghĩ và hành động của những cán bộ, chiến sỹ Trường Đại học PCCC đã và đang âm thầm cống hiến và dựng xây mái trường này.■

Đoàn viên, thanh niên Cụm thi đua số 6 phát quà cho các em nhỏ. *Ảnh: Tuấn Tú*

HUỲNH THỊ MỘNG TUYỀN

Qua ngõ mùa Xuân

Ta về qua ngõ mùa Xuân
Nghe từ miền nhớ trong ngần ngày xưa
Cánh chuồn ngày đó về chưa?
Để ta lạc giữa cơn mưa rối bời.

Ta về nghe gió bên đời
Nghe Xuân qua ngõ ngọt lời cỏ hoa
Nắng vàng rơi trước sân nhà
Mẹ còn bánh mứt mặn mà Xuân quê.

Ta về tìm lại cơn mê
Thấy trong màu nắng bộn bề Xuân sang
Bờ quê một ngọn khói tan
Đời cha khó nhọc mùa màng trước sau.

Ta về bếp nhỏ xôn xao
Có miền lửa ấm ngọt ngào Xuân trong
Cơm nhà mẹ nấu vừa xong
Chờ con về lại thỏa lòng nhớ mong…

TRẦN THƯƠNG TÍNH

Ngồi đếm tuổi mình

Một hôm ngồi đếm tuổi mình
Thấy từng sợi tóc trắng tinh cuộc đời
Nghe Xuân vừa đến bên người
Cành mai rụng xuống trong vời vợi thương.

Nắng Xuân trải khắp con đường
Bếp nhà ngọn khói còn vương phía chiều
Mẹ ngồi mái lá liêu xiêu
Chờ con về lại lời yêu ngọt ngào.

Xuân về trước ngõ xôn xao
Bầy em áo mới gọi nhau vui đùa
Ngồi trông một ngọn gió lùa
Cha còn khuya sớm vụ mùa chưa nguôi.

Người xa xứ, người ngược xuôi
Mong cho Xuân đến niềm vui thật đầy
Buổi về đăm đắm hàng cây
Ngẩn ngơ tìm lại áng mây thuở nào…

LÊ TRẦN TRƯỜNG AN

Sợi khói chiều Xuân

Chiều Xuân sợi khói trắng bay
Quyện trong làn nắng của ngày cuối năm
Vẫn là hình ảnh rất thân
Mẹ bên bếp lửa ngó gần ngó xa

Con mèo nằm ở hiên nhà
Lim dim đôi mắt liếc qua ngõ nhìn
Trên cành mấy nụ hoa xinh
Có đôi bướm nhỏ lượn quanh trao tình

Vườn sau ngọn gió bồng bềnh
Thổi ngang góc bếp yên bình thân thương
Cái nồi bánh cũng tỏa thơm
Như tình của mẹ quê hương hiền hòa

Chiều Xuân sợi khói la đà
Gợi bao hoài niệm chưa nhòa trong tim.

CHUYỆN NHỮNG NGƯỜI THẦY

GÁC GIÁO ÁN, GIỮ BÌNH YÊN NƠI BIÊN GIỚI

VIỆT HƯƠNG

Họ là những giáo viên Trường Đại học PCCC được điều động tăng cường tại các xã biên giới. Tạm gác lại những trang giáo án, gác lại niềm vui với gia đình riêng, "sẵn sàng đi bất cứ đâu, làm bất cứ việc gì, khi Đảng, Nhà nước và Nhân dân cần đến", những thầy giáo của nhà trường đã vượt qua mọi khó khăn, nhanh chóng thích nghi với môi trường mới, gần dân, bám địa bàn, hoàn thành nhiệm vụ được giao một cách xuất sắc, góp phần không nhỏ trong công cuộc gìn giữ và đảm bảo an ninh trật tự tại cơ sở.

Giáo viên nhà trường đại diện Công an xã địa phương tặng quà cho các hộ nghèo và các cháu thiếu nhi. Ảnh: Tư liệu.

Đồng chí Tuyển đại diện Công an xã Lâm Đớt, huyện A Lưới, Thừa Thiên Huế tới thăm và tặng quà cho già làng. Ảnh: Tư liệu.

Niềm vui mùa Xuân mới

Một mùa Xuân nữa lại về trong sắc nở rực rỡ của hoa đào, hoa mai, trong ánh đèn trang hoàng khắp phố phường và không khí quây quần sum họp của mỗi gia đình. Mùa Xuân này đối với gia đình đồng chí Nguyễn Văn Tuyển – giáo viên Khoa Quân sự, võ thuật và Thể dục thể thao là một mùa Xuân trọn vẹn hơn bao giờ hết bởi đồng chí Tuyển đã hoàn thành nhiệm vụ nơi biên cương, sum họp bên gia đình.

Trong niềm vui đón mùa Xuân mới, vừa trở về tiếp nhận công tác tại nhà trường, chia sẻ với chúng tôi, đồng chí Tuyển cho biết: "Nhận quyết định trở về công tác dưới mái Trường Đại học PCCC, cảm xúc đối với tôi thật khó tả. Vừa cảm thấy vinh dự, hạnh phúc vì mình đã hoàn thành nhiệm vụ, vừa có cảm giác thân quen, thương yêu khi được trở về môi trường làm việc đã gắn bó bao lâu nay."

Cũng giống như đồng chí Tuyển, 09 đồng chí khác của Trường Đại học PCCC được điều động tới tăng cường tại các xã biên giới từ năm 2021 đều đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, trở về nhận công tác tại các đơn vị Khoa, Phòng trong nhà trường. Trong cảm xúc của mỗi người đều là sự bồi hồi, xúc động sâu sắc khi nhớ lại những tháng ngày công tác tại địa bàn các xã biên giới vừa qua.

Vượt gian khó, xông pha nơi biên giới

Thực hiện Kế hoạch số 314/KH-BCA ngày 26/7/2021 của Bộ Công an về điều động cán bộ đang công tác tại các đơn vị trực thuộc Bộ về công tác tại Công an các xã biên giới trọng điểm, phức tạp về an ninh, trật tự, Trường Đại học PCCC đã nghiêm túc triển khai chỉ đạo của Bộ. Nhà trường đã lựa chọn cử 10 cán bộ, giảng viên trẻ, nhiệt huyết đảm bảo phẩm chất, năng lực để Bộ Công an quyết định điều động theo yêu cầu công tác, gồm: đồng chí Nguyễn Đức Quỳnh (Khoa Lý luận chính trị và Khoa học xã hội nhân văn), đồng chí Nguyễn Văn Tuyển (Khoa Quân sự, võ thuật, thể dục, thể thao), đồng chí Hà Văn Tuấn (Khoa Tự động và phương tiện kỹ thuật phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ), đồng chí Nguyễn Ngọc Dương (Khoa Phòng cháy), đồng chí Đặng Văn Bình (Khoa Chữa cháy, nay thuộc Khoa Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ), đồng chí Lê Đình Vĩnh và Trần Văn Khả (Khoa Cứu nạn, cứu hộ nay thuộc Khoa Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ), đồng chí Đoàn Quốc Hải và Nguyễn Tuấn Hùng (Phòng Quản lý học viên), đồng chí Phan Đức Tiến (Phòng Đảm bảo chất lượng đào tạo) về công tác tại 9 tỉnh (Lào Cai, Điện Biên, Quảng Ninh, Thừa Thiên Huế, Quảng Nam, An Giang, Tây Ninh, Bình Phước, Đồng Tháp). Đây là các địa phương có các xã thuộc vùng biên giới trọng điểm phức tạp về an ninh, trật tự, thuộc diện miền núi nghèo, cơ sở vật chất, điều kiện sinh hoạt thiếu thốn, giao thông đi lại khó khăn, dân cư thưa thớt. Hoàn cảnh 10 đồng chí được điều động cũng có những khó khăn riêng. Nhiều đồng chí chỉ vừa lập gia đình như đồng chí Phan Đức Tiến, có đồng chí con còn rất nhỏ (đồng chí Tuyển tham gia công tác khi con nhỏ mới được 2 tháng, đồng chí Nguyễn Ngọc Dương được điều động khi con nhỏ mới được 5 tháng...), nhiều đồng chí khác hoàn cảnh khó khăn, cha mẹ già yếu. Tuy nhiên, với tinh thần xung kích, xả thân, sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ, các đồng chí đã xác định tư tưởng, động viên gia đình vợ con, nhận nhiệm vụ chính trị được giao tại các địa bàn mới.

Rời xa mái Trường Đại học PCCC, các đồng chí được điều đồng tới cơ sở đã đảm nhận nhiều vai trò, nhiệm vụ khác nhau. Không chỉ thực hiện tuyên truyền công tác PCCC tại địa phương, các đồng chí cán bộ, giáo viên của nhà trường còn được giao và làm quen với những lĩnh vực, hoạt động khác như: đảm bảo an ninh trật tự, an toàn giao thông, tham mưu chính quyền xây dựng, phát triển công tác PCCC tại địa phương, tham gia lĩnh vực quản lý vũ khí vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ và pháo, mở hồ sơ nghiệp vụ, quản lý đối tượng, tham gia hỗ trợ công tác phòng chống dịch COVID - 19, dự án cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư và sản xuất, cấp quản lý Căn cước Công dân, tuần tra, trấn áp tội phạm…

Họ đã phải đối mặt với muôn vàn khó khăn. Nhớ lại những ngày đầu, khi mới đặt chân đến nhận nhiệm vụ, đồng chí Nguyễn Đức Quỳnh cho biết: Xã Tung Chung phố ở Mường Khương, Lào Cai nơi tôi công tác là một mảnh đất sương mù bao phủ quanh năm. Ở đây độ ẩm rất lớn, trên núi hầu như không có ánh nắng. Đặc biệt, mùa Đông ở đây rất lạnh, ẩm nhất mùa Đông cũng chỉ 11-12^{0}C, nên đang từ xuôi lên đây tôi cũng phải mất thời gian làm quen với khí hậu khắc nghiệt này. Đồng chí Nguyễn Ngọc Dương tâm sự: Bản thân dù đã chuẩn bị tâm lý về những khó khăn sẽ phải đối mặt nhưng ngày đầu về nhận công tác tại Công an xã Mường Mươn, huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên, tôi không khỏi ngỡ ngàng trước hoàn cảnh thực tại của địa phương. Cơ sở vật chất tại xã quá khó khăn, tất cả cán bộ, chiến sỹ Công an xã gồm 06 người làm việc, sinh hoạt trong một căn nhà tạm bằng tôn với vẻn vẹn chỉ khoảng 40m^2, mùa Đông thì quá lạnh, mùa Hè thì quá nóng, có những ngày thời tiết nóng chúng tôi phải chui xuống gầm giường để ngủ. Nguồn nước sinh hoạt hàng ngày được lấy từ khe suối. Mùa mưa đến, tình trạng nước đục và mất nước thường xuyên xảy ra ảnh hưởng rất nhiều đến sinh hoạt của chúng tôi." Tại địa bàn của các giáo viên khác, tình hình cũng rất thiếu thốn. Các giáo viên sống trong các căn nhà ghép gỗ, thiếu nước, chợ ở xa, họ phải nhờ sự giúp đỡ của chính quyền và nhân dân địa phương để mua lương thực, thực phẩm, tự túc nấu nướng, ăn uống.

Không chỉ khó khăn về cơ sở vật chất, các đồng chí còn gặp những khác biệt trong phong tục tập quán, sinh hoạt, tiếp cận người dân. Bà con tại các xã biên giới phần lớn là người dân tộc, nhiều người không thể nói tiếng Kinh. Cư dân trình độ dân trí cũng thấp, số nhiều bị mù chữ, để tiếp cận người dân đã khó, để vận động họ hiểu và làm theo càng không phải là chuyện dễ dàng. Đồng chí Nguyễn Đức Quỳnh kể: Ở đây người dân đi làm nương từ sáng sớm đến chiều mới về. Mỗi lần muốn gặp người dân để vận động, tuyên truyền chống tảo hôn hay công tác PCCC, tôi phải chạy xe hoặc đi bộ hàng giờ mới đến nơi. Một phong tục của người vùng cao là phải uống rượu, và phải là uống rượu bằng bát. Vì thế, để có thể nói chuyện với người dân thì chỉ có thể cùng họ uống rượu, được người dân yêu quý thì mới làm việc được". Cũng giống như đồng chí Quỳnh, những thầy giáo khác của nhà trường để "gần dân, bám dân" cũng phải làm quen với phong tục tập quán, sinh hoạt của bà con địa phương, học tiếng dân tộc, và nhờ già làng, người có uy tín giúp đỡ.

Bên cạnh đó là nỗi nhớ nhà, nhớ người thân. Công việc bận rộn, các thầy giáo chỉ có thể liên lạc với gia đình, vợ con qua những cuộc điện thoại để vơi đi nỗi nhớ nhà. Những ngày nghỉ phép cũng rất ngắn ngủi, họ phải hết sức tranh thủ về thăm gia đình.

Khó khăn chồng chất khó khăn. Để vượt qua điều này, các thầy giáo của nhà trường đã luôn quyết tâm, xác định lập trường tư tưởng vững vàng, nâng cao ý thức trách nhiệm, tổ chức kỷ luật, giữ liên lạc thường xuyên với nhà trường, với đơn vị chủ quản để được giúp đỡ, chia sẻ kịp thời. Bên cạnh đó, các thầy giáo đã luôn nỗ lực, sáng tạo, không ngừng học hỏi, trau dồi nghiệp vụ để phục vụ chính quyền và nhân dân địa phương. Một điều đáng quý là tất cả các thầy giáo được điều động đều nhận được sự ủng hộ, hậu thuẫn của gia đình. Bên cạnh đó, không thể không nhắc đến sự quan tâm từ Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC, sự giúp đỡ của chính quyền địa phương và sự động viên, chia sẻ từ chính những đồng chí cùng thực hiện nhiệm vụ điều động về vùng biên như mình…

Những tháng ngày thực hiện vai trò, nhiệm vụ của một Công an xã đã để lại cho các thầy giáo của nhà trường thật nhiều kỉ niệm khó quên. Đó là lần tham gia bắt trộm của thầy giáo Nguyễn Văn Tuyển trong rừng sâu. Nhiều giờ mò mẫm tìm kiếm tang vật của thủ phạm phi tang trong rừng tràm, mải làm nhiệm vụ, đồng chí Tuyển không hề hay biết đã bị vắt hút no máu, đến khi trở về cả tiếng vẫn chưa cầm được. Hay một lần khác, thầy giáo Tuyển nhận nhiệm vụ phối hợp với kiểm lâm bắt và xử phạt 9 đối tượng khai tác gỗ lậu. Đây đều là những đối tượng hung hãn, vì vậy, quá trình vây bắt đã diễn ra trong suốt nhiều giờ, các đối tượng sử dụng vũ khí để đánh và uy hiếp chúng tôi và các cán bộ kiểm lâm. Tuy nhiên với tinh thần không khoan nhượng, thầy giáo Tuyển và đồng đội đã bền bỉ đấu trí và đấu sức, giành được chiến thắng, 9 đối tượng khuất phục bị bắt về xử phạt. Đối với đồng chí Nguyễn Ngọc Dương lại là một kỳ niệm đáng nhớ khác. Đồng chí Dương kể: "Tại vụ cứu nạn, cứu hộ xảy ra ở khu vực nương thuộc bản Púng Giắt 2, xã Mường Mươn, quá trình di chuyển lên khu vực nạn nhân, do thời tiết mưa gió, đường dốc và trơn, chiếc xe máy tôi điều khiển đã bị ngã đến 3 lần, quãng đường di chuyển lên khu vực nạn nhân còn xa, lúc đó tôi chỉ muốn bỏ xe ở lại. Nhưng rồi tôi tự nhủ bản thân phải cố gắng, tiếp tục đứng lên, tiếp tục tiến về phía trước nên cuối cùng mọi nhiệm vụ vẫn hoàn thành". Hay đối với đồng chí Nguyễn Đức Quỳnh lại là việc giải quyết một vụ việc từ tục bắt vạ của người Mông – dân tộc sinh sống nơi anh công tác. Quá trình đấu tranh diễn ra suốt 9 tiếng, các đối tượng gây nhiều sức

Đồng chí Nguyễn Đức Quỳnh và các em nhỏ Lào Cai. Ảnh: Tư liệu.

ép, đánh nhau rất căng thẳng. Anh đã cùng các cán bộ khác bền bỉ vận động, thuyết phục các đối tượng, giải quyết mâu thuẫn ổn thỏa giữa các bên. Đó chỉ là một vài kỉ niệm trong rất nhiều vụ việc trong công tác đảm bảo an ninh trật tự mà các thầy giáo của nhà trường đã xử lý. Nhìn chung, các xã vùng biên giới là các địa bàn có tình hình an ninh phức tạp, các đối tượng tội phạm rất manh động và hung hãn, nhiều đối tượng còn sử dụng vũ khí để uy hiếp. Chính vì thế, nhận nhiệm vụ, những cán bộ, chiến sỹ của nhà trường cũng đương đầu với không ít hiểm nguy.

Vất vả là thế, nhưng khi nghĩ về những nhiệm vụ mình đã thực hiện, đồng chí Đặng Văn Bình chia sẻ: "Thực hiện các nhiệm vụ công tác được điều động tại cơ sở, đó không chỉ là trách nhiệm mà còn là vinh dự của bản thân tôi. Tôi cảm thấy vinh dự khi được cống hiến sức mình cho công tác đảm bảo an ninh trật tự vùng biên cương, góp phần bảo vệ và gìn giữ bình yên của Tổ quốc." Không chỉ đồng chí Bình, các thầy giáo khác trong hơn 2 năm qua cũng đều cảm nhận và cố gắng, nỗ lực hết mình để đóng góp, cống hiến hết năng lực, sức trẻ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Kết thúc quá trình 02 năm công tác, tất cả 10 đồng chí giáo viên của nhà trường đều đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, nhận được rất nhiều thành tích, Bằng khen, Giấy khen… của chính quyền địa phương như: Đồng chí Nguyễn Đức Quỳnh được tặng 01 Bằng khen của Chủ tịch UBND tỉnh; 03 Giấy khen của Giám đốc Công an tỉnh, Chủ tịch UBND huyện; Đảng ủy xã; đồng chí Nguyễn Văn Tuyển 02 năm liền phân loại cán bộ đều hoàn thành Xuất sắc nhiệm vụ; đạt danh hiệu Chiến sỹ Thi đua cấp sơ sở, đạt được 06 Giấy khen của chính quyền các cấp và 01 chứng nhận của Cục trưởng Cục trưởng Cục Công tác Đảng và công tác chính trị; đồng chí Nguyễn Ngọc Dương được tặng thưởng 04 Giấy khen về nhiều thành tích đạt được trong quá trình công tác; đồng chí Lê Đình Vĩnh được nhận 03 Giấy khen của Công an tỉnh, UBND huyện và xã; các đồng chí khác đều nhận Giấy khen trong các mặt công tác...

Khi đi dân nhớ, khi ở dân thương...

Thời gian 02 năm công tác không phải là dài, bên cạnh những thành tích và những kinh nghiệm, kiến thức thu được, một điều đáng quý hơn nữa là các thầy giáo nhà trường đã nhận được nhiều tình cảm từ bà con nhân dân. Sự xông xáo, nhiệt huyết, tác phong làm việc nghiêm túc, sáng tạo, hiệu quả cao của các thầy giáo nhà trường đã ghi dấu ấn mạnh mẽ trong lòng chính quyền và nhân dân địa phương.

Ngày chia tay đã đến, mang theo biết bao bịn rịn, lưu luyến. Đồng chí Nguyễn Đức Quỳnh xúc động kể: "UBND xã và các cán bộ, bà con nơi đây đều rất quý, bịn rịn chia tay tôi từ 03 tuần trước khi tôi ngừng công tác. Các đồng chí đã tự tay làm 07 mâm cơm chia tay." Các đồng chí khác của nhà trường cũng đều nhận được sự lưu luyến, thương yêu từ chính quyền địa phương và bà con nhân dân. Có đồng chí xúc động kể với chúng tôi, còn được người dân mổ cả một con bò để làm cơm chia tay. Quả là những tình cảm thiết tha, chân thật, và đáng quý!

Phát biểu cảm nghĩ của mình, thầy giáo Trần Văn Khả (khoa Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ) cho biết: "Chủ trương của Bộ tăng cường cán bộ cho các xã biên giới theo tôi là rất phù hợp, đặc biệt trong điều kiện các xã mới chỉ bố trí được từ 5 - 6 Công an chính quy về công tác. Kế hoạch 314 không chỉ góp phần bổ sung lực lượng cho Công an cấp xã mà còn giúp cho cán bộ thuộc cơ quan bộ thấu hiểu được tình hình thực tế các địa phương, có thêm kinh nghiệm thực tiễn để tham mưu cho lãnh đạo các đơn vị, lãnh đạo Bộ tốt hơn khi ban hành các chủ trương, chính sách, kế hoạch." Đối với các đồng chí khác, đây cũng là dịp để rèn luyện, cống hiến và trưởng thành từ thực tiễn rất đa dạng, phong phú và sôi động, có thêm nhiều kiến thức, kinh nghiệm cho công tác sau này.

Sau khi các cán bộ, giáo viên được điều động tới các xã biên giới đợt 1 đã hoàn thành nhiệm vụ công tác, thực hiện chủ trương của Bộ, ngày 08/11/2023, Trường Đại học PCCC đã tiếp tục cử thêm 10 cán bộ, chiến sỹ đi điều động, tăng cường đợt 2. Trong số đó, nhiều đồng chí đã xung phong đi thực hiện nhiệm vụ. Bên mùa Xuân mới sang, mang theo những kì vọng từ gia đình và nhà trường, chắc chắn, các cán bộ, giáo viên được điều động của Trường Đại học PCCC sẽ tiếp tục cố gắng, phấn đấu, ghi thêm nhiều thành tích, thể hiện bản lĩnh chính trị, sức mạnh, vai trò của cán bộ, giáo viên của nhà trường trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước.■

NGỌN LỬA

(Tiếp theo trang 33)

trưởng ca đã báo ngay cho cán bộ phân xưởng được biết. Nhận được tin báo có sự cố cháy lò và nhóm công nhân vẫn còn bị mắc kẹt ở trong đó, Đội Thanh niên cứu hộ cùng Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đã ngay lập tức có mặt tại cửa hầm và tìm cách phân luồng cứu hộ. Họ mở cửa luồng hạn chế gió thổi làm bùng khí độc, đồng thời cung cấp khí sạch. Dương đeo mặt nạ cùng mấy anh em lao vào sâu bên trong. Lửa vẫn đang cháy lan trong đường hầm. Họ cứu được mấy công nhân bị sặc khí độc. Còn anh Hùng, một công nhân có thâm niên lâu nhất mỏ thì đã ngất, mặt mũi ám đen. Ngay lập tức anh Hùng được đưa sơ cứu rồi chuyển thẳng lên bệnh viện tỉnh. Sau ba ngày, anh Hùng đã tỉnh, được duy trì hô hấp, tuần hoàn nhưng vẫn trong tình trạng nguy hiểm do bỏng đường hô hấp và tổn thương phổi, phải chuyển lên bệnh viện tuyến trung ương.

Nhóm cứu hộ cũng bị ảnh hưởng khí độc. Mấy ngày sau đó cả mỏ than không khí ảm đạm như có tang lớn. Sự sợ hãi ẩn trong ánh mắt từng người thợ. Nguy hiểm luôn rình rập khiến họ bắt đầu tính việc xin chuyển xin nghỉ về quê.

Dương nhận quyết định lên văn phòng làm công tác truyền thông cho Đoàn Thanh niên.

Vậy mà Thùy và mẹ bỗng nhiên xuất hiện ở cổng văn phòng của mỏ.

Mẹ hớt hải bấu tay vào vai mấy anh mấy chị mà bà gặp ngoài cổng.

"Cho tôi hỏi, con tôi thằng bé Dương Bách khoa ấy. Nó đâu rồi?"

Thùy lay vai mẹ.

"Mẹ ơi bình tĩnh đi. Con mới gọi nói chuyện với anh Dương mà. Anh ấy không sao."

Dương chạy ra.

Mẹ anh nước mắt ròng ròng.

"Con ơi là con. Về nhà thôi…"

Lúc này Thùy lại động viên lại mẹ:

"Mẹ bảo đưa con về đây ở lại luôn với anh ấy mà."

"Cha cô. Tôi còn phải cưới xin cô về đàng hoàng. Con trai tôi nó đẹp nó giỏi giang thế kia, tôi cũng không cho không cô được."

Dương ôm mẹ và Thùy.

"Con sẽ đưa mẹ và em về đây. Nhà chúng ta ở đây mẹ ơi. Nhà ở quê, giao cho mấy em quản lí mẹ nhé."

Thế mà rồi sau đó hai năm Dương đưa được mẹ và vợ anh về mỏ thật. Họ sống ở đây như quê hương thứ hai.

Thùy là cô giáo dạy những lớp đầu tiên cho trẻ con nhà mỏ. Trong lớp có con bé con út thêm nhà anh Hùng. Giờ anh Hùng nghỉ mất sức, nhưng được mỏ chăm sóc suốt đời.

Dương trở thành Bí thư Đoàn Thanh niên của mỏ. Ngày ngày anh đến văn phòng, áo sơ mi trắng tôn thêm nét đẹp hào hoa của chàng trai Bách khoa năm nào. Lúc đi làm nhiệm vụ thao tác chỉ dẫn chống cháy, nổ, Đội của anh mặc bộ bảo hộ đeo mặt nạ chống độc, rất oai phong và đầy tự tin.■

Phù Đổng, 14/12/2023

TIẾP THÊM SỨC MẠNH GIÚP DÂN VƯỢT QUA BÃO LỬA

HOÀNG VIỆT

Đêm ngày 12/9/2023, một vụ cháy nghiêm trọng đã xảy ra tại chung cư mini số 37, ngách 29/70 phố Khương Hạ, phường Khương Đình, quận Thanh Xuân, Hà Nội. Trong vụ cháy này, bên cạnh sự gan dạ, dũng cảm của lực lượng chữa cháy chuyên nghiệp, tập thể thầy và trò Đội Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ học tập Trường Đại học PCCC đã nỗ lực phối hợp, tham gia hỗ trợ chữa cháy và cứu nạn cứu hộ, tiếp thêm sức mạnh cho các chiến sỹ chữa cháy giúp đỡ nhân dân vượt qua cơn bão lửa kinh hoàng.

Đã hơn 4 tháng trôi qua, nhưng những người dân Hà Nội nói chung và những người dân địa phương tại phường Khương Đình vẫn chưa hết xót xa, trăn trở trước vụ cháy kinh hoàng tại chung cư mini số nhà 37, ngách 29/70 phố Khương Hạ. Vụ cháy đã làm 56 người thiệt mạng, 37 người bị thương và gây nhiều thiệt hại về tài sản chưa thể ước tính hết. Chia sẻ về quá trình tham gia chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ vụ cháy này, Thượng tá Trần Kim Khánh – Phó Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu ứng dụng và Khoa học kỹ thuật PCCC&CNCH, Trường Đại học PCCC quản lý Đội Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ học tập của nhà trường cho biết: "Thời điểm xảy ra vụ cháy, Đội Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ học tập của nhà trường có 01 giáo viên và 12 học viên đang trong ca trực. Sau khi nhận được thông tin, Thiếu tá Ngô Văn Nam - Giảng viên Khoa Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ, giáo viên trực tại Đội đã khẩn trương điều động xuất 02 xe chữa cháy và cùng 02 cán bộ lái xe, 10 học viên (02 học viên còn lại ở lại trực thông tin) khẩn trương di chuyển đến hiện trường. Đến 23 giờ 51 phút, cán bộ, giáo viên, học viên của nhà trường đã có mặt tại địa điểm diễn ra vụ cháy theo đúng thời gian xuất xe quy định và tích cực triển khai công tác."

Lực lượng PCCC&CNCH thực hiện chuyên môn tại hiện trường vụ cháy. Ảnh: Tư liệu.

Tại hiện trường, Thiếu tá Ngô Văn Nam đã nhận nhiệm vụ phân công từ Ban Chỉ huy và chỉ huy các học viên của Đội Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ học tập nhà trường triển khai đội hình truyền nước, hỗ trợ các khâu chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ của các đơn vị tham gia. Nhớ lại những phút giây căng thẳng tại hiện trường lúc đó, Thiếu tá Ngô Văn Nam cho biết: Sau khi tới hiện trường, nhận nhiệm vụ từ Ban Chỉ huy, tôi cho Đội triển khai đội hình truyền nước từ khoảng cách 300m vào trong phục vụ các mũi chữa cháy tại hiện trường. Trong quá trình các đơn vị tham gia chữa cháy tăng cường quân số, phát triển số lượng các mũi chữa cháy dẫn đến thiếu đường nước cấp cho các mũi chữa cháy này, tôi chỉ huy các học viên triển khai 01 đường vòi A dẫn nước chữa cháy từ các xe đỗ bên ngoài để tiếp nước vào trong phục vụ quá trình chữa cháy của các mũi chữa cháy. Sau đó tiếp tục triển khai bổ sung 01 đường vòi dẫn nước từ máy bơm chữa cháy (đang hút nước từ ao nước gần đám cháy) để dẫn nước vào cấp cho các mũi chữa cháy trong hiện trường, đồng thời cho học viên rà soát nguồn nước gần hiện trường đề phòng cần tăng cường nguồn nước. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, nhận thấy phương tiện phòng chống khói khí độc (mặt nạ) của các đơn vị mang đến còn thiếu, tôi đã điều động học viên ra xe chữa cháy mang tất cả mặt nạ của nhà trường để chi viện cho các chiến sỹ của các đơn vị tham gia chữa cháy tại thời điểm đó, giúp các đồng chí có thêm phương tiện hoàn thành nhiệm vụ với nhân dân."

Chia sẻ về những giây phút hỗ trợ các chiến sỹ chữa cháy, học viên Trần Văn Bình cho biết: Các thành viên trong Đội đã rất khẩn trương thực hiện nhiệm vụ được phân công. Tất cả đều làm việc gấp gáp và khẩn trương, tận dụng từng giây từng phút. Tại hiện trường, các chiến sỹ chữa cháy đã lăn xả nhiều giờ vất vả. Có những chiến sỹ chữa cháy kiệt sức, ngồi bệt xuống đất. Có những chiến sỹ mất sức, phải nhờ đồng đội dìu đi. Khi chứng kiến những cảnh tượng đó, chúng em cảm thấy rất

Các học viên của Đội Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ học tập nhà trường sau khi tham gia chữa cháy. Ảnh: Tư liệu.

thương cho sự vất vả của các anh và cảm phục trước sự lăn xả vì nhân dân của họ. Do đó, các học viên nhà trường cũng noi theo, cố gắng hết sức có thể để thực hiện tốt nhiệm vụ của mình, hỗ trợ các anh để khống chế đám cháy và tìm kiếm nạn nhân.

Sau khi đám cháy cơ bản được khống chế, thầy giáo Ngô Văn Nam cùng 06 học viên của Đội Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ học tập nhà trường tiếp tục di chuyển vào bên trong hiện trường để thực hiện dùng lăng B phun nước làm mát và tìm kiếm cứu người bị nạn đang mắc kẹt trong hiện trường đám cháy. Sau khi hoàn thành nhiệm vụ, Đội tiếp tục thực hiện công tác tìm kiếm và di chuyển thi thể các nạn nhân đã tử vong xuống dưới tầng 1 để bàn giao cho cơ quan chức năng.

Kể lại khoảnh khắc tham gia cứu hộ người dân bên trong tòa nhà, học viên Nguyễn Thành Đạt chia sẻ: "Đối với em và các bạn, có lẽ đây sẽ là một vụ cháy mà chúng em không bao giờ quên". Đạt cho biết, khi đám cháy đã được khống chế, em nhận nhiệm vụ cùng thầy giáo và các học viên khác vào tìm kiếm người bị nạn. Em chia sẻ: Không gian bên trong căn nhà tối tăm và ẩm thấp. Cầu thang bị cháy nên rất xập xệ. Ánh sáng từ đèn pin không đủ, có đèn đã bị hết pin. Lực lượng cứu hộ phải mất một lúc thì mắt mới quen với bóng tối và quen với vị trí các căn phòng. Hầu hết cấu tạo các phòng trong chung cư giống nhau nên chúng em cũng dễ thuộc đường hơn. Có những tầng rất nhiều người xấu số thiệt mạng. Em tìm ở các khu vực cầu thang, hành lang và cả trong các phòng căn hộ, vừa đi vừa hô to "Có ai không? Tôi đến cứu!". Khi đến tầng trung của tòa nhà, em phát hiện thấy có 02 mẹ con, trong đó bé trai khoảng 6-7 tuổi ở ban công của căn phòng và đã nhanh chóng bế cháu nhỏ đồng thời hướng dẫn người mẹ (lúc này đã kiệt sức) bám vào vai mình để di chuyển xuống tầng 1. Sau đó, em cũng tìm thấy và cứu thêm được 01 em bé nữa. Cảm giác khi tìm thấy được người còn sống và cứu được họ trong vô số những nạn nhân xấu số khác là một điều hạnh phúc vô cùng không thể diễn tả được, không khác gì mình cũng được cứu sống vậy – Đạt cho biết.

Bên cạnh những người thoát nạn, cũng có nhiều nạn nhân đã không gặp may mắn như thế. Học viên Trần Văn Bình chia sẻ: Khi lên đến tầng 8,9 chúng em thấy rất nhiều xác người bị nạn xấu số ở đó. Chưa bao giờ chúng em có thể cảm nhận được lằn ranh sinh – tử, và sự thảm khốc của đám cháy rõ ràng đến thế. Có những gia đình cả nhà đều thiệt mạng! Có những em bé được quấn chăn đưa ra ngoài, chân đã cháy đen, khiến tất cả mọi người đều xúc động, không nói nên lời.

Học viên Nguyễn Trường An cho biết: Có những gian phòng nạn nhân nằm la liệt. Trong khi đó, ở phía dưới, bên ngoài người nhà các nạn nhân liên tục hỏi trong tuyệt vọng "Anh ơi, người bị nạn thì sẽ được đưa đến viện nào?" "Anh ơi, máy còn đỏ chuông là vẫn còn sống phải không?" khiến chính những người tham gia chữa cháy và cứu hộ như chúng em cũng phải nghẹn lòng. Nhưng mọi người đều tự nhủ phải cố gắng kìm nén cảm xúc để hoàn thành nhiệm vụ.

Tại vụ cháy chung cư mini ở Khương Hạ, Trường Đại học PCCC có 02 cán bộ, 02 giáo viên và 12 học viên đã tích cực tham gia phục vụ hỗ trợ cho công tác chữa cháy và cứu nạn cứu hộ tại vụ cháy. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, không chỉ nhiệt tình hỗ trợ công tác chữa cháy, các cán bộ, giáo viên và học viên nhà trường đã tìm kiếm và trực tiếp cứu được 03 nạn nhân (trong đó có 02 trẻ nhỏ và 01 người lớn), hướng dẫn thoát nạn cho 01 nạn nhân, đồng thời hỗ trợ vận chuyển nhiều nạn nhân thiệt mạng cũng như thực hiện giúp đỡ, động viên nhiều người dân trong vụ hỏa hoạn đến nơi an toàn. Với những thành tích trên, 16 cá nhân tích cực tham gia hỗ trợ trong vụ cháy tại chung cư mini ở Khương Hạ đã nhận được khen thưởng từ nhà trường và Công an Thành phố Hà Nội.

Mặc dù chỉ là đơn vị nhỏ của nhà trường, nhưng Đội Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ học tập Trường Đại học PCCC đã tích cực phát huy truyền thống quý báu của tập thể thầy và trò nhà trường, sẵn sàng học tập và lao động, xung kích, nhiệt huyết trong chiến đấu, thể hiện rõ ràng tính thiết thực, hiệu quả của một mô hình giáo dục gắn liền giữa lý thuyết và thực hành. Học viên Nguyễn Trường An cho biết: Những thao tác, kỹ thuật thực hiện trong công tác hỗ trợ tại vụ cháy chung cư mini số 37 phố Khương Hạ đều được vận dụng từ những kiến thức chúng em đã học trên lớp. Qua vụ cháy này, chúng em sẽ tiếp tục học tập và rèn luyện bản lĩnh để có thể trở thành những chiến sỹ chữa cháy chuyên nghiệp vững vàng giúp ích cho xã hội.

Những việc làm cụ thể, thiết thực của các cán bộ, giáo viên và học viên của Trường Đại học PCCC trong vụ cháy tại chung cư mini số 37 Khương Hạ, quận Thanh Xuân vừa qua đã một lần nữa góp phần tô thắm truyền thống của nhà trường, ghi đậm dấu ấn trong lòng nhân dân và chính quyền địa phương vì những hành động kịp thời, đáng quý của tập thể thầy và trò nhà trường. Sự tích cực, nhiệt tình, nhanh nhạy, khẩn trương và hiệu quả trong thực hiện nhiệm vụ của các cán bộ, giáo viên và học viên nhà trường đã được khẳng định rõ ràng trong các hoạt động thực tế, khi tham gia phối hợp cùng các đơn vị Cảnh sát PCCC&CNCH Thủ đô góp phần đảm bảo an toàn, gìn giữ trật tự xã hội, đưa bình yên đến cho nhân dân.■

CẢM XÚC NGÀY TRỞ VỀ

TRẦN VĂN KHẢ

Cách đây hơn 02 năm, mặc dù trong bối cảnh dịch bệnh COVID - 19, nhưng khi triển khai kế hoạch số 314 của Bộ Công an về việc điều động cán bộ đang công tác tại cơ quan Bộ tăng cường cho Công an xã biên giới, trọng điểm, phức tạp về an ninh trật tự, Đảng uỷ, Ban Giám hiệu nhà trường đã tổ chức buổi lễ long trọng trao quyết định, giao nhiệm vụ cho 10 cán bộ, giáo viên nhà trường lên đường nhận nhiệm vụ.

Ngày hôm đó, khi giao nhiệm vụ cho chúng tôi, thầy Hiệu trưởng, PGS, TS Lê Quang Bốn có căn dặn rằng: "Thầy tin tưởng vào bản lĩnh, năng lực và khả năng thích nghi với mọi môi trường làm việc của cán bộ, giáo viên nhà trường, đặc biệt là các đồng chí cán bộ, giáo viên trẻ." Và ngày hôm nay, chúng tôi đã không phụ sự tin tưởng của thầy và lãnh đạo nhà trường. Cả 10 đồng chí đều đã thích nghi tốt với môi trường làm việc mới, từng bước học hỏi các mặt công tác nghiệp vụ mới, để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trong thời gian công tác tại địa phương. Có nhiều đồng chí đã được tặng Giấy khen của UBND xã, UBND huyện, Công an tỉnh và được phân loại cán bộ hàng năm ở mức hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ.

Ngày chúng tôi đặt chân tới vùng đất biên cương của Tổ quốc, mọi thứ hiện ra trước mắt chúng tôi thực sự khác so với chúng tôi đã hình dung. Bởi cuộc sống ở các xã biên giới, trọng điểm, phức tạp về an ninh trật tự còn nhiều khó khăn, thiếu thốn hơn những gì chúng tôi tưởng tượng. Thời điểm chúng tôi về xã nhận công tác, cũng là lúc dịch bệnh COVID - 19 bùng phát tại khu vực này. Toàn thể chính quyền và Công an địa phương đều đang căng mình cùng nhân dân chống dịch. Chúng tôi cũng bắt tay ngay vào công việc cùng địa phương. Rất nhanh chóng, chúng tôi đã bắt nhịp được với cuộc sống và công việc tại nơi đây.

Thời điểm dịch bệnh lắng xuống cũng là lúc các đợt cao điểm của Bộ Công an về Dữ liệu dân cư, Căn cước công dân, Định danh điện tử được giao về các địa phương. Liên tục là các chiến dịch 90 ngày đêm, 60 ngày đêm. Nhưng không chỉ thực hiện các nhiệm vụ trên, Công an cấp xã vẫn phải thực hiện các nhiệm vụ đấu tranh trấn áp tội phạm, xử lý các vấn đề liên quan trật tự an toàn xã hội, công tác PCCC, ... Đúng như lời đồng chí Bộ trưởng đã phát biểu, một đơn vị Công an cấp xã phải có đến khoảng 100 đầu công việc cần thực hiện. Riêng đối với Công an các xã biên giới thì công việc còn nhiều hơn khi phải thực hiện nhiệm vụ đảm bảo an ninh khu vực biên giới, phân công lực lượng tham gia trực tại các chốt thuộc vành đai biên giới, cửa khẩu quốc gia, quốc tế để ngăn chặn người xuất nhập cảnh trái phép. Khi được cùng ăn, cùng ở, cùng làm với đồng chí, đồng đội tại Công an các xã biên giới, trọng điểm, phức tạp về an ninh trật tự chúng tôi mới thấu hiểu được sự vất vả của các đồng chí ở đây. Chủ trương của Bộ tăng cường cán bộ cho các xã biên giới là rất phù hợp, đặc biệt trong điều kiện các xã mới chỉ bố trí được từ 5 - 6 Công an chính quy về công tác. Kế hoạch 314 không chỉ góp phần bổ sung lực lượng cho Công an cấp xã mà còn giúp cho cán bộ thuộc cơ quan bộ thấu hiểu được tình hình thực tế các địa phương, có thêm kinh nghiệm thực tiễn để tham mưu cho lãnh đạo các đơn vị, lãnh đạo Bộ tốt hơn khi ban hành các chủ trương, chính sách, kế hoạch.

Bản thân là cán bộ, giáo viên của nhà trường, có nhiều năm công tác trong môi trường sư phạm, khi đến công tác tại các xã biên giới trọng điểm, phức tạp về an ninh trật tự, chúng tôi được tiếp cận và làm những mặt công tác rất mới mà đối với nhiều đồng chí thì đây là lần đầu tiên thực hiện như: công tác phòng chống buôn bán người, xuất nhập cảnh trái phép, công tác đấu tranh phòng chống tội phạm kinh tế, ma tuý, tệ nạn xã hội, công tác an ninh biên giới, xây dựng cơ sở bí mật, sưu tra đối với các hệ đối tượng... Nhưng cũng rất may mắn khi chúng tôi được đào tạo, rèn luyện dưới mái Trường đại học PCCC, được trang bị kỹ năng tự học, tự nghiên cứu và vận dụng sáng tạo kiến thức học được vào thực tiễn. Không mất quá nhiều thời gian, chúng tôi đã có thể phối hợp thực hiện các mặt công tác mới và lạ này. Từ những lo lắng, hồi hộp khi lần đầu tham gia theo dõi, truy bắt các đối tượng đánh bạc (đá gà, lô đề, tài xỉu...), buôn lậu, buôn bán trái phép chất ma tuý hay khi ngồi ghi lời khai những đối tượng cộm cán đến những lần bị thương, bị ngã xe khi truy đuổi các đối tượng, chúng tôi đều đã vượt qua để hoàn thành nhiệm vụ được giao. Chỉ sau vài tháng, chúng tôi đã có thể phối hợp tốt với Công an đơn vị địa phương, thậm chí có thể độc lập làm việc khi được giao nhiệm vụ.

Với khối lượng công việc rất nhiều của Công an cấp xã, nhưng biên chế lại có hạn nên những ngày nghỉ với chúng tôi và cán bộ Công an xã là rất hiếm hoi. Đặc biệt vào các đợt cao điểm thì 100% anh em không có ngày nghỉ và sau đó cũng không thể bố trí nghỉ bù được. Nên trong 02 năm công tác, số lần chúng tôi về thăm nhà rất ít, những khi có thời gian rảnh rỗi thì tranh thủ gọi điện nói chuyện với gia đình, vợ con và động viên mọi người yên tâm về chúng tôi. Và chúng tôi thật may mắn khi là thành viên của đại gia đình trường Đại học PCCC, được làm việc dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của các đồng chí lãnh đạo vô cùng có tâm và có tầm. Trước những khó khăn của chúng tôi và gia đình, vào dịp 19/8/2022, Đảng uỷ, Ban Giám hiệu nhà trường đã tổ chức gặp mặt động viên thân nhân của chúng tôi. Buổi gặp mặt thực sự đã tiếp thêm động lực, lòng tin, sự yên tâm cho bố mẹ, vợ con chúng tôi với công việc, nhiệm vụ mà chúng tôi đang thực hiện.

Theo chúng tôi, chủ trương, kế hoạch của Bộ là hoàn toàn đúng đắn và phù hợp với bối cảnh hiện tại của lực lượng Công an. Và những giá trị mang lại cho từng cán bộ, giáo viên tham gia kế hoạch này là vô cùng lớn. Đối với chúng tôi, sau 25 tháng tạm gác lại giáo án, bài giảng, công việc chuyên môn để lên đường thực hiện nhiệm vụ tại Công an xã biên giới, trọng điểm, phức tạp về an ninh trật tự, ngày quay trở lại trường trong mỗi chúng tôi đều dâng lên niềm cảm xúc khó tả, đó là cảm giác được trở về nhà sau nhiều ngày xa vắng, được tiếp tục làm việc, cống hiến trong một môi trường đầy tình yêu thương, đoàn kết, nhân văn. Được phụng sự cho sự nghiệp giáo dục, đào tạo của nhà trường dưới sự lãnh đạo chỉ đạo của các đồng chí lãnh đạo có tâm, có tầm trong Đảng uỷ, Ban Giám hiệu nhà trường.

Bên thềm Xuân mới, chúng tôi muốn gửi lời cảm ơn chân thành đến đồng chí Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn - Hiệu trưởng nhà trường và các đồng chí trong thường vụ Đảng uỷ, Ban Giám hiệu đã tin tưởng, giao nhiệm vụ cho chúng tôi thực hiện theo chủ trương của Đảng uỷ Công an Trung ương, Bộ Công an. Trong hơn 02 năm qua, chúng tôi thực hiện nhiệm vụ tại các xã biên giới, lãnh đạo nhà trường luôn quan tâm, chỉ đạo, động viên kịp thời để chúng tôi có thể vững vàng vượt qua mọi khó khăn và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Đồng thời xin được cảm ơn lãnh đạo các đơn vị trong nhà trường cùng các đồng nghiệp đã luôn đồng hành, động viên chúng tôi trong suốt 02 năm qua.

Thầy Hiệu trưởng, Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn đã nói: "Có một điều không bao giờ thay đổi đó là sự thay đổi". Đúng vậy, cuộc sống luôn vận động, phát triển và thay đổi từng ngày. Đối với chúng tôi, những thay đổi trong hơn 2 năm qua đã tôi rèn chúng tôi bản lĩnh hơn, mạnh mẽ hơn, vững vàng hơn và biết trân trọng hơn những gì mình đang có, đó là được học tập, làm việc và trở thành thành viên của ngôi nhà chung Trường Đại học PCCC, một môi trường làm việc tuyệt vời mà rất khó có thể tìm thấy được ở nơi khác. Cùng với đó, mỗi chúng tôi sẽ nỗ lực hơn nữa để đóng góp sức mình, phụng sự cho sự phát triển bền vững của nhà trường.■

MỘT ĐÊM VÀ ... *(Tiếp theo trang 29)*

chỉ có cách ấy mới cứu được Thi thoát khỏi cái án kỷ luật trước khi ra trường. Cũng chỉ có cách ấy mới cứu được người mẹ của nó không bị gục ngã. Mẹ nó lại đang bị bệnh tim....

Phải nhiều năm sau Hợp mới vượt qua được nỗi hẫng hụt khi biết sự thật ấy của Thi. Nhưng lời cầu xin của Tú trong khoảnh khắc ấy vẫn khiến anh động lòng trắc ẩn... Và ngày nghỉ cuối tuần ấy, Hợp bàn với Thi cùng anh về nhà thăm gia đình Tự. Anh đã xin được làm con nuôi của bố Tự trước khi nhận làm bố đứa trẻ. Người bố của Tự vô cùng cảm động. Ông sắp một cái lễ cúng khấn tổ tiên để nhận Hợp và Thi làm con cái trong nhà...

Vậy là thằng Lực sinh ra có cả hai người ông, một là bố đẻ, một là bố nuôi của Hợp. Nó gọi bố đẻ Hợp là ông nội Thái Bình còn bố nuôi Hợp là ông nội Hòa Bình. Tận đến khi Thi sinh thêm thằng Thành, hai người ông của bọn trẻ mới có cơ hội được gặp nhau. Sau bữa tiệc thôi nôi bé Thành, Hợp pha ấm trà mời bố đẻ, bố nuôi lên sân thượng ngắm mấy bông hoa quỳnh đang nở để thưa chuyện. Đến lúc ấy Hợp mới kể lại gốc tích hai đứa con của mình. Bố đẻ của Hợp lặng đi một lúc lâu rồi quay sang phía bố của Tự chậm rãi:

- Thực ra khi con dâu tôi về nhà mẹ đẻ sinh cháu Lực, vợ chồng tôi đến thăm và phần nào linh cảm được điều mà cháu Hợp nói ra hôm nay. Là người lính mấy lần hút chết ở chiến trường, dẫu được về với gia đình nhưng trên người vẫn còn đầy thương tật nên tôi luôn tâm niệm một điều: sinh mạng con người là thứ quý nhất trên cõi đời này. Hồi Hợp còn bé tôi đã nói với cháu như thế và từ khi nó làm lính chữa cháy tôi cũng chỉ dặn cháu có thế...

Và Hợp đã tường thuật lại cho Thi nghe toàn bộ cuộc trò chuyện của anh và hai người bố trong cái đêm hôm ấy.

*

Một đêm và một đời của Thi tựa như những thước phim đang chầm chậm trôi trong ký ức đêm nay. Đến phân đoạn ba người đàn ông thưởng trà ngắm hoa và dốc bầu tâm sự gan ruột với nhau thì bất giác những thước phim trở lên lung linh lạ thường. Thi nhìn lên trời sao rồi bất ngờ thốt lên:

- Đúng thế anh Hợp ơi. Sinh mạng con người mới là thứ quý nhất trên cõi đời này!■

Ngọn lửa bất diệt *trong* Phật giáo Việt Nam

THỤY AN

Hòa thượng Thích Quảng Đức vị pháp thiêu thân. *Ảnh: Tư liệu*

Dạo bước trên những con đường vào những ngày cuối năm tại thành phố mang tên Bác, chúng tôi bất giác nhận ra, có những lúc thành phố này lại bình yên đến vậy. Sài Gòn ngày cuối năm thi thoảng cho chúng ta cảm giác được sống chậm chạp giữa guồng quay công việc. Là những lúc chạy xe đến công ty mà chẳng còn gắt gỏng vì tiếng động cơ inh ỏi. Là những ngày cuối tuần chỉ mong thức dậy thật sớm rồi chạy ra góc cà phê quen thuộc. Vài người lãng mạn vẫn thường ca thán rằng nơi đây chẳng có gì ngoài những tòa nhà chọc trời. Nhưng nếu bình tâm nhìn kỹ, Sài Gòn vẫn còn đó những nhà thờ rêu phong, vài cửa hàng bán đồ trang trí nằm sâu trong hẻm nhỏ hay dăm ba chốn tự tình mở nhạc Trịnh ngày đêm, đẹp và lãng mạn theo cách riêng của một thành phố hơn 300 trăm năm tuổi. Và những bước chân đã đưa chúng tôi dừng chân ở một ngã tư đường Nguyễn Đình Chiểu – Cách mạng tháng Tám. Nơi đặt tượng đài Bồ tát Thích Quảng Đức – người đã lấy thân mình tự thiêu để phản đối chính sách hà khắc tôn giáo của chính quyền Việt Nam Cộng hòa của Ngô Đình Diệm cùng với câu chuyện về trái tim của Ngài vẫn nguyên vẹn sau khi hỏa táng đã trở thành một huyền thoại của Phật giáo Việt Nam.

Cuộc đời của Hòa thượng Thích Quảng Đức

Hòa thượng Thích Quảng Đức có thế danh là Lâm Văn Tuất, sinh năm 1897 tại làng Hội Ninh, quận Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa. Năm 7 tuổi ông xuất gia học đạo với Hòa thượng Thích Hoằng Thâm. Năm 15 tuổi ông thọ Sa Di và 20 tuổi thọ Tỳ Kheo. Sau khi thọ giới, ông bắt đầu tu năm năm khổ hạnh tại núi Ninh Hòa rồi hành hạnh đầu đà, du hóa khắp nơi, mãi sau mới về an trú tại chùa Thiên Ân thị trấn Ninh Hòa.

Năm 1932, khi vừa tròn 35 tuổi đời và 28 tuổi đạo, ông được Chi Hội Ninh Hòa của Hội An Nam Phật Học mời làm Chứng minh Đạo sư. Từ đó Ngài đi hành hóa khắp các tỉnh miền Nam Trung Việt, đã góp công kiến tạo và trùng tu được 14 ngôi chùa rải rác khắp miền. Ngôi chùa mà Ngài thường trú lâu nhất là chùa Long Vĩnh tại quận Phú Nhuận, Gia Định, cho nên Phật tử miền Nam thường gọi ngài là Hòa Thượng Long Vĩnh. Chùa cuối cùng mà Ngài trụ trì trước khi tự thiêu là chùa Quán Thế Âm, số 68 đường Nguyễn Huệ, quận Phú Nhuận, tỉnh Gia Định. Đường Nguyễn Huệ nay đổi là đường Thích Quảng Đức.

Từ năm 1954 đến 1963, miền Nam Việt Nam đặt dưới sự cai trị của chính quyền Ngô Đình Diệm. Chính quyền đã thực hiện nhiều chính sách hà khắc với nhân dân. Trong đó, nổi bật với chính sách kỳ thị tôn giáo, đặc biệt là Phật giáo. Chính quyền ra lệnh cấm các chùa treo cờ Phật giáo, cấm Tăng Ni hoằng Pháp, những cuộc bắt bớ, đánh đập Tăng Ni liên tục xảy ra. Chính quyền Ngô Đình Diệm không chỉ trả thù lực lượng cách mạng mà còn áp đặt hàng loạt chính sách tàn bạo đối với những người theo Phật giáo. Thực trạng này làm bùng lên phong trào Phật giáo miền Nam năm 1963 - là một phong trào dân sự có quy mô rộng lớn. Tuy mang màu sắc tôn giáo, nhưng thực ra đây là sự vùng lên của các tầng lớp nhân dân miền Nam Việt Nam không chỉ vì ủng hộ Phật giáo mà còn vì ý thức chống chế độ độc tài, phi dân chủ của chính quyền Ngô Đình Diệm.

Trong hoàn cảnh đó, không bằng lòng ngồi nhìn cảnh Phật Pháp đứng trước nguy vong, sau vụ thảm sát khiến 8 Phật tử tử vong và một số Phật tử bị thương do chính quyền đàn áp tại Huế, ngày 27/5/1963, Hòa thượng Thích Quảng Đức đã quyết định đến chùa Ấn Quang bạch với Hòa thượng Thích Thiện Hoa - Trưởng Trị Sự giáo hội Tăng già Nam Việt và nộp đơn xin thiêu thân quyết bảo vệ đạo Pháp cũng như sự tồn vong của đất nước Việt Nam. Trong đơn, Ngài khẳng định: "Tinh thần Phật giáo đã gắn liền với tinh thần quốc gia dân tộc, Phật giáo thịnh thì quốc gia thịnh, Phật giáo suy thì quốc gia suy, điều này lịch sử đã minh nhận".

Tượng đài Bồ tát Thích Quảng Đức tại ngã tư đường Nguyễn Đình Chiểu – Cách mạng tháng Tám, Thành phố Hồ Chí Minh. *Ảnh: Tư liệu*

Ngọn lửa bất diệt và huyền thoại trái tim bất tử

Đúng trưa ngày 11/6/1963, một chiếc xe hơi đưa Hòa thượng Thích Quảng Đức tới ngã tư Phan Đình Phùng - Lê Văn Duyệt, trước tòa Đại sứ Cao Miên (Campuchia) thì dừng lại. Hòa thượng Thích Quảng Đức khoan thai bước xuống xe, chắp tay xá bốn phương, rồi tĩnh tại ngồi kiết già trên đường, mặt quay về hướng Tây, miệng lâm râm niệm Phật, điềm nhiên châm lửa. Ngọn lửa bùng cháy lớn, bốc cao phủ kín thân nhưng Ngài vẫn an nhiên chắp tay tĩnh tọa như một pho tượng đồng đen trước sự chứng kiến của nhiều Tăng, Ni, Phật tử và nhân dân. Khoảng 15 phút sau, lửa tàn, Hòa thượng cúi xuống mấy lần như chào đại chúng, rồi Ngài nằm ngửa ra và tay còn kiết ấn.

Một số nhà báo nước ngoài có mặt tại hiện trường đã chụp được bức ảnh lịch sử ghi lại thời khắc Hòa thượng Thích Quảng Đức tự thiêu. Tấm ảnh sau đó đã được truyền đi khắp thế giới và gây nên sự chú ý đặc biệt tới chính sách của chế độ Ngô Đình Diệm. Tác giả tấm ảnh - Phóng viên Malcolm Browne đã giành Giải thưởng Ảnh báo chí thế giới năm 1963 nhờ một bức hình chụp cảnh Thích Quảng Đức tự thiêu. Nhà báo David Halberstam, một người sau được trao giải Pulitzer, cũng đã có bản tường thuật sự kiện Hòa thượng tự thiêu giữa ngã tư đường phố Sài Gòn năm 1963.

Sau đó, nhục thân của Ngài được đưa về An Dưỡng Địa để làm lễ hỏa thiêu. Truyền rằng, sau nhiều giờ hỏa thiêu, dù kim quan và thân thể ông đã hóa thành tro nhưng trái tim vẫn còn. Nhưng điều kỳ diệu hơn cả là trái tim của Ngài không hề bị thiêu cháy. Trái tim sau đó được đưa vào thiêu lần nữa trong nhiều giờ nhưng sau khi ngọn lửa tắt, trái tim vẫn còn mềm, nóng, rồi mới nguội dần và cứng lại, biến thành một viên xá lợi lớn, màu nâu thẫm.

Chư Tăng Ni, Phật tử và những người chứng kiến, thêm một lần nữa kính lễ trong niềm xúc động không nói nên lời. Chư tôn đức trong Ủy ban Liên phái Bảo vệ Phật giáo đã hội ý và quyết định cung thỉnh Trái tim bất diệt của Bồ Tát trở về chùa Xá Lợi để tôn thờ, đem thân phụng sự Phật pháp, nguyện làm ngọn đèn soi đường dẫn lối cho chúng sinh. Sự hy sinh của Ngài bảo vệ quyền lợi của con người, cho sự phát triển của Phật pháp và mang lại hòa bình thế giới.

Sau 60 năm trôi qua, ngọn lửa tự thiêu của Bồ Tát Thích Quảng Đức đã góp phần to lớn vào việc mở đầu cho tự do tín ngưỡng và hòa hợp dân tộc trên lãnh thổ miền Nam Việt Nam, gương hy sinh cao cả và tinh thần yêu nước trong sáng của Ngài vẫn mãi mãi trong trong lòng của những phật tử và người dân Việt Nam yêu hòa bình dân tộc.■

TRUYỀN THUYẾT VỀ MIẾU BÀ HỎA

HỒNG LÂM

Vùng đất Tam Quang, huyện Núi Thành, tỉnh Quảng Nam hiện có rất nhiều miếu thờ, có thôn có một miếu nhưng cũng có thôn có đến 2 hoặc 3 miếu. Trong đó, đặc biệt ở thôn An Tây có một ngôi miếu cổ, người dân trong vùng gọi đó là Miếu Bà Hỏa - ngôi miếu gắn liền với cái chết cháy bi thảm của một người phụ nữ nghèo trong một vụ hỏa hoạn ngày xưa...

Xã Tam Quang được thành lập vào thời vua Gia Long, khoảng đầu thế kỷ XIX, gắn liền với công lao của hai vị tiền hiền chung của xã là Cao Tiền hiền và Nguyễn Tiền hiền quê ở Nghệ An, Thanh Hóa theo chúa Nguyễn vào khai canh để sinh cơ lập nghiệp, lập nên làng xã. Trong đó Cao Tiền hiền là người khai khẩn còn Nguyễn Tiền hiền là người khai cơ. Khi đến vùng đất Tam Quang, thấy địa thế đẹp, vừa có biển mênh mông trước mặt, lại có rừng che chở phía sau, đất đai rộng rãi, phì nhiêu, hai vị đã dừng chân tại nơi đây xây dựng cơ nghiệp.

Trước năm 1975, Tam Quang có nhiều tên gọi khác nhau. Từ lúc các bậc tiền nhân đến khai khẩn vùng đất này, tên xã là Phú Xuân. Sau đó lần lượt được đổi tên thành Phú Xuân Hạ, Xuân Quang, Châu Thượng, Tam Hải, Kỳ Hà. Sau năm 1975, tên Kỳ Hà được đổi thành Tam Quang và trở thành tên gọi chính thức cho tới nay. Hiện nay xã Tam Quang có 06 thôn là Sâm Linh, An Tây, An Hải, Trung Toàn, Xuân Trung và Thanh Long. Xã Tam Quang có cơ cấu nghề nghiệp khá đa dạng. Nghề chính là hoạt động đánh bắt thủy hải sản, thu hút hơn một nữa tổng số lao động của toàn xã. Bên cạnh nghề đánh bắt, nghề nuôi trồng thủy hải sản cũng rất phát triển. Ngoài ra,

Miếu Bà Hỏa.

Cảnh quan miếu Bà Hỏa.

các ngành nghề khác như: nông nghiệp, chăn nuôi, tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ cũng là một trong những ngành nghề chính trong xã.

Từ khi làng được lập, người dân Tam Quang sống bằng nghề chài lưới, quanh năm suốt tháng lênh đênh ngoài khơi xa, cho rằng cơm gạo nuôi sống mình là con nước, là ngọn sóng ở ngoài biển. Bà con luôn tin vào một thế giới tâm linh đã phù hộ cho mình được thuận buồm xuôi gió. Do vậy trước khi ra khơi, họ thường làm lễ cúng thuyền, cúng thần linh, cúng cô bác cầu mong mưa thuận gió hòa, đánh bắt được nhiều tôm cá. Chính vì vậy, ở vùng đất Tam Quang hiện có rất nhiều miếu thờ, có thôn có một miếu nhưng cũng có thôn có đến 2 hoặc 3 miếu. Trong đó, đặc biệt ở thôn An Tây có một ngôi miếu cổ, người dân trong vùng gọi đó là miếu Bà Hỏa - ngôi miếu gắn liền với cái chết cháy bi thảm của một người phụ nữ nghèo trong một vụ hỏa hoạn ngày xưa...

Các vị cao niên trong thôn An Tây đều biết rõ về truyền thuyết liên quan đến ngôi miếu này. Chuyện là, ngày trước, trong làng có một người đàn bà nghèo họ Võ, do bệnh tình chuyển nặng đến mức không thể đi lại được nên bà phải nằm nguyên một chỗ trên giường. Mặc dù được dân làng hết sức giúp đỡ, gia đình cố gắng chạy chữa khắp nơi nhưng bệnh tình của bà vẫn không thuyên giảm. Do vậy, ngày ngày bà phải làm bạn với chiếc giường tre, mọi sinh hoạt, cơm nước đều phải nhờ gia đình, hàng xóm.

Chẳng may, trong một lần do bất cẩn, ngôi nhà tranh tre vách lá của người đàn bà bất hạnh đó bị bốc cháy. Bà không thể tự thân thoát ra ngoài nên bị ngọn lửa thiêu chết đau đớn trong căn nhà của mình. Không những thế, ngọn lửa từ căn nhà có chất liệu dễ cháy đó lan rộng ra những nhà hàng xóm xung quanh và thiêu rụi chúng. Sau đó dân làng một mặt tổ chức ma chay cho bà chu đáo, một mặt sửa sang, dựng lại nhà cửa của những người hàng xóm bị cháy sau đợt hỏa hoạn. Cuộc sống người dân dần trở lại bình thường như trước. Nhưng kỳ lạ thay, vào các năm tiếp theo, các vụ cháy vẫn thường xuyên xảy ra mà không rõ nguyên nhân, gây nên tổn thất lớn cho người dân trong làng. Người dân hết sức lo lắng, hoang mang và đều liên tưởng đến cái chết cháy bi thảm của người đàn bà họ Võ. Họ cho rằng do chết đột ngột nên mỗi lần tức giận bà lại hiện về gây nên những đám cháy trong làng...

Để hạn chế những vụ cháy không rõ nguyên nhân, dân làng bàn nhau cho mời một ông thầy đồng về làm lễ cầu siêu, cúng bái để đem lại sự bình yên. Sau khi được dân làng kể lại những điều lạ về những đám cháy bất thường, ông thầy đồng đã làm phép gọi linh hồn của người đàn bà bị chết thiêu về và khấn rằng: "Nếu bà linh thiêng thì hãy lấy hòn đá ném ngay trước mặt ta". Bất ngờ, khi ông thầy đồng vừa dứt lời thì một hòn đá không biết từ đâu bay tới rơi ngay trước mặt ông.

Dân làng chứng kiến toàn bộ sự việc diễn ra trước mắt nên hết sức kinh hãi. Họ cho rằng người đàn bà họ Võ quá linh thiêng mới tạo nên một chuyện quá đỗi lạ thường như thế. Mọi người cùng nhau kẻ góp công, người góp của xây dựng một ngôi miếu để làm nơi thờ phụng bà và mong bà không nổi giận phóng hỏa thiêu cháy nhà cửa trong làng nữa. Miếu được xây xong, dân làng chọn ngày lành tháng tốt làm lễ tạ ơn và xin bà được cho dân làng đặt tên là miếu Bà Hỏa. Lạ lùng thay, từ đó hỏa hoạn không còn xảy ra với dân làng trước đây...

Như nhiều câu chuyện dân gian khác ở mọi miền đất nước, chuyện miếu Bà Hỏa không rõ hư thực thế nào. Có điều, từ truyền thuyết đó, ngày nay miếu Bà Hỏa ở thôn An Tây, xã Tam Quang vẫn còn tồn tại đến ngày nay và thường được dân làng đến cúng bái mỗi dịp Rằm, mồng Một, ngày Lễ, Tết. Trong đó, lễ cúng lớn nhất hàng năm ở miếu Bà Hỏa là ngày 10 tháng Ba âm lịch.■

BÍ ẨN NGỌN ĐÈN VĨNH CỬU TRONG LĂNG MỘ TẦN THỦY HOÀNG

Những ngọn đèn vĩnh cửu thường xuất hiện trong các ngôi mộ cổ. *Ảnh: Inf.*

Năm 1974, lăng mộ Tần Thủy Hoàng - vị hoàng đế đầu tiên thống nhất Trung Hoa được tìm thấy trong tình trạng nguyên vẹn ở Tây An, Thiểm Tây, Trung Quốc. Các chuyên gia thực hiện các cuộc khai quật nhằm giải mã những bí ẩn về nơi an nghỉ ngàn thu của vua Tần. Một trong những bí ẩn lớn khiến công chúng tò mò đó là ngọn đèn rực cháy ngàn năm không tắt được tìm thấy trong lăng mộ. Ngọn đèn đặc biệt này cháy quanh năm suốt tháng được cho là có tác dụng xua tan bóng tối và soi đường cho linh hồn vua Tần sang thế giới bên kia.

Tần Thủy Hoàng là vị vua thứ 36 của nước Tần, đồng thời là hoàng đế đầu tiên thống nhất Trung Hoa sau khi thu phục 6 nước chư hầu, chấm dứt thời kỳ Chiến Quốc. Trong thời gian trị vì, Tần Thủy Hoàng đã cho xây dựng nhiều công trình lớn, trong đó có Vạn lý Trường thành và lăng mộ được ví như cung điện dưới lòng đất.

Để chuẩn bị trước cho cái chết, hoàng đế Tần Thủy Hoàng đã bắt đầu cho xây dựng lăng mộ vào năm 246 trước Công nguyên. Sau 38 năm xây dựng cùng với hơn 700.000 công nhân và thợ thủ công lành nghề, khu lăng mộ này mới được hoàn thành.

Nằm ở phía Bắc núi Ly Sơn thuộc thành phố Tây An, tỉnh Thiểm Tây, Trung Quốc, lăng mộ Tần Thủy Hoàng là một trong những lăng mộ có quy mô lớn nhất thế giới với kết cấu đặc biệt. Trải qua hơn 2.000 năm, lăng mộ của vị hoàng đế này vẫn luôn là điểm lôi cuốn sự tò mò của con người, thu hút giới khảo cổ nghiên cứu những điều mà đến nay chưa thể giải mã. Trong số này, giai thoại tâm linh được lưu truyền nhiều nhất phải kể đến câu chuyện về những ngọn đèn "không bao giờ tắt" trong lăng mộ. Những "ngọn đèn vĩnh cửu" này được coi là ngọn lửa canh gác cho giấc ngủ ngàn thu của Tần đế.

Những ngọn đèn vĩnh cửu tưởng chừng rất phản khoa học này thực chất không chỉ được tìm thấy ở lăng mộ Tần Thủy Hoàng. Ở nhiều ngôi mộ cổ của các nền văn minh khác như Ai Cập, Hy Lạp... cũng có sự xuất hiện của ngọn đèn vĩnh cửu. Năm 1400, một ngọn đèn cháy sáng trong hơn 2.000 năm được các chuyên gia tìm thấy bên trong lăng mộ của hoàng tử Pallas - con trai Vua Evandra thời La Mã cổ đại. Đến năm 1534, khi khai quật lăng mộ cha của hoàng đế La Mã Constantin tại Yorkshire, Anh, các nhà khảo cổ phát hiện một ngọn đèn đang cháy sáng. Theo các sử liệu, cha của hoàng đế Constantin qua đời năm 300. Điều này có nghĩa, ngọn đèn rực cháy liên tục trong hơn 1.200 năm…. Dân gian gọi những ngọn đèn vĩnh cửu là "Trường Minh Đăng". Chúng thường được bố trí trong mộ của vua chúa và tầng lớp quý tộc thời xưa.

Ban đầu, những ngọn đèn vĩnh cửu này cũng được cho là những tình tiết không có thật, do người đời đồn thổi và chỉ có trong truyền thuyết. Tuy nhiên, càng về sau, không ít chứng minh thực tế cho thấy, sự tồn tại của ánh sáng vĩnh cửu này là có thật. Việc xuất hiện trong những ngôi mộ cổ khiến chúng nhuốm màu sắc tâm linh, huyền bí. Loại đèn này cũng được sử dụng từ hàng nghìn năm về trước với niềm tin rằng ánh sáng của đèn có thể xua đuổi bóng tối và soi đường cho linh hồn người quá cố về miền cực lạc. Những người được tận mắt chứng kiến sự trường tồn của các ngọn đèn vĩnh cửu này thường là những kẻ trộm mộ liều lĩnh, không e sợ lời nguyền.

Các ghi chép về ngọn đèn vĩnh cửu trong mộ cổ khá nhiều nhưng không ai lý giải được nguyên tắc hoạt động thực sự của chúng. Theo sử sách ghi lại, bình đựng của chiếc đèn luôn sáng có hai lớp, lớp trong chứa dầu, bấc được đặt trong dầu hỏa và lớp ngoài của dụng cụ chứa đầy nước để làm mát bình. Lượng dầu thắp tiêu hao nhanh không phải bị đốt cháy nhiều mà chủ yếu do gặp nhiệt mà bay hơi. Việc làm mát bình giúp duy trì ngọn lửa lâu hơn bình thường. Tuy nhiên, đó cũng chỉ là lý thuyết và khó có thể giải thích cho sự trường tồn hàng nghìn năm của ngọn lửa.

Trong khi đó, vào năm 1669, nhà hóa học người Đức Brand (Đức) nhận định, những ngọn đèn vĩnh cửu có thể trường tồn lâu như thế là nhờ phốt pho. Nhiều ý kiến lại cho rằng chúng cháy lâu là do không cần không khí, ngược lại, nếu tiếp xúc với không khí chúng sẽ tắt. Tuy nhiên, lửa cháy không cần ôxy là việc hết sức khó hiểu.

Với ngọn đèn vĩnh cửu trong lăng mộ Tần Thủy Hoàng, theo sử ký ghi chép, khi còn sống, trong một lần đi du ngoạn ở biển Hoa Đông, Tần Thủy Hoàng đã săn được một con cá lớn và đã dùng mỡ của nó để làm dầu đèn. Mỡ cá làm dầu đèn sau khi được đốt cháy sẽ rơi xuống bình chứa phía dưới, từ đó có thể tái sử dụng nhiều lần. Các thế hệ sau này suy đoán đây có thể là dầu mỡ cá voi hoặc cá thu với thành phần hóa học phức tạp hơn, để ngoài không khí dễ bị ôxy hóa và phân hủy, cháy chậm có thể cháy được trong một thời gian dài.

Mặc dù vậy, giả thuyết này cũng có phần phi lý. Theo hóa học thông thường, quá trình cháy cần có 3 yêu cầu cơ bản gồm: oxy, chất cháy và nhiệt độ đạt nhiệt độ bắt lửa tối thiểu của chất cháy. Những yếu tố này gần như không tưởng trong những ngôi mộ cổ kín bưng, ẩm ướt.

Để làm sáng tỏ bí ẩn về ngọn đèn bất tử của ngôi mộ cổ hàng nghìn năm tuổi, Simon Affik, một nhà hóa học người Mỹ, đã dành 31 năm nghiên cứu với hơn 700 lần thử nghiệm để đưa ra lời giải thích. Ông đã thử nghiệm với đủ mọi nhiên liệu khác nhau, thậm chí có cả những loại chưa ai từng thử qua, với những tỷ lệ khác nhau.

Nhờ đó, ông đã tìm ra một nhiên liệu đặc biệt mà người xưa dùng để làm đèn soi đường. Khi cạn kiệt ôxy, đèn sẽ tự tắt và ngược lại. Ông phát hiện ra rằng chất cháy của các ngọn đèn vĩnh cửu trong các mộ cổ là hỗn hợp của phốt pho và các chất dễ cháy khác. Loại chất này có tính chất rất dễ bắt lửa, có thể tự phát cháy và khó bay hơi.

Trong các mộ cổ tồn tại rất nhiều phốt pho trắng. Phốt pho trắng là một chất hóa học có điểm bắt lửa rất thấp. Khi độ ẩm không khí cao và nhiệt độ môi trường lên đến 30°C - 40°C thì phốt pho trắng sẽ cháy. Đây được gọi là "quá trình cháy tự phát". Hiện tượng này có sự tương đồng với hiện tượng "ma trơi" ở nghĩa địa khi phốt pho cháy trong không khí tạo ra ánh sáng xanh xung quanh các ngôi mộ. Do trong xương người có chứa lượng lớn phốt pho nên sau một thời gian chôn cất lâu dài, phốt pho trong xương người sẽ chuyển hóa thành phốt pho có điểm bắt lửa vào mùa hè khi nhiệt độ ban đêm cao và không khí khô.

Vì vậy, với các ngọn đèn vĩnh cửu trong mộ cổ, khi đèn bị tắt, chỉ cần gặp một lượng không khí nhất định, đèn sẽ tự cháy và sáng trở lại. Điều này lý giải cho việc hàng nghìn năm sau, khi kẻ trộm mộ mở lăng mộ, ôxy sẽ theo đó vào trong, sau khi tiếp xúc với khí cháy, những ngọn đèn trong lăng mộ sẽ tự cháy dưới tác dụng của oxy. Nói cách khác, ánh sáng vĩnh hằng trong ngôi mộ cổ không tồn tại qua hàng nghìn năm, bị dập tắt khi lượng dưỡng khí trong mộ cạn kiệt, nhưng lại được thắp sáng khi mở cửa mộ. Đó có thể là lý do khiến người ta nghĩ rằng ngọn lửa cháy sáng liên tục hàng trăm, thậm chí hàng nghìn năm.

Nghiên cứu của ông Simon đã nhận được nhiều sự đồng tình của giới khảo cổ khắp thế giới. Mặc dù vậy, những ngọn đèn vĩnh cửu trong lăng mộ Tần đế sẽ còn là bí ẩn chừng nào lăng mộ chưa được khai quật.

Do hạn chế của công nghệ khảo cổ và bảo vệ di tích văn hóa, kể từ lần đầu phát hiện lăng mộ Tần Thủy Hoàng vào năm 1974, cho đến nay, các nhà khoa học vẫn chưa thể giải mã được hàng loạt bí ẩn về nơi này. Bảo vật mà người ta biết đến nhiều nhất ở lăng mộ vẫn là những hầm đội quân binh mã bằng đất nung.

Trung Quốc hiện chưa có kế hoạch khai quật lăng mộ Tần Thủy Hoàng. Giới khảo cổ lo ngại, chỉ cần để các hiện vật lộ diện trước ánh sáng mặt trời và không khí cũng đủ để hủy hoại hoàn toàn. Họ cho rằng, việc liều lĩnh khai quật nơi an nghỉ của Tần Thủy Hoàng có thể phá vỡ sự cân bằng của cấu trúc ngầm. Do vậy, các nhà nghiên cứu Trung Quốc dự kiến sẽ sử dụng một loại công nghệ mới ở khu lăng mộ Tần Thủy Hoàng để khám phá nơi này./.

MINH PHƯƠNG
(Sưu tầm và tổng hợp)

Vẻ đẹp lung linh của cầu Rồng về đêm. Ảnh: Tư liệu.

Khánh thành đúng dịp kỷ niệm 38 năm giải phóng Thành phố Đà Nẵng (29/3/2013), cầu Rồng là cây cầu thứ 6 bắc qua sông Hàn, được ghi vào kỷ lục Guiness là con rồng thép lớn nhất thế giới. Với thiết kế mô phỏng sống động hình dáng con rồng đang uốn lượn trên sông Hàn và hướng ra biển Đông, cầu Rồng đã trở thành một công trình kiến trúc độc đáo vươn tầm thế giới, là niềm tự hào của người dân Đà Nẵng, và là một trong những điểm tham quan không thể bỏ qua của du khách trong và ngoài nước.

Chuyện về CHIẾC CẦU RỒNG PHUN LỬA NỔI TIẾNG VIỆT NAM

Đúng như tên gọi của mình, thiết kế chính của cây cầu là hình ảnh một con rồng được chạm khắc vô cùng cẩn thận khéo léo tạo nên một biểu tượng rất nổi bật khiến mọi du khách đều ghi nhớ. Kiến trúc của cầu Rồng mô phỏng hoàn hảo con rồng thời Lý đang uốn lượn, chuẩn bị vươn mình bay ra biển. Phần thân rồng uốn lượn vươn ra biển Đông thể hiện khao khát hội nhập với bạn bè năm châu đồng thời ngụ ý sự vươn lên, đổi mới cùng như động lực ngày càng phát triển của người dân nơi đây. Đuôi rồng tạo điểm nhấn với hình ảnh một bông sen đang nở được cách điệu, vô cùng ấn tượng. Xung quanh câu chuyện thiết kế hình ảnh của cây cầu đặc biệt này đã lồng ghép khá nhiều ý nghĩa, dấu hiệu gắn liền với những bước tiến trong lịch sử của nghệ thuật kiến trúc của thành phố.

Tại sao lại lấy thiết kế hình con rồng mà không phải là hình tượng nào khác? Theo văn hóa từ lâu đời của người Việt cũng như Đông Nam Á, rồng là biểu tượng cho sự thịnh vượng, quyền uy, trí tuệ và sức mạnh. Thân rồng uốn lượn uyển chuyển, mềm mại, đầu trong thế ngẩng cao thể hiện khí thế hừng hực, khát vọng vươn cao, vươn xa hơn nữa. Biểu tượng hình con rồng đã đi sâu vào các kiến trúc, điêu khắc từ thời xa xưa đến nay, trở thành một biểu tượng mang ý nghĩa to lớn trong văn hóa Việt. Đây là phương án thiết kế từ liên danh The Louis Berger và Ammann & Whitney đến từ Mỹ với ý nghĩa mong muốn thể hiện khát vọng vươn mình ra thế giới, ngày càng phát triển lớn mạnh của Thành phố Đà Nẵng. Phải nói rằng đây không những là kiến trúc độc đáo, mới lạ mà còn mang tầm ý nghĩa vô cùng to lớn.

Cầu Rồng – biểu tượng của Thành phố Đà Nẵng. Ảnh: Tư liệu

Chất liệu kết cấu của cầu Rồng cũng khá độc đáo. Ngoài kết cấu bằng sắt thép, bê tông thông thường, cầu Rồng có thiết kế độc đáo chưa từng có trên thế giới về kết cấu chịu lực. Đó là sự kết hợp giữa dầm thép, vòm thép và dầm bê tông tạo nên một chiếc cầu vững chắc với độ bền cao. Về độ bền, cây cầu được phủ 5 lớp sơn chống ăn mòn và bảo vệ cây cầu khỏi ảnh hưởng của thời tiết cũng như đem đến màu vàng bắt mắt. Có thể nói đến hiện tại thì Cầu Rồng chính là cây cầu có kiến trúc độc đáo nhất Việt Nam.

Cầu Rồng được xây dựng với quy mô vĩnh cửu, có tổng chiều dài 666m, gồm 5 nhịp chính và 3 nhịp dẫn, với kinh phí xây dựng gần 1,5 tỷ đồng. Cầu Rồng khá lớn, rộng 37,5m với sáu làn xe chạy và 2 làn đường dành cho người đi bộ, có hình dáng một con rồng dài 568m, nặng lên đến gần 9.000 tấn. Trong đó, phần đầu rồng dài 18,24m, nặng 194,1 tấn; phần thân rồng dài 530m, nặng 8.405,1 tấn; phần đuôi rồng dài 19,37m, nặng 183,9 tấn; phần vảy rồng 118,9 tấn. Cầu Rồng đóng vai trò quan trọng trong giao thông, là con đường ngắn nhất nối sân bay quốc tế Đà Nẵng với các trục đường chính. Không chỉ có ý nghĩa trong giao thông, Cầu Rồng còn là biểu tượng của Thành phố Đà Nẵng.

Không chỉ có hình dáng độc đáo, cầu Rồng còn nổi tiếng với những màn trình diễn đặc sắc, để quảng bá hình ảnh cho du lịch thành phố. Khi màn đêm buông xuống cũng là lúc cầu Rồng trút bỏ áo đơn điệu khoác lên mình bằng chiếc áo rực rỡ đầy màu sắc. Cầu được trang bị 15.000 đèn led, nên trong màn đêm, cây cầu có thể nhanh chóng hô biến trở thành một con rồng thực thụ với hiệu ứng màu sắc lung linh, sống động, thay đổi chân thực theo từng chuyển động của mình. Dù ở vị trí nào du khách cũng cũng nhìn thấy được vẻ đẹp hiện đại, rực rỡ của cây cầu. Công trình thiết kế chiếu sáng cầu Rồng do kiến trúc sư Trần Văn Thành thuộc Công ty ASA Lighting Design Studios thiết kế, đã từng đạt giải thưởng danh giá về kiến trúc do Mỹ trao tặng. Theo kiến trúc sư Trần Văn Thành, màu chủ đạo của cây cầu là màu vàng, thể hiện hình ảnh Rồng Vàng rực rỡ bay trên sông Hàn, hướng ra biển Đông. Ngoài màu vàng chủ đạo, cầu còn được thay đổi thêm màu bạc, xanh lá, xanh lam và vàng dương – những màu sắc quen thuộc của con rồng dân gian Việt Nam. Sự chuyển động của rồng được minh họa bằng hiệu ứng sao trên dây văng, cùng hình ảnh mây lam dưới dạ cầu phản chiếu trên mặt nước. Cả sao và mây được lập trình chuyển động nhẹ như có gió thổi, tạo nên khung cảnh rồng xuất hiện trên nền mây lung linh huyền ảo, và cùng tạo sự gắn kết theo như truyền thuyết rồng luôn xuất hiện cùng mây và gió.

Sự công phu của cầu Rồng chưa dừng lại hẳn ở đó, chiếc cầu này còn đặc biệt bởi có hệ thống phun nước, phun lửa theo nhạc kịch và ánh sáng. Vào những ngày thứ Bảy, Chủ nhật cuối tuần hoặc dịp lễ, du khách được mãn nhãn với màn phun nước, phun lửa vô cùng ngoạn mục, đẹp mắt của cầu Rồng. Cầu Rồng Đà Nẵng phun lửa trước, phun nước sau, trong thời gian khoảng 20 phút. Cầu rồng sẽ có 2 lượt phun lửa, mỗi lượt 9 lần, tổng cộng là 18 lần và 3 lượt phun nước, mỗi lượt 1 lần. Hệ thống phun lửa được cải tiến theo kiểu rồng ngậm ngọc. Khi phun lửa, nửa phần phía trước của viên ngọc sẽ mở ra, phun xong thì đóng lại. Các quầng lửa phun ra rất hài hòa, gây hứng thú cho người xem. Để làm được điều này, cầu Rồng được thiết kế, chế tạo hệ thống phun lửa ở miệng rồng với thiết bị nén dầu DO/KO ở áp suất cao, điều khiển tự động và phun qua ngọn lửa mồi tạo thành quầng lửa. Do áp lực phun cùng với hiệu ứng cháy nên sẽ đẩy được quầng lửa đi ra xa. Vì được nén ở hiệu suất cao nên dầu được đốt hết hoàn toàn, cho ra ngọn lửa màu đỏ như lửa tự nhiên, đảm bảo an toàn. Khi nhấn nút ON ở tủ điều khiển từ hệ thống điện ngầm, thiết bị sẽ chuyển ra phía trước chừng 1m, hệ thống đánh lửa và béc phun mồi hoạt động tại thành lửa mồi. Khi nhận biết có lửa thì vòi phun hoạt động khiến lửa cháy mạnh lên và đẩy ngọn lửa ra ra khỏi miệng rồng. Cùng với đó, do sự thay đổi đột ngột của hiệu ứng cháy và không khí bên ngoài tạo nên hiệu ứng âm thanh hết sức độc đáo, hấp dẫn. Tương tự, để rồng phun nước, vòi phun nước của cây cầu được đặt bên trên đầu phun lửa hướng thẳng ra phía trước "miệng Rồng". Để đảm bảo an toàn, bên trong cầu Rồng còn bố trí đầy đủ hệ thống máy nén khí, máy bơm nước, máy phát điện, bể chứa nước, hệ thống PCCC… để sẵn sàng xử lý khi có sự cố xảy ra. Mặc dù hoạt động hoàn toàn tự động, nhưng vì là hệ thống phức tạp và để đảm bảo quá trình phun lửa thành công nên trước, trong và sau khi trình diễn rồng phun lửa, nước, các kỹ sư đều thực hiện kiểm tra nghiêm ngặt, đồng thời luôn túc trực trong quá trình phun nước, phun lửa

Với thiết kế, vẻ đẹp và ý nghĩa đặc biệt, cầu Rồng đã đạt vô số danh hiệu danh giá như: xuất sắc lọt top 20 cây cầu có vẻ đẹp ấn tượng nhất thế giới do ViraLnova bình chọn, nhận được giải thưởng thiết kế xuất sắc nhất – Engineering Excellence Grand Award, do Hiệp hội các công ty kỹ thuật Hoa Kỳ trao tặng, là công trình thiết kế chiếu sáng ấn tượng nhất thế giới trong giải thưởng FX Design Awards năm 2013 và giải thưởng Lighting Design Awards vào năm 2014, đăng ký kỷ lục Guinness thế giới với danh hiệu là con rồng thép lớn nhất thế giới… Cầu Rồng đã đóng vai trò quan trọng trong chiến lược phát triển và hoàn thiện hạ tầng giao thông đô thị Thành phố Đà Nẵng, đồng thời góp phần khẳng định vị thế của Thành phố Đà Nẵng, là niềm tự hào của người dân nơi đây bởi kiến trúc độc đáo, vẻ đẹp hài hòa, sống động và ý nghĩa sâu sắc của mình. Cầu Rồng cũng đã đưa Đà Nẵng lọt top những điểm đến của thế giới, thúc đẩy ngành du lịch của thành phố ngày càng phát triển./.

HỒNG THANH

(Sưu tầm và tổng hợp)

CON RỒNG TRÊN KIẾN TRÚC GƯƠL CỦA NGƯỜI CƠ TU

MAI LÂM

Con rồng là một trong tứ linh "long, lân, quy, phụng", một hình tượng có vị trí đặc biệt trong văn hóa, tín ngưỡng của dân tộc Việt Nam. Đối với đồng bào Cơ Tu, con rồng được du nhập vào đời sống văn hóa của họ không lâu nhưng nhanh chóng được họ yêu chuộng rồi bản địa hóa chúng để làm giàu cho vốn văn hóa truyền thống của mình bằng cách sáng tạo thêm những chi tiết, màu sắc huyền thoại với tên gọi riêng "dâng grai" hoặc "bhơdưa"...

Ngoài những phong tục tập quán, văn hóa, lễ hội và những tri thức bản địa độc đáo, riêng biệt tồn tại từ xưa đến nay, người Cơ Tu còn có một loại hình nghệ thuật đặc sắc thể hiện về thế giới cuộc sống xung quanh cũng như khát vọng lưu giữ, bảo tồn những giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể truyền thống của dân tộc mình, đó là nghệ thuật điêu khắc, trang trí trên gỗ. Tuy trải qua những biến động, thay đổi của thời gian, không gian sống và những phong tục, tập quán trong lao động, sản xuất nhưng những tác phẩm điêu khắc, trang trí trên gỗ có giá trị về đời sống sinh hoạt, lao động - sản xuất, tâm linh - tín ngưỡng của người Cơ Tu vẫn được bảo lưu và giữ gìn qua các thế hệ....

Ngày nay, ở các xã vùng cao các huyện Tây Giang, Nam Giang, Đông Giang, tỉnh Quảng Nam, đồng bào Cơ Tu vẫn còn giữ được loại hình Gươl (ngôi nhà sinh hoạt chung của cộng đồng làng) truyền thống. Gươl không chỉ là ngôi nhà có kiến trúc độc đáo, là sản phẩm văn hóa đặc sắc mà còn là nơi thể hiện những tinh túy của nghệ thuật điêu khắc, hội họa và tri thức bản địa. Trang trí cho Gươl, những nghệ nhân Cơ Tu đã tạo nên những bức tượng, bức tranh trên gỗ rất đa dạng và sống động. Với những bức tượng và những bức tranh điêu khắc gỗ, những người nghệ nhân đã làm cho Gươl trở thành một biểu tượng, là niềm tự hào của người Cơ Tu. Trong muôn vàn đề tài mỹ thuật dân gian được thể hiện trên tượng, phù điêu, tranh gỗ… thì hình tượng con rồng được trang trí tại Gươl đã tạo nên một nét lạ, nâng cao giá trị thẩm mỹ của công trình kiến trúc truyền thống đặc sắc này.

Nếu như người miền xuôi thường sử dụng hình tượng con rồng để trang trí ở đình chùa miếu mạo thì người Cơ Tu trang trí Gươl bằng những hình rồng lớn được điêu khắc công phu trên nóc để cầu cho bản làng bình yên, phát đạt, mưa thuận gió hòa, được mùa vụ. Những môtip điêu khắc rồng trên nóc Gươl được ưa chuộng nhất là hình ảnh cách điệu lưỡng long chầu nguyệt, lưỡng long tranh châu. Trên kiến trúc Gươl thì những tấm ván mặt tiền hoặc tấm ván thưng phía chính diện hay các cột con, xà ngang và xà dọc bên trong cũng là nơi lý tưởng để nghệ nhân thể hiện các tác phẩm về hình tượng con rồng. Người Cơ Tu thường tạc tượng con rồng bằng gỗ tròn hay tạc vào những tấm gỗ dài như một bức phù điêu khắc nổi. Một số nhà Gươl khác lại vẽ hình con rồng và tô màu giống như một bức tranh. Người Cơ Tu đặc tả các tư thế của con rồng với nhiều dáng vẻ sinh động trong tư thế uốn lượn trên những đám mây cách điệu. Bằng những chiếc rìu, chiếc rựa và chiếc đục thô, cùng với cọ và phẩm màu từ cây rừng, những tác phẩm điêu khắc, hình vẽ về con rồng của các nghệ nhân Cơ Tu thật biểu cảm, sống động…

Có thể nói, những tác phẩm điêu khắc và những bức tranh trên gỗ về hình tượng con rồng trang trí trên Gươl là những tác phẩm nghệ thuật độc đáo của những nghệ nhân dân gian người Cơ Tu - những người nghệ nhân chỉ bằng kinh nghiệm, bằng sự tiếp nối truyền thống, bằng khả năng quan sát thực tiễn đã tạo nên những bức tranh, những tác phẩm điêu khắc gỗ mộc mạc, nguyên sơ từ chất liệu, ý tưởng, đường nét, bố cục đến cả màu sắc của tác phẩm. Không chỉ vậy, hình tượng con rồng còn làm cho các Gươl của người Cơ Tu có vẻ đẹp khác biệt, ghi dấu trí tưởng tượng và đời sống tâm linh phong phú của đồng bào Cơ Tu.■

CHUYỆN VỀ NGƯỜI LÍNH 114... *(Tiếp theo trang 22)*

triển khai huấn luyện một đội hình mới, tôi luôn nghiên cứu các giải pháp an toàn đầu tiên, và nghiên cứu cách xử lý các tình huống nguy hiểm xảy ra bất ngờ để đưa vào tập luyện. Bản thân tôi cũng mày mò tự nghiên cứu các vật dụng có thể để thay thế các phương tiện hiện đại. Điển hình như tùy tình huống tôi đã cho ghép 02 thang lại với nhau cộng với các cây sắt để rạo thành bộ chân CMC xuống giếng sâu cứu người bị nạn, hay có lần do xe CNCH có thể tiếp cận thì tôi đưa ra phương án dùng cần cẩu của xe CNCH để đưa lực lượng CNCH xuống giếng, cứu người bị nạn…

Với những thành tích nổi bật, năm 2022, Thái Ngô Hiếu là 01 trong 20 người trẻ tuổi vinh dự nhận giải thưởng "Thanh niên sống đẹp". Ngoài Bằng khen của Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Hiếu còn nhận 10 triệu đồng tiền thưởng. Ngay sau khi vinh dự nhận giải thưởng, Thái Ngô Hiếu đã dùng toàn bộ số tiền này hỗ trợ, chăm sóc cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn do tác động của dịch bệnh COVID-19 theo Chương trình "Mẹ đỡ đầu" của Hội Phụ nữ cơ sở Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Đồng Nai. Được biết bé mà Thái Ngô Hiếu giúp đỡ là em Huỳnh Như Ngọc có hoàn cảnh vô cùng khó khăn. Cho đến nay, Hiếu vẫn duy trì hỗ trợ hàng tháng cho bé và gia đình.

Thái Ngô Hiếu chia sẻ: "Sau khi nhận được Giải thưởng "Thanh niên sống đẹp", tôi muốn dùng giải thưởng ấy để có thể tiếp tục lan tỏa những điều tốt đẹp nên quyết định mở sổ tiết kiệm cho hai mẹ con của Ngọc. Tôi hi vọng điều bé nhỏ mà tôi làm, sẽ góp phần giúp cuộc sống của hai mẹ con đỡ vất vả, khó khăn hơn trong thời gian tới, cũng như giúp hai mẹ con Ngọc có động lực sống nhiều hơn".

Theo Trung tá Lê Đức Hiệp – Đội trưởng Đội Chữa cháy và CNCH khu vực Trảng Bom, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Đồng Nai: Đại úy Thái Ngô Hiếu là một trong những cán bộ năng nổ, nhiệt tình xông xáo trong việc thực hiện nhiệm vụ của đơn vị. Nhiều trường hợp dù không trong ca trực nhưng khi có những sự việc bất ngờ, tính chất phức tạp, có lệnh điều động của chỉ huy, Đại úy Hiếu chủ động nhanh chóng đến hiện trường, thực hiện các nhiệm vụ được phân công. Đặc biệt, hành động dũng cảm cứu người của Đại úy Thái Ngô Hiếu là tấm gương sáng cho các cán bộ, chiến sỹ của đơn vị, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH phát động phong trào noi theo học tập.

Trong năm 2023, Thái Ngô Hiếu là một trong những tấm gương tiêu biểu tham dự Đại hội Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác toàn quốc lần thứ VII đồng thời là đại biểu duy nhất của Đồng Nai được vinh danh trong Chương trình Hồ Chí Minh - Hành trình khát vọng năm 2023 và gặp gỡ Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. Xúc động và tự hào, Thái Ngô Hiếu chia sẻ: "Những Giải thưởng, Bằng khen, Giấy khen, hay những danh hiệu tôi nhận được thời gian qua thực sự là niềm vui, vinh dự. Nhưng bao nhiêu năm qua, dù không có những giải thưởng, giấy khen ấy, tôi vẫn làm, vẫn cố gắng vì nghề nghiệp đã chọn, nỗ lực hết mình với công việc. Với tôi, làm bằng cái tâm, với trái tim nhiệt huyết thì khó khăn gì cũng sẽ vượt qua được. Tôi muốn chia sẻ, lan tỏa đến các bạn trẻ rằng: Hãy cố gắng, nỗ lực hơn nữa đi, chắc chắn sẽ có lúc nhận được phần thưởng xứng đáng cho những gì mình đã làm. Bản thân tôi cũng tự hứa sẽ ngày càng cố gắng phấn đấu hơn nữa, để xứng đáng với những sự ghi nhận của Đảng, Nhà nước và nhân dân". Một năm mới với nhiều kỳ vọng mới, chúc cho Thái Ngô Hiếu và những đồng đội của anh sẽ luôn luôn giữ vững tinh thần quả cảm của những người lính PCCC&CNCH, tiếp tục lan tỏa những hành động đẹp và tình yêu thương đến cộng đồng.■

"Hỏa long vũ" (múa rồng lửa) là một lễ hội văn hóa độc đáo bậc nhất của người dân Hồng Kông, Trung Quốc. Lễ hội được tổ chức từ ngày 14/8 đến 16/8 Âm lịch hàng năm với mục đích cầu bình an, thuận lợi cho nhân dân. Phong tục này tại Hồng Kông đã có lịch sử hàng trăm năm nay, và được đều đặn tổ chức hàng năm, trở thành di sản văn hóa phi vật thể thứ 3 của Trung Quốc, cũng là lễ hội múa rồng lửa lớn nhất, hoành tráng nhất thế giới, thu hút không ít khách du lịch từ khắp nơi tới tham quan.

VŨ ĐIỆU ÁNH SÁNG ĐẶC SẮC TRONG LỄ HỘI RỒNG LỬA LỚN NHẤT THẾ GIỚI

DUY HƯNG

Tương truyền, múa rồng lửa được bắt đầu tổ chức từ năm 1880 tại làng Đại Khanh (Hồng Kông), khi nơi này vẫn còn là một làng chài ven biển. Cơn bão đầu tiên đã đổ bộ vào ngôi làng, sau đó kéo theo bệnh dịch hạch; kèm theo đó là sự xuất hiện của một con trăn khổng lồ đã ăn hết toàn bộ gia súc trong làng. Thầy bói phán rằng cách duy nhất để ngăn chặn sự hỗn loạn này là người dân phải chạy quanh làng ba ngày ba đêm vào ngày Trăng tròn tháng 8, cùng một con rồng lớn làm từ rơm và được thắp sáng bằng những que hương. Người dân làng đã làm theo và cuộc sống của họ trở lại yên bình. Kể từ đó, lễ hội Rồng lửa được tổ chức hàng năm, nhằm cầu an và tạo sự gắn kết trong cộng đồng.

Mỗi năm, người dân làng Đại Khanh lại "chế tạo" một con rồng mới. Họ dệt sợi gai dầu, rơm và tre với nhau để tạo thành thân rồng, sau đó bó hàng nghìn que hương lại, để làm cột sống cho con rồng. Tuy đều là những loại chất liệu đơn giản nhưng qua bàn tay nghệ nhân, chúng đã được thổi hồn, trở thành một sinh vật hùng mạnh, kèm theo đó là những vũ điệu múa sôi động náo nhiệt. Con rồng sau khi hoàn tất gồm 32 phần và nặng tới gần 100kg, mỗi năm đều có chiều dài trên 60 mét. Có năm, con rồng sau khi được hoàn thành dài trên 100m và được ghi vào kỷ lục Guiness thế giới. Mỗi con rồng được cắm hàng chục ngàn que hương, chỉ riêng cái đầu đã nặng đến 48kg với khung bằng mây, lưỡi làm bằng các tấm kim loại. Để điều khiển được con rồng này và có những điệu múa đẹp mắt, phải cần tới 300 vũ công. Đội vũ công phải tập luyện tới hàng tuần, mỗi buổi tập kéo dài 2 - 3 giờ. Cả đội chia thành 3 nhóm, mỗi nhóm chịu trách nhiệm một phần: thân rồng (nhẹ và dễ cầm hơn), đuôi rồng (đòi hỏi tốc độ và sự nhanh nhẹn) và đầu rồng (cần sức mạnh và độ bền). Đầu rồng là phần nặng nhất của con rồng, cần phải được những vũ công điêu luyện, sức khỏe dẻo dai nhất điều khiển.

Trước khi lễ hội được tổ chức, đội múa rồng phải thực hiện một số nghi thức của người dân Khách Gia tại ngôi đền Liên Hoa 150 tuổi ở trong làng, như treo những tấm khăn đỏ để tỏ lòng tôn kính đối với loài rồng.

Vũ điệu bắt đầu vào khoảng 8 giờ tối, khi những người lớn tuổi thắp hương trong mắt rồng. Với chiếc đầu rực cháy, con rồng đuổi theo 2 "viên ngọc", thực chất là những bó hương mà các vũ công trẻ mang theo. Với các động tác phức tạp, những quả cầu ánh sáng có hình dạng như hoa bồ công anh này dẫn đám rước dọc theo các phố Wun Sha, King và Sun Chun. Màn múa kéo dài suốt 2 giờ và hương sẽ cháy trong suốt quá trình đưa rước. Chỉ đàn ông của làng trong mọi độ tuổi mới được tham gia rước rồng lửa. Tuy nhiên, phụ nữ những năm qua cũng tham gia vào màn trình diễn này trong vai trò đánh trống. Người dân Trung Quốc tin rằng những người chạy qua phía dưới con rồng đang nhảy múa sẽ gặp may mắn và có sức khỏe tốt.

Vũ điệu Rồng lửa tại làng Đại Khanh được coi là một vũ điệu huyền thoại. Dưới ánh sáng rực rỡ của đèn, nến và những que hương, trong tiếng trống rộn ràng, khí thế, con rồng lửa hừng hực biểu diễn những màn múa khỏe khoắn, sôi động, bay lượn trong không gian bởi tài năng của những vũ công. Trong không gian sống động, trầm ấm thơm mùi hương, những người dân chạy theo vũ điệu rồng lửa, trong niềm hân hoan, vui tươi của lễ hội, sự thích thú khi được chiêm ngưỡng một nghi lễ tôn kính và đặc sắc có một không hai trên thế giới. Những người tham gia múa rồng lửa hào hứng cho biết: "Múa rồng lửa là một trải nghiệm "đầy mồ hôi và nước mắt". Bởi không chỉ cần có sự khéo léo, nghệ thuật, mà màn múa rồng lửa còn cần nhiều sức khỏe và công sức. Tuy nhiên, tất cả mọi người dân cũng như du khách đều tỏ ra rất hạnh phúc, sung sướng khi được chiêm ngưỡng hay tham gia trong màn thể hiện di sản văn hóa này.

Theo thời gian, làng ven biển Đại Khanh giờ đã lùi vào đất liền qua quá trình lấn biển, trở thành nơi có những nhà hàng sang trọng và chung cư cao cấp. Song phương pháp làm rồng lửa của người dân địa phương hơn một thế kỷ qua vẫn không thay đổi và lễ hội múa rồng lửa vẫn được tổ chức đều đặn hàng năm, với quy mô ngày càng hoành tráng và được càng nhiều người biết đến hơn (trừ thời gian phong tỏa do COVID-19).

Để người dân và du khách có thể hiểu hơn về ý nghĩa lịch sử của lễ hội này, tại Đại Khanh (ngày nay là Thái Hằng) còn xây dựng một trung tâm mang tên Trung tâm Di sản Rồng lửa Đại Khanh. Đây là nơi tôn vinh sự sôi động của điệu múa Rồng lửa và mang đến cái nhìn sâu sắc hấp dẫn về lịch sử, truyền thống và di sản văn hóa phi vật thể của chính điệu múa này mang lại cũng như văn hóa người dân Khách Gia trong làng. Trung tâm nằm trong một tòa nhà lịch sử có từ cuối những năm 1940, tại số 12 đường School Thái Hằng. Tòa nhà được chia thành 3 tầng chính với tầng 1 là trung tâm trưng bày triển lãm lịch sử về Vũ điệu rồng phun lửa Thái Hằng và văn hóa dân tộc Khách Gia tại Thái Hằng. Ngay tại tầng trên là khu vực nhà hàng cùng các món ăn của người Khách Gia truyền thống kết hợp hiện đại. Địa điểm trên cùng là không gian linh hoạt cùng các sự kiện, hoạt động đa dạng phong phú. Trung tâm này là một ví dụ tuyệt vời về sự hồi sinh đô thị, đóng vai trò là mối liên kết sống động giữa truyền thống lịch sử của múa rồng lửa và cộng đồng địa phương ngày nay.

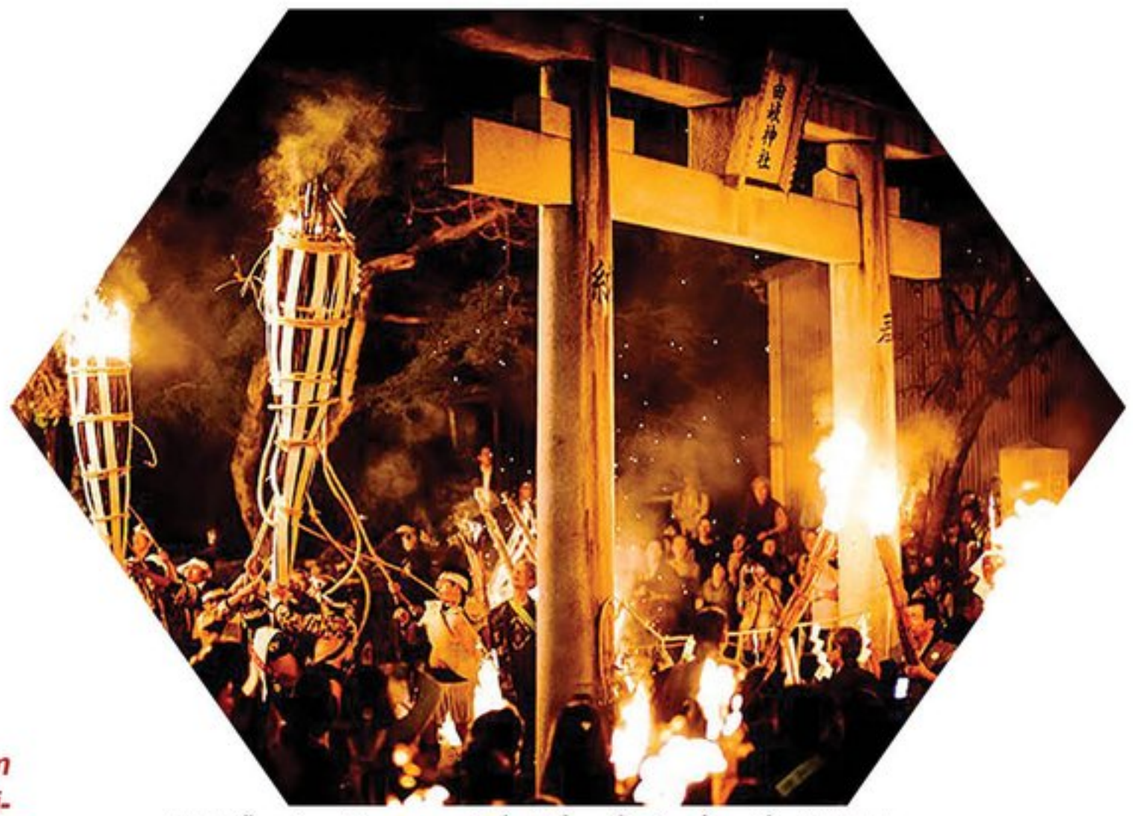
Cho tới hôm nay, đối với những người dân làng Đại Khanh nói riêng, người dân Hồng Kông (Trung Quốc) nói chung, lễ hội rồng lửa và màn biểu diễn "hỏa long vũ" không chỉ là một sự kiện văn hóa đại chúng đặc sắc mà nó còn là một phần không thể tách rời trong đời sống văn hóa của họ. Múa rồng lửa Đại Khanh của Hồng Kông được công nhận là di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia, bên cạnh các hoạt động văn hóa khác của Hồng Kông như: Lễ hội Cheung Chau Bun, Sinh nhật bà Thiên Hậu, lễ hội Ma đói của người Triều Châu, đua thuyền rồng Tai O… Người dân Đại Khanh nói riêng và Hồng Kông nói chung luôn tự hào bởi truyền thống đặc sắc này là lễ hội rồng lớn nhất thế giới đồng thời họ sẽ luôn bảo tồn và kế thừa nó trong các thế hệ tiếp theo.■

BÙNG CHÁY LỄ HỘI LỬA KURAMA

TRỊNH LAN

Lễ hội lửa Kurama có lịch sử gần 1100 năm, cách Thành phố Kyoto khoảng 30km về phía Bắc diễn ra từ 6 giờ tối đến nửa đêm vào ngày 22/10 hàng năm tại Đền Yuki-Jinja trên sườn núi Kurama. Đây là một trong ba lễ hội lớn nhất vùng Kyoto, được xem là một trong những lễ hội "độc lạ" nhất ở Nhật Bản, thu hút hàng chục ngàn du khách trong và ngoài nước đến chiêm ngưỡng và trải nghiệm các nghi lễ tôn giáo đặc sắc, hấp dẫn.

Nghi lễ rước những ngọn đuốc khổng lồ vào cổng đền Yuki-jinja.

Lễ hội Kurama có lịch sử từ thời Heian (794 – 1185). Ban đầu thần được thờ phụng tại Đền Yuki – Jinja trong cung điện Heian. Vào khoảng thế kỷ 10, tình hình Nhật Bản vô cùng hỗn loạn, chiến tranh, hoả hoạn và thiên tai xảy ra thường xuyên, gây hoang mang cực độ trong dân chúng. Chính vì vậy, vào năm 940, Thiên hoàng Suzaku (923 – 952) đã quyết định dời đền Yuki-jinja từ Heian-kyo (thủ đô lúc bấy giờ, hiện tại là Thành phố Kyoto) đến núi Kurama nằm ở phía Bắc kinh thành để cầu mong các vị thần phù hộ, cứu đất nước khỏi thảm hoạ và chiến tranh loạn lạc. Ngọn núi Kurama nằm ở phía Bắc của thành phố, mà theo truyền thuyết, phía Bắc được cho là cánh cổng dẫn tới thế giới của linh hồn và ma quỷ. Chính vì thế, đây là địa điểm lý tưởng để đặt ngôi đền trấn giữ, bảo vệ kinh đô khi ấy. Để dẫn đường cho Yuki Daimyojin (vị thần bảo hộ Kurama) và các vị thần khác đến ngôi đền mới, người dân Kurama đã đốt lửa dọc bên đường, mang những lễ lộc nhằm cảm ơn những điều mà thần Yukimyojin đã làm. Từ đó, lễ hội lửa Kurama được tổ chức hàng năm, trải qua nhiều thăng trầm, lễ hội đã có quy mô lớn như hiện nay.

Lễ hội lửa Kurama được tổ chức hàng năm vào ngày 22/10 (cùng thời điểm với lễ hội Jidai Matsuri tại Kyoto) tại Đền Yuki – Jinja, Chùa Kurama-dera, làng Kurama, Sakyo, Kyoto, Nhật Bản. Dù trời quang hay trời mưa, lễ hội đều được tổ chức bình thường. Lễ hội diễn ra tại sườn núi Kurama. Các nghi lễ của Lễ hội lửa Kurama bắt đầu vào lúc hoàng hôn khi cư dân làng Kurama đốt lên những đống lửa, được gọi là kagaribi, trước nhà của họ. Vào lúc 6 giờ chiều, khi nghe tiếng hô "Shinji ni mairasshare!" (Lễ hội bắt đầu!), những người tham gia sẽ thắp lên ngọn đuốc của riêng mình và cùng nhau diễu hành về phía Đền Yuki-jinja. Không khí trong lễ hội cực kỳ sôi nổi với sự tham gia của rất nhiều đàn ông trong vùng, từ trẻ em, đến thanh niên và trung niên. Cuộc diễu hành của họ thực sự mang lại một cảnh tượng hùng vĩ đối với người xem. Trong màn đêm, nếu nhìn từ xa có cảm tưởng như đang được chứng kiến một con rồng lửa bắt đầu từ dưới núi tiến về điểm kết thúc là Đền Yuki-Jinja. Hơn 250 ngọn đuốc tiến đến các bậc cổng dẫn vào đền Yuki-jinja, cùng với đó là âm thanh rộn ràng của trống Taiko, tiếng người la hét tạo nên cảnh tượng vô cùng ngoạn mục. Những ngọn đuốc lớn nhỏ được mang theo bởi đoàn diễu hành, đám đông cùng nhau hét lên "Saireya sairyo!" (Chúc bạn có một lễ hội tốt lành!). Trẻ em là những người đầu tiên trong đám rước, họ cầm theo những ngọn đuốc nhỏ. Tiếp theo là thanh thiếu niên, họ mang theo những cây đuốc lớn hơn. Cuối cùng là những người đàn ông trong làng, họ mang theo những cây đuốc khổng lồ nặng tới 80kg, cao tới 3m. Tiếp đó là đoàn rước kiệu Mishoki đi xung quanh làng rồi trở về Đền Yuki. Mikoshi là đền thờ di động với bốn cột tương tự như một đền thờ Thần đạo nhỏ, khá nặng nên việc vận chuyển cũng vô cùng khó khăn. Khoảng gần 9 giờ tối, sau khi kết thúc lễ cầu nguyện, những người đàn ông trong làng sẽ khiêng kiệu Mikoshi rời khỏi đền Yuki-jinja. Khi khiêng Mikoshi xuống các bậc thang dốc của đền, để giảm tốc độ của kiệu, những phụ nữ trẻ sẽ nắm lấy dây thừng được nối với Mikoshi và kéo mạnh về phía sau (nghi thức này được cho là giúp phụ nữ sinh nở an toàn). Đồng thời, hai thanh niên mặc khố sẽ ôm thanh xà của kiệu và được nâng bổng lên; khi đi hết các bậc cầu thang, họ cũng được thả xuống khỏi thanh xà. Đây được gọi là Choppen, một nghi lễ đánh dấu sự trưởng thành của đàn ông ở Kurama. Khi đến quận Otabisho vào khoảng nửa đêm, một buổi biểu diễn Kagura (điệu múa linh thiêng trong nghi lễ Thần đạo) được tổ chức để dâng lên các vị thần. Sau đó, khi lễ hội kết thúc vào khoảng 2 giờ sáng, Mikoshi được đưa trở lại đền Yuki-jinja. Những người đàn ông tham gia lễ hội sẽ mặc trang phục truyền thống của vùng đất này những năm 940. Trang phục của họ gồm: 1 chiếc áo giáp vải với hoa văn nhiều màu, 01 chiếc khố truyền thống, 01 chiếc váy được bện bằng sợi dây thừng, 01 đôi dép chiến binh, 01 miếng vải đệm trên vai (để đặt ngọn đuốc).

Nghi lễ rước kiệu Mikoshi rời khỏi đền Yuki-jinja.

Ban đầu, lễ hội chỉ dành riêng cho đàn ông. Nhưng, do dân số của làng ngày càng ít hơn, vài năm gần đây, nữ giới cũng được tham gia vào lễ hội rước lửa này. Lượng khách du lịch đến lễ hội rất đông, việc di chuyển theo đoàn người rất chậm chạp, có khi bị tắc nghẽn. Rất nhiều Cảnh sát và lực lượng Phòng vệ được sử dụng để đảm bảo an ninh cho lễ hội. Sự sôi động của lễ hội có thể khiến cho du khách mất đi kiểm soát bản thân để hòa chung vào không khí nơi đây. Trước khi lễ hội diễn ra, ban tổ chức sắp xếp một số lửa trại nhỏ ở trước cửa các gia đình, dọc con đường đoàn diễu hành sẽ đi qua. Công tác sẵn sàng chữa cháy được chuẩn bị kỹ lưỡng nhằm tránh những rủi ro hỏa hoạn. Loại đuốc được sử dụng là đuốc thông. Lễ hội lửa Kurama hoạt động theo hướng dẫn của ban tổ chức qua hệ thống loa phóng thanh và các hiệu lệnh theo nhóm. 6 giờ tối, Đền Yuki-Jinja bắt đầu được thắp sáng, lễ hội chính thức được bắt đầu. Các thanh thiếu niên và trẻ em mang theo những cây đuốc của mình gia nhập vào đoàn rước từ khắp nơi dưới sự giám sát của cha mẹ. Nếu đứng xem ở khoảng cách đủ gần, có thể cảm nhận được sức nóng của các bó đuốc này. Mỗi bó đuốc sẽ có từ 02 đến 03 người khiêng, 01 người đi bên cạnh điều chỉnh và thông báo về ngọn lửa của bó đuốc. Các bó đuốc sẽ được tập trung về bậc đá trước Đền Yuki với khoảng vài trăm bó. 8 giờ tối, sau khi có hiệu lệnh, người ta sẽ cắt sợi dây thừng biểu tượng của thần thánh. Cuộc diễu hành sẽ kết thúc tại Đền Yuki – Jinja. Tại đây, các bó đuốc sẽ được xếp chồng lên nhau để tạo thành một đống lửa khổng lồ. Nó được duy trì cháy đến nửa đêm là thời điểm lễ hội kết thúc.

Trong khi lễ hội diễn ra, ta có thể sẽ được chiêm ngưỡng những bộ đồ cổ gia truyền của người dân nơi đây. Thường là các bộ áo giáp Samurai của tổ tiên họ truyền lại từ thời xa xưa. Những món đồ này được gia chủ trang trí trong nhà của họ, cách không xa so với mặt đường, đứng ngoài cũng có thể chiêm ngưỡng được.■

BÌNH PHƯỚC:
NHỮNG CON ĐƯỜNG RỰC LỬA ĐÊM GIAO THỪA

Từ bao đời nay, Giao thừa luôn là khoảnh khắc thiêng liêng chuyển tiếp giữa ngày cuối cùng của năm cũ sang ngày đầu tiên của năm mới. Đây cũng là thời điểm diễn ra nhiều hoạt động dân gian quan trọng trong tập quán, văn hoá nhiều dân tộc. Đối với người dân Bình Phước, các hộ dân nơi đây có cách đón mừng năm mới rất riêng: đó là đốt lửa trước nhà vào thời khắc Giao thừa.

TRẦN HỒNG GIANG

Mừng Tết đến muôn người hân hở tưng bừng vui

Đón Xuân về khắp chốn hân hoan rộn rã hát cùng Xuân

Nếu có dịp ghé thăm Thành phố Đồng Xoài hay nhiều huyện, thị của tỉnh Bình Phước như: huyện Bù Đăng, huyện Phú Riềng, huyện Chơn Thành… vào đêm Giao thừa, du khách sẽ bất ngờ bởi những con đường rực lửa kéo dài hàng chục kilomet. Năm nào cũng vậy, cứ chiều 30 Tết Nguyên đán cổ truyền của dân tộc, người dân nơi đây lại rủ nhau đi lấy củi chất thành đống trước nhà để đốt lửa vào đúng thời khắc Giao thừa.

Cây mum được chuẩn bị để đốt đêm Giao thừa. *Ảnh: Internet.*

Theo quan niệm được truyền lại từ xưa, đốt lửa kỵ nhất việc lửa cháy dang dở rồi tắt, coi đó như điềm báo không may mắn vì vậy củi được chọn đốt đêm Giao thừa thường là những loại cây có sẵn tại địa phương, loại củi to, khô, chắc, thẳng, đượm lửa và cháy âm ỉ duy trì qua đêm 30. Đống củi được xếp thành hình chóp, cao ngang đầu người, nhà nào chuẩn bị được nhiều củi sẽ chất cao hơn, to hơn. Nhà nào khéo tay thì chất đống củi đẹp, không khéo thì chất thành đống sao cho dễ cháy là được. Tại một số vùng của huyện Bù Đăng, tỉnh Bình Phước, người dân sẽ tận dụng nguồn cây mum tươi - một loại tre có độ mềm dẻo, thân nhỏ, dày, có sẵn tại địa phương để đốt lửa đón Giao thừa vì khi đốt, mum tươi sẽ "nổ" to và lửa cháy đều. Đây được xem là loại "pháo hoa" tự nhiên do người dân sáng tạo ra để đón Giao thừa. Việc đốt lửa được thực hiện tại nơi đất trống trước cửa nhà, luôn có người trông giữ để đảm bảo an toàn về phòng cháy, chữa cháy.

Đúng 12 giờ đêm, hàng trăm đống lửa lớn được đốt lên trước cửa nhà của các hộ dân tạo thành những con đường lửa kéo dài dọc hai bên đường ở những khu vực thuộc tỉnh Bình Phước, sáng bừng cả một vùng xua tan bầu không khí lạnh lẽo đêm 30 tháng Chạp. Theo quan niệm của người dân địa phương, ngọn lửa đêm Giao thừa có ý nghĩa xua đuổi những điều xui rủi, không may mắn trong năm cũ, đồng thời mang đến hy vọng tươi sáng hơn trong năm mới. Vì lẽ ấy, ngoài dọn dẹp nhà cửa, chuẩn bị mâm lễ cúng Giao thừa để cùng nhau đón Tết cổ truyền của dân tộc, thì việc chuẩn bị những khúc củi to, chất thành đống phía trước cổng nhà để đốt đón mừng năm mới, đã trở thành thói quen không thể thiếu của người dân Bình Phước. Và, như một lời hẹn trước, tất cả sẽ được đốt trong thời khắc Giao thừa với mong muốn ánh lửa hồng sẽ sưởi ấm cho gia đình, đốt cháy những xui xẻo.

Trong không khí rộn ràng của mùa Xuân, bên ánh lửa bập bùng ấm áp, các thành viên trong gia đình, bạn bè lối xóm quây quần bên đống lửa chúc nhau những lời tốt đẹp, với mong ước có một năm mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu, vạn sự hanh thông đến với mỗi người, mỗi gia đình… Đến nay, điều ấy là nét đặc trưng riêng của người dân ở Bình Phước; vẻ đẹp ấy vừa bình dị, vừa ấm áp tình người, tình làng nghĩa xóm trong cuộc sống đời thường, cũng như khi mỗi độ Tết đến, Xuân về..../.

BẢO MINH
(Tổng hợp)

Đồng chí Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn – Hiệu trưởng và các đồng chí trong Đảng ủy – Ban Giám hiệu nhà trường đánh trống khai giảng tại Lễ Khai giảng năm học 2023 – 2024 và kỷ niệm 10 năm thành lập cơ sở 3 của Trường Đại học PCCC.

Đảng ủy – Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC chúc mừng đồng chí Lê Quang Bốn được thăng cấp bậc hàm lên Trung tướng.

Đảng ủy – Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC chúc mừng đồng chí Thiếu tướng, PGS, TS Phạm Văn Long nhận Quyết định bổ nhiệm chức vụ Phó Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC.

Đề tài khoa học công nghệ "Nghiên cứu tích hợp, thiết kế, chế tạo sản phẩm xe mô tô chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đa năng sử dụng ở Việt Nam" đang được khẩn trương triển khai nghiên cứu để đưa vào sản xuất.

Sản phẩm khoa học công nghệ "Robot chữa cháy công trình công nghiệp" do Trường Đại học PCCC chủ trì nghiên cứu tham gia triển lãm.

Toàn cảnh Hội thảo khoa học quốc tế về "Đào tạo - Nghiên cứu về an toàn cháy ở khu vực Châu Á lần thứ 9"

Các đại biểu tham gia Hội thảo "Công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường".

10 SỰ KIỆN NỔI BẬT NĂM 2023 CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC PCCC

1 Trường Đại học PCCC tổ chức kỷ niệm 10 năm thành lập Cơ sở 3 của nhà trường tại Long Thành, Đồng Nai (2013 – 2023). Ngày 30/11/2013, Cơ sở 3 Trường Đại học PCCC được thành lập và đi vào hoạt động. Trải qua 10 năm xây dựng và phát triển, đến nay, Cơ sở 3 đã tham gia đào tạo được hơn 60 khóa, lớp trong và ngoài Ngành với tổng số 8.789 học viên.

2 Nhà trường đã triển khai sắp xếp tổ chức bộ máy bên trong tinh, gọn, mạnh theo Đề án số 19/ĐA-BCA ngày 10/7/2023 của Bộ Công an. Ngày 02/10/2023, Bộ trưởng Bộ Công an ký Quyết định số 6671/QĐ-BCA quy định về tổ chức bộ máy mới của Trường Đại học PCCC, theo đó, Trường Đại học PCCC gồm 07 phòng, 09 khoa và 04 trung tâm. Trong đó, sáp nhập Khoa Chữa cháy và Khoa Cứu nạn, cứu hộ thành 01 khoa, đổi tên thành Khoa Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ; chuyển nhiệm vụ Văn phòng Đảng ủy từ Phòng Chính trị sang Phòng Hành chính tổng hợp.

3 Bộ Công an điều động đồng chí Lê Quang Bốn đến giữ chức vụ Giám đốc Học viện Cảnh sát nhân dân và được Chủ tịch nước ký Quyết định thăng cấp bậc hàm từ Thiếu tướng lên Trung tướng ngày 06/01/2023. Ngày 16/01/2023, Bộ trưởng Bộ Công an ký quyết định điều động đồng chí Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn giữ chức vụ Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC.

Ngày 09/01/2023, Bộ Công an có quyết định điều động đồng chí Thiếu tướng, PGS, TS Phạm Văn Long, sinh năm 1966, quê quán Phú Xuyên, Hà Nội; Phó Cục trưởng Cục Cảnh sát Điều tra tội phạm về ma túy đến nhận công tác và giữ chức vụ Phó Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC.

4 Nhà trường được lãnh đạo Bộ Công an đặt hàng triển khai nghiên cứu Đề tài khoa học công nghệ: "Nghiên cứu tích hợp, thiết kế, chế tạo sản phẩm xe mô tô chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đa năng sử dụng ở Việt Nam". Sau khi việc nghiên cứu, thiết kế, chế tạo hoàn thiện, sản phẩm xe mô tô chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đa năng sẽ được Bộ Công an sản xuất và cấp phát sử dụng, phục vụ cho nhiệm vụ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trong toàn lực lượng.

Một số sản phẩm khoa học công nghệ do Trường Đại học PCCC nghiên cứu chế tạo như: "Xe mô tô chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đa năng sử dụng ở Việt Nam", "Robot chữa cháy công trình công nghiệp"... đã được lựa chọn trưng bày tại các triển làm lớn như: Triển lãm quốc tế về kỹ thuật và phương tiện PCCC&CNCH và thiết bị an ninh, an toàn bảo vệ năm 2023; Triển lãm quốc tế "Đổi mới sáng tạo Việt Nam 2023" tại Trung tâm Đổi mới công nghệ quốc gia Hòa Lạc... và được người tham quan triển lãm đánh giá cao.

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính trao Bằng khen cho tập thể Trường Đại học PCCC vì có thành tích xuất sắc trong việc thực hiện nhiệm vụ cứu hộ quốc tế tại Thổ Nhĩ Kỳ.

Các giảng viên Trường Đại học PCCC trong những ngày thực hiện nhiệm vụ cứu hộ quốc tế tại nước bạn.

Đồng chí Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn – Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC đón Đoàn Đại biểu cấp cao Vương quốc Campuchia thăm và làm việc tại nhà trường.

5 Trường Đại học PCCC đã phối hợp với Viện Quy hoạch và Kiến trúc đô thị (UAI) và Trường Đại học Xây dựng tổ chức thành công Hội thảo Khoa học quốc tế về "Đào tạo - Nghiên cứu về an toàn cháy ở khu vực Châu Á lần thứ 9" ngày 23 - 24/11/2023. Đây là sự kiện được tổ chức 2 năm một lần tại các nước nằm trong mạng lưới đào tạo, nghiên cứu về an toàn cháy tại Châu Á. Hội thảo là diễn đàn để các nhà khoa học chia sẻ kinh nghiệm, trao đổi các phương pháp giảng dạy, nghiên cứu, áp dụng tiêu chuẩn và quy chuẩn PCCC, những biện pháp và công nghệ phòng cháy cứu hộ tiên tiến.

6 Ngày 19/12/2023, Trường Đại học PCCC đã tổ chức thành công Hội thảo khoa học cấp Hội đồng với chủ đề *"Công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường"*. Hội thảo đã đánh giá tổng quan về thực trạng công tác PCCC&CNCH đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, vũ trường hiện nay; qua đó đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả công tác PCCC&CNCH đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, vũ trường trong thời gian tới.

7 Trường Đại học PCCC nhận mệnh lệnh của Chính phủ và lãnh đạo Bộ Công an về việc thực hiện nhiệm vụ cứu nạn, cứu hộ quốc tế. Ngày 09/02/2023, Đảng ủy – Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC đã cử 05 cán bộ, giảng viên Khoa Cứu nạn, cứu hộ tham gia Đoàn Công tác của Bộ Công an thực hiện nhiệm vụ cứu nạn, cứu hộ quốc tế trong thảm họa động đất tại Thổ Nhĩ Kỹ. Ghi nhận những thành tích xuất sắc mà Đoàn công tác đạt được trong 10 ngày thực hiện nhiệm vụ cứu nạn, cứu hộ tại Thổ Nhĩ Kỳ, ngày 17/3/2023, nhà trường vinh dự được Thủ tướng Chính phủ tặng 01 Bằng khen cho tập thể và 01 Bằng khen cho cá nhân vì có thành tích xuất sắc trong việc thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, cứu nạn, cứu hộ tại Thổ Nhĩ Kỳ.

8 Trường Đại học PCCC đã đón tiếp 03 đoàn đại biểu quốc tế cấp cao tới thăm và làm việc tại nhà trường. Ngày 05/3/2023, nhà trường đã tổ chức tiếp đón Đoàn Đại biểu cấp cao Vương quốc Campuchia do Ngài Samdech Krolahom Sar Kheng – Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ Nội vụ Vương quốc Campuchia làm trưởng đoàn tới thăm và làm việc tại nhà trường.

Ngày 19/4/2023, Đoàn công tác Bộ Tình trạng khẩn cấp Belarus do Ngài Vadim Sinyavsky – Bộ trưởng Bộ Tình trạng khẩn cấp Belarus làm trưởng đoàn tới thăm và làm việc tại nhà trường. Đồng chí Thiếu tướng Nguyễn Văn Long – Thứ trưởng Bộ Công an trực tiếp đón tiếp đoàn.

Ngày 10/11/2023, tổ chức thành công hoạt động đón tiếp đoàn Đại biểu cấp cao Bộ Tình trạng khẩn cấp Liên bang Nga do Thượng tướng Kurenkov Aleksandr Vyacheslavovich – Bộ trưởng làm trưởng đoàn sang thăm Chi hội Hữu nghị Việt – Nga tại Trường Đại học PCCC. Đồng chí Đại tướng Tô Lâm – Bộ trưởng Bộ Công an tiếp đoàn và tham dự buổi gặp mặt Chi hội Hữu nghị Việt – Nga tại Trường Đại học PCCC.

9 Từ ngày 18 – 23/4/2023, đồng chí Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn – Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC được giao nhiệm vụ cùng đoàn đại biểu Quốc hội tháp tùng Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ sang thăm 03 quốc gia Nam Mỹ (Cu – ba, Ác – hen – ti – na, U – ru – goay). Trong chuyến công tác, đồng chí Lê Quang Bốn đã trao tặng 02 xe mô tô chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ do Trường Đại học PCCC nghiên cứu, chế tạo cho Bộ Nội vụ nước Cộng hòa Cu – ba.

10 Sau 2 năm thực hiện theo Kế hoạch số 314/KH-BCA ngày 26/7/2021 của Bộ Công an về việc điều động cán bộ về công tác tại Công an xã biên giới trọng điểm, phức tạp về an ninh trật tự, tháng 11/2023, 10 cán bộ, giảng viên Trường Đại học PCCC đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ tại các đơn vị công an xã của 9 tỉnh thành địa phương trong cả nước và trở về nhà trường nhận nhiệm vụ công tác chuyên môn. Trong quá trình 2 năm công tác tại Công an các đơn vị địa phương, nhiều đồng chí đã được đơn vị tặng Bằng khen, Giấy khen vì đạt nhiều thành tích xuất sắc trong công tác tại địa phương. Đặc biệt có 02 đồng chí đạt danh hiệu Chiến sỹ thi đua cấp cơ sở, 01 đồng chí được Chủ tịch Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh tặng Bằng khen và 05 đồng chí được nhận Giấy khen của Giám đốc công an tỉnh, UBND huyện và UBND xã.

Cũng trong tháng 11/2023, Trường Đại học PCCC có 10 đồng chí cán bộ, giảng viên có đơn xung phong được điều động về Công an xã biên giới trọng điểm, phức tạp về an ninh trật tự trong đợt 2./.

BAN BIÊN TẬP

Toàn cảnh buổi làm việc của Đoàn công tác Bộ Tình trạng khẩn cấp Belarus tại Trường Đại học PCCC.

Bộ trưởng Bộ Tình trạng khẩn cấp Liên bang Nga ghi sổ vàng lưu niệm tại Phòng Truyền thống Trường Đại học PCCC.

Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn - Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC cùng Bộ trưởng Bộ Nội vụ Cộng hòa Cuba tại Buổi trao tặng xe mô tô chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đa năng.

Đồng chí Đại tá, PGS, TS Lê Quang Hải - Phó Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC tặng Giấy khen cho các cán bộ, giảng viên nhà trường sau khi hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ tại Công an xã biên giới trọng điểm, phức tạp về an ninh trật tự.

2024

HAPPY NEW YEAR